

5.

मूल जैनाग्रंथ

(आधुनिक संस्करण)

पुस्तकालय

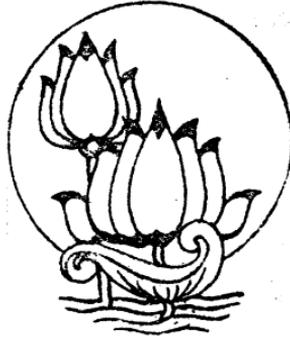
प्रकाशक —

श्रीधरदास शंकरलाल शर्मा

वाराणसी

मूल जैनागम

[दशवैकालिक तथा उत्तराध्ययन]

प्रेरकः—

पं. मुनिश्री हर्षचन्द्रजी महाराज

प्रकाशकः—

आत्माराम मोहनलाल शेट

कलोल

प्रकाशकः—

आत्माराम मोहनलाल शेट
कलोल

प्रथमावृत्ति }
५०० }

श्री वीर संवत् २४७५
श्री विक्रम सं० २००५
ईस्वी सन् १९४६

{ मूल्य
{ (१॥)

मुद्रकः—

श्री जालमसिंह के प्रबन्ध से
गुरुकुल प्रिंटिंग प्रेस,
व्यावर में मुद्रित.

प्रस्तावना

आजे जैन-समाजमां जिनागमो ऊपर अभिरूचि वधती जाय छे एथी आ जैन-सिद्धान्तों जुदे जुदे स्थले जुदी रीते थई रह्युं छे.

परन्तु केटलाक अभ्यासीओने मूल-आगम कएठस्थ होवाथी अने तेमनी आकश्यकता लागवाथी—

आ प्रकाशन बहार मूकवामां प्रेरणा करवाथी हुं प्रकाशित करूँ छुं. आ कार्यमां मददकार खास श्री धीरजलाल भाई के० तुरखिया छे.

दरियापुरी संप्रदायना पं. मुनिश्री हर्षचन्द्रजी महाराजनी मंगलमयी प्रेरणा अने उत्साहथी आ मूल आगम दशवैकालिक तथा उत्तराध्ययन पाठकों ने अर्पवामां हुं सफल बन्यो छुं. ते माटे हुँ तेओश्रीनो चिर-ऋणी छुं.

ली. आत्माराम मोहनलाल शेट
कलोल (उ. गुजरात)

सप्रेम समर्पण

स्वर्गस्थ पूज्य मातुश्री व्रजकोर बाई ने

के

जेमणो पोताना प्रेमाल अने मीठा स्वभावथी कुटुम्बमां सर्वेनां मन
जीती लई पोताना जीवननी सुवास फेलावी छे अने जेमणो पोते
धर्मानुरागी जीवन जीवी अमो त्रणे भाइयो तथा बहेनोमां
संस्कार अने चारित्रनुं सिंचन करी अमारा कुटुम्बनी जैनधर्म
अने जैनदर्शन प्रत्येनी श्रद्धा सुदृढ बनावी छे; जेमना
वात्सल्य अने मातृत्वना अविरत स्रोतनी पुनीत
याद आजे पण अमने प्रेरणादायी बनी रही छे.

एवां अमारा पूज्य मातुश्री ने

आ प्रकाशन मारा तरफथी मातृऋणानी यत्किंचित्
पुष्पांजली तरीके प्रेमपूर्वक सादर समर्पण करुं छे.

विनीतः—

आत्माराम मोहनलाल शेट

॥ अहं ॥

॥ दसवेब्राह्मणसुत्तं ॥

दुमपुष्पिया नामं पढममज्भयणं ।

धम्मो मंगलमुक्किट्टं^१ अहिंसा संजमो तवो ।
देवा वि तं नमंसंति जस्स धम्मो सया मणो ॥ १ ॥
जहा दुमस्स पुष्फेसु भमरो आवियइ रसं ।
न य पुष्फं किलामेइ सो य पीणेइ अण्ययं ॥ २ ॥
एमेण समणा मुत्ता जे लोए संति साहुणो ।
विहंगमा व पुष्फेसु दाणभत्तेसणे रया ॥ ३ ॥
वयं च वित्तिं लब्भामो न य कोइ उवहम्मइ ।
अहागडेसु^२ रीयन्ते पुष्फेसु भमरा जहा ॥ ४ ॥
महुगारसमा बुद्धा जे भवंति अणिस्सिया ।
नाणापिएडरया दन्ता तेण वुच्चन्ति साहुणो ॥ ५ ॥ त्ति बेमि ॥
॥ पढमं दुमपुष्पियज्भयणं समत्तं ॥

॥ सामणपुव्वयं वीयमज्भयणं ॥

कहं नु कुज्जा सामणां जो कामे न निवारण ।
पए पए विसीयंतो संकप्पस्स वसं गओ ॥ १ ॥
वत्थगन्धमलंकारं इत्थीओ सयणाणि य ।
अच्छंन्दा जे न भुंजन्ति न से चाइ त्ति वुच्चइ ॥ २ ॥
जे य कन्ते पिए भोए लद्धे^३ विपिट्ठिकुव्वइ ।
साहीरो चयइ भोए से हु चाइ त्ति वुच्चइ ॥ ३ ॥

१. कट्टं । २. रीयति । ३. वि पिट्ठी ।

'समाइ पेहाइ परिव्वयन्तो

सिया मणो निस्सरई बहिद्धा ।

“न सा महं नो वि अहं पि तीसे”

इच्चेव ताओ विणएज्ज रागं ॥ ४ ॥

आयावयाही, चय सोगमल्लं.

कामे कमाही, कमियं खु दुक्खं ।

छिन्दाहि दोसं, विणएज्ज रागं,

एवं सुही होहिसि संपराए ॥ ५ ॥

पक्खन्दे जलियं जोइं धूमकेउं दुरासयं ।

नेच्छंति वंतयं भोत्तुं कुले जाया अगंधणे ॥ ६ ॥

धिरत्थु तेऽजसोकामीं जो तं जीवियकारणा ।

वंतं इच्छसि आवेउं ! सेयं ते मरणां भवे ॥ ७ ॥

अहं च भोगरायस्स तं च सि अन्धगवण्हिणा ।

मा कुले गन्धणा होमो, संजमं निहुओ चर ॥ ८ ॥

जइ तं काहिसि भावं जा जा दिच्छसि नारिओ ।

वायाविद्धुव्व हडो अट्टियप्पा भविसससि ॥ ९ ॥

तीसे सो वयणां सोच्चा संजयाए सुभासियं ।

अंकुसेण जहा नागो धम्मे संपडिवाइओ ॥ १० ॥

एवं करेति संबुद्धा पण्डिया पवियक्खणा ।

विणियट्टन्ति भोगेसु जहा से पुरिसुत्तमो ॥११॥ त्ति वेमि ॥

॥ वीयं सामराणापुव्वयज्भयणं समत्तं ॥

॥ खुड्डियायार कहा नामं तइयमज्भयणं ॥

संजमे सुट्टिअप्पारां विप्पमुक्काण ताइरां ।
 तेसिमेयमणाइराणं निग्गन्थाण महेसिरां ॥ १ ॥
 उद्देसियं कीयगडे नियागं अभिहडाणि य ।
 राइभत्ते सिणारो य गन्धमल्ले य वीयरो ॥ २ ॥
 सन्निही गिहिमत्ते य रायपिण्डे किमिच्छए ।
 संवाहणा दन्तपहोयणा य संपुच्छणा देहपलोयणा य ॥ ३ ॥
 अट्टावणय नालीए छत्तस्स य धारणट्टाए ।
 तेगिच्छं पाणहा पाए समारम्भं च जोइरो ॥ ४ ॥
 सिज्जायरपिण्डं च आसन्दी पलियङ्कए ।
 गिहन्तरनिसिज्जा य गायस्सुव्वट्टणाणि य ॥ ५ ॥
 गिहिरो वेयावडियं जा य आजीववित्तिया ।
 तत्तानिव्वुडभोइत्तं आउरस्सरणाणि य ॥ ६ ॥
 मूलए सिङ्गवेरे य उच्छुखंडे अनिव्वुडे ।
 कन्दे मूले य सच्चित्तं फले वीए य आमए ॥ ७ ॥
 सोवच्चले सिन्धवे लोणे रोमालोणे य आमए ।
 सामुद्दे पंसुखारे य कालालोणे य आमए ॥ ८ ॥
 धुवणेत्ति वमरो य वत्थीकम्मविरेयरो ।
 अञ्जरो दन्तवरो य गायब्भङ्गविभूसरो ॥ ९ ॥
 सव्वमेयमणाइराणं निग्गन्थाण महेसिरां
 संजमप्पि य जुत्ताणं लहुभूयविहारिणं ॥ १० ॥
 पञ्चासवपरिन्नाया तिगुत्ता छसु संजया ।
 पञ्चनिग्गहणा धीरा निग्गन्था उज्जुदंसिणो ॥ ११ ॥
 आयावयंति गिम्हेसु, हेमन्तेसु अवाउडा ।
 वासासु पडिसंलीणा संजया सुसमाहिया ॥ १२ ॥

परीसहरिऊदन्ता ^१धुयमोहा जिइन्दिया ।
 सव्वदुक्खप्पहीणट्ठा पक्कमन्ति महेसिणो ॥ १३ ॥
 दुक्कराइं करेत्ताणं दुसहाइं सहेत्तु य ।
 केइत्थ देवलोगोसु केइ सिज्झन्ति नीरया ॥ १४ ॥
 खवित्ता पुव्वकम्माइं संजमेण तवेण य ।
 सिद्धिमग्गमणुप्पत्ता ताइणो परिनिव्वुडा ॥१५॥ त्ति वेमि ॥
 ॥ तइयं खुड्डियायारकहज्झयणं समत्तं ॥

॥ छज्जीवणिया नामं चउत्थमज्झयणं ॥

सुयं मे आउसं ! तेरां भगवया एवमक्खायं इह खलु
 छज्जीवणिया नामज्झयणं समणेरां भगवया महावीरेरां कास-
 वेरां पवेइया सुअक्खाया सुपरणत्ता । सेयं मे अहिज्जिउं
 अज्झयणं धम्मपरणत्ती ॥

कयरा खलु सा छज्जीवणिया नामज्झयणं समणेरां भग-
 वया महावीरेरां कासवेरां पवेइया सुअक्खाया सुपरणत्ता
 सेयं मे अहिज्जिउं अज्झयणं धम्मपरणत्ती ?

इमा खलु सा छज्जीवणिया नामज्झयणं समणेरां भग-
 वया महावीरेरां कासवेरां पवेइया सुअक्खाया सुपरणत्ता
 सेयं मे अहिज्जिउं अज्झयणं धम्मपरणत्ती । तं जहा-पुढवि-
 काइया, आउकाइया, तेउकाइया, वाउकाइया, वणस्सइ-
 काइया, तसकाइया ॥

पुढवी चित्तमन्तमक्खाया अरोगजीवा पुढोसत्ता अन्नत्थ
 सत्थपरिणएरां । आउ चित्तमन्तमक्खाया अरोगजीवा पुढो-

सत्ता अन्नत्थ सत्थपरिणएणां । तेउ चित्तमन्तमक्खाया अरोग-
जीवा पुढोसत्ता अन्नत्थ सत्थपरिणएणां । वाउ चित्तमन्त-
मक्खाया अरोगजीवा पुढोसत्ता अन्नत्थ सत्थपरिणएणां ।
वणस्सई चित्तमन्तमक्खाया अरोगजीवा पुढोसत्ता अन्नत्थ
सत्थपरिणएणां, तं जहा-अग्गवीया, मूलवीया, पोखीया,
खन्धवीया, वीयरुहा, संमुच्छिमा, तणलया, वणस्सइकाइया
सवीया चित्तमन्तमक्खाया अरोगजीवा पुढोसत्ता अन्नत्थ
सत्थपरिणएणां ॥

से जे पुण इमे अरोगे बहवे तसा पाणा तं जहा—अण्डया
पोयया जराउया रसया संसेइमा संमुच्छिमा उब्भिया उव-
वाइया; जेसिं केसिंचि पाणाणां अभिक्कन्तं पडिक्कन्तं संकुच्चियं
पसारियं रुयं भंतं तसियं पलाइयं आगइगइविन्नाया जे य
कीडपयंगा जा य कुन्थुपिवीलिया सव्वे बेइंदिया सव्वे तेइंदिया
सव्वे चउरिंदिया सव्वे पंचिंदिया सव्वे तिरिक्खजोणिया सव्वे
नेरइया सव्वे मणुया सव्वे देवा सव्वे पाणा परमाहम्मिया ।
एसो खलु छट्ठो जीविकाओ “तसकाउ” त्ति पवुच्चइ ॥

इच्चेसिं छण्हं जीविकायाणां नेव सयं दंडं समारंभिज्जा,
नेवन्नेहिं दंडं समारंभाविज्जा, दंडं समारंभन्ते विअन्ने न
समणुजाणामि जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणां मणेणां वायाए
काएणां न करेमि न कारवेमि करन्तं पि अन्नं न समणुजाणामि
तस्स भन्ते ! पडिक्कामि निंदामि गरिहामि अप्पाणां वोसिरामि ।

पढमे भंते ! महव्वए पाणाइवायाओ वेरमणां । सव्वं भंते !
पाणाइवायं पच्चक्खामि, से सुहुमं वा बायरं वा तसं वा
थावरं वा नेव सयं पाणे अइवाएज्जा, नेवन्नेहिं पाणे अइवा-

यावेज्जा, पाणे अइवायंते वि अन्ने न समणुजाणामि जाव-
ज्जीवाए तिविहं तिविहेरां मणेरां वायाए काएरां न करेमि न
कारवेमि करन्तं पि अन्नं न समणुजाणामि, तस्स भन्ते ! पडि-
कमामि निन्दामि गरिहामि अप्पारां वोसिरामि । एढमे भन्ते !
महव्वए उवट्टिओ मि, सव्वाओ पाणाइवायाओ वेरमरां ॥१॥

अहावरे दोच्चे भन्ते ! महव्वए मुसावायाओ वेरमरां ।
सव्वं भन्ते ! मुसावायं पच्चक्खामि, से कोहा वा लोहावा
भया वा नेव सयं मुसं वएज्जा, नेवन्नेहिं मुसं वायावेज्जा,
मुसं वयन्ते वि अन्ने न समणुजाणामि जावज्जीवाए तिविहं
तिविहेरां मणेरा वायाए काएरां न करेमि न कारवेमि करन्तं
पि अन्नं न समणुजाणामि, तस्स भन्ते ! पडिकमामि निन्दामि
गरिहामि अप्पारां वोसिरामि । दोच्चे भन्ते ! महव्वए उवट्टिओ
मि, सव्वाओ मुसावायाओ वेरमरां ॥२॥

अहावरे तच्चे भन्ते ! महव्वए अदिन्नादाणाओ वेरमरां ।
सव्वं भन्ते ! अदिन्नादारां पच्चक्खामि, से गामे वा नयरे वा
रणे वा अप्पं वा बहं वा अणुं वा थूलं वा चित्तमन्तं वा
अचित्तमन्तं वा नेव सयं अदिन्नं गिरहेज्जा, नेवन्नेहिं अदिन्नं
गिरहावेज्जा, अदिन्नं गिरहन्ते वि अन्ने न समणुजाणामि जाव-
ज्जीवाए तिविहं तिवेहेरां मणेरां वायाए काएरां न करेमि न
कारवेमि करन्तं पि अन्नं न समणुजाणामि, तस्स भन्ते ! पडि-
कमामि निन्दामि गरिहामि अप्पारां वोसिरामि । तच्चे भन्ते !
महव्वए उवट्टिओ मि, सव्वाओ अदिन्नादाणाओ वेरमरां ॥३॥

अहावरे चउत्थे भन्ते ! महव्वए मेहुणाओ वेरमरां । सव्वं
भन्ते ! मेहुणां पच्चक्खामि से दिव्वं वा माणुसं वा तिरिक्ख-
जोणियं वा नेव सयं मेहुणां सेवेज्जा, नेवन्नेहिं मेहुणां सेवावेज्जा

मेहुणां सेवन्ते वि अन्ने न समणुजाणामि जावज्जीवाए तिविहं
तिविहेणां मणेणां वायाए काएणां न करेमि न कारवेमि करन्तं
पि अन्नं न समणुजाणामि, तस्स भन्ते ! पडिकमामि निन्दामि
गरिहामि अप्पाणां वोसिरामि । चउत्थे भन्ते ! महव्वए उवट्ठिओ
मि, सव्वाओ मेहुणाओ वेरमणां ॥४॥

अहावरे पंचमे भन्ते ! महव्वए परिग्गहाओ वेरमणां ।
सव्वं भन्ते ! परिग्गहं पच्चक्खामि, से अप्पं वा बहुं वा अणुं
वा थूलं वा चित्तमंतं वा अचित्तमंतं वा नेव सयं परिग्गहं
परिगिणहेज्जा, नेवन्नेहिं परिग्गहं परिगिणहावेज्जा, परिग्गहं
परिगिणहन्ते वि अन्ने न समणुजाणामि जावज्जीवाए तिविहं
तिविहेणां मणेणां वायाए काएणां न करेमि न कारवेमि करन्तं
पि अन्नं न समणुजाणामि, तस्स भन्ते पडिककमामि निन्दामि
गरिहामि अप्पाणां वोसिरामि । पंचमे भन्ते ! महव्वए उवट्ठिओ
मि, सव्वाओ परिग्गहाओ वेरमणां ॥५॥

अहावरे छट्ठे भन्ते ! वए राइभोयणाओ वेरमणां । सव्वं भन्ते !
राइभोयणां पच्चक्खामि से असणां वा पाणां वा खाइमं वा
साइमं वा नेव सयं राइं भुंजेज्जा, नेवन्नेहिं राइं भुजावेज्जा
राइं भुंजंते वि अन्ने न समणुजाणामि, जावज्जीवाए तिविहं
तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करन्तं
पि अन्नं न समणुजाणामि, तस्स भन्ते ! पडिककमामि निन्दामि
गरिहामि अप्पाणां वोसिरामि । छट्ठे भन्ते ! वए उवट्ठिओ मि;
सव्वाओ राइभोयणाओ वेरमणां ॥

इच्छेयाइं पंच महव्वयाइं राइभोयणवेरमणछट्ठाइं अत्त
हियट्ठयाए उवत्तंपज्जित्ताणां विहरामि ॥६॥

से भिक्खू वा भिक्खुणी वा संजयविरयपडिहयपच्च-
 क्खायपावकम्मे दिआ वा राओ वा एगओ वा परिसागओ
 वा सुत्ते वा जागरमाणे वा, से पुढविं वा भित्तिं वा सिलं वा
 लेनुं वा ससरक्खं वा कायं ससरक्खं वा वत्थं हत्थेण वा
 पाएण वा कट्ठेण वा किलिंचेण वा अङ्गुत्तियाए वा सलागाए
 वा सलागहत्थेण वा न आलिहेज्जा न विलिहेज्जा न घट्टेज्जा न
 भिन्देज्जा, अन्नं नालिहावेज्जा न विलिहावेज्जा न घट्टावेज्जा न
 भिन्दावेज्जा, अन्नं आलिहन्तं वा विलिहन्तं वा घट्टन्तं वा
 भिन्दन्तं वा न समणुजाणामि जावज्जीवाए तिविहं तिविहेरां
 मणेरां वायाए काएरां न करेमि न कारवेमि करन्तं पि अन्नं
 न समणुजाणामि, तस्स भन्ते ! पडिक्कामि निन्दामि गरिहामि
 अप्पारां वोसिरामि ॥७॥

से भिक्खू वा भिक्खुणी वा संजयविरयपडिहयपच्चक्खा-
 यपावकम्मे दिआ वा राओ वा एगओ वा परिसागओ वा सुत्ते
 वा जागरमाणे वा, से उदगं वा ओसं वा हिमं वा महियं वा
 करगं वा हरतगुगं वा सुद्धोदगं वा उदउल्लं वा कायं उद-
 उल्लं वा वत्थं, ससिणिद्धं वा कायं, ससिणिद्धं वा वत्थं नामु-
 सेज्जा न संफुसेज्जा न आवीलेज्जा न पवीलेज्जा न अक्खो-
 डेज्जा न पक्खोडेज्जा न आयावेज्जा न पयावेज्जा, अन्नं
 नामुसावेज्जा न संफुसावेज्जा न आवीलावेज्जा न पवीला-
 वेज्जा न अक्खोडावेज्जा न पक्खोडावेज्जा न आयावेज्जा न
 पयावेज्जा, अन्नं आमुसन्तं वा संफुसन्तं वा आशीलन्तं वा
 पवीलन्तं वा अक्खोडन्तं वा पक्खोडन्तं वा आयावन्तं वा
 पयावन्तं वा न समणुजाणामि, जावज्जीवाए तिविहं तिविहेरां
 मणेरां वायाए काएरां न करेमि न कारवेमि करन्तं पि अन्नं

न समणुजाणामि, तस्स भन्ते ! पडिक्कमामि निंदामि गरिहामि
अप्पाणां वोसिरामि ॥८॥

से भिक्खू वा भिक्खुणी वा संजयविरयपडिहयपच्च-
क्खायपावकम्मे दिआ वा राओ वा एगओ वा परिसागओ वा
सुत्ते वा जागरमारो वा, से अगणिं वा इङ्गालं वा मुम्मुरं वा
अच्चिं वा जालं वा अलायं वा सुद्धागणिं वा उक्कं वा न उंजेज्जा
न घट्टेज्जा न भिंदेज्जा न उज्जालेज्जा न पज्जालेज्जा न
निव्वावेज्जा, अन्नं न उंजावेज्जा न घट्टावेज्जा न भिंदावेज्जा
न उज्जालावेज्जा न पज्जालावेज्जा न निव्वावेज्जा, अन्नं उंजंतं
वा घट्टंतं वा भिदंतं वा उज्जालंतं वा पज्जालंतं वा निव्वावंतं
वा न समणुजाणामि जावजीवाए तिविहं तिविहेणां मणेणां
वायाए काएणां न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणु-
जाणामि तस्स भन्ते ! पडिक्कमामि निंदामि गरिहामि अप्पाणां
वोसिरामि ॥९॥

से भिक्खू वा भिक्खुणी वा संजयविरयपडिहयपच्च-
क्खायपावकम्मे दिआ वा राओ वा एगओ वा परिसागओ
वा सुत्ते वा जागरमारो वा, से सिपण वा विहुयणेण वा
तालियंटेण वा पत्तेण वा पत्तभंगेण वा साहाए वा साहाभंगेण
वा पिहुणेण वा पिहुणहत्थेण वा चेलेण वा चेलकरणेण वा
हत्थेण वा मुहेण वा अप्पणो वा कायं बाहिरं वा वि पोग्गलं
न फूमेज्जा, न वीएज्जा अन्नं न फूमावेज्जा न वीआवेज्जा अन्नं
फूमन्तं वा वीयन्तं वा न समणुजाणामि जावजीवाए तिविहं
तिविहेणां मणेणां वायाए काएणां न करेमि न कारवेमि करंतं
पि अन्नं न समणुजाणामि, तस्स भन्ते ! पडिक्कमामि निन्दामि

गरिहामि अप्पाणं वोसरामि ॥१०॥

से भिक्खू वा भिक्खुणी वा संजयविरयपडिहयपच्च-
क्खायपावकम्मे दिआ वा राओ वा एगओ वा परिसागओ
वा सुत्ते वा जागरमारो वा, से बीएसु वा बीयपइट्टेसु वा रूढेसु
वा रूढयइट्टेसु वा जाएसु वा जायपइट्टेसु वा हरिएसु वा
हरियपइट्टेसु वा छिन्नेसु वा छिन्नपइट्टेसु वा सच्चित्तसु वा
सच्चित्तकोलपडिनिस्सिएसु वा न गच्छेज्जा न च्चिट्टेज्जा न
निसीएज्जा न तुयट्टेज्जा, अन्नं न गच्छावेज्जा न च्चिट्ठावेज्जा न
निसीयावेज्जा न तुयट्ठावेज्जा, अन्नं गच्छन्तं वा च्चिट्ठंतं वा
निसीयन्तं वा तुयट्ठन्तं वा न समणुजाणामि जावज्जीवाए
तिविहं त्तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि
करन्तं पि अन्नं न समणुजाणामि, तस्स भन्ते ! पडिक्रमामि
निन्दामि गरिहामि अप्पाणं वोसिरामि ॥ ११ ॥

से भिक्खू वा भिक्खुणी वा संजयविरयपडिहयपच्च-
क्खायपावकम्मे दिआ वा राओ वा एगओ वा परिसागओ वा
सुत्ते वा जागरमारो वा, से कीडं वा पयंगं वा कुन्थुं वा पिवी-
ल्लियं वा हत्थंसि वा पायंसि वा बाहुंसि वा ऊरुंसि वा उद-
रंसि वा सीसंसि वा वत्थंसि वा पडिगगहंसि वा कंबलगंसि वा
पाय-पुच्छरांसि वा रयहररांसि वा गोच्छुगंसि वा उडुगंसि वा
दण्डगंसि वा पीढगंसि वा फलगंसि वा सेज्जंसि वा संथार-
गंसि वा अन्नयरंसि वा तहप्पगारे उदगरणजाए तओ
संजयामेव पडिलेहिय पडिलेहिय पमज्जिय पमज्जिय एगन्तं-
मवणेज्जा, नो रां संघायमावज्जेज्जा ॥ १२ ॥

अजयं चरमाणो उ' पाणभूयाइं हिंसइ ।

वन्धइ पावयं कम्मं, तं से होइ कडुयं फलं ॥१॥

अजयं चिट्ठमाणो उ पाणभूयाइं हिंसइ ।
 बन्धइ पावयं कम्मं, तं से होइ कडुयं फलं ॥२॥
 अजयं आसमाणो उ पाणभूयाइं हिंसइ ।
 बन्धइ पावयं कम्मं, तं से होइ कडुयं फलं ॥३॥
 अजयं सयमाणो उ पाणभूयाइं हिंसइ ।
 बन्धइ पावयं कम्मं, तं से होइ कडुयं फलं ॥४॥
 अजयं भुञ्जमाणो उ पाणभूयाइं हिंसइ ।
 बन्धइ पावयं कम्मं, तं से होइ कडुयं फलं ॥५॥
 अजयं भासमाणो उ पाणभूयाइं हिंसइ ।
 बन्धइ पावयं कम्मं, तं से होइ कडुयं फलं ॥६॥
 कहं चरे ? कहं चिट्ठे ? कहमासे ? कहं सए ?
 कहं भुञ्जतो भासंतो पावं कम्मं न बन्धइ ? ॥७॥
 जयं चरे, जयं चिट्ठे, जयमासे, जयं सए ।
 जयं भुञ्जन्तो भासन्तो पावं कम्मं न बन्धइ ॥८॥
 सव्वभूयप्पभूयस्स सम्मं भूयाइं पासओ ।
 पिहियासवस्स दन्तस्स पावं कम्मं न बन्धइ ॥९॥
 पढमं नारां तओ दया, एवं चिट्ठइ सव्वसंजए ।
 अन्नाणी किं काही किं वा नाहिइ छेयपावगं ॥१०॥
 सोच्चा जाणइ कल्लारां सोच्चा जाणइ पावगं ।
 उभयं पि जाणइ सोच्चा जं छेयं तं समायरे ॥११॥
 जो जीवे वि न याणाइ अजीवे वि न याणइ ।
 जीवाजीवे अयाणन्तो कह सो नाहीइ संजमं ॥१२॥
 जो जीवे वि वियाणोइ अजीवे वि वियाणइ ।
 जीवाजीवे वियाणन्तो सो हु नाहीइ संजमं ॥१३॥

जया जीवमजीवे य दो वि एण वियाणइ ।
 तथा गइं बहुविहं सव्वजीवाण जाणइ ॥१४॥
 जया गइं बहुविहं सव्वजीवाण जाणइ ।
 तथा पुण्णां च पावं च बन्धं मोक्खं च जाणइ ॥१५॥
 जया पुण्णां च पावं च बन्धं मोक्खं च जाणइ ।
 तथा निव्विन्दए भोए जे दिव्वे जे य माणुसे ॥१६॥
 जया निव्विन्दए भोए जे दिव्वे जे य माणुसे ।
 तथा चयइ संजोगं सव्विभतरवाहिरं ॥ १७ ॥
 जया चयइ संजोगं सव्विभतरवाहिरं ।
 तथा मुण्डे भवित्ताणां पव्वयइ अणगारियं ॥ १८ ॥
 जया मुण्डे भवित्ताणां पव्वयइ अणगारियं ।
 तथा संवरमुक्किट्ठं धम्मं फासे अणुत्तरं ॥ १९ ॥
 जया संवरमुक्किट्ठं धम्मं फासे अणुत्तरं ।
 तथा धुणइ कम्मरयं अबोहिकलुसं कडं ॥ २० ॥
 जया धुणइ कम्मरयं अबोहिकलुसं कडं ।
 तथा सव्वत्तगं नाणां दंसणां चाभिगच्छइ ॥ २१ ॥
 जया सव्वत्तगं नाणां दंसणां चाभिगच्छइ ।
 तथा लोगमलोगं च जिणो जाणइ केवली ॥ २२ ॥
 जया लोगमलोगं च जिणो जाणइ केवली ।
 तथा जोगे निरुंभित्ता सेलेसिं पडिवज्जइ ॥ २३ ॥
 जया जोगे निरुंभित्ता सेलेसिं पडिवज्जइ ।
 तथा कम्मं खवित्ताणां सिद्धिं गच्छइ नीरओ ॥ २४ ॥
 जया कम्मं खवित्ताणां सिद्धिं गच्छइ नीरओ ।
 तथा लोगमत्थयत्थो सिद्धो हवइ सासओ ॥ २५ ॥
 सुहसायगस्स समणस्स सायाउलगस्स निगामसाइस्स ।
 उच्छोलणापहोअस्स दुलहा सुगइ तारिसगस्स ॥ २६ ॥

तवोगुणपहाणस्स उज्जुमइखन्तिसंजमरयस्स ।
 परीसहे जिणंतस्स सुलहा सुगइ तारिसगस्स ॥ २७ ॥
 पच्छा वि ते पयाया खिणं गच्छन्ति अमरभवणाइं ।
 जेसि पिओ तवो संजमो य खन्ती य बम्भचेरं च ॥ २८ ॥
 इच्चेयं छज्जीवणियं सम्महिट्ठी सया जए ।
 दुल्लहं लहित्तु सामएणं कम्मुणा न विराहिज्जासि ॥ २९ ॥
 ॥ त्ति चेमि ॥

॥ चउत्थं छज्जीवणियज्भयणं समत्तं ॥

॥ पिंडेसणा नामं पंचममज्भयणं-पढमो उद्देसओ ॥

संपत्ते भिक्खकालग्मि असंभन्तो अमुच्छिओ ।
 इमेण कमजोगेण भत्तपाणं गवेसए ॥ १ ॥
 से गामे वा नयरे वा गोयरग्गओ मुणी ।
 चरे मन्दमणुत्विग्गो अट्ठक्खित्तेण चेयसा ॥ २ ॥
 पुरओ जुगमायाए पेहमारो महिं चरे ।
 वज्जन्तो वीयहरियाए पाणे य दग्गमट्ठियं ॥ ३ ॥
 ओवायं विसमं खाणुं विज्जलं परिवज्जए ।
 संकमेण न गच्छेज्जा विज्जमाणे परक्कमे ॥ ४ ॥
 पवडन्ते व से तत्थ पक्खलन्ते व संजए ।
 हिंसेज्ज पाणभूयाइं तसे अदुव थावरे ॥ ५ ॥
 तम्हा तेण न गच्छेज्जा संजए सुसमाहिए ।
 सइ अन्नेण मग्गेण जयमेव परक्कमे ॥ ६ ॥
 इङ्गालं छारियं रासिं तुसरसिं च गोमयं ।
 ससरक्खेहिं पाएहिं संजओ तं नइक्कमे ॥ ७ ॥
 न चरेज्ज वासे वासन्ते महियाए व पडंतिए ।
 महावाए व वायंते तिरिच्छसंपाइमेसु वा ॥ ८ ॥

न चरेज्ज वेसासामन्ते बंभचेरवसाणुए ।
 बंभयारिस्स दंतस्स होज्जा तत्थ विसोत्तिया ॥ ६ ॥
 २अणायणे च्चरंतस्स संसग्गीए अभिक्खणां ।
 होज्ज वयाणां पीला सामणम्मि य संसओ ॥ १० ॥
 तम्हा एयं वियाप्पित्ता दोसं दुग्गइवड्डणं ।
 वज्जए वेससामंतं मुणी एगंतमस्सिए ॥ ११ ॥
 साणं सुइयं गाविं दित्तं गोणं हयं गयं ।
 संडिब्भं कलहं जुद्धं दूरओ परिवज्जए ॥ १२ ॥
 अणुन्नए नावणए अप्पहिट्ठे अणाउले ।
 इंदियाइं जहाभागं दमइत्ता मुणी चरे ॥ १३ ॥
 इवइवस्स न गच्छेज्जा भास्समाणो य गोयरे ।
 हसंतो नाभिगच्छेज्जा कुलं उच्चावयं सया ॥ १४ ॥
 आलोयं थिग्गलं दारं सन्धिं दग्गभवणाणि य ।
 चरंतो न विनिज्झए संकट्टाणां विवज्जए ॥ १५ ॥
 रन्नेो गिहवईणं च रहस्साग्गिस्सियाणं ३ य ।
 संक्किलेसकरं ठाणं दूरओ परिवज्जए ॥ १६ ॥
 पडिक्कुट्टकुलं न पविसे मामगं परिवज्जए ।
 अचियत्तकुलं न पविसे चियत्तं पविसे कुलं ॥ १७ ॥
 साणीपावारपिहियं अप्पणा नावपंगुरे ।
 कवाडं नो पणोल्लेज्जा ओग्गहंसि अजाइया ॥ १८ ॥
 गोयरग्गपविट्ठो ३ वच्चमुत्तं न धारए ।
 ओगासं फासुयं नच्चा अणुन्नविय वोसिरे ॥ १९ ॥
 नीयदुवारं तमसं कोट्टुगं परिवज्जए ।
 अचक्खुविसओ जत्थ पाणा दुप्पडिल्लेहगा ॥ २० ॥

जत्थ पुप्फाइं बीयाइं विप्पइरण्णाइं कोट्टए ।
 अहुणोवलित्तं उल्लं दट्ठूणां परिवज्जए ॥ २१ ॥
 एलंगं दासंगं साणं वच्छंगं वावि कोट्टए ।
 उल्लंघिया न पविसे विउहिताण व संजए ॥ २२ ॥
 असंसत्तं पलोएज्जा नाइदूरावलोयए ।
 उप्फुल्लं न विनिज्झाए नियट्ठिज्ज अयंपिरो ॥ २३ ॥
 अइभूमिं न गच्छेज्जा गोयरग्गओ मुणी ।
 कुलस्स भूमिं जाणित्ता मियं भूमिं परक्कमे ॥ २४ ॥
 तत्थेव पडिलेहिज्जा भूमिभागं वियक्खरो ।
 सिणाणस्स य वच्चस्स संलोगं परिवज्जए ॥ २५ ॥
 दगमट्ठियआयाणे बीयाणि हरियाणि य ।
 परिवज्जन्तो चिट्ठेज्जा सध्विन्दियसमाहिए ॥ २६ ॥
 तत्थ से चिट्ठमाणस्स आहरे पाणभोयणं ।
 अकप्पियं न गेहिहज्जा, पडिगाहेज्ज कप्पियं ॥ २७ ॥
 आहरन्ती सिया तत्थ परिसाडेज्ज भोयणं ।
 दिन्तियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ २८ ॥
 संमइमाणं पाणासि बीयाणि हरियाणि य ।
 असंजमकरिं नच्चा तारिसं परिवज्जए ॥ २९ ॥
 साहट्ठु निक्खवित्ताणां सच्चित्तं घट्टियाणि य ।
 तहेव समणट्ठाए उदगं संपणोह्लिया ॥ ३० ॥
 ओगाहइत्ता चलइत्ता आहरे पाणभोयणां ।
 दिन्तियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ ३१ ॥
 पुरेकम्मेण हत्थेण दव्वीए भायणेण वा ।
 दिन्तियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ ३२ ॥
 एवं उदुल्ले ससिणिद्धे ससरक्खे मट्टियाऊसे ।
 हरियाले हिङ्गुलुए मणोसिला अजणे लोणे ॥ ३३ ॥

गेरुयवणियसेडिय सोरट्टियपिट्टुकुकुसकण य ।
 उक्किट्टमसंसट्टे संसट्टे चेव बोद्धवे ॥ ३४ ॥
 असंसट्टेण हत्थेण दब्बीए भायणेण वा ।
 दिज्जमाणं पडिच्छेज्जा जं तत्थेसणियं भवे ॥ ३६ ॥
 दोण्हं तु भुंजमाणं एगो तत्थ निमंतए ।
 दिज्जमाणां न इच्छेज्जा छन्दं से पडिलेहए ॥ ३७ ॥
 दोण्हं तु भुंजमाणं दो वि तत्थ निमंतए ।
 दिज्जमाणं पडिच्छेज्जा जं तत्थेसणियं भवे ॥ ३८ ॥
 गुब्बिणीए उवन्नत्थं विविहं पाणभोयणं ।
 भुंजमाणं विवज्जेज्जा, भुत्तसेसं पडिच्छए ॥ ३९ ॥
 सिया य समणट्टाए गुब्बिणी कालमासिणी ।
 उट्टिया वा निसीएज्जा निसन्ना वा पुणुट्टए ॥ ४० ॥
 तं भवे भत्तपाणं तु संजयाण अकप्पियं ।
 दिंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ ४१ ॥
 थरणं पिज्जमाणी दारणं वा कुमारियं ।
 तं निक्खविअ रोअंतं आहरे पाणभोयणं ॥ ४२ ॥
 तं भवे भत्तपाणं तु संजयाण अकप्पियं ।
 दिंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ ४३ ॥
 जं भवे भत्तपाणं तु कप्पाकप्पम्मि संकियं ।
 दिंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ ४४ ॥
 दगवारणण पिहियं नीसाए पीढएण वा ।
 लोढेणं वा वि लेवेण सिलेसेण व केणइ ॥ ४५ ॥
 तं च उट्ठिंभदिआ दिज्जा समणट्टाए व दावए ।
 दिंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ ४६ ॥
 असणं पाणगं वा वि खाइमं साइमं तथा ।
 जं जाणोज्ज सुणेज्जा वा दाणट्टा पगडं इमं ॥ ४७ ॥

तारिसं भत्तापाणां तु संजयाण अकप्पियं ।
 दिंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ ४८ ॥
 असरां पाणां वा वि खाइमं साइमं तथा ।
 जं जाणेज्ज सुणेज्जा वा पुण्णट्ठा पगडं इमं ॥ ४९ ॥
 तं भवे भत्तापाणां तु संजयाण अकप्पियं ।
 दिंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ ५० ॥
 असरां पाणां वा वि खाइमं साइमं तथा ।
 जं जाणेज्ज सुणेज्जा वा वणिमट्ठा पगडं इमं ॥ ५१ ॥
 तं भवे भत्तापाणां तु संजयाण अकप्पियं ।
 दिंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ ५२ ॥
 असरां पाणां वा वि खाइमं साइमं तथा ।
 जं जाणेज्ज सुणेज्जा वा समणट्ठा पगडं इमं ॥ ५३ ॥
 तं भवे भत्तापाणां तु संजयाण अकप्पियं ।
 दिंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ ५४ ॥
 उद्देसियं कीयगडं पूइकम्मं च आहडं ।
 अज्भोयरपामिच्च मीसजायं च वज्जए ॥ ५५ ॥
 उगगं से अ पुच्छेज्जा कस्सट्ठा केण वा कडं ।
 सोच्चा निस्संक्रियं सुद्धं पडिगाहेज्ज संजए ॥ ५६ ॥
 असरां पाणां वा वि खाइमं साइमं तथा ।
 पुप्फेसु होज्ज उम्मीसं बीएसु हरिएसु वा ॥ ५७ ॥
 तं भवे भत्तापाणां तु संजयाण अकप्पियं ।
 दिंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ ५८ ॥
 असरां पाणां वा वि खाइमं साइमं तथा ।
 उदगंमि होज्ज निक्खित्तं उत्तिगपाणांसेसु वा ॥ ५९ ॥
 तं भवे भत्तापाणां तु संजयाण अकप्पियं ।
 दिंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ ६० ॥

असरां पाणं वा वि खाइमं साइमं तथा ।
 १अगणिम्मि होज्ज निक्खित्तं तं च संघट्टिया दए ॥ ६१ ॥
 तं भवे भत्तापाणं तु संजयाण अकप्पियं ।
 दित्थियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ ६२ ॥
 एवं उस्सक्किया ओसक्किया उज्जालिया पज्जालिया निव्वाविया
 उस्सिच्चिया निस्सिच्चिया उव्वत्तिया ओयारिया दए ॥ ६३ ॥
 तं भवे भत्तापाणं तु संजयाण अकप्पियं ।
 दित्थियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ ६४ ॥
 होज्ज कट्ठं सिलं वा वि इट्ठालं वा वि एगया ।
 ठवियं संकमट्ठाए तं च होज्ज चलाचलं ॥ ६५ ॥
 न तेण भिक्खू गच्छेज्जा दिट्ठो तत्थ असंजमो ।
 गम्भीरं भुसिरं चेव सव्विन्दियसमाहिण ॥ ६६ ॥
 निस्सेणं फलगं पीढं उस्सवित्ताणमारुहे ।
 मंचकीलं च पासायं समणट्ठाए व दावए ॥ ६७ ॥
 दुरूहमारी पवडेज्जा हत्थं पायं व लूसए ।
 पुढविजीवे वि हिंसेज्जा जे य तं निस्सिया जगं ॥ ६८ ॥
 एयारिसे महादोसे जाणिऊण महेसिणो ।
 तम्हा मालोहडं भिक्खं न पडिगेण्हंति संजया ॥ ६९ ॥
 कंदं मूलं पलंबं वा आमं छिन्नं व सन्निरं ।
 तुंबागं सिंगवेरं च आमगं परिघज्जए ॥ ७० ॥
 तहेव सत्तुचुरणाइं कोलचुरणाइं आवणे ।
 सक्कुलिं फाणियं पूयं अन्नं वा वि तहाविहं ॥ ७१ ॥
 विक्कायमारां पसढं रएण परिफासियं ।
 दित्थियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ ७२ ॥

बहुअट्टियं पोग्गलं अणिमिसं वा बहुकंठयं ।
 अत्थियं तिंदुयं विल्लं उच्छुखंडं च सिंबलिं ॥ ७३ ॥
 अप्पे सिया भोयणजाए बहुउज्झियधम्मिए ।
 दिंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ ७४ ॥
 तहेवुच्चावयं पाणं अदुवा वारधोअणं ।
 संसेइमं चाउलोदगं अहुणाधोअं विवज्जए ॥ ७५ ॥
 जं जाणेज्ज चिराधोयं मईए दंसणेण वा ।
 पडिपुच्छिऊण सोच्चा वा जं च निस्संक्रियं भवे ॥ ७६ ॥
 अजीवं परिणयं नच्चा पडिगाहेज्ज संजए ।
 अह संक्रियं भवेज्जा आसाइत्ताण रोयए ॥ ७७ ॥
 थोवमासायणट्टाए हत्थगम्मि दलाहि मे ।
 मा मे अच्चविलं पूइं नालं तएहंविणित्तए ॥ ७८ ॥
 तं च अच्चविलं पूइं नालं तएहं विणित्तए ।
 दिंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ ७९ ॥
 तं च होज्ज अकामेणं विमणेण पडिच्छियं ।
 तं अप्पणा न पिबे नो वि अन्नस्स दावए ॥ ८० ॥
 एगंतमवक्कमित्ता अचित्तं पडिलेहिया ।
 जयं परिट्टवेज्जा परिट्टप्प पडिक्रमे ॥ ८१ ॥
 सिया य गोयरग्गगओ इच्छेज्जा परिभोत्तुअं ।
 कोट्टुगं भित्तिमूलं वा पडिलेहित्ताए फासुयं ॥ ८२ ॥
 अणुन्नविच्चु मेहावी पडिच्छन्नम्मि संबुडे ।
 हत्थगं संपमज्जित्ता तत्थ भुंजिज्ज संजए ॥ ८३ ॥
 तत्थ से भुंजमाणस्स अट्टियं कण्ठओ सिया ।
 तणकट्टुसक्करं वा वि अन्नं वा वि तहाविहं ॥ ८४ ॥

तं उक्खिवित्तु न निक्खिवे आसएण न छडुए ।
 हत्थेण तं गहेऊरां एगंतमवक्कमे ॥ ८५ ॥
 एगंतमवक्कमित्ता अचित्तं पडिलेहिया ।
 जयं परिट्टवेज्जा परिट्टप्प पडिक्रमे ॥ ८६ ॥
 सिया य भिक्खु इच्छेज्जा सेज्जमागम्म भोत्तुअं ।
 सर्पिंडपायमागम्म उंडुयं पडिलेहिया ॥ ८७ ॥
 विणएण पविसित्ता सगासे गुरुणो मुणी ।
 इरियावहियमायाय आगओय पडिक्रमे ॥ ८८ ॥
 आभोएत्ताण नीसेसं अइयारं जहक्कमं ।
 गमणागमणे चेव भत्तपाणे य संजए ॥ ८९ ॥
 उज्जुप्पन्नो अणुद्विग्गो अब्बक्खित्तेण चयसा ।
 आलोए गुरुसगासे जं जहा गहियं भवे ॥ ९० ॥
 न सम्ममालोइयं होज्जा पुड्धिं पच्छा व जं कडं ।
 पुरो पडिक्रमे तस्स योसिट्ठो चित्तए इमं ॥ ९१ ॥
 अहो जिणेहिऽसावज्जा वित्ती साहूण देसिया ।
 मोक्खसाहणहेउस्स साहुदेहस्स धारणा ॥ ९२ ॥
 नमोक्कारेण पारेत्ता करेत्ता जिणसंधवं ।
 सज्झायं पट्टवित्ताणं वीसमेज्ज खरां मुणी ॥ ९३ ॥
 वीसमंतो इमं चित्ते हियमट्ठं लाभमट्ठिओ^१ ।
 जइ मे अणुग्गहं कुज्जा साहू होज्जामि तारिओ ॥ ९४ ॥
 साहवो तो चियत्तेणं निमंतेज्ज जहक्कमं ।
 जइ तत्थ केइ इच्छेज्जा तेहिं सच्चिं तु भुंजए ॥ ९५ ॥
 अह कोइ न इच्छेज्जा तओ भुंजेज्ज एक्कओ ।
 आलोए भायणे साहू जयं अपरिसाडियं ॥ ९६ ॥

तित्तगं व कडुयं व कसायं भंबिलं व महुरं लवरां वा ।
 एयलद्धमन्नट्टपउत्तं महुघयं व भुंजेज्ज संजए ॥ ६७ ॥
 अरसं विरसं वा वि सूइयं वा असूइयं ।
 उल्लं वा जइ वा सुकं मंथुकुम्मासभोयरां ॥ ९८ ॥
 उप्पन्नं नाइहीलेज्जा अप्पं वा बहु फासुयं ।
 मुहालद्धं मुहाजीवी भुंजिज्जा दोसवज्जिनयं ॥ ६६ ॥
 दुल्लहा उ मुहादाई मुहाजीवी वि दुल्लहा ।
 मुहादाई मुहाजीवी दो वि गच्छन्ति सुग्गाइं ॥ १०० ॥
 ॥ त्ति वेमि ॥

॥ पंचमज्जभयणस्स पिंडेसणाए पढमुद्देसत्रो समत्तो ॥

॥ पंचमज्जभयणं—त्रीओ उद्देसत्रो ॥

पडिग्गहं संलिहित्तरां लेवमायाए संजए ।
 दुग्गंधं वा सुग्गंधं वा सव्वं भुंजे न छडुए ॥ १ ॥
 सेज्जा निसीहियाए समावन्नो य गोयरे ।
 'अयावयट्ठा भोच्चारं जइ तेण न संथरे ॥ २ ॥
 तओ कारणमुप्पन्ने भत्तपारां गवेसए ।
 विहिणा पुव्वउत्तेण इमेरां उत्तरेण य ॥ ३ ॥
 कालेण निक्खमे भिक्खू कालेण य पडिक्कमे ।
 अकालं च विवज्जित्ता काले कालं समायरे ॥ ४ ॥
 अकाले चरसि भिक्खू कालं न पडिडेहसि ।
 अप्पारां च किलामेसि सन्निवेसं च गरिहसि ॥ ५ ॥
 सइ काले चरे भिक्खू कुज्जा पुरिसकारियं ।
 अलाभो त्ति न सोएज्जा तवो त्ति अहियासए ॥ ६ ॥

तहेवुञ्चावया पाणा भत्तट्टाए समागया ।
 तंउज्जुयं न गच्छिज्जा जयमेव परक्कमे ॥ ७ ॥
 गोयरग्गपविट्ठो उ न निसीपज्ज कत्थइ ।
 कहं च न पवंधेज्जा चिट्ठित्ताण व संजए ॥ ८ ॥
 अग्गलं फलिहं दारं कवाडं वा वि संजए ।
 अवलंबिया न चिट्ठिज्जा गोयरग्गगओ मुणी ॥ ९ ॥
 समरां माहरां वा वि किविरां वा वणीमगं ।
 उवसंकमंतं भत्तट्टा पाणट्टाए व संजए ॥ १० ॥
 तं अइक्कमिच्चु न पविसे न चिट्ठे चक्खुगोयरे ।
 एगंतमवक्कमित्ता तत्थ चिट्ठेज्ज संजए ॥ ११ ॥
 वणीमगस्स वा तस्स दायगस्सुभयस्स वा ।
 अप्पत्तियं सिया होज्जा लहुत्तां पवयणस्स वा ॥ १२ ॥
 पडिसेहिए व दिन्ने वा तओ तम्मि नियत्तिए ।
 उवसंकमेज्ज भत्तट्टा पाणट्टाए व संजए ॥ १३ ॥
 उप्पलं पउमं वा वि कुमुयं वा मगदंतियं ।
 अन्नं वा पुप्फसच्चित्तं तं च संलुंचिया दए ॥ १४ ॥
 तं भवे भत्तपारां तु संजयाण अकप्पियं ।
 दिंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ १५ ॥
 उप्पलं पउमं वा वि कुमुयं वा मगदंतियं ।
 अन्नं वा पुप्फसच्चित्तं तं च संमदिया दए ॥ १६ ॥
 तं भवे भत्तपारां तु संजयाण अकप्पियं ।
 दिंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥ १७ ॥
 सालुयं वा विरालियं कुमुयं उप्पलनालियं ।
 मुणालियं चासवनालियं उच्छुखंडं अनिव्वुडं ॥१८॥
 तरुणां व पवालं रुक्खस्स तणागस्स वा ।
 अन्नस्स वा वि हरियस्स आमगं परिवज्जए ॥१९॥

तरुणियं वा छिवाडिं आमियं भज्जियं सइं ।
 दिंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥२०॥
 तथा 'कोलमणुस्सिन्नं वेलुयं कासवनालियं ।
 तिलपप्पडगं नीमं आमगं परिवज्जए ॥२१॥
 तहेव चाउलं पिट्टं वियडं वा तत्तनिव्वुडं ।
 तिलपिट्टपूइपिण्णागं आमगं परिवज्जए ॥२२॥
 कविट्टं माउलिंगं च मूलगं मूलगत्तियं ।
 आमं असत्थपरिणयं मणसा वि न पत्थए ॥ २३ ॥
 तहेव फलमंथूणि वीयमंथूणि जाणिया ।
 बिहेलगं पियालं च आमगं परिवज्जए ॥ २४ ॥
 समुयाणं चरे भिक्खु कुलं उच्चावयं सया ।
 नीयं कुलमइक्कम्म ऊसठं नाभिधारए ॥ २५॥
 अदीणो वित्तिमेसेज्जा न विसीएज्ज पंडिए ।
 अमुच्छिओ भोयणम्मि मायन्ने एसणारए ॥ २६ ॥
 बहुं परघरे अत्थि विविहं खाइमसाइमं ।
 न तत्थ पंडिओ कुप्पे इच्छा दिज्ज परो न वा ॥ २७ ॥
 सयणासणवत्थं वा भत्तपाणां व संजए ।
 अदितस्स म कुप्पेज्जा पच्चक्खे वि य दीसओ ॥ २८ ॥
 इत्थियं पुरिसं वा वि डहरं वा महल्लगं ।
 वंदमाणं न जाएज्जा नो य णं फरुसं वए ॥ २९ ॥
 जे न वंदे न से कुप्पे वंदिओ न समुक्कसे ।
 एवमन्नेसमाणस्स सामरणमणुचिट्ठइ ॥ ३० ॥
 सिया एगइओ लद्धं लोभेण विणिगूहइ ।
 मा मेयं दाइयं संतं दट्ठूणां सयमायए ॥ ३१ ॥

अस्तदागुरुओ लुद्धो बहुं पावं पकुव्वइ ।
 दुत्तोसओ य से होइ निव्वाणं च न गच्छइ ॥ ३२ ॥
 सिया एगइओ लद्धं विविहं पाणभोयणं ।
 भइगं भइगं भोच्चा विवणं विरसमाहरे ॥ ३३ ॥
 जाणंतु ता इमे समणा आयथट्ठी अयं मुणी ।
 संतुट्ठो सेवणं पंतं लूहवित्ती सुतोसओ ॥ ३४ ॥
 पूयणट्ठा जसोकामी माणसंमाणकामण ।
 बहुं पसवइ पावं मायासल्लं च कुव्वइ ॥ ३५ ॥
 सुरं वा मेरगं वा वि अन्नं वा मज्जगं रसं ।
 ससक्खं न पिबे भिक्खू जसं सारक्खमप्पणो ॥ ३६ ॥
 पियए एगओ तेणो न मे कोइ वियाणइ ।
 तस्स पस्सह देसाइं नियडिं च सुणेह मे ॥ ३७ ॥
 वड्डइ सौंडिया तस्स मायामोसं च भिक्खुणो ।
 अयसो य अनिव्वाणं सययं च असाहुया ॥ ३८ ॥
 निच्चुविग्गो जहा तेणो अत्तकम्मैहिं दुम्मई ।
 तारिसो मरणंते वि नाराहेइ संवरं ॥ ३९ ॥
 आयरिए नाराहेइ समणे यावि तारिसे ।
 गिहत्था वि णं गरहंति जेण जाणंति तारिसं ॥ ४० ॥
 एवं तु अगुणप्पेही गुणाणं च विवज्जओ ।
 तारिसो मरणंते वि नाराहेइ संवरं ॥ ४१ ॥
 तवं कुव्वइ मेहावी पणीयं वज्जए रसं ।
 मज्जप्पमायविरओ तवस्सी अइउक्कसो ॥ ४२ ॥
 तस्स पस्सह कल्लाणं अरोगसाहुपूइयं ।
 विउलं अत्थसंजुत्तं कित्तइस्सं सुणेह मे ॥ ४३ ॥

एवं तु ^१गुणप्पेही अगुणाणां च विवज्जओ ।
 तारिसो मरणांते वि आराहेइ संवरं ॥ ४४ ॥
 आयरिण आराहेइ समणे यावि तारिसे ।
 गिहत्था वि णां षूयन्ति जे णां जाणांति तारिसं ॥४५॥
 तवतेणे ^२वइतेणे रूवतेणे य जे नरे ।
 आयारभावतेणे य कुव्वइ देवकिब्बिसं ॥४६॥
 लद्धूण वि देवत्तं उववन्नो देवकिब्बिसे ।
 तत्थावि से न याणाइ किं मे किञ्चा इमं फलं ॥४७॥
 तत्तो वि से चइत्ताणां लब्धिही एलमूअयं ।
 नरयं तिरिक्खज्जोणिं वा बोही जत्थ सुदुल्लहा ॥४८॥
 एयं च दोसं दट्ठूणां नायपुत्तेण भासियं ।
 अणुमायं पि मेहावी मायामोसं विवज्जण ॥४९॥
 सिक्खिऊण भिक्खेसणसोहिं संजयाण बुद्धाण सगासे ।
 तत्थ भिक्खु सुप्पणिहिइंदिए तिब्बलज्जगुणावं
 विहरेज्जासि ॥५०॥ त्ति वेमि॥

॥ पंचमज्झयणस्स पिंडेसणाए बीओ उद्देसओ समत्तो ॥

॥ महल्लियायार कहा (धम्मत्थकाम) नामं छट्ठमज्झयणं ॥

नाणदंसणसंपन्नं संजमे य तवे रयं ।
 गणिमागमसंपन्नं उज्जाणम्मि समोसढं ॥१॥
 रायाणो रायमच्छा य माहणा अदुव खत्तिया ।
 पुच्छन्ति निहुयप्पाणो कहं मे आयारगोयरो ॥२॥
 तैसिं सो निहुओ दन्तो सव्वभूयसुहावहो ।
 सिक्खाए सुसमाउत्तो आइक्खइ वियक्खणो ॥३॥

हंदि धम्मत्थकामाणां निग्गंथाणां सुणेह मे ।
 आचारगोयरं भीमं सयलं दुरहिट्टियं ॥४॥
 नन्नत्थ परिसं वुत्तं जं लोए परमदुच्चरं ।
 विउलट्टाणभाइस्स न भूयं न भविस्सइ ॥५॥
 सखुडुगवियत्ताणां वाहियाणां च जे गुणा ।
 अखंडफुडिया कायव्वा तं सुणेह जहा तथा ॥६॥
 दस अट्ट य ठाणाइं जाइं बालोऽवरज्भइ ।
 तत्थ अरण्यरे ठारो निग्गन्थत्ताओ भस्सइ ॥७॥
 वयल्लुक्कं कायच्छक्कं अक्कपो गिहिभायणां ।
 पलियङ्कनिसेज्जा य सिखाणां सोभवज्जरां ॥८॥
 तत्थिमं पढमं ठाणां महावीरेण देसियं ।
 अहिंसा निउणा दिट्टा सव्वभूएसु संजमो ॥ ९ ॥
 जावंति लोए पाणा तसा अदुव थावरा ।
 ते जाणमजाणां वा न हणे नो व घायए ॥ १० ॥
 सव्वजीवा वि इच्छंति जीविउं न मरिज्जिउं ।
 तम्हा पाणवहं घोरं निग्गंथा वज्जयंति रां ॥ ११ ॥
 अप्पणट्टा परट्टा वा कोहा वा जइ वा भया ।
 हिंसगं न मुसं बूया नो वि अन्नं वयावए ॥ १२ ॥
 मुसावाओ य लोगंमि सव्वसाहूहिं गरहिओ ।
 अविस्सासो य भूयाणां तम्हा मोसं विवज्जए ॥ १३ ॥
 चित्तमंतमच्चिरं वा अप्पं वा जइ वा बहुं ।
 दंतसोहणमेत्तं पि ओग्गहंसि अजाइया ॥ १४ ॥
 तं अप्पणा न गेएहंति नो वि गिरहावए परं ।
 अन्नं वा गिरहमाणां पि नाणुजाणांति संजया ॥ १५ ॥
 अबंभचरियं घोरं पमायं दुरहिट्टियं ।
 नायरंति मुगी लोए भेयाययणवज्जिणो ॥ १६ ॥

मूलमेयमहम्मस्स महादोससमुस्सयं ।
तम्हा मेहुणसंसग्गं निग्गंथा वज्जयंति रां ॥ १७ ॥
विडमुब्भेइमं लोरां तेहं सप्पि च फाणियं ।
न ते सन्निहिमिच्छंति नायपुत्तवओरया ॥ १८ ॥
लोहस्सेस अणुप्फासो मन्ने अन्नयरामवि ।
जे सिया सन्निहीकामे गिही, पव्वइए न से ॥ १९ ॥
जं पि वत्थं ब पायं वा कंबलं पायपुंछरां ।
तं पि संजमलज्जट्ठा धारंति परिहरंति य ॥ २० ॥
न सो परिग्गहो वुत्तो नायपुत्तेण ताइणा ।
मुच्छं परिग्गहो वुत्तो इइ वुत्तां महेसिणा ॥ २१ ॥
सव्वत्थुवहिणा बुद्धा संरक्खणपरिग्गहे ।
अवि अप्पणो वि देहंमि नायरंत्ति ममाइयं ॥ २२ ॥
अहो निच्चं तवोकम्मं सव्वबुद्धेहिं वणिणयं ।
जा य लज्जासमा वित्ती एगभत्तां च भोयणं ॥ २३ ॥
संतिमे सुहुमा पाणा तसा अदुव थावरा ।
जाइं राओ अपासंतो कहमेसणियं चरे ॥ २४ ॥
उदउल्लं बीयसंसत्तां पाणा निव्वड्डिया महिं ।
दिआ ताइं विवज्जेज्जा राओ तत्थ कहं चरे ॥ २५ ॥
एयं च दोसं दट्ठूरां नायपुत्तेण भासियं ।
सव्वाहारं न भुंजंति निग्गंथा राइभोयरां ॥ २६ ॥
पुढविकायं न हिंसंति मणसा वयस कायसा ।
तिविहेण करणजोपण संजया सुसमाहिया ॥ २७ ॥
पुढविकायं विहिंसंतो हिंसइ उ तयस्सिए ।
तसे य विविहे पाणे चक्खु से य अचक्खुसे ॥ २८ ॥
तम्हा एयं वियाणित्ता दोसं दुग्गइवड्डरां ।
पुढविकायसमारंभं जावज्जीवाए वज्जए ॥ २९ ॥

आउकायं न हिंसति मणसा वयस कायसा ।
 त्रिविहेण करणजोएण संजया सुसमाहिया ॥ ३० ॥
 आउकायं विहिंसंतो हिंसइ उ तयस्सिए ।
 तसे य विविहे पाणे चक्खु से य अचक्खुसे ॥ ३१ ॥
 तम्हा एयं वियाणित्ता दोसं दुग्गइवड्ढां ।
 आउकायसमारंभं जावज्जीवाए वज्जए ॥ ३२ ॥
 जायतेयं न इच्छंति पावगं जलइत्तए ।
 तिकखमन्नयरं सत्थं सब्बओ वि दुरासयं ॥ ३३ ॥
 पाईणं पड्डिणं वा वि उड्ढं अणुदिसामवि ।
 अहे दाहिणओ घा वि दहे उत्तरओ वि य ॥ ३४ ॥
 भूयाणमेसमाघाओ हव्ववाहो न संसओ ।
 तं पईवपय्यवट्ठा संजया किंचि नारभे ॥ ३५ ॥
 तम्हा एयं वियाणित्ता दोसं दुग्गइवड्ढां ।
 तेउकायसमारंभं जावज्जीवाए वज्जए ॥ ३६ ॥
 अनिलस्स समारंभं बुद्धा मन्नंति तारिसं ।
 सावज्जबहुलं चेयं नेयं ताईहिं सेवियं ॥ ३७ ॥
 तालियंटेण पत्तेण साहाविहुयणेण वा ।
 न ते वीइउमिच्छंति वीयावेऊण वा परं ॥ ३८ ॥
 जं पि वत्थं व पायं वा कंबलं पायपुंछ्रां ।
 न ते वायमुईरंति, जयं परिहरंति य ॥ ३९ ॥
 तम्हा एयं वियाणित्ता दोसं दुग्गइवड्ढां ।
 वाउकायसमारंभं जावज्जीवाए वज्जए ॥ ४० ॥
 वणस्सइं न हिंसंति मणसा वयस कायसा ।
 त्रिविहेण करणजोएण संजया सुसमाहिया ॥ ४१ ॥
 वणस्सइं विहिंसंतो हिंसइ उ तयस्सिए ।
 तसे य विविहे पाणे चक्खुसे य अचक्खुसे ॥ ४२ ॥

तम्हा एयं वियाणित्ता दोसं दुग्गइवड्ढणं ।
 वणस्सइसमारंभं जावज्जीवाए वज्जए ॥ ४३ ॥
 तसकायं न हिंसंति मणसा वयस कायसा ।
 तिविहेण करणजोएण संजया सुलमाहिया ॥ ४४ ॥
 तसकायं विहिंसंतो हिंसइ उ तयस्सिए ।
 तसे य विविहे पाणे चक्खुसे य अचक्खुसे ॥ ४५ ॥
 तम्हा एयं वियाणित्ता दोसं दुग्गइवड्ढणं ।
 तसकायसमारंभं जावज्जीवाए वज्जए ॥ ४६ ॥
 जाइं चत्तारिऽभोज्जाइं इसिणाहारमाइणि ।
 ताइं तु विवज्जन्तो संजमं अणुपालए ॥ ४७ ॥
 पिंडं सेज्जं च वत्थं च चउत्थं पायमेव य ।
 अकप्पियं म इच्छेजा पडिगाहेज्ज कप्पियं ॥ ४८ ॥
 जे नियागं ममायंति कीयमुद्देसियाहडं ।
 वहं ते समणुजाणांति इइ वुत्तं महेसिणा ॥ ४९ ॥
 तम्हा असणपाणाइं कीयमुद्देसियाहडं ।
 वज्जयंति ठियपाणो निग्गंथा धम्मजीविणो ॥ ५० ॥
 कंसेसु कंसपाएसु कुंडमोएसु वा पुणो ।
 भुंजंतो असणपाणाइ आयरा परिभस्सइ ॥ ५१ ॥
 सीओद्दगसमारंभे मत्तधोयणल्लुडुणे ।
 जाइं छंति भूयाइं दिट्ठो तत्थ असंजमो ॥ ५२ ॥
 पच्छाकम्मं पुरेकम्मं सिया तत्थ न कप्पइ ।
 एयमट्ठं न भुंजति निग्गंथा गिहिभायणे ॥ ५३ ॥
 आसंदीपलियंकेसु मंचमासालएसु वा ।
 अणायरियमज्जाणां आसइत्तु सइत्तु वा ॥ ५४ ॥
 नासंदीपलियंकेसु न निसेज्जा न पीढए ।
 निग्गंथाऽपडिलेहाए बुद्धवुत्तमहिट्ठगा ॥ ५५ ॥

गंभीरविजया एए पाणा दुप्पडिलेहगा ।
 आसंदीपलियंको य एयमट्ठं विवज्जया ॥ ५६ ॥
 गोयरग्गपविट्ठस्स निसेज्जा जस्स कप्पइ ।
 इ मेरिसमणायारं आवज्जइ अबोहियं ॥ ५७ ॥
 विवत्ती बंभचेरस्स पाणाणां च वहे वहो ।
 वणीमगपडिग्घाओ पडिकोहो अगारिणां ॥ ५८ ॥
 अयुत्ती बंभचेरस्स इत्थीओ वावि संकरां ।
 कुसीलवड्ढरां ठारां दूरओ परिवज्जए ॥ ५९ ॥
 तिग्गहमन्नयरागस्स निसेज्जा जस्स कप्पइ ।
 जराए अभिभूयस्स वाहियस्स तवस्सिणो ॥ ६० ॥
 वाहिओ वा अरोगी वा सिणाणं जो उ पत्थए ।
 बुक्कतो होइ आयारो, जढो हवइ संजमो ॥ ६१ ॥
 संतिमे सुहुमा पाणा घसासु भिलुगासु य ।
 जे उ भिक्खू सिणायंतो वियडेणुप्पलावए ॥ ६२ ॥
 तम्हा ते न सिणायंति सीएण उसिणेण वा ।
 जावज्जीवं वयं घोरे असिणाणमहिट्ठगा ॥ ६३ ॥
 सिणाणां अदुवा कककं लोद्धं पउमगाणि य ।
 गायस्सुव्वट्ठणट्ठाए नायरंति कयाइ वि ॥ ६४ ॥
 नगिणस्स वा वि मुंडंस्स दीहरोमनहंसिणो ।
 मेहुणा उवसंतस्स किं विभूसाए कारियं ॥ ६५ ॥
 विभूसावत्तियं भिक्खू कम्मं बंधइ चिककरां ।
 संसारसायरे घोरे जेण पडइ दुरुत्तरे ॥ ६६ ॥
 विभूसावत्तियं चेयं बुद्धा मन्नंति तारिसं ।
 सावज्जबहुलं चेयं नेयं ताईहिं सेवियं ॥ ६७ ॥

खवैति अप्पाणममोहदंसिणो ।

तवे रया संजमअज्जवे गुणे ।

धुरांति पावाइं पुरेकडाइं
 नवाइं पावाइं न ते करेंति ॥ ६८ ॥
 सओवसंता अममा अकिंचणा
 सविज्जविज्जाणुगया जसंसिणो ।
 उउप्पसन्ने विमले व चंदिमा
 सिद्धिं विमाणाइं उवेंति ताइणो ॥ ६९ ॥ त्ति वेमि ॥

॥ छट्ठमहिल्लियायारकहज्झयणं समत्तं ॥

॥ वक्कसुद्धी नामं सत्तममज्झयणं ॥

चउरहं खलु भासाणं परिसंखाय पणव्वं ।
 दोरहं तु विणयं सिक्खे दो न भासेज्ज सव्वसो ॥ १ ॥
 जा य सच्चो अवत्तव्वा सच्चामोसा य जा मुसा ।
 जा य बुद्धेहिऽणाइरणा न तं भासेज्ज पन्नवं ॥ २ ॥
 असच्चमोसं सच्चं च अणवज्जमककसं ।
 समुप्पेहमसंदिद्धं गिरं भासेज्ज पन्नवं ॥ ३ ॥
 एयं च अट्टमन्नं वा जं तु नामेइ सासयं ।
 स भासं सच्चमोसं पि तं पि धीरो विवज्जए ॥ ४ ॥
 वितहं पि तहामुत्तिं जं गिरं भासए नरो ।
 तम्हा सो पुट्ठो पावेणं किं पुण जो मुसं वए ॥ ५ ॥
 तम्हा गच्छामो वक्खामो अमुगं वा णो भविस्सइ ।
 अहं वा णं करिस्सामि एसो वा णं करिस्सइ ॥ ६ ॥
 एवमाइ उ जा भासा एस्सकालम्मि संकिया ।
 संपयाईयमट्ठे वा तं पि धीरो विवज्जए ॥ ७ ॥
 अईयम्मि य कालम्मि पच्चुप्पन्नमणागए ।
 जमट्ठं तु न जाणेज्जा एवमेयं ति नो वए ॥ ८ ॥

अईयम्मि य कालम्मि पच्चुप्पन्नमणागए ।
 जत्थ संका भवे जं तु एवमेयं ति नो वए ॥ ९ ॥
 अईयम्मि य कालम्मि पच्चुप्पन्नमणागए ।
 निस्संक्रियं भवे जं तु एवमेयं ति निहिसे ॥ १० ॥
 तहेव फरुसा भासा गुरुभूओवघाइणी ।
 सच्चवा वि सा न वत्तव्वा जओो पावस्स आगमो ॥ ११ ॥
 तहेव कारां कारो त्ति पंडगं पंडगे त्ति वा ।
 वाहियं वा वि रोगि त्ति तेणं चोरे त्ति नो वए ॥ १२ ॥
 एएणन्नेण अट्टेण परो जेणुवहम्मइ ।
 आयारभावदोसन्नू न तं भासेज्ज पन्नवं ॥ १३ ॥
 तहेव होले गोले त्ति साणे वा वसुले त्ति य ।
 दमए दूहए वा वि ^१न तं भासेज्ज पन्नवं ॥ १४ ॥
 अज्जिए पज्जिए वा वि अम्मो माउसिए त्ति य ।
 पिउसिए भाइरोज्ज त्ति धुए नत्तुणिए त्ति य ॥ १५ ॥
 हले हले त्ति अन्ने त्ति भट्टे सामिणि गोमिणि ।
 होले गोले वसुले त्ति इत्थियं नेवमालवे ॥ १६ ॥
 नामधेजेण णं बूया इत्थीगोत्तेण वा पुणेो ।
 जहारिहमभिगिज्झ आलवेज्ज लवेज्ज वा ॥ १७ ॥
 अज्जए पज्जए वा वि बग्गो चुल्लपिउ त्ति य ।
 माउला भाइरोज्ज त्ति पुत्ते नत्तुणिय त्ति य ॥ १८ ॥
 हे हो हले त्ति अन्ने त्ति भट्टे सामिय गोमिय ।
 होल गोल वसुले त्ति पुरिसं नेवमालवे ॥ १९ ॥
 नामधेजेण णं बूया पुरिसगोत्तेण वा पुणेो ।
 जहारिहमभिगिज्झ आलवेज्ज लवेज्ज वा ॥ २० ॥

पंचिन्दियाणं पाणाणं एस इत्थी अयं पुमं ।
 जाव रां न विजाणेज्जा ताव जाइ त्ति आलवे ॥ २१ ॥
 तहेव माणुसं पसुं पक्खि वा वि सरीसवं ।
 थूले पमेइले वज्जे पायमिच्छि य नो वए ॥ २२ ॥
 परिवूढत्ति रां वूया वूया उवच्चिए त्ति य ।
 संजाए पीणिए वा वि महाकाए त्ति आलवे ॥ २३ ॥
 तहेव गाओ दोज्झाओ दम्मा गोरहग त्ति य ।
 वाहिमा रहजोग्गत्ति नेवं भासेज्ज पन्नवं ॥ २४ ॥
 जुवं गवे त्ति रां वूया धेणुं रसदयत्ति य ।
 रहस्से महत्तए वा वि वए संवहणे त्ति य ॥ २५ ॥
 तहेव गंतुमुज्जाणं पव्वयाणि वणाणि य ।
 रुक्खा महत्तए पेहाए नेवं भासेज्ज पन्नवं ॥ २६ ॥
 अलं पासायखंभारां तोरणां गिहाण य ।
 फलिहग्गलनावारां अलं उद्गदोणिं ॥ २७ ॥
 पीढए चंगवेरे य नंगले भइयं सिया ।
 जन्तलट्टी व नाभी वा गंडिया व अलं सिया ॥ २८ ॥
 आसरां सयरां जाणं होज्जा वा किंचुवस्सए ।
 भूओववाइणि भासं नेवं भासेज्ज पन्नवं ॥ २९ ॥
 तहेव गंतुमुज्जाणं पव्वयाणि वणाणि य ।
 रुक्खा महत्तए पेहाए एवं भासेज्ज पन्नवं ॥ ३० ॥
 जाइमंता इमे रुक्खा दीहवट्टा महालया ।
 पयायसाला विडिमा वए दरिसणित्ति य ॥ ३१ ॥
 तहा फलाइं पक्काइं पायवज्जाइं नो वए ।
 वेत्तोइयाइं टालाइं वेहिमाइं त्ति नो वए ॥ ३२ ॥

१ असंश्रडा इमे अंबा बहुनिव्वडिमा^२ फला ।
 वणज्ज बहुसंभूया भूयरूवत्ति वा पुणो ॥ ३३ ॥
 तहैवोसहीओ पक्काओ नीलियाओ छुवी इ य ।
 लाइमा भज्जिमाओ त्ति पिहुखज्जत्ति नो वए ॥ ३४ ॥
 रूढा बहुसंभूया थिरा ऊसढा वि य ।
 गब्भियाओ पसूयाओ ससाराओ त्ति आलवे ॥ ३५ ॥
 तहैव संखडिं नच्चा किच्चं कज्जं ति नो वए ।
 तेणगं वा वि वज्जे त्ति सुत्तित्थे त्ति य आवगा ॥ ३६ ॥
 संखडिं संखडिं वूया पणियट्ठत्ति तेणगं ।
 बहुसमाणि तित्थाणि आवगाणं वियागरे ॥ ३७ ॥
 तहा नईओ पुण्णाओ कायतिज्जत्ति नो वए ।
 नावाहि तारिमाओ त्ति पाणिपेज्जत्ति नो वए ॥ ३८ ॥
 बहुवाहडा अगाहा बहुसल्लिलुप्पिलोदगा ।
 बहुवित्थोदगा यावि एवं भासेज्ज पन्नवं ॥ ३९ ॥
 तहैव सावज्जं जोगं परस्सट्ठाए निट्ठियं ।
 कीरमाणं ति वा नच्चा सावज्जं नालवे मुणी ॥ ४० ॥
 सुकूडे त्ति सुपक्के त्ति सुच्छिन्ने सुहडे मडे ।
 सुनिट्ठिए सुलट्ठे ति सावज्जं वज्जए मुणी ॥ ४१ ॥
 पयत्तपक्कत्ति व पक्कमालवे
 पयत्तच्छिन्नत्ति व छिन्नमालवे ।
 पयत्तलट्ठत्ति व कम्महेउयं
 पहारगाढत्ति व गाढमालवे ॥ ४२ ॥
 सव्वुकुसं परग्घं वा अउलं नत्थि एरिसं ।
 अचक्कियप्रवत्तवं अच्चियत्तं चैव नो वए ॥ ४३ ॥

सव्वमेयं वहस्सामि सव्वमेयं ति नो वए ।
 अणुवीइ सव्वं सव्वतथ एवं भासेज्ज पन्नवं ॥ ४४ ॥
 सुक्कीयं वा सुविक्कीयं अकिज्जं किज्जमेव वा ।
 इमं गेएह इमं मुञ्च पणियं नो वियागरे ॥ ४५ ॥
 अप्पग्घे वा महग्घे वा कए वा विक्कए वि वा ।
 पणियट्ठे समुप्पन्ने अणवज्जं वियागरे ॥ ४६ ॥
 तहेवासंजयं धीरो आस एहि करेहि वा ।
 सय, चिट्ठ, वयाहि त्ति नेवं भासेज्ज पन्नवं ॥ ४७ ॥
 बहवे इमे असाहू लोए वुच्चंति साहुणो ।
 न लवे असाहुं साहु त्ति साहुं साहुत्ति आल्लवे ॥ ४८ ॥
 नाणदंसणसंपन्नं संजमे य तवे रयं ।
 एवं गुणसमाउत्तं संजयं साहुमालवे ॥ ४९ ॥
 देवाणां मणुयाणां च तिरियाणां च वुग्गहे ।
 अमुयाणां जओ होउ मा वा होउ त्ति नो वए ॥ ५० ॥
 वाओ वुट्ठं व सीउएहं खेमं धायं सिवं ति वा ।
 कया णु होज्जा एयाणि मा वा होउ त्ति नो वए ॥ ५१ ॥
 तहेव मेहं व एहं व माणवं
 न देव देव त्ति गिरं वएज्जा ।
 संमुच्छिण उन्नए या पओए
 वएज्ज वा वुट्ठ बलाहय त्ति ॥ ५२ ॥
 अन्तलिक्ख त्ति णं वूया गुज्झाणुचरियत्ति य ।
 रिद्धिमंतं नरं दिस्स रिद्धिमंतं ति आल्लवे ॥ ५३ ॥
 तहेव सावज्जणुमोयणी गिरा
 ओहारिणी जा य परोवघाइणी ।

से^१ कोह लोहा भय हास माणवो
 न हासमाणो वि गिरं वणज्जा ॥१४॥
 सवक्कसुद्धिं समुपेहिया मुणी
 गिरं च दुट्ठं परिवज्जण सया ।
 मियं अदुट्ठं अणुवीइ भासण
 सयाण मज्जे लहइ पसंसरां ॥१५॥
 भासाण दोसे य गुरो य जाणिया
 तीसे य दुट्ठे परिवज्जण सया ।
 छसु संजण सामणिए सया जण
 वणज्ज बुद्धे हियमाणुलोमियं ॥१६॥
 परिक्खभासी सुसमाहिइंदिए
 चउक्कसायावगण अणिसिए ।
 स निद्धणे^२ धुत्तमलं पुरेकडं
 आराहण लोगमिरां तथा परं ॥१७॥ त्ति नेमि ॥
 ॥ सत्तमं वक्कसुद्धी अज्भयरां समत्तं ॥
 ॥ आयारपणिहिनामं अट्टममज्भयरां ॥
 आयारपणिहिं लद्धं जहा कायव्व भिक्खुरा ।
 तं भे उदाहरिस्सामि आणुपुट्ठिं सुरोह मे ॥१॥
 पुढवि-इग-अगणि-^१मारुय-तणरुक्ख-सवीयगा ।
 तसा य पाणा जीव त्ति इइ वुत्तं महेसिणा ॥२॥
 तेसिं अच्छणजोएण निच्चं होयव्वयं सिया ।
 मणसा कायवक्केण एवं भवइ संजण ॥३॥
 पुढधिं भित्तिं सिलं लेलुं नेव भिन्दे न संलिहे ।
 तिविहेण करणजोएण संजण सुसमाहिए ॥४॥

सुद्धपुढबीण न निसीए ससरकखम्मि य आसणे ।
 पमज्जिच्चु निसीएज्जा जाइत्ता जस्स उग्गहं ॥५॥
 सीओदगं न सेवेज्जा सिलावुट्टं हिमाणि य ।
 उसिणोदगं तत्तफासुयं पडिगाहेज्ज संजए ॥६॥
 उदउहं अप्पणो कायं नेव पुंछे न संलिहे ।
 समुप्पेह तहाभूयं नो रां संघट्टए मुणी ॥७॥
 इंगालं अगणिं अच्चिं अलायं वा सजोइयं ।
 न उंजेज्जा न घट्टेज्जा नो रां निव्वावए मुणी ॥८॥
 तालियंटेण पत्तेण साहाए विहुणेण वा ।
 न वीएज्जऽप्पणो कायं बाहिरं वा वि पोग्गलं ॥९॥
 तणरुक्खं न छिंदेज्जा फलं मूलं च कस्सइ ।
 आमगं विविहं बीयं मणसा वि न पत्थए ॥१०॥
 गहणेसु न चिट्टेज्जा वीएसु हरिएसु वा ।
 उदगंमि तहा निच्चं उत्तिंगपणगेसु वा ॥११॥
 तसे पाणे न हिंसेज्जा वाया अदुव कम्मुणा ।
 उवरओ सव्वभूएसु पासेज्ज विविहं जगं ॥१२॥
 अट्ट सुहुमाइं पेहाए जाइं जाणित्तु संजए ।
 दयाहिगारी भूएसु आस चिट्ट सएहि वा ॥ १३ ॥
 कयराइं अट्ट सुहुमाइं ? जाइं पुच्छेज्ज संजए ।
 इमाइं ताइं मेहावी आइक्खेज्ज वियक्खणे ॥ १४ ॥
 सिणेहं पुप्फसुहुमं च पाणुत्तिंगं तहेव य ।
 पणगं वीधहरियं च अंडसुहुमं च अट्टमं ॥ १५ ॥
 एवमेयाग्नि जाणित्ता सव्वभावेण संजए ।
 अप्पमत्ते जए निच्चं सच्चिदियसमाहिए ॥ १६ ॥
 धुवं च पडिलेहेज्जा जोगसा पायकम्बलं ।
 सेज्जमुच्चारभूमिं च संथारं अदुवासणं ॥ १७ ॥

उच्चारं पासवरां खेलं सिंघाणजह्णियं ।
 फासुयं पडिलेहित्तं परिट्ठावेज्ज संजए ॥ १८ ॥
 पविसिच्चु परागारं पाणट्ठा भोयणस्स वा ।
 जयं च्चिट्ठे मियं भासे न य रूवेसु मणं करे ॥ १९ ॥
 बहुं सुणेइ करणेहिं बहुं अच्छीहिं पेच्छइ ।
 न य दिट्ठं सुयं सव्वं भिक्खू अक्खाउमरिहइ ॥ २० ॥
 सुयं वा जइ वा दिट्ठं न लवेज्जोवघाइयं ।
 न य केण उवाएरां गिहिजोगं समायरे ॥ २१ ॥
 निट्ठारां रसनिज्जुहं भइगं पावगं ति वा ।
 पुट्ठो वा वि अपुट्ठो वा लाभालाभं न निहिसे ॥ २२ ॥
 न य भोयणम्मि गिद्धो चरे उंछं अयंपिरो ।
 अफासुयं न भुंजेज्जा कीयमुद्देसियाहडं ॥ २३ ॥
 सन्निहिं च न कुव्वेज्जा अणुमायं पि संजए ।
 मुहाजीवी असंबद्धे हवेज्जा जगनिस्सिए ॥ २४ ॥
 लूहवित्ती सुसंतुट्ठे अप्पिच्छे सुहरे सिया ।
 आसुरत्तं न गच्छेज्जा सोच्चा रां जिणसासरां ॥ २५ ॥
 करणसोक्खेहिं सद्देहिं पेमं नाभिनिवेसए ।
 दाहुरां कक्कसं फासं काएण अहियासए ॥ २६ ॥
 खुहं पिवासं दुस्सेज्जं सीउणहं अरई भयं ।
 अहियासे अव्वहिओ देहदुक्खं महाफलं ॥ २७ ॥
 अत्थंगयंमि आइच्चे पुरत्था य अणुग्गए ।
 आहारमाइयं सव्वं मणसा वि न पत्थए ॥ २८ ॥
 अतिंविणे अचवले अप्पभासी मियासणे ।
 हवेज्ज उयरे दन्ते थोवं लद्धुं न खिसए ॥ २९ ॥
 न बाहिरं परिभवे अत्ताणं न समुक्कसे ।
 सुयलाभे न मज्जेज्जा जच्चा तवस्सिबुद्धिए ॥ ३० ॥

से जाणं अजाणं वा कट्टु आहम्मियं पयं ।
 संवरे खिप्पमप्पाणं वीयं तं न समायरे ॥ ३१ ॥
 अणायारं परक्कम्म नेव गूहे न निरहवे ।
 सुई सया वियडभावे असंसत्ते जिइदिए ॥ ३२ ॥
 अमोहं वयणं कुज्जा आयरियस्स महप्पणो ।
 तं परिगिज्झ वायाए कम्मणा उववायए ॥ ३३ ॥
 अध्रुवं जीवियं नच्चा सिद्धिमग्गं वियाणिया ।
 विणियट्टेज्ज भोगेसु आउं परिमियमप्पणो ॥ ३४ ॥
 बलं थामं च पेहाए सद्धमारोग्गमप्पणो ।
 खेत्तं कालं च विन्नाय तहप्पाणं न जुंजए ॥ ३५ ॥
 जरा जाव न पीलेइ वाही जाव न वड्डइ ।
 जाविंदिया न हायंति ताव धम्मं समायरे ॥ ३६ ॥
 कोहं माणं च मायं च लोभं च पाववड्डणं ।
 वमे चत्तारि दैसे उ इच्छंतो हियमप्पणो ॥ ३७ ॥
 कोहो पीइ पणासेइ माणो विणयनासणो ।
 माया मित्ताणि नासेइ लोहो सव्वविणासणो ॥ ३८ ॥
 उवसमेण हणे कोहं माणं महवया जिणे ।
 मायं चज्जवभावेण लोभं संतोसओ जिणे ॥ ३९ ॥
 कोहो य माणो य अणिग्गहीया माया य लोभो य पवड्डमाणा ।
 चत्तारि एए कसिणा कसाया सिंचंति मूलाइंपुणब्भवस्स ॥ ४० ॥
 राइणिएसु विणयं पउंजे ध्रुवसीलं सययं न हावइज्जा ।
 कुम्मो व्व अल्लीणपलीणगुत्तो परक्कमेज्जा तवसंजमम्मि ॥ ४१ ॥
 निइं च न बहु मन्नेज्जा सप्पहासं विवज्जए ।
 मिहो कहाहिं न रमे सज्झायम्मि रओ सया ॥ ४२ ॥
 जोगं च समणधम्मम्मि जुंजे अणलसो ध्रुवं ।
 जुत्तो य सपणधम्मम्मि अट्टे लहइ अणुत्तरं ॥ ४३ ॥
 इहलोगारत्तहियं जेणं गच्छइ सोग्गइं ।

बहुसुयं पज्जुवासेज्जा पुच्छेज्जत्थविणिच्छयं ॥ ४४ ॥
 हत्थं पायं च कायं च पणिहाय जिइंदिए ।
 अल्लीणगुत्तो निसिए सगासे गुरुणो मुणी ॥ ४५ ॥
 न पक्खओ न पुरओ नेव किच्चाण पिट्ठओ ।
 न य ऊरुं समासेज्जा चिट्ठेज्जा गुरुणन्तिए ॥ ४६ ॥
 अपुच्छिओ न भासेज्जा भासमाहस्स अन्तरा ।
 पिट्ठिमंसं न खाएज्जा मायामोसं विवज्जए ॥ ४७ ॥
 अप्पत्तियं जेण सिया आसु कुप्पेज्ज वा परो ।
 सव्वसेो तं न भासेज्ज भासं अहियगामिणिं ॥ ४८ ॥
 दिट्ठं मिथं असंदिद्धं पडिपुण्णां वियं जियं ।
 अयंपिरमणुव्विग्गं भासं निसिर अत्तवं ॥ ४९ ॥
 आयारपन्नतिधरं दिट्ठिवायमहिज्जगं ।
 वायविकखलियं नच्चा न तं उवहसे मुणी ॥ ५० ॥
 नक्खरां सुमिरां जोगं निमित्तं मन्तभेसजं ।
 गिहिणो तं न आइक्खे भूयाहिगररां पयं ॥ ५१ ॥
 अन्नट्टं पगडं लयरां भएज्जा सयणासरां ।
 उच्चारभूमिसंपन्नं इत्थीपसुविचज्जियं ॥ ५२ ॥
 विवित्ता य भवे सेज्जा नारीरां न लवे कहं ।
 गिहिसंथवं न कुज्जा कुज्जा साहूहिं संथवं ॥ ५३ ॥
 जहा कुकुडपोयस्स निच्चं कुललओ भयं ।
 एवं खु बंभयारिस्स इत्थीविग्गहओ भयं ॥ ५४ ॥
 चित्ताभित्तिं न निज्भाए नारिं वा सुअलंक्रियं ।
 भक्खरं पिव दट्ठूरां दिट्ठिं पडिसमाहरे ॥ ५५ ॥
 हत्थपायपडिच्छिन्नं करणनासविकप्पियं ।
 अवि वाससइं नारिं बंभयारी विवज्जए ॥ ५६ ॥
 विभूसा इत्थिसंसग्गो पणीयरसभोयरां ।
 नरस्सत्तागवेसिस्स विसं तालउडं जहा ॥ ५७ ॥

अंगपच्चंगसंठाणं चारुल्लवियपेहियं ।
 इत्थीणं तं न निज्झाए कामरागविवह्ङ्गां ॥ ५८ ॥
 विसण्णसु मणुञ्जेसु पेमं नाभिनिवेसण ।
 अणिच्चं तेसिं विन्नाय परिणामं पोग्गलाण य ॥ ५९ ॥
 पोग्गलाण परिमाणां तेसिं नञ्चा जहा तथा ।
 विणीयतरहो विहरे सीईभूएण अप्पणा ॥ ६० ॥
 जाए सञ्जाए निकंखतो परियायट्ठाणमुत्तमं ।
 तमेव अणुपालेज्जा गुणे आयरियसम्मए ॥ ६१ ॥

तवं चिमं संजमजोगयं च

सज्झायजोगं च सया अहिट्ठए ।

सूरे व सेणाए समत्तमाउहे

अलमप्पणो होइ अलं परेसिं ॥ ६२ ॥

सज्झायसज्झाणरयस्स ताइणो

अपावभावस्स तवे रयस्स ।

विसुज्झई जं^१ से मलं पुरेकडं

समीरिखं रूपमलं व जोइणा ॥ ६३ ॥

से तारिसे दुक्खसहे जिइंदिण

सुएण जुत्ते अममे अकिंचसे ।

विरायई कम्मघणस्मि अवगए

कसिणब्भपुडावगमे व चन्दिमे ॥ ६४ ॥ त्ति बेमि ॥

॥ अट्टमं आयारप्पणिही अज्झयणां समत्तं ॥

॥ विणायसमाही नामं णवममज्झयणां--षट्ठमो उद्देसओ ॥

थंभा व कोहा व मयप्पमाया

गुरुस्सगासे विणायं न सिक्खे ।

सो चैव ऊ तस्स अभूइभावो
 फलं व कीयस्स वहाय होइ ॥ १ ॥
 जे यावि मंदिच्छि गुरुं विइत्ता
 डहरे इमे अप्पसुए त्ति नच्चा ।
 हीलति सिच्छं पडिवज्जमाणा
 करंति आसायण ते गुरूणां ॥ २ ॥
 पगईए मन्दा वि भवंति एगे
 डहरा वि य जे सुयबुद्धोववेया ।
 आयारमंता गुणसुट्टियप्पा
 जे हीलिया सिहिरिव भास कुज्जा ॥ ३ ॥
 जे यावि नागं डहरं ति नच्चा
 आसायए से अहियाय होइ ।
 एवारियं पि हु हीलयंतो
 नियच्छइ जाइपहं खु मन्दे ॥ ४ ॥
 आसीविसो यावि परं सुरुट्टो
 किं जीवनासाउ परं नु कुज्जा ।
 आयरियपाया पुण अप्पसच्चा
 अबोहिआसायण नत्थि मोक्खो ॥ ५ ॥
 जो पावगं जलियमवक्कमेज्जा
 आसीविसं वा वि हु कोवएज्जा ।
 जो वा विसं खायइ जीवियट्टी
 एसोवमाऽऽसायणया गुरूणां ॥ ६ ॥
 सिया हु से पावय नो डहेज्जा
 आसीविसो वा कुविओ न भक्खे ।
 सिया विसं ढालहलं न मारे
 न यावि मोक्खो गुरुहीलणाए ॥ ७ ॥

जो पव्वयं सिरसा भेत्तुमिच्छे
 सुत्तं व सीहं पडिबोहएज्जा ।
 जो वा दए सत्तिअग्गे पहारं
 एसोवमाऽऽसायणया गुरूणां ॥ ८ ॥
 सिया हुं सीसेण गिरिं पि भिंदे
 सिया हु सीहो कुविओ न भक्खे ।
 सिया न भिंदेज्ज व सत्तिअग्गं
 न यावि मोक्खो गुरुहीलणाए ॥ ९ ॥
 आयरियपाया पुण अप्पसन्ना
 अबोहिआसायण नत्थि मोक्खो ।
 तम्हा अणाबाहसुहाभिकंखी
 गुरुप्पसायाभिमुहो रमेज्जा ॥ १० ॥
 जहाहियग्गी जलणां नमंसे
 नाणाहुईमंतपयाभिसित्तं ।
 एवायरियं उवच्चिट्ठएज्जा
 अणांतनाणोवगओवि संतो ॥ ११ ॥
 जस्संतिए धम्मपयाइं सिक्खे
 तस्संतिए वेणइयं पउंजे ।
 सक्कारए सिरसा पंजलीओ
 कायगिरा भो मणसा य निच्चं ॥ १२ ॥
 लज्जा-दया-संजम-वंभचेरं
 कल्लाणभागिस्स विसोहिठारां ।
 जे मे गुरू सययमणुसासयंति
 ते हं गुरू सययं पूययामि ॥ १३ ॥
 जहा निसंते तवणच्चिमाली
 पभासइ केवलभारहं तु ।

एवायरिओ सुयसीलबुद्धिए
विरायई सुरमज्जे व इंदो ॥ १४ ॥

जहा ससी कोमुइजोगजुत्तो
नक्खत्ततारागणपरिवुडप्पा ।

खे सोहइ विमहे अब्भमुक्के
एवं गणी सोहइ भिक्खुमज्जे ॥ १५ ॥

महागरा आयरिया महेसी
समाहिजोगे सुयसीलबुद्धिए ।

संपाघिउकामे अणुत्तराइं
आराहए तोसए धम्मकामी ॥ १६ ॥

सोच्चाण मेहावि सुभासियाइं
सुस्सूसए आयरियऽप्पमत्तो ।

आराहइत्ताण गुणे अणेगे
सो पावई सिद्धिमणुत्तरं ॥ १७ ॥ त्ति वेमि ॥

॥ एवमअज्भयणस्स विणयसमाहीए पढमो उद्देसओ समत्तो ॥

॥ एवममज्भयणं—वीओ उद्देसओ ॥

मूलाओ खंधप्पभवो दुमस्स
खंधाउ पच्छा समुवैति साहा ।

साहप्पसाहा विरुहंति पत्ता
तओ से पुण्फं च फलं रसो य ॥ १ ॥

एवं धम्मस्स विणओ मूलं परमो से मोक्खो ।
जेण किंत्ति सुयं सिग्घं निस्सेखं चाभिगच्छइ ॥ २ ॥

जे य चंडे मिए थंद्धे दुव्वाई नियडी सढे ।
बुज्झइ से अविणीयप्पा कट्ठं सोयगयं जहा ॥ ३ ॥

विणयं पि जो उवाएण चोइओ कुप्पइ नरो ।
दिव्वं सो सिरिमेज्जन्ति दंडेण पडिसेहए ॥ ४ ॥

तहेव अविणीयप्पा उववज्झा हया गया ।
 दीसंति दुहमेहंता अभियोगमुवट्ठिया ॥ ५ ॥
 तहेव सुविणीयप्पा उववज्झा हया गया ।
 दीसंति सुहमेहंता इड्ढिं पत्ता महायसा ॥ ६ ॥
 तहेव अविणीयप्पा लोगंसि नरनारिओ ।
 दीसंति दुहमेहंता छाया ते विगलिंदिया ॥ ७ ॥
 दंडसत्थपरिजुण्णा असम्भवयणेहिं य ।
 कलुणा विवन्नच्छंदा खुप्पिवासाइपरिगया ॥ ८ ॥
 तहेव सुविणीयप्पा लोगंसि नरनारिओ ।
 दीसंति सुहमेहंता इड्ढिं पत्ता महायसा ॥ ९ ॥
 तहेव अविणीयप्पा देवा जक्खा य गुज्झगा ।
 दीसंति दुहमेहंता अभियोगमुवट्ठिया ॥ १० ॥
 तहेव सुविणीयप्पा देवा जक्खा य गुज्झगा ।
 दीसंति सुहमेहंता इड्ढिं पत्ता महायसा ॥ ११ ॥
 जे आयरियउवज्झायाणां सुस्सुसावयणांकरा ।
 तेसिं सिक्खा पवड्ढंति जलसित्ता इव पायवा ॥ १२ ॥
 अप्पणट्ठा परट्ठा वा सिप्पा नेउणियणि य ।
 गिहिणो उवभोगट्ठा इहलोगस्स कारणा ॥ १३ ॥
 जेण बंधं वहं घोरं परियावं च दारुणां ।
 सिक्खमाण नियच्छंति जुत्ता ते ललिंदिया ॥ १४ ॥
 ते वि तं गुरुं पूयंति तस्स सिप्पस्स कारणा ।
 सक्कारंति णमंसन्ति तुट्ठा निहेसवत्तिणो ॥ १५ ॥
 किं पुण जे सुयग्गाही अणन्तहियकामण ।
 आयरिया जं वण भिक्खू तम्हा तं नाइवत्तण ॥ १६ ॥

नीयं सेज्जं गइं ठाणं नीयं च आसणाणि य ।
 नीयं च पाए वंदेज्जा नीयं कुज्जा य अज्जहिं ॥ १७ ॥
 संघट्टइत्ता काएणां तथा उवहिणामवि ।
 खमेह अवरहं मे वएज्ज न पुणेो त्ति य ॥ १८ ॥
 दुग्गओ वा पओएणं चोइओ वहइ रहं ।
 एवं दुवुद्धि किच्चाणां वुत्तो वुत्तो पकुव्वइ ॥ १९ ॥
 आलवंते लवंते वा न निसेज्जाए पडिस्सुणे ।
 मोत्तूणां आसणां धीरो सुस्सूसाए पडिस्सुणे ॥ २० ॥
 कालं छंदोवयारं च पडिलेहित्ताण हेउहिं ।
 तेहिं तेहिं उवाएहिं तं तं संपडिवायए ॥ २१ ॥
 विवत्ती अविणीयस्स संपत्ती विणियस्स य ।
 जस्सेयं दुहओ नायं सिक्खं से अभिगच्छइ ॥ २४ ॥
 जे यावि चण्डे मइइइडिगारवे
 पिसुणे नरे साहस हीणपेसणे ।
 अदिट्ठधम्मं विणए अकोविए
 असंविभागी न हु तस्स मोक्खो ॥ २३ ॥
 णिहेसवत्ती पुण जे गुरूणं
 सुयत्थधम्मा विणयंमि कोविया ।
 तरित्तु ते ओहमिणं दुरुत्तरं
 खविच्चु कम्मं गइमुत्तमं गया ॥ २४ ॥ त्ति वेमि ॥
 णवमअज्भयणस्स विणयसमाहीए विइओ उद्देसगो समत्तो ॥

॥ णवमअज्भयणं—तइओ उद्देसओ ॥

आयरियमग्गिमिवाहियग्गी
 सुस्सूसमारो पडिजागरिज्जा ।
 आलोइयं इंगियमेव नच्चा
 जो छन्दमाराहयई स पुज्जो ॥ १ ॥

आयारमट्टा विणयं पउंजे
 सुस्सूसमाणो परिणिज्झ वक्कं ।
 जहोवइट्ठं अभिकंखमाणो
 गुरुं तु नासाययई स पुज्जो ॥ २ ॥
 राइणिपसु विणयं पउंजे
 डहरा वि य जे परियाय जिट्ठा ।
 नीयत्तणे वट्टइ सच्चवाई
 ओवायवं वक्ककरे स पुज्जो ॥ ३ ॥
 अन्नायउंछं चरई विसुद्धं
 जवणट्टया समुयाणां च निच्चं ।
 अलद्धुयं नो परिदेवएज्जा
 लद्धुं न विकत्थयई स पुज्जो ॥ ४ ॥
 संथारसेज्जासणभत्तणारे
 अण्पिच्छया अइलामे वि संते ।
 जो एवमण्णभितोसएज्जा
 संतोसपाहन्नरए स पुज्जो ॥ ५ ॥
 सक्का सहेउं आसाइ कंटया
 अओमया उच्छहया नरेणां ।
 अणासए जो उ सहेज्ज कंटए
 वईमए कण्णसरे स पुज्जो ॥ ६ ॥
 मुहुत्तदुक्खा उ हवंति कंटया
 अओमया ते वि तओ सुउद्धरा ।
 वायादुरुत्ताणि दुरुद्धराणि
 वेराणुबंधीणि महब्भयाणि ॥ ७ ॥
 समावयंता वयणाभिघाया
 कणां गया दुम्मणियं जणांति ।
 धम्मो त्ति किञ्चा परमग्गसूरे

जिइंदिण जो सहई स पुज्जो ॥ ८ ॥
 अवणवायं च परंमुहस्स
 पच्चक्खओ पडिणीयं च भासं ।
 ओहारिणिं अप्पियकारिणिं च
 भासं न भासेज्ज सया स पुज्जो ॥ ९ ॥
 अलोलुए अक्कुहए अमाई
 अपिसुणे यावि अदीणवित्ती ।
 नो भावण नो वि य भावियप्पा
 अकोउहल्ले य सया स पुज्जो ॥ १० ॥
 गुणेहि साहू, अगुणेहिऽसाहू
 गिरहाहि साहूगुण मुच्चऽसाहू ।
 वियाणिया अप्पगमप्पणं
 जो रागदोसेहिं समो स पुज्जो ॥ ११ ॥
 तहेव डहरं व महल्लगं वा
 इत्थी पुमं पव्वइयं गिहिं वा ।
 नो हीलण नो वि य खिसणज्जा
 थंभं च कोइं च चण स पुज्जो ॥ १२ ॥
 जे माणिया सययं माणयंति
 जत्तेण कन्नं व निवेसयंति ।
 ते माणए माणरिहे तवस्सी
 जिइंदिण सच्चरण स पुज्जो ॥ १३ ॥
 तेसिं गुरूणं गुणसागराणं
 सोच्चाण मेहावि सुभासियाइं ।
 चरं मुणी पंचरण तिगुत्तो
 चउक्कसायावण स पुज्जो ॥ १४ ॥

गुरुमिह सययं पडियरिय मुणी
जिणवयनिउणे^१ अभिगमकुसले ।

धुणिय रयमलं पुरेकडं

भासुरमउलं गइं गए^२ ॥१५॥ त्ति वेमि ॥

॥ रावमअज्भयणस्स विणयसमाहीए तइओ उदूदेसओ समत्तो ॥

॥ रावममज्भयणां-चउत्थो उदूदेसओ ॥

सुयं मे आउसं ! तेणां भगवया एवमक्खायं—इह खलु
थेरेहिं भगवंतेहिं चत्तारि विणयसमाहिट्टाणा पएणत्ता ।

कयरे खलु ते थेरेहिं भगवंतेहिं चत्तारि विणयसमाहिट्टाणा
पएणत्ता ?

इमे खलु ते थेरेहिं भगवंतेहिं चत्तारि विणयसमाहिट्टाणा
पएणत्ता तं जहा—विणयसमाही, सुयसमाही, तवसमाही,
आयारसमाही ।

विणए सुए तवे य आयारे णिच्च पंडिया ।

अभिरामयंति अप्पारां जे भवंति जिइंदिया ॥१॥

चउव्विहा खलु विणयसमाही भवइ, तं जहा—अणुसासि-
ज्जन्तो सुस्सूसइ, सम्मं संपडिवज्जइ, वेयमाराहयइ, न य
भवइ अत्तसंपगगहिए चउत्थं पयं भवइ । भवइ य एत्थ
सिलोगोः—

पेहेइ हियाणुसासणां सुस्सूसइ तं च पुणो अहिट्टए ।

न य माणमएण मज्जइ वियणसमाही आययट्टिए ॥२॥

चउव्विहा खलु सुयसमाही भवइ, तं जहा—सुयं मे
भविस्सइ त्ति अज्झाइयव्वं भवइ, एगगचित्तो भविस्सामि

त्ति अज्झाइयव्वं भवइ, अप्पाणां ठावइस्सामि त्ति अज्झाइयव्वं भवइ, ठिओ परं ठावइस्सामि त्ति अज्झाइयव्वं भवइ, चउत्थं पयं भवइ । भवइ य एत्थ सिलोगोः—

नाणमेगगच्चित्तो य ठिओ य ठावइ परं ।

सुयाणि य अहिज्जित्ता रओ सुयसमाहिण ॥३॥

चउव्विहा खलु तवसमाही भवइ, तं जहा—नो इहलोग-ट्टयाए तवमहिट्टेज्जा, नो परलोगट्टयाए तवमहिट्टेज्जा, नो कित्तिवणएसइसिलोगट्टयाए तवमहिट्टेज्जा, नन्नत्थ निज्जरट्टयाए तवमहिट्टेज्जा चउत्थं पयं भवइ । भवइ य एत्थ सिलोगोः—

विविहगुणतवोरण य निच्चं

भवइ निरासए निज्जरट्टिण ।

तवसा धुणइ पुराणपावगं

जुत्तो सया तवसमाहिण ॥४॥

चउव्विहा खलु आयारसमाही भवइ, तं जहा—नो इहलोगट्टयाए आयारमहिट्टेज्जा, नो परलोगट्टयाए आयारमहिट्टेज्जा नो कित्तिवणएसइसिलोगट्टयाए आयारमहिट्टेज्जा, नन्नत्थ आरहन्तेहिं हेऊहिं आयारमहिट्टेज्जा चउत्थं पयं भवइ । भवइ य एत्थ सिलोगोः—

जिणवयणरण अत्तितणे

पडिपुण्णाययमाययट्टिण ।

आयारसमाहिसंबुडे

भवइ य दंते भावसंधण ॥५॥

अभिगम चउरो समाहिओ

सुविसुद्धो सुसमाहियण्णओ ।

विउलहियं सुहावहं पुणो

कुव्वइ सो पयखेममण्णो ॥६॥

जाइमरणाउ मुच्चइ

इत्थंथं च चएइ सब्वसो ।

सिद्धे वा भवइ सासए

देवो वा अप्परए महिद्धिइए ॥७॥ त्ति बेमि ॥

॥ एवमं विणायसमाही अज्भयणं समत्तं ॥

॥ सभिकखू नामं दसमं अज्भयणं ॥

निकखम्ममाणाइ अ बुद्धवयणे

णिच्चं चित्तसमाहिओ हवेज्जा ।

इत्थीण वसं न यावि गच्छे

वंतं नो पडियायइ जे स भिकखू ॥ १ ॥

पुढविं न खणे न खणावए

सीओदगं न पिए न पियावए ।

अगणिसत्थं जहा सुनिसियं

तं न जले न जलावए जे स भिकखू ॥ २ ॥

अनिलेण न वीए न वीयावए

हरियाणि न छिन्दे न छिन्दावए ।

वीयाणि सया विवज्जयन्तो

सच्चित्तं नाहारए जे स भिकखू ॥ ३ ॥

वहरां तसथावराण होइ

पुढवीतणकट्टुनिसियाणां ।

तम्हा उद्देसियं न भुंजे

नो वि पए न पयावए जे स भिकखू ॥ ४ ॥

रोइय नायपुत्तवयणे

अप्पसमे मन्नेज्ज छप्पि काए ।

पञ्च य फासे महव्वयाइं
 पञ्चासवसंवरण जे स भिक्खू ॥ ५ ॥
 चत्तारि वमे सया कसाए
 धुवजोगी य हवेज्ज बुद्धवयणे ।
 अहणे निज्जायरूवरयए
 गिहिजोगं परिवज्जए जे स भिक्खू ॥ ६ ॥
 सम्महिट्ठी सया अमूढे
 अत्थि हु नाणे तवे संजमे य ।
 तवसा धुणइ पुराणपावगं
 मणवयकायसुसंबुडे जे स भिक्खू ॥ ७ ॥
 तहेव असरां पाणगं वा
 विविहं खाइमसाइमं लभित्ता ।
 होही अट्ठो सुए परे वा
 तं न निहे न निहावए जे स भिक्खू ॥ ८ ॥
 तहेव असरां पाणगं वा
 विविहं खाइमसाइमं लभित्ता ।
 छंदिय साहम्मियाण भुंजे
 भोच्चा सज्झायरण य जे स भिक्खू ॥ ९ ॥
 न य वुग्गहियं कहं कहिज्जा
 न य कुप्पे निहुइंदिए पसंते ।
 संजमधुवजोगजुत्ते
 उवसंते अविहेडए जे स भिक्खू ॥ १० ॥
 जो सहइ हु गामकण्टए
 अक्कोसपहारतज्जणाओ य ।

भयमेरवसहसप्पहासे

समसुहदुक्खसहे य जे स भिक्खू ॥ ११ ॥

पडिमं पडिवज्जिया मसाणे

नो भीयए भयमेरवाहं दिस्स ।

विविहगुणतवोरए य निच्चं

न सरीरं चाभिकंखइ जे स भिक्खू ॥ १२ ॥

असहं वोसट्टचत्तदेहे

अकुट्टे व हए व लूसिए वा ।

पुढविसमे मुणी हवेज्जा

अनियारो अकोउहल्ले य जे स भिक्खू ॥ १३ ॥

अभिभूय काएण परीसहाइं

समुद्धरे जाइपहाउ अप्पयं ।

विइत्तु जाइमरणं महब्भयं

तवे रए सामणिए जे स भिक्खू ॥ १४ ॥

हत्थसंजए पायसंजए

वायसंजए संजइंदिए ।

अजभप्परए सुसमाहियप्पा

सुत्तत्थं च वियाणइ जे स भिक्खू ॥ १५ ॥

उवहिम्मि अमुच्छिए अगिद्धे

अन्नायउच्छं पुलनिप्पुलाए ।

कयविक्रयसन्निहिओ विरए

सव्वसंगावगए य जे स भिक्खू ॥ १६ ॥

अलोल भिक्खू न रसेसु गिद्धे

उच्छं चरे जीविय नाभिकंखी ।

इइदिं च सक्कारण पूयणां च

अए ठियप्पा अण्हिहे जे स भिक्खू ॥ १७ ॥

न परं वएज्जासि अयं कुसीले
 जेणन्नो कुप्पेज्ज न तं वएज्जा ।
 जाणिय पत्तयं पुण्णपावं
 अत्ताणां न समुक्कसे जे स भिक्खू ॥ १८ ॥
 न जाइमत्ते न य रूवमत्ते
 न लाभमत्ते न सुएण मत्ते ।
 मयाणि सव्वाणि विवज्जयंतो
 धम्मज्झाणरणे य जे स भिक्खू ॥ १९ ॥
 पवेयए अज्जपयं महामुणी
 धम्मे ठिओ ठावयइ परं पि ।
 निक्खम्म वज्जेज्ज कुसीललिंगं
 न यावि हासंकुहए जे स भिक्खू ॥ २० ॥
 तं देहवासं असुइं असासयं
 सया चए निच्चहियट्टियप्पा ।
 छिंदिच्चु जाईमरणस्स बंधणं
 उवेइ भिक्खू अपुणागमं गइं ॥ २१ ॥ त्ति वेमि ॥
 ॥ सभिक्खू अज्झयणं दसमं समत्तं ॥
 ॥ रइवक्का चूलियां पठमा ॥

इह खलू भो पव्वइएणां उप्पन्नदुक्खेणां संजमे अरइसमा-
 वन्नचित्तेणां ओहाणुप्पेहिणा अणोहाइएणां चेव हयरस्सिगयं-
 कुसपोयपडागाभूयाइं इमाइं अट्टारस टाणाइं सम्मं संपडि-
 लेहियव्वाइं भवन्ति । तं जहा—

हं भो दुस्समाए दुप्पजीवी ॥ १ ॥
 लहुस्सगा इत्तरिया गिहीणां कामभोगा ॥ २ ॥
 भुज्जो य साइबहुला मणुस्सा ॥ ३ ॥

इमं च मे दुक्खं न चिरकालोवट्टाई भविस्सइ ॥ ४ ॥

ओमजणपुरक्कारे ॥ ५ ॥

वंतस्स य पडिआयणं ॥ ६ ॥

अहरगइवासोवसंपया ॥ ७ ॥

दुल्लभे खलु भो ! गिहीणं धम्मं गिहिवासमज्जे वसंताणं ॥ ८ ॥

आयंके से वहाय होइ ॥ ९ ॥

संकप्पे से वहाय होइ ॥ १० ॥

सोवक्केसे गिहिवासे निरुवक्केसे परियाए ॥ ११ ॥

बंधे गिहिवासे मोकखे परियाए ॥ १२ ॥

सावज्जे गिहिवासे अणवज्जे परियाए ॥ १३ ॥

बहुसाहारणा गिहीणं कामभोगा ॥ १४ ॥

पत्तयं पुरणपावं ॥ १५ ॥

अणिच्च खलु भो मणुयाण जीविण कुसग्गजलबिंदुचंचले ॥ १६ ॥

बहुं च खलु भो ! पावं कम्मं पगडं ॥ १७ ॥

पावाणं च खलु भो कडाणं कम्माणं पुट्ठिं दुच्चिराणाणं
दुप्पडिक्कंताणं वेयइत्ता मोकखे; नत्थि अवेयइत्ता, तवसा वा
भोसइत्ता । अठारसमं पयं भवइ ॥ १८ ॥ भवइ य एत्थ
सिलोगोः—

जया य चयइ धम्मं अणज्जो भोगकारणा ।

से तत्थ मुच्छिण बाले आयइं नावबुज्झइ ॥ १ ॥

जया ओहाविओ होइ इंदो वा पडिओ छमं ।

सव्वधम्मपरिब्भट्टो स पच्छा परितप्पइ ॥ २ ॥

जया य वंदिमो होइ पच्छा होइ अवंदिमो ।

देवया व च्चुया ठाणा स पच्छा परितप्पइ ॥ ३ ॥

जया य पूइमो होइ पच्छा होइ अपूइमो ।

राया व रज्जपब्भट्टो स पच्छा परितप्पइ ॥ ४ ॥

जया य माणिमो होइ पच्छा होइ अमाणिमो ।
 सेट्टिव्व कब्बडे वूडो स पच्छा परितप्पइ ॥ ५ ॥
 जया य थेरओ होइ समइकंतजोव्वणो ।
 मच्छोव्व गलं गिलित्ता स पच्छा परितप्पइ ॥ ६ ॥
 जया य कुकुडंबस्स कुतत्तीहिं विहम्मइ ।
 हत्थी व बंधणे बद्धो स पच्छा परितप्पइ ॥ ७ ॥
 पुत्तदारपरिकिरणो मोहसंताणसंतओ ।
 पंकोसओ जहा नागो स पच्छा परितप्पइ ॥ ८ ॥
 अज्ज याहं गणी हेंतो भावियप्पा बहुस्सुओ ।
 जइऽहं रमतो परियाए सामरणे जिणदेसिए ॥ ९ ॥
 देवलोगसमाणो उ परियाओ महेसियां ।
 रयाणं अरयाणं च महानरयसारिसो ॥ १० ॥

अमरोवमं जाणिय सोकखमुत्तमं
 रयाण परियाए तहारयाणं ।
 निरयोवमं जाणिय दुक्खमुत्तमं
 रमेज्ज तम्हा परियाए पंडिए ॥ ११ ॥

धम्माउ भट्टं सिरिओ अवेयं
 जन्नगिगविज्जायमिवप्पतेयं ।
 हीलंति रां दुव्विहियं कुसीला
 दाड्ढिदुयं घोरविसं व नागं ॥ १२ ॥

इहेवऽधम्मो अयसो अकित्ती
 दुन्नामधेज्जं च पिहुज्जणम्मि ।
 चुयस्स धम्माओ अहम्मसेविणो
 संभिक्क वित्तास्स य हेट्टओ गई ॥ १३ ॥

भुंजिज्जु भेगाइं पसज्ज्ज चेषसा
 तहाविहं कट्टु असंजमं बहुं ।

गइं च गच्छे अणभिज्झियं दुहं
 बोही य से नो सुलभा पुणोपुणो ॥ १४ ॥
 इमस्स ता नेरइयस्स जंतुणो
 दुहोवणीयस्स किलेसवत्तिणो ।
 पलिओवमं भिज्झइ सागरोवमं
 किमंग पुण मज्झ इमं मणोदुहं ? ॥ १५ ॥
 न मे चिरं दुक्खमिणां भविस्सइ
 असासया भोगपिवास-जंतुणो ।
 न चे सरीरेण इमेणऽवेस्सइ
 अवेस्सई जीवियपज्जवेण मे ॥ १६ ॥
 जस्सेवमणा उ हवेज्ज निच्छिओ
 चपज्ज देहं न उ धम्मसासणां ।
 तं तारिसं नो पथलेन्ति इन्दिया
 उविन्तवाया व सुदंसणां गिरिं ॥ १७ ॥
 इच्चेव संपस्सिय बुद्धिमं नरो
 आयं उवायं विविहं वियाणिया ।
 काएण वाया अदु माणसेणां
 तिगुत्तिगुत्तो जिणवयणमहिट्टिज्जासि ॥ १८ ॥ त्तिवेमि ॥
 ॥ रइवक्का पढमा चूलिया समत्ता ॥

॥ विवित्त चरिआ णामा बीया चूलिया ॥

चूलियं तु पवक्खामि सुयं केवलिभासियं ।
 जं सुणित्तु सपुज्जाणां धम्मे उप्पज्जए मई ॥ १ ॥
 अणुसोयपट्टिए बहुजणम्मि पडिसोयलद्धलक्खेणां ।
 पडिसोयमेव अप्पा दायव्वो होउकामेणां ॥ २ ॥
 अणुसोयसुहो लोगो पडिसोओ आसवो सुविहियाणां ।
 अणुसोओ संसारो पडिसोओ तस्स उत्तारो ॥ ३ ॥

तम्हा आयारपरक्रमेण संवरसमाहिबहुलेण ।
 चरिया गुणा य नियमा य हेांति साहूण दट्टव्वा ॥ ४ ॥
 अणिएयवासो समुयाणचरिया
 अन्नायउंछं पइरिक्कया य ।
 अप्पोवही कलहविवज्जणा य
 विहारचरिया इसिणं पसत्था ॥ ५ ॥
 आइरणओमाणविवज्जणा य
 ओसन्नदिट्ठाहडभत्तापाणे ।
 संसट्टकप्पेण चरेज्ज भिक्खू
 तज्जायसंसट्ट जई जएज्जा ॥ ६ ॥
 अमज्जमंसासि अमच्छरीया
 अभिक्खणं निव्विगइं गया य ।
 अभिक्खणं काउस्सग्गकारी
 सज्झायजोगे पयओ हवेज्जा ॥ ७ ॥
 न पडिन्नवेज्जा सयणासणाइं
 सेज्जं निसेज्जं तह भत्तापाणं ।
 गामे कुले वा नगरे व देसे
 ममत्ताभावं न कहिंन्चि कुज्जा ॥ ८ ॥
 गिहिणो वेयावडियं न कुज्जा
 अभिवायणं वंदण पूयणं वा ।
 असंकिल्लिट्ठेहिं समं वसेज्जा
 मुणी चरित्तस्स जओ न हाणी ॥ ९ ॥
 न या लमेज्जा निउणं सहायं
 गुणाहियं वा गुणओ समं वा ।
 एक्को वि पावाइं विवज्जयंतो
 विहरेज्ज कामेसु असज्जमाणो ॥ १० ॥

संवच्छुरं चावि परं पमाणं
 बियं च वासं न तहिं वसेज्जा ।
 सुत्तस्स मग्गेण चरेज्ज भिक्खू
 सुत्तस्स अत्थो जह आणवेइ ॥ ११ ॥
 जो पुव्वरत्तावररत्तकाले
 संदेहई अप्पगमप्पणं ।
 किं मे कडं किं च मे किञ्चसेसं
 किं सक्कणिज्जं न समायरामि ॥ १२ ॥
 किं मे परो पासइ किं च अप्पा
 किं चाहं खलियं न विवज्जयामि ।
 इच्चेव सम्मं अणुपासमाणो ।
 अणागयं नो पडिबंध कुज्जा ॥ १३ ॥
 जत्थेव पासे कइ दुप्पउत्तं
 काएण वाया अदु माणसेणं ।
 तत्थेव धीरो पडिसाहरेज्जा
 आइएणओ खिप्पमिव कखलीणं ॥ १४ ॥
 जस्सेरिसा जोग जिइंदियस्स
 धिईमओ सप्पुरिसस्स निच्चं ।
 तमाहु लोए पडिबुद्धजीवी
 सो जीवई संजमजीविणण ॥ १५ ॥
 अप्पा खलु समयं रक्खियव्वो
 सविंदिएहिं सुसमाहिणहिं ।
 अरक्खओ जाइपहं उवेइ
 सुरक्खओ सव्वदुहाण मुच्चइ ॥ १६ ॥ स्ति वेमि ॥

॥ बीया चूलिया समात्ता ॥

॥ उत्तरजम्भयणा-सुक्तं ॥

अह विणयसुयं पढमं अज्भयणं

संजोगा विप्पमुक्कस्स, अणगारस्स भिक्खुणो ।
विणयं पाउकरिस्सामि, आणुपुट्ठिं सुखेह मे ॥ १ ॥
आणानिद्वेसकरे, गुरुणमुववायकारण ।
इंगियागारसंपन्ने, से विणीए त्ति बुच्चइ ॥ २ ॥
आणाऽनिद्वेसकरे, गुरुणमणुववायकारण ।
पडिणीए असंबुद्धे, अविणीए त्ति बुच्चइ ॥ ३ ॥
जहा सुणी पूइकरणी, निकसिज्जइ सव्वसो ।
एवं दुस्सीलपडिणीए, मुहरी निकसिज्जइ ॥ ४ ॥
कणकुण्डगं चइत्ताणं^१ विट्ठं भुंजइ सूयरे ।
एवं सीलं चइत्ताणं, दुस्सीले रमइ मिण ॥ ५ ॥
सुणिया भावं साणस्स, सूयरस्सं नरस्स य ।
विणए ठवेज्ज अप्पाणमिच्छन्तो हियमण्यणो ॥ ६ ॥
तम्हा विणयमेसिज्जा, सीलं पडिलमेज्जओ ।
^२बुद्धपुत्ते नियागट्ठी, न निकसिज्जइ कणहुई ॥ ७ ॥

निसन्ते सियाऽमुहरी, बुद्धारां अन्तिण सया ।
 अट्टजुत्ताणि सिक्खिज्जा, निरट्टाणि उ वज्जए ॥ ८ ॥
 अणुसासिओ न कुण्डिज्जा, खंतिं सेविज्ज पण्डिण ।
 खुड्डेहिं सह संसग्गिं, हासं कीडं च वज्जए । ९ ॥
 मा य चण्डालियं कासी, बहुयं मा य आलवे ।
 कालेण य अहिज्जित्तं, तओ भाइज्ज एगगो ॥ १० ॥
 आहच्च चण्डालियं कट्टु, न निरहविज्ज कयाइ वि ।
 कडं कडे त्ति भासेज्जा, अकडं नो कडे त्ति य ॥ ११ ॥
 मा गलियस्सेव कसं, वयणमिच्छे पुणो पुणो ।
 कसं व दट्टुमाइरणे, पावणं परिवज्जए ॥ १२ ॥

^३अणासवा श्रूलवया कुसीला,

मिउंपि चण्डं पकरिन्ति सीसा ।

चित्ताणुया लहु दक्खोववेया,

पसायए ते हु दुरासयंपि ॥ १३ ॥

नापुट्टो वागरे किञ्चि, पुट्टो वा नालियं वए ।
 कोहं असच्च कुवेज्जा, धारेज्जा पियमप्पियं ॥ १४ ॥
 अप्पा चेव^४ दमेयव्वो, अप्पा हु खलु दुद्धमो ।
 अप्पा दन्तो सुही होइ, अस्सि लोए परत्थ य ॥ १५ ॥
 वरं मे अप्पा दन्तो, संजमेण तत्रेण य ।
 माहं परेहि दम्मंतो, वंधणेहिं वहेहि य ॥ १६ ॥
 पडिणीयं च बुद्धारां, वाया अदुव कम्मणा ।
 आवी वा जइ वा रहस्से, नेव कुज्जा कयाइ वि ॥ १७ ॥
 न पक्खओ न पुरओ, नेव किच्चाण पिट्टओ ।
 न जुंजे ऊरुणा ऊरुं, सयणे नो पडिस्सुणे ॥ १८ ॥

१. कयहुई । २. पडिवज्जइ । ३. अणासुणा । ४. मेव ।

नेव पल्हत्थियं कुज्जा, पक्खपिराडं च संजए ।
 पाए पसारिए वावि, न च्चिट्ठे गुरुणन्तिए ॥ १६ ॥
 आयरिएहिं वाहित्तो, तुसिणीओ न कयाइवि ।
 १पसायपेही नियागट्ठी, उवच्चिट्ठे गुरुं सया ॥ २० ॥
 आलवन्ते लवन्ते वा न, निसीएज्ज कयाइ वि ।
 २चइऊणमासरां धीरो, जओ जरां पडिसुरो ॥ २१ ॥
 आसणगओ न पुच्छेज्जा, नेव सेज्जागओ ३कयाइ वि ।
 आगम्मुक्कुडुओ सन्तो, पुच्छेज्जा पंजडीउडो ॥ २२ ॥
 एवं विणयजुत्तस्स, सुत्तां अत्थं च तदुभयं ।
 पुच्छमाणस्स सीसस्स, वागरिज्ज जहासुयं ॥ २३ ॥
 मुसं परिहरे भिक्खू, म य ओहारिणिं वए ।
 भासादोसं परिहरे, मायं च वज्जए सया ॥ २४ ॥
 न लवेज्ज पुट्ठो सावज्जं, न निरट्ठं न मम्मयं ।
 अप्पणट्ठा परट्ठा वा, उभयस्सन्तरेण वा ॥ २५ ॥
 समरेसु अगारेसु, ४सन्धीसु य महापहे ।
 एगो एगत्थिए सद्धिं, नेव च्चिट्ठे न संलवे ॥ २६ ॥
 जं मे बुद्धाऽणुसासन्ति, सीएण फरुसेण वा ।
 मम लाहो त्ति पेहाए, पयओ तं पडिस्सुरो ॥ २७ ॥
 अणुसासणमोवार्यं, दुक्कडस्स य चोयरां ५ ।
 हियं तं मरणइ परणो, वेस्सं होइ असाहुणो ॥ २८ ॥
 हियं विगयभया बुद्धा, फेरुसंपि अणुसासरां ।
 वेस्सं तं होइ मूढारां, खन्तिस्सोहिकरं पयं ॥ २९ ॥
 आसणे उवच्चिट्ठेज्जा, अणुच्चेऽकुक्कुए थिरे ।
 अप्पुट्ठाई निरुट्ठाई, निसीएज्जप्पकुक्कुए ॥ ३० ॥

१. पसायट्ठी । २. चइत्ता आ० । ३. कया । ४. पंजलिगडे ।
 ५. गिहसंभिंसु अ महापहेसु । ६. पेरणं । ७. फेरुसमप्पणुसासरां ।

कालेण निक्खमे भिक्खू, कालेण य पडिक्कमे ।
 अकालं च विवज्जित्ता, काले कालं समायरे ॥ ३१ ॥
 परिवाडीए न चिट्ठेज्जा, भिक्खू दत्तसणां चरे ।
 पडिरूवेण एसित्ता, मियं कालेण भक्खए ॥ ३२ ॥
 नाइदूरमणासन्ने, नऽत्तेसि चक्खुफासत्रां ।
 पगो चिट्ठेज्ज भत्तट्ठं, लंघित्ता तं नऽइक्कमे ॥ ३३ ॥
 नाइउच्चे न नीए वा, नासन्ने नाइदूरओ ।
 फासुयं परकडं पियडं, पडिगाहेज्ज संजए ॥ ३४ ॥
 अप्पपारोऽप्पयीयम्मि, पडिच्छन्नम्मि संवुडे ।
 समयं संजए भुंजे, जयं अपरिसाडियं ॥ ३५ ॥
 सुकडित्ति सुपक्कित्ति, सुच्छिन्नं सुहडे मडे ।
 सुणिट्ठिए सुलट्ठित्ति, सावज्जं वज्जए मुणी ॥ ३६ ॥
 रमए पण्डिए सासं, हयं भदं व वाहए ।
 बालं सम्मइ सासन्तो, गलियस्सं व वाहए ॥ ३७ ॥
 खड्डुया मे चवेडा मे, अक्कोसा य वहा य मे ।
 कल्लाणमणुसासन्तो^१ पावदिट्ठित्ति मन्नइ ॥ ३८ ॥
 पुत्तो मे भाय नाइ त्ति, साहू कल्लाण मन्नई ।
 पावदिट्ठी उ अप्पाणां, सासं^२ दासि त्ति मन्नइ ॥ ३९ ॥
 न कोवए आयरियं, अप्पाणांपि न कोवए ।
 बुद्धोवघाई न सिया न सिया तोत्तगवेसए ॥ ४० ॥
 आयरियं कुवियं नच्चा, पत्तिएण पसायए ।
 विज्जभवेज्ज पंजलीउडो, वएज्ज न पुणोत्तिय ॥ ४१ ॥
 धम्मज्जियं च ववहारं, बुद्धेहायरियं सया ।
 तमायरंतो ववहारं^३, गरहं नाभिगच्छइ ॥ ४२ ॥

१. भत्तट्ठा । २. खड्डुयाहि चवेडाहि अक्कोसेहि वहेहि य । ३. अणु-
 सासंतं । ४. दासं व । ५. मेहावी ।

मणोगयं^१ वक्रगयं, जाणित्तायरियस्स उ ।
 तं परिगिज्झ वायाए, कम्ममुणा उववायए ॥ ४३ ॥
 विन्ते अचोइए निच्चं, खिण्णं हवइ सुचोइए ।
 जहोवइट्ठं सुकयं, किच्चइं कुव्वई सया ॥ ४४ ॥
 नच्चः नमइ मेहावी, लोए किन्ती से^३ जायए ।
 हवई किञ्चाणां सरणां, भूयाणां जगई जहा ॥ ४५ ॥
 पुज्जा जस्स पसीयंति, संबुद्धा पुव्वसंथुया ।
^२पसन्ना लाभइस्संति, विउलं अट्ठियं सुयं ॥ ४६ ॥
 स पुज्जसत्थे सुविर्णीयसंसए,
 मणोरूई चिट्ठइ कम्मसंपया ।
 तवोसमायारिसमाहिसंबुडे,
 महज्जुई पंच वयाइं पाल्लिया ॥४७॥
 स देवगंधमणुस्सपूइए,
 चइत्तु देहं मरुपंकपुव्वयं ।
 सिद्धे वा हवइ सासए,
 देवे वा अप्परए महिइढीए ॥४८॥ त्ति वेमि
 ॥ विणायसुयं नाम पढमं अज्झयणां समत्तं ॥

॥ अहं दुइअं परिमहज्झयणां ॥

सुयं मे आउसं ! तेरां भगवया एवमक्खायं—इइ खलु
 बावीसं परीसहा समणेणां भगवया महावीरेणां काखवेणां पवे-
 इया; जे भिक्खू सोच्चा नच्चः जिच्चा अभिभूय भिक्ख्वायरियाए
 परिव्वयंतो पुट्ठो नो विनिहन्नेज्जा ।

कयरे ते खलु बावीसं परीसहा समणेणां भगवया महा-

१. मणोरूईं वक्ररूईं । २. पसन्ने थामवं करे । ३. य । ४. संपन्ना ।
 ५. मणिच्छियं संपयमुत्तमं गवा ।

वीरेणं कासवेणं पवेइया, जे भिक्खू सोच्चा नच्चा जिच्चा अभिभूय भिक्खायरियाए परिव्वयंतो पुट्ठो नो विनिहञ्जेज्जा ?

इमे ते खलु वावीसं परीसहा समणेणं भगवया महावीरेणं कासवेणं पवेइया, जे भिक्खू सोच्चा नच्चा जिच्चा अभिभूय भिक्खायरियाए परिव्वयंतो पुट्ठो नो विनिहञ्जेज्जा: तंजहा—

दिगिंछापरीसहे १ पिवासापरीसहे २ सीयपरीसहे ३ उसिणपरीसहे ४ दंसमसयपरीसहे ५ अचेलपरीसहे ६ अरइ-परीसहे ७ इत्थीपरीसहे ८ चरियापरीसहे ९ निसीहियापरीसहे १० सेज्जापरीसहे ११ अक्कोसपरीसहे १२ वट्टपरीसहे १३ जायणा-परीसहे १४ अलाभपरीसहे १५ रोगपरीसहे १६ तरुफास-परीसहे १७ जल्लपरीसहे १८ सक्कारपुरक्कारपरीसहे १९ पन्ना-परीसहे २० अन्नाणपरीसहे २१ दंसणपरीसहे २२ ।

परीसहाणं पविभत्ती, कासवेणं पवेइया ॥

तं मे उदाहरिस्सामि, आणुपुट्ठि सुणोह मे ॥ १ ॥

दिगिंछापरिगण देहे, तवस्सी भिक्खू थापवंचं ।

न छिंदे न छिंदावए, न पए न पयावए ॥ २ ॥

कालीपव्वंगसंकासे, किसे धमणिसंतए ।

मायन्ने असणपाणस्स, अदीणमणसो चरे ॥ ३ ॥

तओ पुट्ठो पिवासाए, दोगुंच्छी लज्जसंजए ।

सीओदगं न सेविज्जा, वियडस्सेसणं चरे ॥ ४ ॥

छिन्नावाएसु पंथेसु, आउरे सुपिवासिए ।

परिसुक्कमुहाऽदीणे, तं तितिकखे परीसहं ॥ ५ ॥

चरंतं विरयं लूहं, सीयं फुसइ एगया ।

नाइवेलं मुँणी गच्छे, सोच्चाणं जिणसासणं ॥ ६ ॥

१. दिगिंछापरियावेणं । २. लद्धसंजमे, लज्जासंयमे । ३. सव्वतो य परिव्वए । ४. विहन्निज्जा पावदिट्ठी विहन्नइ ।

न मे निवारणं अत्थि, छुवित्तराणं न विज्जइ ।
 अहं तु अग्गिं सेवामि, इह भिक्खू न चिंतए ॥ ७ ॥
 उसिणपरियावेरां, परिदाहेण तज्जिए ।
 धिंसु वा परियावेरां, सायं नो परिदेवए ॥ ८ ॥
 उरहाहितत्तो मेहावी, सिण्णाणं नो वि पत्थए ।
 गायं नो परिसिंचेज्जा, न वीएज्जा य अण्णयं ॥ ९ ॥
 पुट्ठो य दंसमसएहिं, समरे व महामुणी ।
 नागो संगामसीसे वा, सूरु अग्गिहणे^१ परं ॥ १० ॥
 न संतसे न वारेज्जा, मरां पि न पओसए ।
 उवेहे न हणे पाणे, भुंजन्ते मंसस्मोणियं ॥ ११ ॥
 परिजुरणेहि वत्थेहिं, होक्खामि त्ति अचेलए ।
 अदुवा सचेलए होक्खं, इह भिक्खू न चिंतए ॥ १२ ॥
 एगयाऽचेलए होइ, सचेले आवि एगया ।
 एयं धम्मं हियं नच्चा, नाणी नो परिदेवए ॥ १३ ॥
 गामाणुगामं रीयन्तं, अण्णगरं अकिंचरां ।
 अरइ अण्णप्पवेसेज्जा, तं तितिकखे परीसहं ॥ १४ ॥
 अरइ पिट्ठओ किञ्चा, विरए आयरक्खिए ।
 धम्मारामे निरारम्भे, उवसंते मुणी चरे ॥ १५ ॥
 संगो एस मण्णसाणां, जाओ लोग्गिण इत्थिओ ।
 जस्स एया परिन्नाया, सुकडं तस्स स मण्णां ॥ १६ ॥
^२ एवमाणाय मेहावी, पङ्कभूयाउ इत्थिओ ।
 नो ताहिं विणिहम्भेज्जा, चरेज्जत्तगवेसए ॥ १७ ॥
 एग एव चरे लाहे, अग्गिभूय परीसहे ।
 गामे वा नगरे वावि, निगमे वा रायहाणिए ॥ १८ ॥

१. नाभिपत्थए । २. अग्गिभवे । ३. एवमाणाय मेहावी जहा एया लहुस्सगा ।

असमाणे चरे भिक्खू, नेव कुज्जा परिग्गहं ।
 असंसत्तो गिहत्येहिं, अणिएओ परिव्वए ॥ १६ ॥
 सुसारे सुन्नगारे वा, रुक्खमूले व एगओ ।
 अकुक्कुओ निसिएज्जा, न य वित्तासए परं ॥ २० ॥
 तत्थ से ^१च्छिद्दमाणस्स, उवसग्गाभिधारए ^२ ।
 संकाभीओ न गच्छेज्जा, उट्ठित्ता अन्नमासरां ॥ २१ ॥
 उच्चवयाहिं सेज्जाहिं, तवस्सी भिक्खू थामवं ।
 नाइवेलं विहन्निज्जा, पावडिठ्ठी विहन्नई ॥ २२ ॥
 पइरिक्कुवस्सयं लद्धं, कल्लणमदुवा पावयं ।
 किमेगराइं करिस्सइ एवं तत्थऽहियासए ॥ २३ ॥
 अक्कोसेज्जा परे भिक्खुं न तेसिं पडिसंजले ।
 सरिसो होइ बालाणं, तम्हा भिक्खू न संजले ॥ २४ ॥
 सोच्चाराणं फरुसा भासा, दारुणां गामकण्टगा ॥
 तुसिणीओ उवेहेज्जा, न ताओ मणसीकरे ॥ २५ ॥
 हओ न संजले भिक्खू, मरांपि न पओसए ।
 तित्तिक्खं परमं नच्छा, भिक्खू धम्मं विचितए ॥ २६ ॥
 समरां संजयं दंतं, हणिएज्जा कोइ कत्थई ।
 नत्थि जीवस्स नासुत्ति, ^३एवं पेहेज्जसंजए ॥ २७ ॥
 दुक्कां खलु भो निच्चं, अणगारस्स भिक्खुणो ।
 सव्वं से जाइयं होइ, नत्थि किंन्नि अजाइयं ॥ २८ ॥
 गोयल्लमपिडुस्स पण्णी तो सुण्णसारए ।
 सेओ अणारवासुत्ति, इह भिक्खू न चितए ॥ २९ ॥
 परेसु वासमेसेज्जा, भोयणे परिणिट्ठिए ।
^४लद्धे पिण्डे अलद्धे वा, नाणुतप्पेज्ज पंडिए ॥ ३० ॥

१. अच्छमाणस्स । २. उवसग्गभयं भवे । ३. ए तं पेहे असाहुवं ।

४. लद्धे पिण्डे आहरिज्जा अलद्धे नाणुतप्पए ।

अज्जेवाहं न लब्भामि, अवि लाभो सुप सिया ।
 जो एवं पडिसंचिकखे, अलाभो तं न तज्जए ॥ ३१ ॥
 नच्चा उप्पइयं दुक्खं, वेयणाए दुहट्टिए ।
 अदीणो थावए पन्नं, पुट्ठो तत्थऽहियासए ॥ ३२ ॥
 तेइच्छं नाभिनंदेज्जा संचिकखत्तगवेसए ।
 एवं खु तस्स सामणां, जं न कुज्जा न कारवे ॥ ३३ ॥
 अवेलगस्स लूहस्स, संजयस्स तवस्सिणो ।
 तणेसु सयमाणस्स, हुज्जा गायविराहणा ॥ ३४ ॥
 आथवस्स निवाएण, ^१अउला हवइ वेयणा ।
 एवं नच्चा न सेवंति, तंतुजं तणतज्जिया ॥ ३५ ॥
^२किलिन्नगाए मेधावी, पंकेण व रएण वा ।
 धिसु वा परियावेण, सायं नो परिदेवए ॥ ३६ ॥
 वेएज्जा निज्जरापेही, आरियं धम्मणुत्तरं ।
 जाव सरीरभेउत्ति, जल्लं काएण धारए ॥ ३७ ॥
 अभिवायणमब्भुट्ठाणं, सामी कुज्जा निमंतणं ।
 जे ताइ पडिसेवन्ति, न तेसिं पीहए मुणी ॥ ३८ ॥
 अणुक्कसाई अण्णिच्छे अन्नाएसी अलोलुए ।
^३रसेसु नाणुगिज्जेज्जा ^४नाणुतप्पेज्ज पन्नवं ॥ ३९ ॥
 से नूणां मए पुब्बं, कम्माऽणाणफला कडा ।
 जेणाहं नाभिजाणामि, पुट्ठो केणइ करहुई ॥ ४० ॥
 अह पच्छा उइज्जन्ति, कम्माऽणाणफला कडा ।
 एवमस्सासि अप्पाणां, नच्चा कम्मविवागयं ॥ ४१ ॥
 निरट्ठगम्मि विरओ, मेहुणाओ सुसंबुडो ।
 जो सक्खं नाभिजाणामि, धम्मं कल्लणपावगं ॥ ४२ ॥

१. विउला, तिवुला । २. तंतयं । ३. किलिद्धगाए । ४. सरसेसु ।
 ५. न तेसु पीहए मुणी ।

तवोवहाणमादाय, पडिमं पडिवज्जत्रो^१ ।
 एवं पि विहरत्रो मे, छउमं न नियदृइ ॥ ४३ ॥
 नत्थि नूणं परे लोण, इड्ढी वावि तवस्सिणो ।
 अदुवा वंचिओमिच्चि, इइ भिक्खू न चितए ॥ ४४ ॥
 अभू जिणा अत्थि जिणा, अदुवावि भविस्सइ ।
 मुसं ते एवमाहंसु, इइ भिक्खू न चितए ॥ ४५ ॥
 एए परीसहा सव्वे, कासवेण पवेइया ।
 जे भिक्खू न विहन्नेज्जा, पुट्ठो केणइ करहुई ॥४६॥ च्चि वेमि॥
 ॥ दुइअं परिसहज्भयणं समत्तं ॥

॥ अह तइअं चाउरंगिज्जं अज्भयणं ॥

चत्तारि परमंगाणि दुल्लहाणीह जन्तुणो ।
 माणुसत्तं सुई सद्धा, संजमम्मि य वीरियं ॥ १ ॥
 समावन्नाण संसारे, नाणागोत्तासु जाइसु ।
 कम्मा नाणाविहा कट्ठु, पुढो विस्संभिया पया ॥ २ ॥
 एगया देवलोएसु, नरणसु वि एगया ।
 एगया आसुरं कायं, अहाकम्मेहिं गच्छह ॥ ३ ॥
 एगया खत्तिओ होइ, तओ चण्डालवुक्कलो ।
 तओ कीडपयंगो य तओ कुन्धु पिरीलिया ॥ ४ ॥
 एवमावट्टजोगीसु, पाणियो कम्मकिच्चिसा ।
 न निविज्जन्ति संसारे, सव्वट्टेसु व खत्तिया ॥ ५ ॥
 कम्मसंगेहिं संमूढा, दुक्खिया बहुवेया ।
 अमाणुसासु जोगीसु, विणिहम्मन्ति पाणियो ॥ ६ ॥
 कम्माणं तु पहाणए, आणुपुब्बी कयाइ उ ।
 जीवा सोहिमणुप्पत्ता, आययंति मणुस्सयं ॥ ७ ॥

१. पडिवज्जिय । २. सव्वट्टे इव खत्तिय ।

माणुस्सं विग्गहं लद्धं, सुई धम्मस्स दुल्लहा ।
 जं सोच्चा पडिवज्जन्ति, तवं खंतिमहिंसयं ॥ ८ ॥
 आहच्च सवणां लद्धं सद्धा परमदुल्लहा ।
 सोच्चा नेआउयं मग्गं, बहवे परिभस्सइ ॥ ९ ॥
 सुइं च लद्धुं सद्धं च, वीरियं पुण दुल्लहं ।
 बहवे रोयमाणावि, नो य गां पडिवज्जए ॥ १० ॥
 माणुसत्तंमि आयाओ, जो धम्मं सोच्च सद्धहे ।
 तवस्सी वीरियं लद्धुं, संबुडे निद्धुणे रयं ॥ ११ ॥
 सोही उज्जुयभूयस्स धम्मो सुद्धस्स चिट्ठइ ।
 निव्वाणां परमं जाइ, घयसित्तिव्व पावए ॥ १२ ॥
 विग्गिच्च कम्मणो हेउं, जसं संचिणु खंतिए ।
 सरीरं पाढवं हिच्चा, उड्ढं पक्कए दिम्मं ॥ १३ ॥
 विसालिसेहिं सीलेहिं, जक्खा उत्तरउत्तरा ।
 महासुक्का व दिप्पंता, मन्नता अपुणच्चयं ॥ १४ ॥
 अप्पिया देवकामाणां, कामरूवविउव्विणो ।
 उड्ढकण्णेषु चिट्ठंति, पुव्वावाससया बहु ॥ १५ ॥
 तत्थ ठिच्चा जहाठाणां, जक्खा आउक्खये चुया ।
 उव्वंति माणुसं जोणिं, से दसंगेऽभिजायए ॥ १६ ॥
 खित्तं वत्थुं हिरणां च, पसवो दासपोरुसं ।
 चत्तारि कामखंधाणि तत्थ से उव्वज्जइ ॥ १७ ॥
 मित्तवं नाइवं होइ, उच्चागोए य वरणवं ।
 अप्पायंके महापन्नं अभिजाए जसो बले ॥ १८ ॥
 भुच्चा माणुस्सए भोए, अप्पडिरूवे अहाउयं ।
 पुवं विसुद्धसद्धम्मे, केवलं बोहि बुज्झिया ॥ १९ ॥

१. चउद्धा संपयं लद्धुं इहेव ताव भायते ।

तेयए तेयसंपन्ने घयसित्तिव पावए ॥

चउरंगं दुल्लहं नञ्चा, संजमं पडिवज्जिया ।
तवसा धुयकम्मंसे, सिद्धे हवइ सासए ॥ २० ॥ त्ति वेमि ॥

॥ तइअं चाउरंगिज्जं अज्भयणं समत्तं ॥

॥ अह चउत्थं असंखयं अज्भयणं ॥

असंखयं जीविय मा पमायए,
जरोवणीयस्स हु नत्थि तारां ।
एवं वियाणाहि जणे पमत्ते,
किन्नु विहिंसा अजया गहिंति ॥१॥
जे पावकम्मेहिं धरां मणुसा,
समाययंती अमइं गहाय ।
पहाय ते पासपयट्टिए नरे,
वेराणुबद्धा नरयं उवित्ति ॥२॥
तेणे जहा संधिमुहे गहीए,
सकम्मुणा किच्चइ पावकारी ।
एवं पया पेच्च इहं च लोए,
कडाण कम्मण न मोक्ख अत्थि ॥३॥
संसारमावन्न परस्स अट्टा,
साहारणं जं च करेइ कम्मं ।
कम्मस्स ते तस्स उ वेयकाले,
न बंधवा बंधवयं उवित्ति ॥४॥
वित्तेण तारां न लभे पमत्ते,
इमंमि लोए अदुवा परत्थ ।
दीवप्पणट्टेव अणंतमोहे,
नेयाउयं दट्टुमदट्टुमेव ॥५॥

सुत्तेसु आवी पडिबुद्धजीवी,
 न वीससे पंडिय आसुपरणे ।
 घोरा मुहुत्ता अबलं सरीरं,
 भारंडपक्खीव चरेऽपमत्ते ॥६॥
 चरे पयाइं परिसंकमाणे,
 जं किंचिपासं इह मन्नमाणो ।
 लाभंतरे जीविय वूहइत्ता,
 पच्छा परिन्नाय मलावधंसी ॥७॥
 छंदं निरोहेण उवेइ मोक्खं,
 आसे जहा सिक्खियवम्मधारी ।
 पुव्वाइं वासाइं चरण्णमत्ते,
 तम्हा मुणी खिप्पमुवेइ मुक्खं ॥८॥
 स पुव्वमेवं न लभेज्ज पच्छा,
 एसोवमा सासयवाइयाणं ।
 विसीयई सिढिले आउयम्मि,
 कालोवणीए सरीरस्स भेए ॥९॥
 खिप्पं न सक्केइ विवेगमेउं,
 तम्हा समुट्ठाय पहाय कामे ।
 समिच्च लोयं समयया महेसी,
 अण्णाणरक्खी चरऽण्णमत्ते ॥१०॥
 मुहुं मुहुं मोहगुणे जयंतं,
 अण्णेगरूवा सप्रणां चरंतं ।
 फासा फुसंति असमंजसं च,
 न तेसि भिक्खू मणसा पउस्से ॥११॥
 मन्दा य फासा बहुलोहणिज्जा,
 तहण्णगारेसु मणां न कुज्जा ।

रक्खिज्ज कोहं विणएज्ज मारां,
 मायं न सेवेज्ज पहेज्ज लोहं ॥१२॥
 जे संखया तुच्छपरप्पवाई,
 ते पिज्जदोसाणुगया परज्झा ।
 एण अहम्मे त्ति दुगुच्छमाणो,
 कंखे गुणे जाव सरीरभेउ ॥१३॥ त्ति वेमि ॥
 ॥ असंखयं चउत्थं अज्झयणां समत्तां ॥

॥ अह अकाममरणाज्जं पञ्चमं अज्झयणां ॥

अरणवंसि महोहंसि, एगे तिरणे दुरुत्तरं ।
 तत्थ एगे महापत्ते, इमं परहमुदाहरे ॥ १ ॥
 सन्तिमे य दुवे ठाणा, अक्खाया मरणन्तिया ।
 अकाममरणां चेव, सकाममरणां तथा ॥ २ ॥
 बालाणां तु अकामं तु, मरणां असइं भवे ।
 पण्डियाणां सकामं तु, उक्कोसेण सइं भवे ॥ ३ ॥
 तत्थिमं पढमं ठाणां, महावीरेण देसियं ।
 कामगिद्धे जहा बाले, भिसं कूराइं कुव्वई ॥ ४ ॥
 जे गिद्धे कामभोगेसु, एगे कूडाय गच्छई ।
 न मे दिट्ठे परे लोए, चक्खुदिट्ठा इमा रई ॥ ५ ॥
 हत्थागया इमे कामा, कालिया जे अणागया ।
 को जाणइ परे लोए, अत्थि वा नत्थि वा पुणो ॥ ६ ॥
 जणेण सद्धिं होक्खामि, इइ बाले पगग्गई ।
 कामभोगाणुराणां, केसं संपडिवज्जई ॥ ७ ॥
 तत्रो से दण्डं समारभई, नसेसु थावरेसु य ।
 अट्ठाए य अणट्ठाए, भूयगामं विहिंसई ॥ ८ ॥

हिंसे बाले मुसावाई, माइले पिसुणे सढे ।
 भुंनमाणे सुरं मंसं, सेयमेयं ति मन्नइ ॥ ९ ॥
 कायसा वयसा मत्ते, वित्ते गिद्धे य इत्थिसु ।
 दुहओ मलं संचिणइ, सिसुणागुव्व मट्टियं ॥ १० ॥
 तओ पुट्टो आयंकेण, गिणाणो परितप्पई ।
 पभीओ परलोगस्स, कम्माणुप्पेहि अप्पणो ॥ ११ ॥
 सुया मे नरण्ठाणा, असीलाणां च जा गई ।
 बालाणं कूरकम्माणां, पगाढा जत्थ वेयणा ॥ १२ ॥
 तत्थोववाइयं ठाणां, जहा मे तमणुस्सुयं ।
 अहाकम्मेहिं गच्छन्तो, सो पच्छा परितप्पइ ॥ १३ ॥
 जहा सागडिओ जाणां, सम्मं हिच्चा महापहं ।
 विसमं मग्गमोइरणो, अक्खे भग्गम्मि सोयइ ॥ १४ ॥
 एवं धम्मं विउक्कम्म, अहम्मं पडिवज्जिया ।
 बाले मच्चुमुहं पत्ते, अक्खे भग्गे व सोयई ॥ १५ ॥
 तओ से मरणन्तम्मि, बाले संतसई भयां ।
 अकाममरणां मइ, धुत्ते व कलिणा जिण ॥ १६ ॥
 एयं अकाममरणां, बालाणां तु पवेइयं ।
 इत्तो सकाममरणां, पण्डियाणां सुणेह मे ॥ १७ ॥
 मरणां पि सपुराणाणां, जहा मेयमणुस्सुयं !
 विप्पसरणणणाघायं, संजयाण बुसीपओ ॥ १८ ॥
 न इमं सव्वेसु भिक्खूसु, न इमं सव्वेसु ऽगारिसु ।
 नाणासीला अगारत्था, विसमंसीला य भिक्खुणो ॥ १९ ॥
 संति एगेहिं भिक्खूहिं, गारत्था संजमुत्तरा ।
 गारत्थेहि य सव्वेहिं, साहवो संजमुत्तरा ॥ २० ॥
 चीराजिणां नगिणिणां, जडी संघाडिमुण्डिणां ।
 पयाणि वि न तायंति, दुस्तीलं परियागयं ॥ २१ ॥

पिंडोलएव्व दुस्सीले, नरगाओ न मुच्चइ ।
 भिक्खाए वा गिहत्ये वा, सुव्वए कम्मइ दिवं ॥ २२ ॥
 अगारिसामाइयंगारिण, सइठी काएण फासए ।
 पोसहं दुहओ पक्खं, एगरायं न हावए ॥ २३ ॥
 एवं सिक्खासमावन्ने, गिहवासे वि सुव्वए ।
 मुच्चइ छविपव्वाओ, गच्छे जक्खसलोगयं ॥ २४ ॥
 अह जे संवुडे भिक्खू, दोणहं अन्नयरे सिया ।
 सव्वदुक्खपहीणे वा, देवे वावि महिइठीए ॥ २५ ॥
 उत्तराइं विमोहाइं, जुईमन्ताणुपुव्वसो ।
 समाइरण्णाइं जक्खेहिं, आवासाइं जसंसिणो ॥ २६ ॥
 दीहाउय्या इड्ढिमन्ता, समिद्धा कामरूविणो ।
 अहुणोव्वन्नसंकासा, भुज्जो अच्चिमालिप्पभा ॥ २७ ॥
 ताणि टाणाणि गच्छन्ति,
 सिक्खित्तं संजयं तवं ।
 भिक्खाए वा गिहत्ये वा
 जे संति परिनिव्वुडा ॥ २८ ॥
 तेसिं सोच्चा सपुज्जाणां, संजयाण वुसीमओ ।
 न संतसंति मरणंते, सीलवंता बहुस्सुया ॥ २९ ॥
 तुलिया विसेसमादाय, दयाधम्मस्स खंतिए ।
 विण्णसीएज्ज मेहात्री, तहाभूएण अण्णणा ॥ ३० ॥
 तओ काले अभिप्पेए, सइठी तालिसमंतिए ।
 विण्णएज्ज लोमहरिसं, भेयं देहस्स कंखए ॥ ३१ ॥
 अह कालम्मि संपत्ते, आघायाय समुस्सयं ।
 सकाममरणं मरइ, तिण्हमन्नयरं मुणी ॥ ३२ ॥ त्ति वेमि ॥
 ॥ इइ अकाममरणिज्जं पंचमं अज्झयणं समत्तं ॥

॥ अहं खुड्ढागनियठिज्जं छट्टं अज्झयणं ॥

जावन्तऽविज्जापुरिसा, सब्बे ते दुक्खसंभवा ।
 लुप्पन्ति बहुसो मूढा, संसारमि अणंतए ॥ १ ॥
 समिक्ख परिडए तम्हा, पासजाइपहे बहू ।
 अप्पणा सच्चमेसेज्जा; मित्ति भूएसु कप्पए ॥ २ ॥
 माया पिया एहुसा भाया, भज्जा पुत्ता य ओरसा ।
 नालं ते मम ताणाए, लुप्पंतस्स सकम्मुणा ॥ ३ ॥
 एयमट्टं संपेहाए, पासे समियदंसणे ।
 छिन्द गिद्धिं सिणेहं च, न कंखे पुव्वसंथवं ॥ ४ ॥
 गबासं मणिकुण्डलं, पसवो दासपोरुसं ।
 सब्बमेयं चइत्ताणं कामरूवी भविस्ससि ॥ ५ ॥
 (थावरं जंगमं चैव धरां धन्नं उवक्खरं ।
 पच्चमाणस्स कम्मेहिं नालं दुक्खाउ मोयणे ॥)
 अज्झत्थं सब्बओ सब्बं, दिस्स पाणे पियायए ।
 न हणे पाणिणो पाणे, भयवेराओ उवरए ॥ ६ ॥
 आदाणं नरयं दिस्स, नायएज्ज तणमवि ।
 दोगुञ्छी अप्पणो पाए, दिन्नं भुंजेज्ज भोयणं ॥ ७ ॥
 इहमेगे उ मन्नंति, अपच्चक्खाय पावगं ।
 आयरियं विदित्ता णं, सब्बदुक्खा विमुच्चए ॥ ८ ॥
 भरांता अकरेन्ता य, बन्धमोक्खपइणिणो ।
 वायावीरियमेत्तेण, समासासेंति अप्पयं ॥ ९ ॥
 न चित्ता तायए भासा, कुओ विज्जाणुसासणं ।
 विसन्ना पावकम्मेहिं, बाला पंडियमाणो ॥ १० ॥

जे केइ सरीरे सत्ता, वणणे रूवे य सव्वसो ।
 मणसा कायवक्केणां, सव्वे ते दुक्खसंभवा ॥ ११ ॥
 आवन्ना दीहमद्धाणां, संसारम्मि अणांतए ।
 तम्हा सव्वदिसं पस्स, अप्पमत्तो परिववए ॥ १२ ॥
 वहिया उड्ढमादाय, नावकंखे कयाइ वि ।
 पुव्वकम्मकखयट्ठाए, इमं वेहं समुद्धरे ॥ १३ ॥
 १. वविच्च कम्मणो हेउं, कालकंखी परिववए ।
 मायं पिंडस्स, पाणस्स कडं लद्धूण भक्खए ॥ १४ ॥
 सन्निहिं च न कुव्वेज्जा, लेवमाथाए संजए ।
 पक्खीपत्तं समादाय, निरवेक्खो परिववए ॥ १५ ॥
 एसणासमिओ लज्जू, गामे अणियओ चरे ।
 अप्पमत्तो पमत्तेहिं, पिण्डवायं गवेसए ॥ १६ ॥
 एवं से उदाहु अणुत्तरनाणी अणुत्तरदंसी अणुत्तरनाणदंसण-
 धरे अरहा नायपुत्ते भगवं वेसालिए वियाहिए ॥ त्ति वेमि ॥

॥ इइ खुड्ढागनियंठिज्जं छट्ठं अज्भयणं समत्तं ॥

॥ अह एलइज्ज सत्तमं अज्भयणं ॥

जहाएसं समुद्दिस्स, कोइ पोसेज्ज एक्यं ।
 ओयणां जवसं देज्ज, पोसेज्जावि न्यंगणे ॥ १ ॥
 तओ से पुट्टे परिवूढे, जायमेव महोदरे ।
 पीणिए विउले देहे, आएसं परिकंखए ॥ २ ॥
 जाव न एइ आएसे, ताव जीवइ से दुही ।
 अह पत्तम्मि आएसे, सीसं छेत्तूण भुज्जइ ॥ ३ ॥
 जहा से खलु उरब्भे, आएसाए समीहिए ।
 एवं बाले अहम्मिट्ठे, ईहई नरयाउयं ॥ ४ ॥

हिंसे बाले मुसावाई, अद्धाणांसि विलोवण ।
 अन्नदत्तहरे तेणे, माई कं नु हरे सढे ॥ ५ ॥
 इत्थीविसयगिद्धे य, महारंभपरिग्गहे ।
 भुंजमाणे सुरं मंसं, परिवूढे परंदमे ॥ ६ ॥
 अयककरभोइ य, तुंडिल्ले चियलोहिए ।
 आउयं नरण कंखे, जहाएसं व एलण ॥ ७ ॥
 आसरां सयरां जारां, वित्तं कामे य भुंजिया ।
 दुस्साहडं धरां हिच्चा, बहु संचिणिया रथं ॥ ८ ॥
 तत्रो कम्मगुरु जंतू, पच्चुप्पन्नपरायणे ।
 अए व्व आगयाएसे, मरांतम्मि सोयइ ॥ ९ ॥
 तत्रो आउपरिकखीणे, चुयदेहा विहिसगा ।
 आसुरीयं दिसं बाला, गच्छंति अवसा तमं ॥ १० ॥
 जहा कागिणिए हेउं, सहस्सं हारण नरो ।
 अपत्थं अम्बगं भोच्चा, राया रज्जं तु हारण ॥ ११ ॥
 एवं माणुस्सगा कामा, देवकामाण अंतिए ।
 सहस्सगुणिया भुज्जो, आउ कामा य दिव्विया ॥ १२ ॥
 अणेगवासानउया, जा सा पन्नवत्रो ठिई ।
 जाणि जीयंति दुम्मेहा, ऊणे वाससयाउए ॥ १३ ॥
 जहा य तिन्नि वणिया, मूलं वेत्तूण निग्गया ।
 एगोऽत्थ लहए लाभं एगो मूलेण आगओ ॥ १४ ॥
 एगो मूलं पि हारित्ता, आगओ तत्थ वाणिओ ।
 ववहारे उवमा एसा, एवं धम्मे वियाणह ॥ १५ ॥
 माणुसत्तं भवे मूलं, लाभो देवगई भवे ।
 मूलच्छेएण जीवाणां नरगतिरिक्खत्तं धुवं ॥ १६ ॥

दुहओ गई बालस्स, आवईवहमूलिया ।
 देवत्तं माणुसत्तं च, जं जिण लोलयासढे ॥ १७ ॥
 तत्रो जिण सइं होइ, दुधिहं दुग्गइं गण ।
 दुल्लहा तस्स उम्मग्गा, अद्धाण सुच्चिरादवि ॥ १८ ॥
 एवं जियं सपेहाण, तुलिया बालं च पण्डियं ।
 मूलियं ते पवेसंति, माणुसिं जोणिमेन्ति जे ॥ १९ ॥
 वेमायाहिं सिक्खाहिं, जे नरा गिहिसुव्वया ।
 उवेंति माणुसं जोणिं, कम्मसच्चा हु पाणिणो ॥ २० ॥
 जेसिं तु विउला सिक्खा, मूलियं ते अइच्छिया ।
 सीसवन्ता सविसेसा, अदीणा जंति देवयं ॥ २१ ॥
 एवमदीणवं भिक्खू, आणारिं च वियाणिया ।
 कहरणु जिच्चमेलिक्खं, जिच्चमाणे न संविदे ॥ २२ ॥
 जहा कुसग्गे उदगं, समुद्देण समं मियो ।
 एवं माणुस्सगा कामा, देवकामाण अंतिण ॥ २३ ॥
 कुसग्गमेत्ता इमे कामा, सन्निरुद्धमि आउण ।
 कस्स हेउं पुराकाउं, जोगक्खेमं न संविदे ॥ २४ ॥
 इह कामाणियट्टस्स, अत्तट्टे अवरज्झई ।
 सोच्चा नेयाउयं मग्गं, जं भुज्जो परिभस्सई ॥ २५ ॥
 इह कामाणियट्टस्स, अत्तट्टे नावरज्झई ।
 पूइदेहनिरोहेणं, भवे देवित्ति मे सुयं ॥ २६ ॥
 इड्ढी जुई जसो वरणो, आउं सुहमणुत्तरं ।
 भुज्जो जत्थ मणुस्सेसु, तत्थ से उववज्झइ ॥ २७ ॥
 बालस्स पस्स बालत्तं, अहम्मं पडिवज्जिया ।
 चिच्चा धम्मं अहम्मिट्ठे, नरण उववज्झइ ॥ २८ ॥

धीस्सल पस्स धीरत्तं, सव्वधम्माणुवत्तिणो ।
 च्चिच्चा अधम्मं धम्मिद्वे, देवेसु उववज्जइ ॥ २९ ॥
 तुलियाण बालभावं, अबालं चेव पण्डिण ।
 चइऊण बालभावं अबालं सेवण मुणी ॥ ३० ॥ त्ति वेमि ॥

॥ एलयज्भयणं समत्तं ॥

॥ अह काविलियं अट्टमं अज्भयणं ॥

अधुवे असासयम्मि,
 संसारम्मि दुक्खपउराण ।
 किं नाम होज्ज तं कम्मयं,
 जेणाहं दुग्गइं न गच्छेज्जा ॥ १ ॥
 विजहित्तु पुव्वसंजोयं,
 न सिरोहं कहिंचि कुव्वेज्जा ।
 असिरोहसिरोहकरेहिं,
 दोसपओसेहि मुच्चण भिक्खू ॥२॥
 तो नाणदंसणसमग्गो,
 हियनिस्सेसाण सव्वजीवाणं ।
 तेसिं विमोक्खणट्ठाण,
 भासइ मुणिवरो विगयमोहो ॥३॥
 सव्वं गंथं कलहं च,
 विप्पजहे तहादिहं भिक्खू ।
 सव्वेसु कामजाणसु,
 पासमाणो न लिप्पइ ताई ॥४॥

१. सच्च० । २. अधुवम्मि मोहगहणए । ३. जेणाधं दुग्गईओ मुच्चेज्जा ।

भोगामिसदोसविसंन,
 हियनिस्सेयसबुद्धिवोच्चत्थे^१ ।
 वाले य मंदिण मूढे,
 वज्झइ मच्छिया व खेलम्मि ॥५॥
 दुप्परिच्चया इमे कामा,
 नो सुज्झहा अधीरपुरीसेहिं ।
 अह संति सुव्वया साहु,
 जे तरंति अंतरं वणिया वा ॥६॥
 समणा मु पगे वयमाणा,
 पाणवहं मिया अयाणन्ता ।
 मन्दा निरयं गच्छंति,
 वाला पावियाहिं दिट्ठीहिं ॥७॥
 न हु पाणवहं अणुजाणे,
 मुच्चज्ज कयाइ सव्वदुक्खाणां ।
 एवारिणहिं अक्खायं,
 जेहिं इमो साहुधम्मो पन्नत्तो ॥८॥
 पाणे य नाइवाएज्जा,
 से समीइ त्ति वुच्चइ ताई ।
 तओ मे पावयं कम्मं,
 निज्जाइ उदगं व थलाओ ॥ ९ ॥
 जगनिस्सिएहिं^३ भूएहिं,
 तसनामेहिं थावरेहिं च ।
 • नो तेस्सिमारभे दंडं,
 मणसा वयसा कायसा चेव ॥१०॥

१. विविंजत्थे । २. वणिया व समुहं । ३-याणां भूयाणां । ४. तसाणां थावराण य

सुद्धेसणाओ नच्चारं,
 तत्थ ठवेज्ज भिक्खू अप्पाणं ।
 जायाए घासमेसेज्जा,
 रसगिद्धे न सिया भिक्खाए ॥११॥
 पन्ताणि चेव सेवेज्जा,
 सीयपिंडं पुराणकुम्मासं ।
 अदु बुक्कसं पुलागं वा,
 जवणट्टाए^१ निसेवए मन्थुं ॥११॥
 जे लक्खणं च सुविणं च,
 अङ्गविज्जं च जे पउजंति ।
 न हु ते समणा बुच्चंति,
 एवं आयरिएहिं अक्खायं ॥१३॥
 इह जीवियं अणियमेत्ता,
 पभट्टा समाहिजोएहिं ।
 ते कामभोगरसगिद्धा,
 उववज्जंति असुरे काए ॥ १४ ॥
 तत्तो वि य उव्वट्टित्ता,
 संसारं बहु अणुपरियडंति ।
 बहुकम्मलेवलित्ताणं,
 बोही होई सुदुल्लहा तेसिं ॥१५॥
 कसिणां पि जो इमं लोयं,
 पडिपुराणं दस्सेज्ज इक्कस्स ।
 तेणावि से न संतुस्से,
 इइ दुप्पूए इमे आया ॥ १६ ॥

जहा लाहो तहा लोहो,
 लाहा लोहो पवड्डइ ।
 दोमासकयं कज्जं,
 कोडीण वि न निट्टियं ॥ १७ ॥
 नो रक्खसीसु गिज्जेजा,
 गंडवच्छासु ऽयोगचित्तासु ।
 जाओ पुरिसं पलोभित्ता,
 खेहंति जहा व दासेहिं ॥ १८ ॥
 नारीसु नोवगिज्जेजा,
 इत्थी विप्पजहेज्ज अणगारे ।
 धम्मं च पेसलं नच्चा,
 तत्थ ठवेज्ज भिक्खु अण्णाणां ॥ १९ ॥
 इअ एस् धम्मे अक्खाण,
 कविलेणां च विसुद्धपन्नेणां ।
 तरिहंति जे उ काहंति,
 तेहिं आराहिया दुव्वे लोगा ॥ २० ॥ त्ति वेमि ॥
 ॥ काविलीयं अट्टमं अज्भयणं समत्तं ॥

॥ अह नवमं नमिपव्वज्जा अज्भयणं ॥

चइऊण देवलोगाओ, उववन्नो माणुसंमि लोगंमि ।
 उवसन्तमोहणिज्जो, सरइ पोरणियं जाइं ॥ १ ॥
 जाइं सरित्तु भयवं, सयंसंबुद्धो अणुत्तरे धम्मै ।
 पुत्तं ठवित्तु रज्जे, अभिणिकखमइ नमी राया ॥ २ ॥
 से देवलोगाअरिसे, अन्नेउरवरगओ वरे भोए ।
 भुंजित्तु नमी राया, बुद्धो भोगे परिचयइ ॥ ३ ॥
 मिहिलं सपुरजणवयं, बलमोरोहं च परियणां ।
 चिच्चा अभिनिक्खन्तो एगन्तमहिइहीओ भयवं ॥ ४ ॥

कोलाहलगसंभूयं, आसी मिहिलाए पञ्चयन्तम्मि ।
 तइया रायरिसिम्मि, नम्मिम्मि अभिणिकखमंतम्मि ॥ ५ ॥
 अब्भुट्टियं रायरिसिं, पञ्चजाठाणमुत्तमं ।
 सक्को माहरणरूवेण, इमं वयणमव्ववी ॥ ६ ॥
 क्रिएणु भो अज्ज मिहिलाए, कोलाहलगसंकुला ।
 सुव्वन्ति दाहणा सद्दा, पासाएसु गिहेसु य ॥ ७ ॥
 एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।
 तओ नमी रायरिसी, देविंदं इणमव्ववी ॥ ८ ॥
 मिहिलाए चेइए वच्छे, सीयच्छाए मणोरमे ।
 पत्तपुप्फफलोवेए, बहूणां बहुगुणे सया ॥ ९ ॥
 वाएण हीरमाणम्मि, चेइयम्मि मणोरमे ।
 दुहिया असरणा अत्ता, एए कंदंति भो ! खगा ॥ १० ॥
 एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।
 तओ नमिं रायरिसिं, देविंदो इणमव्ववी ॥ ११ ॥
 एस अग्गी य वाऊ य, एयं डज्झइ मंदिरं ।
 भयवं अन्तेउरं तेणां, कीस रां नावपेक्खह ॥ १२ ॥
 एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।
 तओ नमी रायरिसी, देविंदं इणमव्ववी ॥ १३ ॥
 सुहं वसामो जीवामो, जोसि मो नत्थि किंचणं ।
 मिहिलाए डज्झमाणीए, न मे डज्झइ किंचणां ॥ १४ ॥
 चत्तपुत्तकलत्तस्स, निव्वावारस्स भिक्खुणो ।
 पियं न विज्जए किंचि. अप्पियं पि न विज्जए ॥ १५ ॥
 बहु खु भुरिणो भइं, अणगारस्स भिक्खुणो ।
 सब्बओ विप्पमुक्कस्स, एमन्तमणुपस्सओ ॥ १६ ॥

एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।
 तओ नमिं रायरिसिं, देविंदो इणमब्बवी ॥ १७ ॥
 पागारं कारइत्ताणं, गोपुरट्टालगाणि य ।
 उस्सूलगसयग्गीओ, तओ गच्छसि खत्तिया ! ॥ १८ ॥
 एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।
 तओ नमी रायरिमी देविंदं इणमब्बवी ॥ १९ ॥
 सद्धं नगरं किच्चा, तवसंवरमग्गलं ।
 खत्तिं निउणपागारं, तिगुत्तं दुप्पधंसयं ॥ २० ॥
 धणुं परक्कमं किच्चा, जीवं च इरियं सया ।
 धिइं च केयणं किच्चा, सच्चेण पलिमन्थण ॥ २१ ॥
 तवनारायजुत्तेणं, भित्तूणं कम्मकंचुयं ।
 मुणी विगयसंगामो, भवाओ परिमुच्चइ ॥ २२ ॥
 एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।
 तओ नमिं रायरिसिं, देविन्दो इणमब्बवी ॥ २३ ॥
 पासाए कारइत्ताणं, वद्धमाणगिहाणि य ।
 बालग्गपोइयाओ य तओ गच्छसि खत्तिया ! ॥ २४ ॥
 एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।
 तओ नमी रायरिसी, देविदं इणमब्बवी ॥ २५ ॥
 संसयं खलु सो कुणइ, जो मग्गे कुणइ घरं ।
 जत्थेव गन्तुमिच्छेज्जा, तत्थ कुब्बेज्ज सासयं ॥ २६ ॥
 एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।
 तओ नमिं नायरिसिं, देविन्दो इणमब्बवी ॥ २७ ॥
 आमोसे लोमहारे य, गंठिमेण य तक्करे ।
 नगरस्स खेमं काऊणं, तओ गच्छसि खत्तिया ! ॥ २८ ॥

एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।

तओ नमी रायरिसी, देविन्दं इणमब्बवी ॥ २९ ॥

असइं तु मणुस्सेहिं, मिच्छा दंडो पउंजए ।

अकारिणोऽथ बज्झंति, मुच्चए कारओ जणो ॥ ३० ॥

एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।

तओ नमिं रायरिसिं, देविन्दो इणमब्बवी ॥ ३१ ॥

जे केइ पत्थिवा तुज्झं, नानमंति नराहिघा !

बसे ते ठावइत्ताणं, तओ गच्छसि खत्तिया ! ॥ ३२ ॥

एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।

तओ नमी रायरिसी, देविंदं इणमब्बवी ॥ ३३ ॥

जो सहस्सं सहस्साणं, संगामे दुज्जए जिये ।

एगं जियेज्ज अप्पाणं, एस से परमो जओ ॥ ३४ ॥

अप्पाणमेष जुज्झाहि, किं ते जुज्जेण वज्जओ ।

अप्पणा चेव अप्पाणं, जइत्ता सुहमेहए ॥ ३५ ॥

पंचिदियाणि कोहं, माणं मायं तहेव लोहं च ।

दुज्जयं चेव अप्पाणं, सव्वं अप्पे जिए जियं ॥ ३६ ॥

एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।

तओ नमिं रायरिसिं, देविन्दो इणमब्बवी ॥ ३७ ॥

जइत्ता विउले जन्ने, भोइत्ता समणमाहणे ।

दच्चा भोच्चा य जिट्ठा य, तओ गच्छसि खत्तिया ! ॥ ३८ ॥

एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।

तओ नमी रायरिसी, देविंदं इणमब्बवी ॥ ३९ ॥

जो सहस्सं सहस्साणं, मासे मासे गवं दए ।

तस्स वि संजमो सेओ, अदिन्तस्स वि किंचणं ॥ ४० ॥

एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।
 तओ नमिं रायरिसि, देविन्दो इणमव्ववी ॥ ४१ ॥
 घोरासमं चइत्तणं, अन्नं पत्थेसि आसमं ।
 इहेव पोसहरओ, भवाहि मणुयाहिवा ! ॥ ४२ ॥
 एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।
 तओ नमी रायरिसी, देविन्दं इणमव्ववी । ४३ ॥
 मासे मासे तु जो बालो, कुसग्गेण तु भुंजए ।
 न सो सुअकखायधम्मस्स, कलं अग्घइसोलसिं ॥ ४४ ॥
 एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।
 तओ नमिं रायरिसि, देविन्दो इणमव्ववी ॥ ४५ ॥
 हिरणं सुवणं मणिमुत्तं कंसं दूसं च बहणं ।
 कोसं बह्वावइत्तणं, तओ गच्छसि खत्तिया ! ॥ ४६ ॥
 एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।
 तओ नमी रायरिसी, देविंदं इणमव्ववी ॥ ४७ ॥
 सुवणरूपस्स उ पव्वया भवे,
 सिया हु केलाससमा असंखया ।
 नरस्स लुद्धस्स न तेहिं किंचि,
 इच्छा हु आगाससमा अणंतिया ॥ ४८ ॥
 पुढवी साली जवा चव, हिरणं पसुभिस्सह ।
 पैडिपुरणं नालमेगस्स, इइ विज्जा तवं चरे ॥ ४९ ॥
 एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।
 तओ नमिं रायरिसि, देविन्दो इणमव्ववी ॥ ५० ॥
 अच्छेरयअव्वभुयए, भोए चयसि पत्थिवा !
 असन्ते कामे पत्थेसि, संकप्पेण विहन्नसि ॥ ५१ ॥

एयमट्टं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ ।
 तओ नमी रायरिसी, देविंदं इणमब्बवी ॥ ५२ ॥
 सल्लं कामा विसं कामा, कामा आसीविसोघमा ।
 कामे पत्थेमाणा, अकामा जंति दोग्गइं ॥ ५३ ॥
 अहे वयंति कोहेणं, माणेणं अहमा गई ।
 माया गइपडिग्घाओ, लोहाओ दुहओ भयं ॥ ५४ ॥
 अवउज्झिऊण माहणरूवं, विउव्विऊण इन्दत्तं ।
 वन्दइ अभित्थुणन्तो, इमाहि महुराहिं वग्गूहिं ॥ ५५ ॥
 अहो ते मिज्झिओ कोहो, अहो माणो पराजिओ ।
 अहो निरक्किया माया, अहो लोहो वसीकओ ॥ ५६ ॥
 अहो ते अज्जवं साहु, अहो ते साहु भइवं ।
 अहो ते उत्तमा खन्ती, अहो ते मुत्ति उत्तमा ॥ ५७ ॥
 इहं सि उत्तमो भन्ते, पच्चं होहिसि उत्तमो ।
 लोगुत्तमुत्तमं ठणं, सिद्धिं गच्छसि नीरओ ॥ ५८ ॥
 एवं अभित्थुणन्तो, रायरिसिं उत्तमाए संद्धाए ।
 पयाहिणं करेन्तो, पुणो पुणो वन्दए सक्को ॥ ५९ ॥
 तो वंदिऊण पए, चकंकुसलकखणे मुणिवरस्स ।
 आगसैणुण्णइओ, लल्लियचवलकुंडलतिरीडी ॥ ६० ॥
 नमी नमेइ अप्पाणं, सक्खं सक्केण चोइओ ।
 चइऊण गेहं च वेदेही, सामरणे पज्जुवट्ठिओ ॥ ६१ ॥
 एवं करेति संबुद्धा, पण्डिया पवियकखणा ।
 विणियट्ठंति भोगेसु, जहा से नमी रायरिसि ॥ ६२ ॥ त्ति बेमि

॥ नमिपठ्वज्जा समत्ता ॥

॥ अहं दुमपत्तयं दसमं अज्झयणं ॥

दुमपत्तए पंडुरए जहा,
निघडइ राइगणाण अच्चए ।

एवं मणुयाण जीविंय,
समयं गोयम ! मा पमायए ॥ १ ॥

कुसग्गे जह ओसविन्दुए,
थोवं च्चिट्ठइ लम्बमाणए ।

एवं मणुयाण जीविंय,
समयं गोयम ! मा पमायए ॥ २ ॥

इह इत्तरियस्मि आउए,
जीवियए बहुपच्चवायए ।

विहुणाहि रयं पुरे कडं,
समयं गोयम ! मा पमायए ॥ ३ ॥

दुल्लहे खलु माणुसे भवे,
च्चिरकालेण वि सच्चपाणिणं ।

गाढा य विवाग कम्मणो,
समयं गोयम ! मा पमायए ॥ ४ ॥

पुढविक्कायमइगओ,
उक्कोसं जीवो उ संवसे ।

कालं संखाईयं,
समयं गोयम मा ! पमायए ॥ ५ ॥

आउक्कायमइगओ,
उक्कोसं जीवो उ संवसे ।

१. एवं मणुयाण जीविण एत्तिरिण बहुपच्चवायए ।

कालं संखाईयं,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥ ६ ॥
 तेउक्कायमइगओ,
 उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
 कालं संखाईयं,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥ ७ ॥
 घाउक्कायमइगओ,
 उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
 कालं संखाईयं,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥ ८ ॥
 वणस्सइक्कायमइगओ,
 उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
 कालमणन्तदुरन्तयं,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥ ९ ॥
 वेइंदियकायमइगओ,
 उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
 कालं संखिज्जसन्नियं,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥ १० ॥
 तेइंदिकायमइगओ,
 उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
 कालं संखिज्जसन्नियं,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥ ११ ॥
 चउरिंदियकायमइगओ,
 उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
 कालं संखिज्जसन्नियं,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥ १२ ॥

पंचिन्द्रियकायमद्गओ,
 उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
 सत्तट्टभवगहणे,
 समयं गोयम ! मा पमायए ॥ १३ ॥
 देवे नेरइए य अइगओ,
 उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
 इक्केकभवगहणे,
 समयं गोयम ! मा पमायए ॥ १४ ॥
 एवं भवसंसारे,
 संसरई सुहासुहेहि कम्महिं ।
 जीवो पमायबहुलो,
 समयं गोयम ! मा पमायए ॥ १५ ॥
 लद्धूण वि माणुसत्तणं,
 आरिअत्तं पुणरावि दुल्लहं ।
 बहवे दसुया मिलक्खुया,
 समयं गोयम ! मा पमायए ॥ १६ ॥
 लद्धूण वि आरियत्तणं,
 अहीणपंचेंदियया हु दुज्जहा ।
 विगलेंदियया हु दीसई,
 समयं गोयम ! मा पमायए ॥ १७ ॥
 अहीणपंचेंदियत्तं पि से लहे,
 उत्तमधम्मसुई हु दुल्लहा ।
 कुत्तिदियनिसेवए ज्ञणे,
 समयं गोयम ! मा पमायए ॥ १८ ॥

लद्धुण वि उत्तमं सुइं,
 सहहणा पुणरावि दुल्लहा ।
 मिच्छत्तनिसेवणं जणे,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥२६॥
 धम्मं पि हु सहहन्तया,
 दुल्लहया काएण फासया ।
 इइ कामगुणेहि मुच्छिया,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥२७॥
 परिजूरइ ते सरीरयं,
 केसा पण्डुरया हवंति ते !
 से सोयबले य हायई,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥ २१ ॥
 परिजूरइ ते सरीरयं,
 केसा पण्डुरया हवंति ते ।
 से चक्खुबले य हायई,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥ २२ ॥
 परिजूरइ ते सरीरयं,
 केसा पण्डुरया हवंति ते ।
 से घाणुबले य हायई,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥ २३ ॥
 परिजूरइ ते सरीरयं,
 केसा पण्डुरया हवंति ते ।
 से जिब्भबले य हायई,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥ २४ ॥

परिजूरइ ते सरीरयं,
 केसा पण्डुरया हवंति ते ।
 से फासबले य हायई,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥ २५ ॥
 परिजूरइ ते सरीरयं,
 केसा पण्डुरया हवंति ते ।
 से सव्वबले य हायई,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥ २६ ॥
 अरई गरुडं दिसूइया,
 आयंका विविहा फुसंति ते ।
 विहडइ विद्धसइ ते सरीरयं,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥ २७ ॥
 वोच्छिन्द सिणेहमप्पणो,
 कुमुयं सारइयं व पाणियं ।
 से सव्वसिणेहवज्जिए,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥ २८ ॥
 चिञ्चाण धणं च भारियं,
 पव्वइओ हि सि अण्णारियं ।
 मा वन्तं पुणो वि आइए,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥ २९ ॥
 अवउज्झिय मित्तवन्धवे,
 विउलं चेत्त धणोहसंचयं ।
 मा तं विइयं गवेस्सए,
 समयं गोयम ! मा पमायण ॥ ३० ॥
 न हु जिणे अज्ज दिस्सई
 बहुमए दिस्सइ मग्गदेसिए ।

संपद् नेयाउए पद्मे,
 समयं गोयम ! मा पमायए ॥ ३१ ॥
 अत्रसोहिय कण्टगापहं,
 ओइरणो सि पहं महालयं ।
 गच्छसि मग्गं विसोहिया,
 समयं गोयम ! मा पमायए ॥ ३२ ॥
 अत्रले जह भारवाहए,
 मा मग्गे विसमेऽवगाहिया ।
 पच्छापच्छाणुताए,
 समयं गोयम ! मा पमायए ॥ ३३ ॥
 तिरणो हु सि अणणवं महं,
 किं पुण चिट्ठसि तीरमागओ ।
 अभितुर पारं गमित्तए,
 समयं गोयम ! मा पमायए ॥ ३४ ॥
 अकलेवरसेणिं उस्सिया,
 सिद्धिं गोयम ! लोयं गच्छसि ।
 खेमं च सिवं अणुत्तरं,
 समयं गोयम ! मा पमायए ॥ ३५ ॥
 बुद्धे परिनिव्वुडे चरे,
 गामगए नगरं व संजए ।
 संतिमग्गं च वूहए,
 समयं गोयम ! मा पमायए ॥ ३६ ॥
 बुद्धस्स निसम्म भासियं,
 सुकहियमट्टपओवसोहियं ।
 रागं दोसं च छिन्दिया,
 सिद्धिगइं गए गोयमे ॥ ३७ ॥ सि वेमि ।

॥ अह बहुस्तुयपुजं णाम एगारसं अजभयणं ॥

संजोगा विष्णुमुक्कस्स, अणुगारस्स भिक्खुणो ।
 आयारं पाउकरिस्सामि, आणुपुट्ठिं सुणेह मे ॥ १ ॥
 जे यावि होइ निव्विज्जे, थद्धे लुद्धे अणुगगहे ।
 अभिक्खणं उल्लवइ, अदिणीए अबहुसुए ॥ २ ॥
 अह पंचहिं ठाणेहिं, जेहिं रिक्खा न लब्भइ ।
 थम्भा कोहा पमाणे, रोगेणालस्सएण य ॥ ३ ॥
 अह अट्टहिं ठाणेहिं, सिक्खासीलि त्ति बुच्चइ ।
 अहस्सिरे सया दन्ते, न य मम्ममुदाहरे ॥ ४ ॥
 नासीले न विसीले, न सिया अइलोलुए ।
 अकोहणे सच्चरण, रिक्खासीलि त्ति बुच्चइ ॥ ५ ॥
 अह चोइअहिं ठाणेहिं, वट्टमाणे उ संजए ।
 अविणीए बुच्चई सो उ, निव्वारेण च न गच्छई ॥ ६ ॥
 अभिक्खणं कोही हवह, पवन्धं च पकुव्वई ।
 मेत्तिज्जमाणो वमइ, सुयं लद्धं मज्जई ॥ ७ ॥
 अत्रि पावपरिक्खेवी, अत्रि मित्तेसु कुप्पइ ।
 सुप्पियस्सावि मित्तस्स, रहे भासइ पावयं ॥ ८ ॥
 पइएणवाई दुहिले, थद्धे लुद्धे अणुगगहे ।
 असंविभागी अत्रियत्ते, अत्रिणीए त्ति बुच्चइ ॥ ९ ॥
 अह पन्नरसहिं ठाणेहिं, सुविणीए त्ति बुच्चइ ।
 नीयावत्ती अचवले, अमाई अकुऊहले ॥ १० ॥
 अप्पं च अहिक्खिवइ, पवन्धं च न कुव्वइ ।
 मेत्तिज्जमाणे भयइ, सुयं लद्धं न मज्जइ ॥ ११ ॥

न य पावपरिक्खेवी, न य मित्तेसु कुप्पइ ।
 अप्पियस्सावि मित्तस्स, रहे कल्लाण भासइ ॥ १२ ॥
 कलहडमरवज्जिए, बुद्धे अभिजाइगे ।
 हिरिमं पडिसंलीणे, सुविणीए त्ति बुच्चइ ॥ १३ ॥
 वसे गुरुकुले निच्चं, जोगवं उवहाणवं ।
 पियंकरे पियंवाई, से सिक्खं लद्धुमरिहइ ॥ १४ ॥
 जहा संखम्मि पयं, निहियं दुहओ वि विरायइ ।
 एवं बहुस्सुए भिक्खू, धम्मो किच्ची तथा सुयं ॥ १५ ॥
 जहा से कम्बोयाणं, आइरणे कन्थए सिया ।
 आसे जव्रेण पवरे, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ १६ ॥
 जहाइरणसमारूढे, सूरे दढपरकमे ।
 उभओ नन्दिघोसेणं, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ १७ ॥
 जहा करेणुपरिकिण्णे, कुंजरे सट्ठिहायणे ।
 बलवंते अप्पडिहए, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ १८ ॥
 जहा से त्तिक्खसिंगे, जायखन्धे विरायइ ।
 वसहे जूहाहिवई, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ १९ ॥
 जहा से त्तिक्खदाढे, उदग्गे दुप्पहंसए ।
 सीहे मियाण पवरे, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २० ॥
 जहा से वासुदेवे, संखचक्कगयाधरे ।
 अप्पडिहयबले जोहे, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २१ ॥
 जहा से चाउयन्ते, चक्कवट्ठीमहिद्धिढए ।
 चोहसरयणाहिवई, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २२ ॥
 जहा से सहस्सकखे, वज्जयाणी पुरन्दरे ।
 सक्के देवाहिवई, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २३ ॥
 जहा से तिमिरविद्धंसे, उच्चिट्ठन्ते दिवायरे ।
 जलन्ते इव तेएण, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २४ ॥

जहा से उडुवई चन्दे, नकखत्तपरिवारिए ।
 पडिपुरणे पुरणमारिए, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २५ ॥
 जहा से समाइयाणं, कोट्टागारे सुरक्खिए ।
 नाणाधन्नपडिपुरणे, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २६ ॥
 जहा सा दुमाण पवगा, जंबू नाम सुदंसया ।
 अणाढियस्स देवस्स, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २७ ॥
 जहा सा नईण पवरा, सलिला सागरंगमा ।
 सीया नीलवन्तपवहा, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २८ ॥
 जहा से नगाण पवगे, सुमहं मन्दरे गिरी ।
 नाणोसहिपज्जलिए, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २९ ॥
 जहा से सयंभुरमणे, उदडी अक्खओदए ।
 नाणारयणपडिपुरणे, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ ३० ॥

समुहगंभीरसमा दुरासया,
 अचक्रिया केणइ दुप्पहंसया ।
 सुयस्स पुरणा विउलस्स ताइणो,
 खवित्त कम्मं गइमुत्तमं गया ॥ ३१ ॥

तम्हा सुयमहिट्टिज्जा, उत्तमट्टुगवेसए ।
 जेणप्पाणं परं चेव, सिद्धिं संपाउणेज्जासि ॥ ३२ ॥ त्ति वेमि
 ॥ बहुस्सुयपुज्जं समत्तं ॥ ११ ॥

॥ अह हरिएसिज्जं वरहं अजभयणं ॥

सोवागकुलसंभूओ, गुणुत्तरधरो मुणी ।
 हरिएसबलो नाम, आसी भिक्खू जिइन्दिओ ॥ १ ॥

इरिएसणभासाण उच्चारसमिईसु य ।
 जओ आगणनेकखेवे संजओ सुसमाहिओ ॥ २ ॥
 मणगुत्तो, वयगुत्तो, कायगुत्तो जिइन्दिओ ।
 भिक्खट्टा बम्भइज्जम्मि, जन्नवाडमुवट्टिओ ॥ ३ ॥
 तं पास्सिऊणं एज्जन्तं, तवेण परिसोसियं ।
 पन्तोवहिउवगरणं, उवहसन्ति अणारिया ॥ ४ ॥
 जाइमयपडिथद्धा, हिंसगा अजिइन्दिया ।
 अब्भचारिणो बाला, इमं वयणमव्ववी ॥ ५ ॥

कयरे आगच्छइ दित्तरूवे ?
 काले विणराले फोक्कनासे ।
 ओमचेलए पंसुपिसायभूए,
 संकरदूसं परिहरिय कण्ठे ॥ ६ ॥
 कयरे तुमं इय अदंसणिजे ?
 काए व आसा इहमागओसि ?
 ओमचेलया पंसुपिसायभूया,
 गच्छ कखलाहि किमिहं टिओ सि ॥ ७ ॥
 जकखे तहिं तिन्दुयरुक्खवासी,
 अणुकम्पओ तस्स महामुणिस्स ।
 पच्छायइत्ता नियगं सरीरं,
 इमंइ वयणाइमुदाहरित्था ॥ ८ ॥
 समणो अहं संजओ, बम्भयारी,
 विरओ धणपयणपरिगहाओ ।
 परप्पवित्तस्स उ भिक्खकाले,
 अन्नस्स अट्टा इहमागओसि ॥ ९ ॥

वियरिज्जइ खज्जइ भुज्जइ य,
 अन्नं पभूयं भवयाणमेयं ।
 जाणाहि मे जायणजीद्विणु त्ति,
 सेसावसेसं लहउ तवस्सी ॥ १० ॥
 उवक्खडं भोयण माहणाणां,
 अत्तट्ठियं सिद्धमिहेगपक्खं ।
 न ऊ वयं एरिसमन्नपाणं,
 दाहामु तुज्झं किमिहं ठिओ सि ॥११॥
 थलेसु बीयाइ ववन्ति कासगा,
 तहेव निन्नेसु य आससाए ।
 एयाए सद्धाए दलाह मज्झं,
 आराहए पुण्णमिणां खु खित्तं ॥१२॥
 खेत्ताणि अमहं विइयाणि लोए,
 जहिं पक्किरणा विरुहन्ति पुण्णा ।
 जे माहणा जाइविज्जोववेया,
 ताइं तु खित्ताइ सुपेसलाइं ॥१३॥
 कोहो य माणो य वदो य जेसिं,
 मोसं अदत्तं च परिग्गहं च ।
 ते माहणा जाइविज्जविहीणा,
 ताइं तु खित्ताइ सुपावयाइं ॥१४॥
 तुम्भेत्थ भो भारधरा गिराणां,
 अट्ठं न जाणेह अहिज्ज वेए ।
 उच्चावयाइं मुणिलो चरन्ति,
 ताइं तु खेत्ताइ सुपेसलाइं ॥१५॥

अज्झावयाणं पडिकूलभासी,
 पभाससे किं नु सगासि अम्हं ।
 अवि एयं विणस्सउ अन्नपाणं,
 न य णं दाहामु तुमं नियण्ठा ! ॥१६॥
 समिईहि मज्झं सुसमाहियस्स,
 गुत्तीहि गुत्तस्स जिइन्दियस्स ।
 जइ मे न दाहित्थ अहेसणिज्जं,
 किमज्ज जन्नाण लहित्थ लाहं ॥ १७ ॥
 के इत्थ खत्ता उवजोइया वा,
 अज्झावया वा सह खण्डिपहिं ।
 एयं खु दण्डेण फलपणं हन्ता,
 कण्ठम्मि घेत्तूण खरेज्ज जो णं ॥ १८ ॥
 अज्झावयाणं वयणं सुणेत्ता,
 उद्धाइया तत्थ बहू कुमारा ।
 दण्डेहि वित्तेहि कसेहि चेव,
 समागया तं इसिं तालयन्ति ॥ १९ ॥
 रघ्नो तहिं कोसलियस्स धूया,
 भद्दत्ति नमेण अणिन्दियंगी ।
 तं पासिया संजयहम्ममाणं,
 कुद्धे कुमारे परिनिव्ववेइ ॥ २० ॥
 देवाभिओणेण निओइएणं,
 दिन्ना मु रन्ना मणसा न भाया ।
 नरिन्ददेविन्दभिवन्दिपणं,
 जेणम्मिह वंता इसिणा स एसो ॥ २१ ॥

एसो हु सो उगगतवो महष्पा,
 ङिइन्दिओ संजओ बभयारी ।
 जो मे तथा नेच्छइ दिज्जमारिं,
 पिउणा सयं कोसल्लिएण रत्ता ॥ २२ ॥
 महाजसो एस महाणुभागो,^१
 घोरव्वओ घोरपरक्कमो य ।
 मा एयं हीलेह अहीलणिज्जं,
 मा सव्वे तेएण मे निहहेज्जा ॥ २३ ॥
 एयाइं तीसे वयणाइ सोच्चा,
 पत्तीइ भदाइ सुभासियाइं ।
 इसिस्स वेयावडियट्टयाए,
 जक्खा कुमारे विणिवारयन्ति^२ ॥ २४ ॥
 ते घोररूवा ठिय अन्तलिकखे,
 असुरा तहिं तं जणं तालयन्ति ।
 ते भिन्नदेहे रुहिरं वमन्ते,
 पासित्तु भदा इणमाहु भुज्जो ॥ २५ ॥
 गिरिं नहेहिं खणह,
 अयं दंतेहिं खायह ।
 जायतेयं पाएहि हणह,
 जे भिक्खुं अवमन्नह ॥ २६ ॥
 आसीविसो उगगतवो महेसी,
 घोरव्वओ घोरपरक्कमो य ।
 अगणिं व पक्खन्द पयंगसेणा,
 जे भिक्खुयं भत्तकाले वहेइ ॥ २७ ॥

सीसेण एयं सरणं उवेह,
 समानया सव्वजणेण तुब्भे ।
 जइ इच्छह जीवियं वा धणं वा,
 लोगंपि एसो कुविओ उहेजा ॥ २८ ॥
 अवहेडियपिट्टिसउत्तमणे,
 पसारिया बाहु अकम्मचेट्टे ।
 निम्भेरियच्छे रुहिरं वमन्ते,
 उद्धमुहे निग्गयत्तीहनेत्ते ॥ २९ ॥
 ते पासिया खण्डियकट्टभूण,
 विमणो विसरणो अह माहणो सो ।
 इत्तिं पसाएइ सभारियाओ,
 हीलं च निन्दं च खमाह भन्ते ! ॥ ३० ॥
 बालेहि मूढेहि अयाणएहिं,
 जं हीलिया तस्स खमाह भन्ते !
 महप्पसाया इसिणो हवन्ति,
 न हु मुणी कोवपरा हवन्ति ॥ ३१ ॥
 पुट्ठिं च ईरिंहं च अणागयं च,
 मणप्पओसो न मे अत्थि कोइ ।
 जक्खा हु वेयवडियं करेन्ति,
 तम्हा हु एए निहया कुमारा ॥ ३२ ॥
 अत्थं च धम्मं च वियाणमाणा,
 तुब्भं न वि कुप्पह भूइपत्ता ।
 तुब्भं तु पाए सरणं उवेमो,
 समागया सव्वजणेण अम्हे ॥ ३३ ॥

अश्वेमु ते महाभाग,
 न ते किञ्चि न अश्विमो ।
 भुजाहि लालिमं कूरं,
 नाणा-वंजण-संजुयं ॥ ३४ ॥
 इमं च मे अत्थि पभूयमन्नं,
 तं भुंजसु अमह अणुगहट्टा ।
 वाढं ति पडिच्छइ भत्तपणं,
 मासस्स ऊ पारणणं महप्पा ॥ ३५ ॥
 तहियं गन्धोदयपुप्फवासं,
 दिव्वा तहिं वसुहारा य बुट्टा ।
 पहयाओ दुन्दुहीओ सुरेहिं,
 आगासे अहो दाणं च घुट्टं ॥ ३६ ॥
 सकखं खु दीसइ तवोविसेसो,
 न दीसइ जाइविसेस कोई ।
 सोवागपुत्तं हरिपससाहुं,
 जस्सेरिसा इड्ढिह महाणुभागा ॥ ३७ ॥
 किं माहणा जोइसमारभन्ता,
 उदणण सोहिं बहिया विमग्गह ।
 जं मग्गहा बाहरियं विसोहिं,
 न तं सुदिट्ठं कुसला वयन्ति ॥ ३८ ॥
 कुसं च जूयं तणकट्टमग्गिं,
 सायं च पायं उदगं फुसन्ता ।
 पाणाइ भूयाइ विहेडयन्ता,
 भुज्जो वि मन्दा पगरेह पावं ॥ ३९ ॥
 कहं चरे भिकखु ! वयं जयामो,
 पावाइ कम्माइ पुणोल्लयामो ।

अक्त्वाहि णे संजय ! जक्खपूइया,
कहं सुजट्टं कुसला वयन्ति ॥ ४० ॥

उज्जीवकाए असमारभन्ता,
मोसं अदत्तं च असेवमाणा ।
परिग्गहं इत्थिओ माणमायं,
एयं परिन्नाय चरंति दंता ॥ ४१ ॥

सुसंबुडा पंचहिं संवरेहि,
इह जीवियं अणवकंखमाणा ।
घोसट्टुकाया सुइचत्तदेहा,
महाजयं जयइ जन्नसिट्ठं ॥ ४२ ॥

के ते जोई के य ते जोइठाणो ?
का ते सुया किंच ते कारिसंगं ?
पहा य ते कयरा सन्ति भिक्खू ?
कयरेण होमेण हुणासि जोइं ? ॥ ४३ ॥

तघो जोई जीवो जोइठाणं,
जोगा सुया सरीरं कारिसंगं ।
कम्मेहा संजमजोगसन्ती,
होमं हुणामि इसिणं पसत्थं ॥ ४४ ॥

के ते हरए के य ते सन्तितित्थे ?
कहिं सिणाओ व रयं जहासि ?

भाइक्ख णे संजय ! जक्खपूइया,
इच्छामो नाउं भवओ सगासे ॥ ४५ ॥

धम्मो हरए बम्मो सन्तितित्थे,
अणाविले अत्तपसन्नलोसे ।

जहिं सिणाओ विमलो विसुद्धो,
 सुमीइभूओ पजहामि दोसं ॥ ४६ ॥
 एयं सिणाणं कुसलेहि दिट्ठं,
 महासिणाणं इसिणं पसत्थं ।
 जहि सिणाया विमला विसुद्धा,
 महारिसी उत्तमं ठाणं पत्ते ॥ ४७ ॥ त्ति बेमि
 ॥ हरिएसिज्जं समत्तं ॥ १२ ॥

॥ अहं चित्तसम्भूज्जं तेरहं अज्जभयणं ॥

जाइपराजिओ खलु, कासि नियाणं तु हत्थिणपुरम्मि ।
 चुलणीणं बम्भदत्तो, उववन्नो पउमगुम्माओ ॥ १ ॥
 कम्पिञ्जे सम्भूओ, चित्तो पुण जाओ पुरिमतालम्मि ।
 सेट्टिकुलम्मि विसाले, धम्मं रोज्जणं पव्वइओ ॥ २ ॥
 कम्पिल्लम्मि य नयरे, समागया दो वि चित्तसम्भूया ।
 सुइदुक्खफलविवागं, कहेन्ति ते एक्कमेक्कस्स ॥ ३ ॥
 चक्कवट्ठी महिइठीओ, बम्भदत्तो महायसो ।
 भायरं बहुमाणेणं, इमं वयणमवब्बी ॥ ४ ॥
 आसीमु भायरा दोवि, अन्नमन्नवसाणुगा ।
 अन्नमन्नमणुरत्ता, अन्नमन्नहिएसिणो ॥ ५ ॥
 दासा दसणेण आसी, मिया कालिंजरे नगे ।
 हंसा मयंगतीराए, सोवागा कासिभूमिए ॥ ६ ॥
 देवा य देवलोगम्मि, आसि अम्हे महिइठिया ।
 इमा नो छट्टिया जाई, अन्नमन्नेण जा विणा ॥ ७ ॥
 कम्मा नियाणपयडा, तुमे राय ! विचिन्तिया ।
 तेसिं फलविवागेण, विष्पओगमुवागया ॥ ८ ॥

सञ्चसोयप्पगडा, कम्मा मए पुरा कडा ।
 ते अज्ज परिभुंजामो, किं नु चित्तेवि से तथा ? ॥ ९ ॥
 सव्वं सुचिरणं सफलं नराणं,
 कडाण कम्माण न मोक्ख अत्थि ।
 अत्थेहि कामेहि य उच्चमेहिं,
 आया ममं पुण्णफलोववेए ॥ १० ॥
 जाणाहि संभूय ! महाणुभागं,
 महिद्धियं पुण्णफलोववेयं ।
 चित्तं पि जाणाहि तहेव रायं,
 इद्धी जुई तस्स वि य प्पभूया ॥ ११ ॥
 महत्थरूवा वयण्णप्पभूया,
 गाहाणुगीया नरसंघमउक्के ।
 जं भिक्खुणो सीलगुणोववेया,
 इहं जयंते समणो^१ मि जाओ ॥ १२ ॥
 उच्चोयए महु कक्के य बम्मे,
 पवेइया आवसहा य^२ रम्मा ।
 इमं गिहं^३ चित्तधणप्पभूयं,
 पसाहि पंचालगुणोववेयं ॥ १३ ॥
 नट्टेहि गीएहि य वाइएहिं,
 नारीजणाहिं परिवारयन्तो^४ ।
 भुंजाहि भोगाइ इमाइ भिक्खू !
 मम रोयई पव्वज्जा हु दुक्खं ॥ १४ ॥
 तं पुव्वनेहेण कयाणुराणं,
 नराहिवं कामगुणोसु गिद्धं ।

धम्मस्सिओ तस्स हियाणुपेही,
 चित्तो इमं वयणमुदाहरित्था ॥ १५ ॥
 सव्वं विलवियं गीयं,
 सव्वं नट्टं विडम्भियं ।
 सव्वे आभरणा भारा,
 सव्वे कामा दुहावहा ॥ १६ ॥
 बालाभिरामेसु दुहावहेसु,
 न तं सुहं कामगुणेसु रायं !
 विरत्तकामाण तवोधणाणं,
 जं भिक्खुणं सीलगुणे रयाणं ॥ १७ ॥
 नरिंद ! जाई अहमा नराणं,
 सोवागजाई दुहओ गयाणं ।
 जहिं वयं सव्वजणस्स वेस्सा,
 वसीय सोवागनिवेशणेसु ॥ १८ ॥
 तीसे य जाईइ उ पावियाए,
 बुच्छामु सोवागनिवेशणेसु ।
 सव्वस्स लोगस्स दुगंछणिज्जा,
 इहं तु कम्माइ पुरे कडाइं । १९ ॥
 सो दाणिसिं राय ! महाणुभागो,
 महिद्धिओ पुरणफलोववेओ ।
 चइत्तु भोगाइ असासयाइं,
 आदाणहेऊं अभिणिक्खमाहि ॥ २० ॥
 इह जीविए राय ! असासयग्गिं,
 धणियं, तु पुरणाइ अकुव्वमाणो ।

से सोयइ मच्चुमुहोवणीए,
 धम्मं अकाऊण परंसि लोए ॥ २१ ॥
 जहेह सीहो व मियं गहाय,
 मच्चू नरं नेइ हु अन्तकाले ।
 न तस्स माया व पिया घ भाया,
 कालम्मि तम्मंसहरा भवन्ति ॥ २२ ॥
 न तस्स दुक्खं विभयन्ति नाइओ,
 न मित्तवग्गा न सुया न बंधवा ।
 एक्को सयं पच्चण्होइ दुक्खं,
 कत्तारमेवं अणुजाइ कम्मं ॥ २३ ॥
 च्चिच्चा दुणयं च चउप्पयं च,
 खेत्तं गिहं धणधन्नं च सव्वं ।
 सकम्मवीओ अवसो पयाइ,
 परं भवं सुंदरपावगं वा ॥ २४ ॥
 तं एक्कं तुच्छसरीरं से,
 च्चिईगयं दहिय उ पावगेणं ।
 भज्जा य पुत्तावि य नायओ य,
 दायारमन्नं अणुसंकमन्ति ॥ २५ ॥
 उवणिज्जई जीवियमप्पमायं,
 चरणे जरा हरइ नरस्स रायं !
 पंचालराया ! वयणं सुणाहि,
 मा कासि कम्माइ महालयाइ ॥ २६ ॥
 अहं पि जाणामि जहेह साहू,
 जं मे तुमं साहसि वक्कमेयं ।

भोगा इमे संगकरा हवन्ति,
 जे दुज्जया अज्जो अम्हारिसेहिं ॥ २७ ॥
 हत्थिणपुरम्मि चित्ता,
 दट्ठुणं नरवइं महिद्धियं ।
 कामभोगेसु गिद्धेण,
 नियाणमसुहं कडं ॥ २८ ॥
 तस्स मे अपडिक्कन्तस्स,
 इमं पयारिसं फलं ।
 जाणमाणो वि जं धम्मं,
 कामभोगेसु मुच्छिओ ॥ २९ ॥
 नागो जहा पंकजलावसन्नो,
 दट्ठुं थलं नाभिसमेइ तीरं ।
 एवं वयं कामगुणेसु गिद्धा,
 न भिक्खुणो मग्गमणुव्वयामो ॥ ३० ॥
 अच्चेइ कालो तूरन्ति राइओ,
 न यावि भोगा पुरिसाण निच्चा ।
 उविच्च भोगा पुरिसं चयन्ति,
 दुमं जहा खीणफलं व पक्खी ॥ ३१ ॥
 जइ तं सि भोगे चइउं असत्तो,
 अज्जाइ कम्माइ करेहि रायं !
 धम्मे ठिओ सव्वपयाणुकम्पी,
 तो होहिसि देवो इओ विउव्वी ॥ ३२ ॥
 न तुज्झ भोगे चइऊण बुद्धी,
 गिद्धो सि आरम्भपरिग्गहेसु ।

मोहं कश्चो पत्तिउ विष्पलावो,
 गच्छामिरायं ! आमन्तिओसि ॥ ३३ ॥
 पंचालराया वि य बम्भदत्तो,
 साहुस्स तस्स वयणं अकाउं ।
 अणुत्तरे भुंजिय कामभोगे,
 अणुत्तरे सो नरप पविट्ठो ॥ ३४ ॥
 चित्तो वि कामेहि विरत्तकामो,
 उदग्गचारित्ततवो महेसी ।
 अणुत्तरं संजमं पालइत्ता,
 अणुत्तरं सिद्धिगइं गओ ॥ ३५ ॥ त्तिबेमि
 ॥ चित्तसम्भूइज्जं समत्तं ॥
 ॥ अह उसुयारिज्जं चोदहमं अज्झयणं ॥
 देवा भवित्तण पुरे भवम्मि,
 केइ चुया एगविमाणवासी ।
 पुरे पुराणे उसुयारनामे,
 खाए समिद्धे सुरलोगरम्मे ॥ १ ॥
 सकम्मसेसेण पुराकएणं,
 कुलेसुदग्गेषु य ते पसूया ।
 निव्विण्णसंसारभया जहाय,
 जिणिंदमग्गं सरणं पवन्ना ॥ २ ॥
 पुमत्तमागम्म कुमार दो वि,
 पुरोहिओ तस्स जसा य पत्ती ।
 विसालकित्ती य तहोसुयारो,
 रायत्थ देवी कमलावई य ॥ ३ ॥

जाईजगामच्चुभयाभिभूया,
 बहिं विहाराभिनिविट्टचित्ता ।
 संसारचक्रस्स विमोक्खणट्ठा,
 दट्ठूण ते कामगुणे विरत्ता ॥ ४ ॥
 पियपुत्तगा दुन्नि वि माहणस्स,
 सकम्पसीलस्स पुरोहियस्स ।
 सरित्तु पोराणिय तत्थ जाई,
 तहा सुच्चिणं तवसंजमं च ॥ ५ ॥
 ते कम्मभोगेसु असज्जमाणा,
 माणुस्सएसुं जे यावि दिव्वा ।
 मोक्खाभिकंखी अभिजायसट्ठा,
 तायं उवागम्म इमं उदाहु ॥ ६ ॥
 असासयं दट्ठू इमं दिहारं,
 बहुअन्तरायं न य दीहमाउं ।
 तम्हा गिहिंसि न रइं लहामो,
 आमन्तयामो चरिस्सामु मोणं ॥ ७ ॥
 अह तायगो तत्थ मुणीण तेसिं,
 तवस्स वाघायकरं वयासी ।
 इमं वयं वेयविओ वयन्ति,
 जहा न होई असुयाण लोगो ॥ ८ ॥
 अहिज्ज वेए परिविस्स विप्पे,
 पुत्त परिट्ठप्प गिहंसि जाया ।
 भोच्चाण भोए सह इत्थियाहिं,
 आरणगा होह मुणी पसत्था ॥ ९ ॥
 सोयग्गिणा आयगुणिन्धणेण
 मोहाणिला पज्जलणाहिणं ।

संतत्तभावं परितप्पमाणं,
^१लालप्पमाणं बहुहा बहुं च ॥ १० ॥
 पुरोहितं तं कमसोऽणुणन्तं,
 निमंतयन्तं च सुप धरणं ।
 जहक्कमं कामगुरोहि^२ चैव,
 कुमारगा ते पसमिक्ख वक्कं ॥ ११ ॥
 वेया अदीया न भवन्ति ताणं,
 भुत्ता दिया निन्ति तमं तमेणं ।
 जाया य पुत्ता न हवन्ति ताणं,
 को णाम ते अणुमन्नेज्ज पयं ॥ १२ ॥
 खणमित्तसुक्खा बहुकालदुक्खा,
 पगामदुक्खा अणिगामसुक्खा ।
 संसारमोक्खस्स विपक्खभूया,
 खाणी अणत्थाण उ कामभोगा ॥ १३ ॥
 परिव्वयन्ते अणियत्तकामे,
 अहो य राओ परितप्पमाणे ।
 अन्नप्पमत्ते धणमेसमाणे,
 पप्पोति मच्चुं पुरिसे जरं च ॥ १४ ॥
 इमं च मे अत्थि इमं च नत्थि,
 इमं च मे किच्च इमं अकिच्च ।
 तं एवमेयं लालप्पमाणं,
 हरा हरंति त्ति कहं पमाओ ॥ १५ ॥
 धणं पभूयं, सह इत्थियाहिं,
 सयणा तथा कामगुणा पगामा ।

तवं कए तप्पइ जस्स लो गो
 तं सव्वसाहिणमिमेव तुब्भं ॥ १६ ॥
 धणेण किं धम्मधुराहिगारे,
 सयणेण वा कामगुणेहि चेव ।
 समणा भविस्सामु गुणोहधारी,
 बहिंविहारा अभिगम्म भिक्खं ॥ १७ ॥
 जहा य अग्गी अरणी असन्तो,
 खीरे घयं तेत्थमहातिलेसु ।
 एमेव जाया सरीरंसि सत्ता
 संमुच्छइ नासइ नावचिट्ठे ॥ १८ ॥
 नो इन्द्रियग्गेज्झ अमुत्तभावा,
 अमुत्तभावा वि य होइ निच्चो ।
 अज्झत्थहेउं निययस्स बन्धो,
 संसारहेउं च वयन्ति बन्धं ॥ १९ ॥
 जहा वयं धम्मं अजाणमाणा,
 पावं पुरा कम्ममकासि मोहा ।
 ओरूज्झमाणा परिरक्खयन्ता,
 तं नेव भुज्जो वि समायरामो ॥ २० ॥
 अब्भाहयम्मि लोगम्मि,
 सव्वओ परिवारिण ।
 अमोहाहिं पडन्तीहिं,
 गिहंसि न रइं लमे ॥ २१ ॥
 केण अब्भाहओ लोगो ?
 केण वा परिवारिओ ?
 का वा अमोहा वुत्ता ?
 जाया चिन्तावरो हुमि ॥ २२ ॥

मच्चुणाऽऽभाहओ लोगो,
 जराप परिवारिओ ।
 अमोहा रयणी वुत्ता,
 एवं ताय ! विजाणह ॥ २३ ॥
 जा जा वच्चइ रयणी,
 न सा पडिनियत्तइ ।
 अहम्मं कुणमाणस्स,
 अफला जंति राइओ ॥ २४ ॥
 जा जा वच्चइ रयणी,
 न सा पडिनियत्तइ ।
 धम्मं च कुणमाणस्स,
 सफला जंति राइओ ॥ २५ ॥
 एगओ संवसित्ताणं,
 दुहओ सम्मत्तसंजुया ।
 पच्छा जाया गमिस्सामो,
 भिक्खमाणा कुले कुले ॥ २६ ॥
 जस्सत्थि मच्चुणा सक्खं,
 जस्स वऽत्थि पलायणं ।
 जो जाणे न मरिस्सामि,
 सो हु कंखे सुए सिया ॥ २७ ॥
 अज्जेव धम्मं पडिषज्जयामो,
 जहिं पवन्ना न पुण्णभवामो ।
 अणागयं नेव य अत्थि किंचि,
 सद्धाखमं णो विणइत्तु रागं ॥ २८ ॥
 पहीणपुत्तस्स हु नत्थि वासो,
 वासिट्ठि ! भिक्खायरियाइ कालो ।

साहाहि रुक्खो लहण समाहिं,
 भिन्नाहि साहाहि तमेव खाणुं ॥ २९ ॥
 पंखाविहूणोव्व जहेव पक्खी,
 भिच्चव्विहूणोव्व रणे नरिन्दो ।
 विघ्नज्जारो वणिओव्व पोए,
 पहीणपुत्तो मि तथा अहंपि ॥ ३० ॥
 सुसंभिया कामगुणे इमे ते,
 संपिण्डिया अगगरसप्यभूया ।
 भुंजामु ता कामगुणे पगामं,
 पच्छा गमिस्सामु पहाणमग्गं ॥ ३१ ॥
 भुत्ता रसा भोइ ! जहाइ णं वओ,
 न जीवियट्ठा पजहामि भोए ।
 लाभं अलाभं च सुहं च दुक्खं ।
 संच्चिक्खमाणो चरिस्सामि मोणं ॥ ३२ ॥
 मा हू तुमं सोयरियाणं सम्भरे,
 जुणो व हंसो पडिसोत्तगामी ।
 भुंजाहि भोगाइ मए समाणं,
 दुक्खं खु भिक्खायरिया विहारो ॥ ३३ ॥
 जहा य भोई^१ तणुयं भुयंगो,
 निम्मोयणिं दिच्च पलेइ मुत्तो ।
 एमेए जाया पयहन्ति भोए,
 ते हं कहं नाणुगमिस्समेक्को ? ॥ ३४ ॥
 छिन्दिनु जालं अरलं व रोहिया,
 मच्छा जहा कामगुणे पहाए ।

धोरेयतीला तवसा उदारा,
 धीराहु भिक्खाचरियं चरन्ति ॥ ३५ ॥
 नहेव कुंचा समइकमन्ता,
 तथाणि जालाणि दलित्तु हंसा ।
 पलेन्ति पुत्ता य पई य मच्छं,
 ते हं कहं नाणुगमिस्समेक्का ? ॥ ३६ ॥
 पुरोहियं तं ससुयं सुदारं,
 सोच्चाऽभिनिक्खम्म पहाय भोण ।
 कुडुम्बसारं विउलुत्तमं च,
 रायं अभिक्खं समुवाय देवी ॥ ३७ ॥
 वन्तावी पुरिसो रायं !
 न सो होई पसंसिञ्चो ।
 माहणेण परिच्चत्तं,
 धणं आदाउमिच्छसि ॥ ३८ ॥
 सव्वं जगं जइ तुहं
 सव्वं वावि धणं भवे
 सव्वं पि ने अपज्जत्तं,
 नेव ताणाय तं तव ॥ ३९ ॥
 मरिहिसि रायं ! जया तथा वा,
 मणोरमे कामगुणे पहाय ।
 एक्को हु धम्मो नरदेव ! ताणं,
 न विज्जई अन्नमिहेह किञ्चि ॥ ४० ॥
 नाहं रमे पक्खणि पंजरे वा,
 संताणच्छिन्ना चरिस्सामि मोणं ।
 अकिञ्चना उज्जुकडा निरामिसा,
 परिग्गहारम्भनियत्तदोसा ॥ ४१ ॥

द्वगगिणा जहा रणो, डज्जमागेषु जन्तुसु ।
 अत्रे सत्ता पमोयन्ति, रागहोसवसं गया ॥ ४२ ॥
 एवमेव वपं मूढा, कामभोगेषु मुच्छिञ्चया ।
 डज्जमाणे न बुज्जामो, रागहोसगिणा जगं ॥ ४३ ॥
 भोगे भोच्चा वसित्ता य, लहुभूयविहारिणो ।
 आमोयमाणा गच्छन्ति, दिया कामकमा इव ॥ ४४ ॥
 इमे य वद्धा फंदति, मम हत्थऽज्जमागया ।
 वयं च सत्ता कामेषु, भविस्सामो जहा इमे ॥ ४५ ॥
 सामिसं कु तलं दिस्स, वज्जमणं निरामिसं ।
 आमिसं सव्वमुज्जित्ता, विहरिस्सामि निरामिसा ॥ ४६ ॥
 गिद्धोवपा उ नच्चा णं, कामे संसारवड्डणे ।
 उरगो सुवण्णापासेव्वं, संकमाणो तणुं चरे ॥ ४७ ॥
 नागोव्व बन्धणं जित्ता, अप्पणो वसहीं वए ।
 एयं पत्थं महारायं, उस्सुयारि त्ति मे सुयं ॥ ४८ ॥
 चइत्ता विउलं रज्जे, कामभोगे य दुच्चए ।
 निविस्सया निरामिसा, निन्नेहा निप्परिग्गहा ॥ ४९ ॥
 सम्मं धम्मं वियाणित्ता, चिच्चा कामगुरो वरे ।
 तवं पगिज्जहक व्वायं, घोरं घोरपरक्कमा ॥ ५० ॥
 एवं ते कमसो बुद्धा, सव्वे धम्मपरायणा ।
 जम्ममच्छुभउद्विग्गमा, दुक्खस्सन्तमवेसिणो ॥ ५१ ॥
 सासणे विगयमोहाणं, पुड्विं भावणभाविययां ।
 अत्तिरेणेव कालेणं, दुक्खस्सन्तमुवागया ॥ ५२ ॥
 राया सह देवीए, मादणो य पुरोहिओ ।
 माहणी दारगा एव, सव्वे ते परिनिव्वुडे ॥ ५३ ॥ त्ति वेमि ॥

॥ अहं सभिक्षू पंचदहं अहंभयणं ॥

मोणं चरिस्सामि समिच्च धम्मं,
 सहिए उज्जुकडे नियाणछिन्ने ।
 संथवं जहिज्ज अकामकामे,
 अन्नायएसी परिव्वए स भिक्षू ॥ १ ॥

राओवरयं चरेज्ज लाढे,
 विगए वेयवियाथेरफ्फिद्धए ।
 पन्ने अभिभूय सव्वदंती जे,
 कम्मिच्चि न मुच्छिणए स भिक्षू ॥ २ ॥

अक्कोसवहं दिइत्तु धीरे,
 मुणी चरे लाढे निच्चमायगुत्ते ।
 अव्वग्गमणे असंपहिट्ठे
 जे कसिणं अहियासए स भिक्षू ॥ ३ ॥

पन्तं सयणासणं भइत्ता,
 सीउरहं विविहं च दंसमसगं ।
 अव्वग्गमणे असंपहिट्ठे,
 जे कसिणं अहियासए स भिक्षू ॥ ४ ॥

नो सक्कइमिच्छई न पूयं,
 नो वि य वन्दणं कुञ्जो पसंसं ?
 से संजए सुव्वए तवस्सी,
 सहिए आयगवेसए स भिक्षू ॥ ५ ॥

जेण पुण जहाइ जीदियं,
 मोहं वा कसिणं न्तिच्छइ ।

नरनारिं पजहे सया तवस्सी,
 न य कोऊहलं उवेइ स भिक्खू ॥ ६ ॥
 छिन्नं सरं भोमन्तलिकखं,
 सुमिणं लक्खणदण्डवत्थुविज्जं ।
 अंगवियारं सरस्स विजयं,
 जे विज्जाहिं न जीवइ स भिक्खू ॥ ७ ॥
 मन्तं मूलं विविहं देज्जचिन्तं,
 वमणविरेयणधूमणोत्तसिणाणं ।
 आउरे सरणं तिगिच्छियं च,
 तं परिन्नाय परिव्वण स भिक्खू ॥ ८ ॥
 खत्तियगणउग्गरायपुत्ता,
 माहणभोइ य विविहा य सिण्णिणो ।
 नो हेसिं वयइ सिलोगपूयं,
 तं परिन्नाय परिव्वण स भिक्खू ॥ ९ ॥
 गिहिणो जे पव्वइएण दिट्ठा,
 अप्पव्वइएण व संथुया हविज्जा ।
 तेसिं इहलोइयफलट्ठा,
 जो संथवं न करेइ स भिक्खू ॥ १० ॥
 सयणासणपाणभोयणं,
 विविहं खाइमसाइमं परेसिं ।
 अदए पडिसेहिण नियण्ठे,
 जे तत्थ न पउस्सइ स भिक्खू ॥ ११ ॥
 जं किं चि आहारपाणं,
 विविहं खाइमसाइमं परेसिं लद्धुं ।

जो तं तिविहेण नाणुकम्पे,
 मणवयकायसुसंबुडे स भिक्खू ॥ १२ ॥
 आयामगं चेव जवोदणं च,
 सीयं सोवीरजवोदणं च ।
 नो हीलए पिण्डं नीरसं तु,
 पन्तकुलाइं परिव्वए स भिक्खू ॥ १३ ॥
 सद्दा विविहा भवन्ति लोए,
 दिव्वा माणुस्सगा तिरिच्छा ।
 भीमा भयभेरवा उराला,
 सोच्चा न विहिज्जइ स भिक्खू ॥ १४ ॥
 वादं विविहं समिच्च लोए,
 सहिए खेयाणुगए य कोवियप्पा ।
 पन्ने अभिभूय सव्वदंसी,
 उवसन्ते अविहेडए स भिक्खू ॥ १५ ॥
 असिण्णजीवी अगिहे अमित्ते,
 जिइन्दिए सव्वओ विण्णमुक्के ।
 अणुक्कसाई लहुअण्णभक्खी,
 चिच्च गिहं एगचरे स भिक्खू ॥ १६ ॥

॥ इअ सभिक्खुयं समत्तं ॥ १५ ॥

॥ अह वम्मचेरसमाहिठाणा णामं सोलसमं अज्झयणं

सुयं मे आउसं ! तेणं भगवया एवमक्खायं-इह खलु
 थेरेहिं भगवन्तेहिं दस वम्मचेरसमाहिठाणा पन्नत्ता; जे भिक्खू
 सोच्चा निसम्म संजमवहुले संवग्बहुले समाहिबहुले गुत्ते
 गुत्तिन्दिए गुत्तवम्मयारी सया अण्णमत्ते विहरेज्जा ।

कयरे खलु ते थेरेहिं भगवन्तेहिं दस वम्भचेरसमाहिठणा
पणता, जे भिकवू सोच्चा निसम्म संजमवहुले समाहिवहुले
गुत्ते गुत्तिन्दिए गुत्तवम्भयारी सया अप्पमत्ते विहरेज्जा ?

इमे खलु ते थेरेहिं भगवन्तेहिं दस वम्भचेरठणा पन्नता,
जे भिकवू सोच्चा निसम्म संजमवहुले संवरवहुले गुत्ते गुत्ति-
न्दिए गुत्तवम्भयारी सया अप्पमत्त विहरेज्जा तंजहाः—

विवित्ताइ सयणासणाइ^१ सेवित्ता हवइ से निग्गन्थे । नो इत्थी-
पसुपण्डगसंसत्ताइ सयणासणाइ सेवित्ता हवइ से निग्गन्थे ।
तं कहमिति चे ? आयरियाहः—निग्गन्थस्य खलु इत्थिपसु-
पण्डगसंसत्ताइ सयणासणाइ सेवमाणस्य वम्भयारिस्स वम्भ-
चेरे संका वा कंखा वा विइगिच्छा वा समुप्पज्जिज्जा भेदं वा
लभेज्जा, उम्प्रायं वा पाउणिज्जा, दीलकालियं वा रोगायकं हवेज्जा,
केवलिपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हानो इत्थिपसुपण्डग-
संसत्ताइ सयणासणाइ सेवित्ता हवइ से निग्गन्थे ॥ १

नो इत्थीणं कंहं कहित्ता हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति
चे ? आयरियाह— निग्गन्थस्स खलु इत्थीणं कंहं कहेमाणस्स
वम्भयारिस्स वम्भचेरे संका वा कंखा वा विइगिच्छा वा
समुप्पज्जिज्जा, भेदं वा लभेज्जा, उम्प्रायं वा पाउणिज्जा, दीह-
कालियं वा रोगायकं हवेज्जा, केवलिपन्नत्ताओ धम्माओ
भंसेज्जा । तम्हानो इत्थीणं कंहं कहेज्जा ॥ २ ॥

नो इत्थीणं सद्धिं सन्निसेज्जाणए विहरित्ता हवइ से निग्ग-
न्थे । तं कहमिति चे ? आयरियाह—निग्गन्थस्स खलु इत्थीहिं
सद्धिं सन्निसेज्जाणयस्स वम्भयारीस्स वम्भचेरे संका वा

कंखा वा विइगिच्छा व समुप्पज्जिज्जा, भेदं वा लभेज्जा, उम्मायं वा पाउण्णिज्जा, दीहकालियं वा रोगायकं हवेज्जा, केवलिपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा खलु नो निग्गन्थे इत्थीहिंसद्धिं सन्निसेज्जागए विहरेज्जा ॥ ३ ॥

नो इत्थीणं इन्दियाइं मणोहराइं मनोरमाइं आलोइत्ता निज्झाइत्ता हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे ? आयरियाह-निग्गन्थस्स खलु इत्थीणं इन्दिय इं मणोहराइं अओएमाणस्स निज्झायमाणस्स वम्भयारिस्स वम्भचेरे संका वा कंखा वा विइगिच्छा वा समुप्पज्जिज्जा, भेदं व लभेज्जा, उम्मायं वा पाउण्णिज्जा, दीहकालियं वा रोगायकं हवेज्जा, केवलिपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा खलु नो निग्गन्थे इत्थीणं इन्दिय इं मणोहराइं मनोरमाइं आलोएज्जा निज्झएज्जा ॥ ४ ॥

नो इत्थीणं कुडुन्तरंसि वा दूसन्तरंसि वा भित्तन्तरंसि वा कूइयसहं वा रुइयसहं वा गीयसहं वा हसियसहं वा थरियसहं वा कन्दियसहं वा विलवियसहं वा सुणित्ता हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे ? आयरियाह निग्गन्थस्स खलु इत्थीणं कुडुन्तरंसि व दूसन्तरंसि भित्तन्तरंसि व कूइयसहं वा रुइयसहं वा गीयसहं वा हसियसहं वा थरियसहं वा कन्दियसहं वा विलवियसहं वा सुणेमाणस्य वम्भयारिस्स वम्भचेरे संका वा कंखा विइगिच्छा व समुप्पज्जिज्जा, भेदं व लभेज्जा उम्मायं वा पाउण्णिज्जा, दीहकालियं वा रोगायकं हवेज्जा केवलिपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा खलु नो निग्गन्थे इत्थीणं कुडुन्तरंसि वा दूसन्तरंसि भित्तन्तरंसि वा कूइयसहं वा रुइयसहं वा गीयसहं वा हसियसहं वा थरियसहं वा कन्दियसहं वा सुणेमाणे विहरेज्जा ॥ ५ ॥

नो निग्गन्थे पुव्वरयं पुव्वकालियं अणुसरित्ता हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे ? आयरियाह-निग्गन्थस्स खलु पुव्वरयं पुव्वकीलियं अणुसरमाणस्स वम्भयारिस्स वम्भचेरे संका वा कंखा वा विइगिच्छा वा समुप्पज्जिजा, भेदं वा लभेज्जा, उम्मायं वा पाउणिज्जा, दीहकालियं वा रोगायकं हवेज्जा, केवलपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा खलु नो निग्गन्थे पुव्वरयं पुव्वकीलियं अणुसरेज्जा ॥ ६ ॥

नो पणीयं आहारं आहरित्ता हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे ? आयरियाह-निग्गन्थस्स खलु पणीयं आहारं आहारेमाणस्स वम्भयारिस्स वम्भचेरे संका वा कंखा विइगिच्छा वा समुप्पज्जिजा भेदं वा लभेज्जा उम्मायं वा पाउणिज्जा, दीहकालियं वा रोगायकं हवेज्जा, केवलपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा खलु नो निग्गन्थे पणीयं आहारं आहरेज्जा ॥ ७ ॥

नो अइमायाणं पाणभोयणं आहरेत्ता हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे ? आयरियाह-निग्गन्थस्स खलु अइमायाणं पाणभोयणं आहरेमाणस्स वम्भयारिस्स वम्भचेरे संका वा कंखा वा विइगिच्छा वा समुप्पज्जिजा, भेदं वा लभेज्जा, उम्मायं वा पाउणिज्जा, दीहकालियं वा रोगायकं हवेज्जा, केवलपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा खलु नो निग्गन्थे अइमायाणं पाणभोयणं आहरेज्जा ॥ ८ ॥

नो विभूसाणुवाइ हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे ? आयरियाह-विभूसावत्तिणं विभूसियसरीरे इत्थिजणस्स अभिलसणिज्जे हवइ तओ णं इत्थिजणेणं अभिलसिज्जमाणस्स

बम्भचेरे संका वा कंखा वा विइगिच्छा वा समुप्पज्जिजा भेदं वा लभेज्जा, उम्मायं वा पाउणिज्जा, दीहकालियं वा रोगायंकं हवेज्जा, केवलिपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा खलु नो निग्गन्थे विभूसाणुवाई हविज्जा ॥ ६ ॥

नो सहरूवरसगन्धफासाणुवाई हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे ? आयरियाह-निग्गन्थस्स खलु सहरूवगन्ध-फासाणुवाईस्स बम्भचेरे संका वा कंखा वा विइगिच्छा वा समुप्पज्जिजा भेदं वा लभेज्जा, उम्मायं वा पाउणिज्जा दीहकालियं वा रोगायंकं हवेज्जा, केवलिपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा खलु नो निग्गन्थे सहरूवरसगन्धफासाणुवाई ~~भवेज्जा~~ । दसमे बम्भचेरसमाहिठारणे हवइ ॥ १० ॥

भवन्ति इत्थ सिलोगा, तंजहाः—

जं विवित्तमणाइरणं, रहियं इत्थिजणेण य
बम्भचेरस्स रक्खट्टा, आलयं तु निसेवण
मणपल्हायजणगी, कामागविवड्ढगी ।

बम्भचेरओ भिक्खू, थीकहं तु विवज्जण
समं च संथवं थीहिं, संकहं च अभिक्खण

बम्भचेरओ भिक्खू, निच्चसो परिवज्जर ॥

अंगपच्चगसंठारां, चादल्लवियपेहियं ।

बम्भचेरओ थीरां, चक्खुगिज्झं विवज्जण ॥ ४ ॥

कूइयं रुइयं गीयं, हसियं थणियकन्दियं ।

बम्भचेरओ थीरां, सोयगेज्झं विवज्जण ॥ ५ ॥

हांसं किडुं रइं दप्पं, सहसावित्तासियाणि य ।

बम्भचेरओ थीरां, नाणुचिन्ते कयाइ वि ॥ ६ ॥

१. हस्सं दप्पं रइं किडुं सहसुत्तासियाणि वा ।

पणीयं भक्तपाणं तु, खिण्णं मयविवह्वरं ।
 बम्भचेररओ भिक्खू, निच्चसो परिवज्जए ॥ ७ ॥
 धम्मलद्धं मियं काले, जत्तत्थं परिहाणवं ।
 नाइमत्तं तु भुंजेज्जा, बम्भचेररओ सया ॥ ८ ॥
 विभूसं परिवज्जेज्जा, सरीरपरिमण्डणं ।
 बम्भचेररओ भिक्खू, सिंगारत्थं न धारए ॥ ९ ॥
 सहे रूवे य गन्धे य, रसे फासे तहेव य ।
 पंचविहे कामगुरो, निच्चसो परिवज्जए ॥ १० ॥
 आलओ श्रीजणाइरणो, श्रीकहा य मणोरमा ।
 संथवो चेव नारीणं, तासिं इंदियदरिसणं ॥ ११ ॥
 कूइयं रुइयं गीयं, हासभुत्तासियाणिय ।
 पणीयं भक्तपाणं च, अइमायं पाणभोयणं ॥ १२ ॥
 गत्तभूसणमिट्ठं च, कामभोगा य दुज्जया ।
 नरस्सत्तगवेसिस्स, विसं तालउडं जहा ॥ १३ ॥
 दुज्जए कामभोगे य, निच्चसो परिवज्जए ।
 सैकट्टाणाणि सव्वाणि, वज्जेज्जा परिहाणवं ॥ १४ ॥
 धम्मारांमि चरे भिक्खू, धिइमं धम्मसारही ।
 धम्मरामरते दन्ते, बम्भचेरसमाहिण ॥ १५ ॥
 देवदाणवगन्धव्वा, जक्खरक्खसकिन्नरा ।
 बम्भयारिं नमंसन्ति दुक्करं जे करन्ति तं ॥ १६ ॥
 एस धम्मे धुवे निच्च, सासए जिणदेसिए ।
 सिद्धा सिज्झन्ति चाणेण, सिज्झिस्सन्ति तहावरे ॥ १७ ॥

॥ बम्भचेरसमाहिठाणा समत्ता ॥

॥ अह पावसमणिज्जिं सत्तदहं अज्जभयणं ॥

जे 'केइ उ पव्वइए नियंटे,
धम्मं सुणित्ता विणओववन्ने ।
सुदुल्लहं लहिउं बोहिलाभं,
विहरेज्ज पच्छाय जहासुहं तु ॥ १ ॥

सेज्जा दढा पाउरणां मि अत्थि,
उप्पज्जई भोत्तु तहेव पाउं ।
जाणामि जं वट्टइ आउसु त्ति,
किं नाम काहामि सुएण भन्ते ! ॥ २ ॥

जे केई पव्वइए, निहासीले पगामसो ।
भोच्चा पिच्चा सुहं सुवई, पावसमणि त्ति बुच्चइ ॥ ३ ॥
आयरियउवज्जाएहि, सुयं विणयं च गाहिए ।
ते चेव खिसई बाले, पावसमणि त्ति बुच्चइ ॥ ४ ॥
आयरियउवज्जायाणां, सम्मं न पडितप्पइ ।
अप्पडिपूयए थद्धे पावसमणि त्ति बुच्चइ ॥ ५ ॥
सम्मद्दमारो पाणाणि, बीयाणी हरियाणि य ।
असंजए संजयमन्नमारो, पावसमणि त्ति बुच्चइ ॥ ६ ॥
संथारं फलगं पीढं, निसेज्ज पायकम्बलं ।
अप्पमज्जियमारुहइ, पावसमणि त्ति बुच्चइ ॥ ७ ॥
दवदवस्स चरई, पमत्ते य अभिक्खणं ।
उल्लंघणे य चण्डे य, पावसमणि त्ति बुच्चइ ॥ ८ ॥
पडिलेहेइ पमत्ते, अवउज्जइ पायकम्बलं ।
पडिलेहाअणाउत्ते, पावसमणि त्ति बुच्चइ ॥ ९ ॥

पडिलेहेइ पमत्ते, से किंचि हु निसामिया ।
 गुरुं परिभाषणं निच्चं, पावसमणि त्ति बुच्चइ ॥ १० ॥
 बहुमाई पमुहरी, थद्धे लुद्धे अणिग्गहे ।
 असंविभागी अंचियत्ते, पावसमणि त्ति बुच्चइ ॥ ११ ॥
 विवादं च उदीरेइ, अहम्मे अत्तपन्नहा ।
 बुग्गहे कलहे रत्ते, पावसमणि त्ति बुच्चइ ॥ १२ ॥
 अथिरासणे कुक्कुइए, जत्थ तत्थ निसीयइ ।
 आसणम्मि अणाउत्ते, पावसमणि त्ति बुच्चइ ॥ १३ ॥
 ससरक्खपाए सुवइ, सेज्जं न पडिलेहइ ।
 संथारए अणाउत्ते, पावसमणि त्ति बुच्चइ ॥ १४ ॥
 दुद्धदहीविगईओ, आहारेइ अभिक्खणां ।
 अरण य तवोकम्मे, पावसमणि त्ति बुच्चइ ॥ १५ ॥
 अत्थन्तम्मि य सूरम्मि, आहारेइ अभिक्खणां ।
 चोइओ पडिचोएइ, पावसमणि त्ति बुच्चइ ॥ १६ ॥
 आयरियपरिच्चाई, परपासण्डसेवण ।
 गारांगणिण दुब्भूए, पावसमणि त्ति बुच्चइ ॥ १७ ॥
 सयं गेहं परिच्चज्जं, परगेहंसे वावरे ।
 निमित्तेण य ववहरई, पावसमणि त्ति बुच्चइ ॥ १८ ॥
 सन्नाइपिएण्डं जेमेइ, नेच्छई सामुदाणियं ।
 गिहिनिसेज्जं च वाहेइ, पावसमणि त्ति बुच्चइ ॥ १९ ॥
 एयारिसे पंचकुमीलसंबुडे,
 रूबंधरे मुण्णिपवराण हेट्ठिमे ।
 अयंस्सि लोए विसमेव गरहिण,
 न से इहं नेव परत्थ लोए ॥ २० ॥

जे वज्रप एए सया उ दोसे,
 से सुव्वए होइ मुणीण मज्जे ।
 अयंसि लोए अमयं व पूइए,
 आराहए लोगमिणं तहा परं ॥२१॥ त्ति बेमि ।

॥ पावसमणिज्जं समत्तं ॥ १७ ॥

॥ अह संजइज्जं अटारहमं अज्झयणं ॥

कम्पिल्ले नयरे राया, उदिगणवलवाहणो ।
 नामेणं संजए नाम, मिगव्वं उवणिग्गए ॥ १ ॥
 हयाणीए गयाणीए, रहाणीए तहेव य ।
 पायताणीए महया, सव्वओ परिवारिए ॥ २ ॥
 मिए छुहित्ता हयगओ, कम्पिल्लुज्जाणकेसरे ।
 भीए सन्ते मिए तत्थ, वहेइ रसमुच्छिए ॥ ३ ॥
 अह केसरम्मि उज्जाणे, अणगारे तवोधणे ।
 सज्झायज्झाणसंजुत्ते, धम्मज्झाणां भियायइ ॥ ४ ॥
 अप्फोवमएडवम्मि, भायइ खवियासवे ।
 तस्सागए मिए पासं, वहेइ से नराहिवे ॥ ५ ॥
 अह आसगओ राया, खिप्पमागम्म सो तहिं ।
 हए मिए उ पासित्ता, अणगारं तत्थ पासइ ॥ ६ ॥
 अह राया तत्थ संभन्तो, अणगारो मणाहओ ।
 मए उ मन्दपुराणेणं, रसणिद्धेण घंतुणा ॥ ७ ॥
 आसं विसज्जइत्ताणं, अणगारस्स सो निवो ।
 विणएण वन्दए पाए, भगवं ! एत्थ मे खमे ॥ ८ ॥
 अह मोणेण सो भगवं, अणगारे भाणमस्सिए ।
 रायाणं न पडिमन्तेइ, तओ राया भयदुओ ॥ ९ ॥

संजओ अहममीति, भगवं ! वाहराहि मे ।
 कुद्धे तेएण अणगारे, डहेज्ज नरकोडिओ ॥ १० ॥
 अभओ पत्थिवा ! तुब्भं, अभयदाया भवाहि य ।
 अणिञ्च जीवलोगमिं, किं हिंसाए पसज्जसि ? ॥ ११ ॥
 जया सव्वं परिच्चज्ज, गंतव्वमवसस्स ते ।
 अणिञ्च जीवलोगमिं, किं रज्जमिं पसज्जसि ? ॥ १२ ॥
 जीवियं चैव रूवं च, विज्जुसंपायचंचलं ।
 जत्थ तं मुज्झसि रायं ! पेच्चत्थं नाववुज्झसे ॥ १३ ॥
 दाराणि य सुया चैव, मित्ता य तह वन्धवा ।
 जीवन्तमणुजीवन्ति, मयं नाणुवयन्ति य ॥ १४ ॥
 नीहरंति मयं पुत्ता, पियरं परमदुक्खिया ।
 पियरो वि तहा पुत्ते, बन्धू रायं ! तवं चरे ॥ १५ ॥
 तओ तेणज्जिए दव्वे, दारे य परिरक्खिए ।
 कीलन्तिऽन्ने नरा रायं ! हट्टुट्टुमलंकिया ॥ १६ ॥
 तेणावि जं कयं कम्मं, सुहं व जइ वा दुहं ।
 कम्मुणा तेण संजुत्तो, गच्छई उ परं भवं ॥ १७ ॥
 सोऊण तस्स सो धम्मं, अणगारस्स अन्तिए ।
 महया संवेगनिव्वेयं, समावन्नो नराहिवो ॥ १८ ॥
 संजओ चइउं रज्जं, निक्खन्तो जिणसासणे ।
 गद्दभालिस्स भगवओ, अणगारस्स अन्तिए ॥ १९ ॥
 चिच्चा रट्टं पव्वइए, खत्तिए परिभासइ ।
 जहा ते दीसइ रूवं, पसन्नं ते तहा मणो ॥ २० ॥
 किं नामे किं गोत्ते कस्सट्टाए व माहणे ।
 कहं पडियरसि बुद्धे, कहं विणीए त्ति बुच्चसि ? ॥ २१ ॥

संजओ नाम नामेण, तथा गोत्तेण गोयमो ।
 गद्दभाली ममायरिया, विज्जाचरणपारगा ॥ २२ ॥
 किरियं अकिरियं तिणयं, अन्नाणं च महामुणी ।
 एएहिं चउहिं ठाणेहिं, मेयन्ने किं पभासइ ॥ २३ ॥
 इइ पाउकरे बुद्धे, नायए परिणिव्वुए ।
 विज्जाचरणसंपन्ने, सच्चे सच्चपरकमे । २४ ॥
 पडन्ति नरण घोरे, जे नरा पावकारिणो ।
 दिव्वं च गइं गच्छन्ति, चरित्ता धम्ममारियं ॥ २५ ॥
 मायावुइयमेयं तु मुसाभाला निरत्थिया ।
 संजममाणो वि अहं, वसामि इरियामि य ॥ २६ ॥
 सव्वेए विइया मज्झं, मिज्जादिट्ठी अणारिया ।
 विज्जमाणे परे लोए, सम्मं जाणामि अप्पणं ॥ २७ ॥
 अहमासि महापाणे, जुइमं वरिससओवमे ।
 जा सा पालिमहापाली, दिव्वा वरिससओवमा ॥ २८ ॥
 से चुए वम्भलोगाओ, माणुस्सं भवमाणए ।
 अप्पणो य परेसिं च, आउं जाणे जहा तथा ॥ २९ ॥
 नाणारुइं च छन्दं च, परिवज्जेज्ज संजए ।
 अणट्ठा जे य सव्वन्था, इइ विज्जाणुसंचरे ॥ ३० ॥
 पडिक्कमामि परिणारं, परमंतेहिं वा पुणो ।
 अहो उट्ठिए अहोरायं, इइ विज्जा तवं चरे ॥ ३१ ॥
 जं च मे पुच्छसि काले, समं सुद्धेए चेषसा ।
 ताइं पाउकरे बुद्धे तं नाणं जिणसासणे ॥ ३२ ॥
 किरियं च रोयइ धीरे, अकिरियं परिवज्जए ।
 दिट्ठीए दिट्ठिसम्पन्ने, धम्मं चरसु दुच्चरं ॥ ३३ ॥
 एयं पुणएयं सोच्चा, अत्थधम्मोवसोहियं ।
 भरहो वि भारहं वासं, चिच्चा कामाइ पव्वए ॥ ३४ ॥

सगरो वि सागरन्तं, भरहवासं नराहिवो ।
 इस्मरियं केवलं हिच्चा, दयाइ परिनिव्वुडे ॥ ३५ ॥
 चइत्ता भारहं वासं, चक्कवट्टी महिडिठओ ।
 पव्वज्जमव्वभुवंगओ, मघवं नाम महाजसो ॥ ३६ ॥
 सणकुमारो मणुस्सिन्दो, चक्कवट्टी महिडिठओ ।
 पुत्तं रज्जे ठवेऊणं, सो वि राया तवं चरे ॥ ३७ ॥
 चइत्ता भारहं वासं चक्कवट्टी महिडिठओ ।
 सन्ती सन्तिकरे लोण, पत्तो गइमणुत्तरं ॥ ३८ ॥
 इक्खागरायवसभो, कुन्थू नाम नरीसरो ।
 विक्खायकित्ती भगवं, पत्तो गइमणुत्तरं ॥ ३९ ॥
 सागरन्तं चइत्ताणां, भरहं नरवरीसरो ।
 अरो य अरयं पत्तो, पत्तो गइमणुत्तरं ॥ ४० ॥
 चइत्ता भारहं वासं, चइत्ता बलवाहणां ।
 चइत्ता उत्तमे भोण, महापउमे तवं चरे ॥ ४१ ॥
 एगच्छत्तं पसाहित्ता, महिं माणनिसूरणो ।
 हरिसेणो मणुस्सिन्दो, पत्तो गइमणुत्तरं ॥ ४२ ॥
 अन्निओ रायसहस्सेहिं, सुपरिच्चाई दमं चरे ।
 जयनामो जिणक्खायं, पत्तो गइमणुत्तरं ॥ ४३ ॥
 दसणणरज्जं मुदियं, चइत्ताणां मुणी चरे ।
 दसणणभदो निक्कवन्तो, सक्खं सक्केण चोइओ ॥ ४४ ॥
 नमी नमेइ अण्णाणां, सक्खं सक्केण चोइओ ।
 चइऊणं गेहं चइदेही, सामणणे पज्जुवट्ठिओ ॥ ४५ ॥
 करकण्डू कलिंणोसु, पंचालेसु य दुम्मुहो ।
 नमी राया विदेहेसु, गन्धारेसु य नग्गई ॥ ४६ ॥

१. मुक्खंगओ अणुत्तरं । २. चक्कवट्टी महिडिठओ ।

एष नरिन्दवसभा, निक्खन्ता जिणसासणे ।
 पुत्ते रज्जे ठवेऊणं, सामरणे पज्जुवट्टिया ॥ ४० ॥
 सोवीररायवसभो, चइत्ताणं मुणी चरे ।
 उदायणो पव्वइओ, पत्तो गइमणुत्तरं ॥ ४८ ॥
 तहेव कासिराया वि, सेओ सच्चपरकमे ।
 कामभोगे परिच्चज्ज, पहणे कम्ममहावणं ॥ ४६ ॥
 तहेव विजओ राया, अणट्टाकित्ति पव्वए ।
 रज्जे तु गुणसमिद्धं, पयहित्तु महाजसो ॥ ५० ॥
 तहेवुगं तवं किच्चा, अव्वक्खित्तेण चेषसा ।
 महब्बलो रायरिसी, अंदाय खिरसो सिरिं ॥ ५१ ॥
 कंहं धीरो अहेऊहिं, उम्मत्तो व महिं चरे ?
 एष विसेसमादाय, सूरा दढपरकमा ॥ ५२ ॥
 अच्चन्तनियाणखमा, सच्चा मे भासिया वई ।
 अतरिंसु तरन्तेगे, तरिस्सन्ति अणागया ॥ ५३ ॥
 कहिं धीरे अहेऊहिं अत्ताणं परियाचसे ।
 सव्वसंगविनिम्मुके, सिद्धे भवइ नीरण ॥ ५४ ॥ त्ति त्रेमि ॥
 ॥ संजइज्जं समत्तं ॥ १८ ॥

॥ मियापुत्तीयं एगूणवीसइमं समत्तं ॥

सुग्गीवे नयरे रम्मे, काणणुज्जाणसोहिए ।
 राया बलभहित्ति, मिया तस्सग्गमाहिसी ॥ १ ॥
 तेसिं पुत्ते बलसिरी, मियापुत्ते ति विस्सुए ।
 अम्मापिऊण दइए, जुवराया दमीसरे ॥ २ ॥

नन्दणे सो उ पासाए, कीलए सह इत्थिहिं ।
 देवो दोगुन्दगो चेव, निच्चं मुइयमाणसो ॥ ३ ॥
 मणिरयणकोट्टिमतले, पासायालोयणट्टिओ ।
 आलोएइ नगरस्स, चउककतियचच्चरे ॥ ४ ॥
 अइ तत्थ अइच्छन्तं, पासइ समणसंजयं ।
 तवनियमसंजमधां, सीलइढं गुणआगरं ॥ ५ ॥
 तं पेहई मियापुत्ते, दिट्ठीए अणिमिसाए उ ।
 कइं मन्नेरिसं रूवं, दिट्ठपुब्बं मए पुरा ॥ ६ ॥
 साहुस्स दरिनणे तस्स, अजभवसाणम्मि सोहणे ।
 मोहं गयस्स सन्तस्स, जाइसरणं समुप्पन्नं ॥ ७ ॥
 (देवलोगच्चुओ संतो माणुसं भवमाणओ ।
 सन्निजाणसमुप्पन्ने जाइं सरइ पुराणियं ॥)
 जाइंसरणे समुप्पन्ने, मियापुत्ते महिड्ढिए ।
 सरइ पोरणियं जाइं, सामणं च पुरा कयं ॥ ८ ॥
 विसएहि अरज्जन्तो, रज्जन्तो संजमडिम य ।
 अम्मापियरमुवागम्म, इमं वयणमव्ववी ॥ ९ ॥

सुयाणि मे पंच महव्वयाणि,

नरएसु दुक्खं च तिरिक्खजोणिसु ।

तिवित्रएणकामो मि महएणवाओ,

अणुजाणह पव्वइस्सामि अस्सो ! ॥ १० ॥

अम्पताय ! मए भोगा, भुत्ता विसफलोवमा ।

पच्छा कडुयविवागा, अणुबन्धदुहावहा ॥ ११ ॥

इमं सरীরं अणिच्चं, असुइं असुइसंभवं ।

असासयावाससिणां, दुक्खकेसाण भायणां ॥ १२ ॥

असासए सरीरंसि, रइं तोवलभामहं ।

पच्छा पुरा व चइयव्वे, फेणच्चुव्वुयसन्निमे ॥ १३ ॥

माणुसत्ते असारंमि, वाहीरोगाण आलए ।
 जरापरणघत्थम्मि, खरांपि न रमामहं ॥ १४ ॥
 जम्मं दुक्खं जरा दुक्खं, रोगाणि मरणाणि य ।
 अहो दुक्खो हु संसारो, जत्थ कीसन्ति जन्तुणो ॥ १५ ॥
 खेत्तं वत्थुं हिरण्णां च, पुत्तदारं च बन्धवा ।
 चइत्ताणं इमं देहं, गन्तव्वमवसस्स मे ॥ १६ ॥
 जहा किम्पागफलाणं, परिणामो न सुन्दरो ।
 एवं भुत्ताण भोगाणं, परिणामो न सुन्दरो ॥ १७ ॥
 अद्दाणं जो महंतं तु, अप्पाहेओ पवज्जइ ।
 गच्छन्तो सो दुही होइ, छुहातएहाए पीडिओ ॥ १८ ॥
 एवं धम्मं अकाऊरां, जो गच्छइ परं भवं ।
 गच्छन्तो सो दुही होइ, वाहीरोगेहिं पीडिओ ॥ १९ ॥
 अद्दाणं जो महंतं तु, सपाहेओ पवज्जइ ।
 गच्छन्तो सो सुही होइ, छुहातएहाविवज्जिओ ॥ २० ॥
 एवं धम्मं पि काऊरां, जो गच्छइ परं भवं ।
 गच्छन्तो सो सुही होइ, अप्पकम्मे अवेयणे ॥ २१ ॥
 जहा गेहे पलित्तम्मि, तस्स गेहस्स जो पइ ।
 सारभण्डाणि नीणेइ, असारं अवउज्जइ ॥ २२ ॥
 एवं लोए पलित्तम्मि, जराए मरणेण य ।
 अप्पाणं तारइस्सामि, तुब्भेहिं अणुमन्निओ ॥ २३ ॥
 तं विन्तम्मापियरो, सामणां पुत्त ! दुच्चरं ।
 गुणाणां तु सहस्साइं, धारेयव्वाइं भिक्खुणा ॥ २४ ॥
 समया सब्वभूएसु, सत्तमित्तेसु वा जगे ।
 पाणाइवायविरई, जावज्जीवाए दुक्करं ॥ २५ ॥

निश्चकालप्पमत्तेरां, मुसावायविवज्जरां ।
 भासियव्वं हियं सच्चं, निच्चाउत्तेरां दुक्करं ॥ २६ ॥
 दन्तसोहणमाइस्स, अदत्तस्स विवज्जरां ।
 अणवजेसणिज्जस्स, गिरहणा अवि दुक्करं ॥ २७ ॥
 विरई अबम्भचेरस्स, कामभोगरसन्नुणा ।
 उगं महव्वयं बम्भं, धारेयव्वं सुदुक्करं ॥ २८ ॥
 धणधन्नपेसवग्गोसु, परिग्गहविवज्जरां ।
 सव्वारम्भपरिच्चाओ, निम्ममत्तं सुदुक्करं ॥ २९ ॥
 चउव्विहे वि आहारे, राईभोयणवज्जरा ।
 सन्निहीसंचओ च्चैव, वज्जेयव्वो सुदुक्करं ॥ ३० ॥
 छुहा तरहा य सीउरहं, दंसमसअवेयणा ।
 अक्कोसा दुक्खसेज्जा य, तरणफासा जल्लमेव य ॥ ३१ ॥
 तालणा तज्जणा च्चैव, वहवन्धपीसहा ।
 दुक्खं भिक्खायरिया, जायणा य अलाभया ॥ ३२ ॥
 काधोया जा इमा वित्ती, केसलोओ य दारुणो ।
 दुक्खं बम्भव्वयं घोरां धारेउं य महप्पणो ॥ ३३ ॥
 सुहोइओ तुमं पुत्ता, ! सुकुमालो सुमज्जिओ ।
 न हुसि पभू तुमं पुत्ता, सामणमणुपालियं ॥ ३४ ॥
 जावज्जीवमविस्सामो, गुणाणां तु महब्भरो ।
 गुरू उ लोहभारुव्व, जो पुत्ता होइ दुव्वहो ॥ ३५ ॥
 आगासे गंगसोउव्व, पडिसोउव्व दुत्तरो ।
 बाहाहिं सागरो च्चैव, तरियव्वो गुणोदही ॥ ३६ ॥
 वालुया कवले च्चैव, निरस्साए उ संजमे ।
 असिधारागमरां च्चैव, दुक्करं च्चरिउं तवो ॥ ३७ ॥

अहीवेगन्तदिट्टीए, चरित्तो पुत्त ! दुक्करो ।
 जवा लोहमया चेष, चावेयव्वा सुदुक्करं ॥ ३८ ॥
 जहा अग्गिसिहा दित्ता, पाउ होइ सुदुक्करा ।
 तहा दुक्करं करेउं जे, तारुणणे समणत्तरां ॥ ३९ ॥
 जहा दुक्खं भरेउं जे, होइ वायस्स कोत्थलो ।
 तहा दुक्खं करेउं जे, कीवेरां समणत्तरां ॥ ४० ॥
 जहा तुलाए तोलेउं, दुक्करो मन्दरो गिरो ।
 तहा निहुयनीसंकं, दुक्करं समणत्तरं ॥ ४१ ॥
 जहा भुयाहिं तरिउं, दुक्करं रयणायरो ।
 तहा अणुवसन्तेरां, दुक्करं दमसागरो ॥ ४२ ॥
 भुंज माणुस्सए भोगे, पंचलक्खणए तुमं ।
 भुत्तभोगी तओ जाया ! पच्छा धम्मं चरिस्ससि ॥ ४३ ॥
 सो वेइ अम्मापियरो, एवमेयं जहा फुडं ।
 इह लोए निप्पिवासस्स, नत्थि किंचिवि दुक्करं ॥ ४४ ॥
 सारीरमाणसा चेष, वेयणाओ अनन्तसो ।
 मए सोढाओ भीमाओ, असइं दुक्खभयाणि य ॥ ४५ ॥
 जरामरणकन्तारे, चाउरन्ते भयागरे ।
 मए सोढाणि भीमाणि, जम्माणि मरणाणि य ॥ ४६ ॥
 जह इहं अगगी उएहो, एत्तोऽणन्तगुणो तहिं ।
 नरएसु वेयणा उएहा, अस्साया वेइया मए ॥ ४७ ॥
 जहा इहं इमं सीयं, एत्तोऽणन्तगुणो तहिं ।
 नरएसु वेयणा सीया अस्साया वेइया मए ॥ ४८ ॥
 कन्दन्तो कंदुकुम्भीसु, उड्डपाओ अहोसिरे ।
 हुयासणे जलन्तम्मि, पक्कपुव्वो अणन्तसो ॥ ४९ ॥

महाद्वगिगसंकासे, मरुम्मि वहरवालुए ।
 कदम्बवालुयाए य, दह्वपुव्वो अणन्तसो ॥ ५० ॥
 रसन्तो कन्दुकुम्भीसु, उद्ध वक्षो अबन्धवो ।
 करवत्तकरकयाईहिं, छिन्नपुव्वो अणन्तसो ॥ ५१ ॥
 अइतिकखकएटगाइरणे, तुंगे सिम्बलिपायवे ।
 खेवियं पासबद्धेणं, कद्धोकद्धाहिं, दुक्करं ॥ ५२ ॥
 महाजन्तेसु उच्छ वा, आरसन्तो सुमेरवं ।
 पीलिओ मि सकम्मेहिं, पावकम्पो अणंतसो ॥ ५३ ॥
 कूवन्तो कोलसुणएहिं, सामेहिं सबलेहिं य ।
 पाडिओ फालिओ छिन्नो, विप्फुरन्तो अरोगसो ॥ ५४ ॥
 'असीहि अयसिवरणहिं, भल्लहिं पट्टिसेहि य ।
 छिन्नो भिन्नो विभिन्नो य, ओइरणो पावकम्मुणा ॥ ५५ ॥
 अवसो लोहरहे जुत्तो, जलन्ते समिलाजुए ।
 चोइओ तोत्तजुत्तेहिं, रोज्झो वा जह पाडिओ ॥ ५६ ॥
 हुयासणे जलन्तम्मि, चियासु महिसो विव ।
 दद्धो पक्को य अवसो, पावकम्मेहि पाविओ ॥ ५७ ॥
 बला संडासतुएडेहिं, लोहतुएडेहिं पक्खिहिं ।
 विलुत्तो विलवंतोऽहं, ढंकगिद्धेहिऽणन्तसो ॥ ५८ ॥
 तरहाकिलन्तो धावन्तो, पत्तो वेयरणिं नदिं ।
 जलं पाहंति चिन्तन्तो, खुरधाराहिं विवाइओ ॥ ५९ ॥
 उएहाभितत्तो संपत्तो, असिपत्तं महावणं ।
 असिपत्तेहिं पडन्तेहिं, छिन्नपुव्वो अरोगसो ॥ ६० ॥
 मुग्गरेहिं मुसंढीहिं, सूलेहिं मुसलेहिं य ।
 गयासंभग्गत्तेहिं, पत्तं दुक्खं अणन्तसो ॥ ६१ ॥

खुरेहिं तिकखधाराहिं, छुरियाहिं कप्पगीहि य ।
 कपिओ फालिओ छिन्नो, उक्कित्तो य अणोसो ॥ ६२ ॥
 प.सेहिं कूडजालेहिं, मिओ वा अवसो अहं ।
 वाहिओ वद्धरूद्धो य, वैहुसो चैव विवाइओ ॥ ६३ ॥
 गलेहिं मगरजालेहिं, मच्छो व अवसो अहं ।
 उल्लिओ फालिओ गहिओ, मारिओ य अणन्तसो ॥ ६४ ॥
 विदंसएहि जालेहिं, लेप्पाहिं सउणो विव ।
 गहिओ लग्गो वद्धो य, मारिओ य अणन्तसो ॥ ६५ ॥
 कुहाडफरसुमाईहिं, वड्ढईहिं दुमो विव ।
 कुट्टिओ फालिओ छिन्नो, तच्छिओ य अणन्तसो ॥ ६६ ॥
 चवेडमुट्टिपाईहिं कुमारेहिं, अयं पिव ।
 ताडिओ कुट्टिओ भिन्नो, चुण्णिओ य अणन्तसो ॥ ६७ ॥
 तत्ताइं तम्बलोहाइं, तउयाइं सीसयाणि य ।
 पाइओ कलकलन्ताइं, आरसंतो सुमेरवं ॥ ६८ ॥
 तुहं पियाइं मंसाइं, खाडाइं सोलगाणि य ।
 खाविओ मि समंसाइं, अग्गिवरणाइणोसो ॥ ६९ ॥
 तुहं पिया सुरा सीह, मेरओ य महूणि य ।
 पाइओ मि जलन्तीओ, वसाओ रुहिराणि य ॥ ७० ॥
 निष्च भीएण तत्थेण, दुहिएण वहिएण य ।
 परमा दुहसंवद्धा, वेयणा वेइया मए ॥ ७१ ॥
 तिठ्वचएडप्पगाढाओ, घोराओ अइदुस्सहा ।
 महब्भयाओ भीमाओ, नरएसु वेइया मए ॥ ७२ ॥
 जारिसा माणुसे लोण, ताया ! दीसन्ति वेयणा ।
 एत्तो अणन्तगुणिया, नरएसु दुक्खवेयणा ॥ ७३ ॥

सव्वभवेसु अस्साया, वेयणा वेइया मए ।
 निमेसन्तरमित्तं पि, जं साता नत्थि वेयणा ॥ ७४ ॥
 तं विन्तऽम्मापियरो, छन्देणं पुत्त ! पव्वया ।
 नवरं पुण सामरणे, दुक्खं मिप्पडिकम्मया ॥ ७५ ॥
 सो वेइ अम्मापियरो ! एवमेयं जहा फुडं ।
 पडिकम्मं को कुणह, अरणे मियपक्खिणं ॥ ७६ ॥
 एगवभूए अरणे व, जहा उ चरइ मिगे ।
 एवं धम्मं चरिस्सामि, संजमेण तवेण य ॥ ७७ ॥
 जया मिगस्स आयंको, महारणंमि जायइ ।
 अचञ्चंत रुक्खमूलंमि, को णं ताहे तिगिच्छइ ॥ ७८ ॥
 को वा से ओसहं देइ, को वा से पुच्छइ सुहं ?
 को से भत्तं च पाणं वा, आहरित्तु पणामए ? ॥ ७९ ॥
 जया से सुही होइ, तथा गच्छइ गोयरं ।
 भत्तपाणस्स अट्ठाए, वल्लराणि सराणि य ॥ ८० ॥
 खाइत्ता पाणियं पाउं, वल्लरेहिं सरेहि य ।
 मिगचारियं चरित्ताणं, गच्छइ मिगचारियं ॥ ८१ ॥
 एवं समुट्ठिओ भिक्खू, एवमेव अरणेण ।
 मिगचारियं चरित्ताणं, उड्ढं पक्कमई दिस्सं ॥ ८२ ॥
 जहा मिए एग अरणेचारी,
 अरणेवासे धुवगोयरे य ।
 एवं मुणी गोयरियं पविट्ठे,
 नो हीलए नो वि य खिसएज्जा ॥ ८३ ॥
 मिगचारियं चरिस्सामि, एवं पुत्ता ! जहासुहं ।
 अम्मापिऊहिऽणुत्ताओ, जहाइ उवहिं तओ ॥ ८४ ॥

मियाचरियं चरिस्सामि, सब्बदुक्खविमोक्खणिं ।
 तुम्भेहिं अब्भणुत्ताओ, गच्छ पुत्त ! जहासुयं ॥ ८५ ॥
 एवं सो अम्मापियरो, अणुमाणित्ताण बहुविहं ।
 ममत्तं छिन्दइ ताहे, महानागोव्व कंचुयं ॥ ८६ ॥
 इड्ढी वित्तं च मित्ते य. पुत्तदारं च नायओ ।
 रेणुयं व पडे लग्गं, दिद्धुणित्ताण निग्गओ ॥ ८७ ॥
 पंचमहव्वयजुत्तो पंचसमिओ तिगुत्तिगुत्तो य ।
 सव्भिन्तरबाहिरए तओकम्मंसि उज्जुओ ॥ ८८ ॥
 निम्ममो निरहंकारो, निस्संगो चत्तगारवो ।
 समो य सब्बभूएसु, तसेसु थवरेसु य ॥ ८९ ॥
 लाभालाभे सुहे दुक्खे, जीविण मरणे तथा ।
 समो निन्दापसंसासु, तथा माणावमाणओ ॥ ९० ॥
 गारवेसुं कसाएसुं. दण्डसल्लभएसु य ।
 नियत्तो हाससोगाओ, अनियाणो अबन्धणो ॥ ९१ ॥
 अणिसिओ इहं लोए, परलोए अणिसिओ ।
 वासीचन्दणकप्पो य, असणे अणसणे तथा ॥ ९२ ॥
 अप्पसत्थेहिं दारेहिं, सब्बओ पिहियासवे ।
 अज्झप्पजक्काणजोगेहिं, पसत्थदमसासणे ॥ ९३ ॥
 एवं नाणेण चरणेण, देसणेण तवेण य ।
 भावणाहिं य सुद्धाहिं, सम्मं भावित्तु अप्पयं ॥ ९४ ॥
 बहुयाणि उ वासाणि, सामरणमणुपालिया ।
 मासिणण उ भत्तेण, सिद्धिं पत्तो अणुत्तरं ॥ ९५ ॥
 एवं करन्ति संबुद्धा, पण्डिया पवियक्खणा ।
 विणिअट्टन्ति भोगेसु. मियापुत्ते जहा रिसी ॥ ९६ ॥

महाप्पभावस्त महाजसस्त,
 मियाइपुत्तस्स निसग्ग भासियं ।
 तवप्पहाणां चरियं च उत्तमं,
 गइप्पहाणां च तिलोगविस्सुतं ॥६७॥
 विगाणिया दुक्खविवद्धां धरां,
 ममत्तवन्धं च महाभयावहं ।
 सुहावहं धम्मधुरं अणुत्तरं,
 धारेज्ज निव्वाणगुणावहं महं ॥६८॥ त्ति वेमि ॥
 ॥ मियापुत्तीयं समत्तं ॥ ११ ॥

॥ अह महानियंठिउज्जं वीमइमं अउभएणां ॥

सिद्धाणं नमो किञ्चा, संजयाणं च भावओ ।
 अत्थधम्मगइ^१ तच्च अणुसट्ठिं सुणेह मे ॥ १ ॥
 पभूयरयणो राया, सेणिओ मगहाहिवो ।
 विहारजत्तं निज्जाओ, भण्डिकुञ्जिसि वेइए ॥ २ ॥
 नाणादुमलयाइणां, नाणापक्खनिसेवियं ।
 नाणाकुसुमसंछन्नं उज्जाणं नन्दणोवमं ॥ ३ ॥
 तत्थ सो पासइ साहुं संजयं सुसमाहियं ।
 निसन्नं रुक्खमूलस्मि, सुकुमालं सुहोइयं ॥ ४ ॥
 तत्थ रूवं तु पासित्ता, राइणो तस्मि संजए ।
 अच्चन्तपरमो आसी, अउलो रूवविम्हओ ॥ ५ ॥
 अहो वएणो अहो रूवं, अहो अज्जस्स सोमया ।
 अहो खन्ति अहो मुत्ती, अहो भोगे असांगया ॥ ६ ॥

तस्स पाए उ वन्दित्ता, काऊण य पयाहिणां ।
 नाइदूरमणासन्ने, पंजली पडिपुच्छइ ॥ ७ ॥
 तरुणो सि अज्जो ! पव्वइओ, भोगकालम्मि संजया ।
 उवट्ठिओ सि सामरणे, एयमट्ठ सुणेमि ता ॥ ८ ॥
 अणाहोमि महाराय, नाहो मज्झ न विज्जइ ।
 अणुक्कम्पगं सुहिं वावि, कंचिं नाभिसमे व्हं ॥ ९ ॥
 तओ सो पहसिओ राया, सेणियो मगहाहिवो ।
 एवं ते इड्ढिमन्तस्स, व्हं नाहो न विज्जइ ॥ १० ॥
 होमि नाहो भयंतणां, भोगे भुंजाहि संजया !
 मित्तनाइपरिवुडो मणुस्सं खु सुदुल्लहं ॥ ११ ॥
 अप्पणा वि अणाहो सि, सेणिया ! मगहाहिवो !
 अप्पणा अणाहो रुन्तो, क्हं नाहो भविस्ससि ? ॥ १२ ॥
 एवं वुत्तो नरिन्दो सो, सुसंभन्तो सुविम्हिओ ।
 वयणां अस्सुयपुव्वं, साहुणा दिग्घयन्निओ ॥ १३ ॥
 अस्सा हत्थी मणुस्सा मे, पुरं अन्तेउरं च मे ।
 भुंजामि माणुसे भोगे, आणा इस्सरियं च मे ॥ १४ ॥
 एरिसे संपयग्गम्मि, सव्वकामसमण्णिर ।
 क्हं अणाहो भवइ, मां हु भन्ते ! मुखं वण ॥ १५ ॥
 न तुमं जाणे अणाहस्स, अत्थं पोत्थं च पत्थिवा !
 जहा अणाहो भवई, सणाहो वा नाहिवो ॥ १६ ॥
 सुणेह मे महाराय, अव्वक्खित्तेण च्चेयसा ।
 जहा अणाहो भवई, जहा मेअ पवत्तियं ॥ १७ ॥

कोसम्बी नाम नयरी, पुराणपुरभेयर्णी^१ ।
 तत्थ आसी पिया मज्झ, पभूयधणसंचओ ॥ १८ ॥
 पढमे वर महाराय, अउला मे अच्चिवेयणा ।
 अहोत्था विउलो दाहो, सव्वगत्तेसु^२ पत्थिवा ॥ १९ ॥
 सत्थं जहा परमतिकखं सरीरविवरंतरे^३ ।
 आवीलिज्ज अरी कुद्धो, एवं मे अच्चिवेयणा ॥ २० ॥
 तियं मे अन्तरिच्छं च, उत्तमंगं च पीडइ ।
 इन्दासणिसमा घोरा, वेयणा परमदारूणा ॥ २१ ॥
 उवट्टिया मे आयरिया, विज्जामन्ततिगिच्छया ।
 अधीया सत्थकुसला, मन्तमूलविसारया ॥ २२ ॥
 ते मे तिगिच्छं कुव्वन्ति, चाउप्पायं जहाहियं ।
 न य दुक्खा विमोयन्ति, एसा मज्झ अणाहया ॥ २३ ॥
 पिया मे सव्वसारंणि, दिज्जाहि मम कारणा ।
 न य दुक्खा विमोएइ, एसा मज्झ अणाहया ॥ २४ ॥
 माया य मे महाराय, पुत्तसोगदुहट्टिया ।
 न य दुक्खा विमोएइ, एसा मज्झ अणाहया ॥ २५ ॥
 भायरो मे महाराय, सगाजेट्टकणिट्टगा ।
 न य दुक्खा विमोयन्ति, एसा मज्झ अणाहया ॥ २६ ॥
 भइणीओ मे महाराय, सगा जेट्टकणिट्टगा ।
 न य दुक्खा विमोयन्ति, एसा मज्झ अणाहया ॥ २७ ॥
 भारिया मे महाराय, अणुरत्ता अणुव्वया ।
 अंसुपुण्णेहिं नयणेहिं, उरं मे परिसिंचइ ॥ २८ ॥

१. नयराणपुडभेयणी । २. सव्वगेषु य । ३-बीय अन्तरे ।

४. पविसिजा । ५. नानासत्थत्थकुसला, अवीया, ।

अन्नं पाणं च गृहाणं च, गन्धमल्लविलेचणं ।
 मए नायमणायं वा, सा बाला नोवभुंजइ ॥ २६ ॥
 खणं पि मे महाराय, पासाओ वि न फिट्टइ ।
 न य दुक्खा विमोएइ, एसा मज्झ अणाहया ॥ ३० ॥
 तओहं एवमांसु दुक्खमाहु पुणो पुणो ।
 वेयणा अणुभविउं जे, संसारम्मि अणन्तए ॥ ३१ ॥
 सइ च जइ मुच्चैजा, वेयणा विउला इओ ।
 खन्तो दन्तो निरारम्भो, पव्वए अणगारियं ॥ ३२ ॥
 एवं च चिन्तइत्ताणं, पसुत्तो मि नराहिवा ।
 परियत्तन्तीए राईए, वेयणा मे खयं गया ॥ ३३ ॥
 तओ कल्ल पभायम्मि, आपुच्छित्ताण बन्धवे ।
 खन्तो दन्तो निरारम्भो, पव्वइओऽणगारियं ॥ ३४ ॥
 ततो हं नाहो जाओ, अप्पणो य परस्स य ।
 सव्वेसिं चैव भूयाणं, तसाण थावराण य ॥ ३५ ॥
 अप्पा नई वेयरणी, अप्पा मे कूडसामली ।
 अप्पा कामदुहा धेणू, अप्पा मे नन्दण वणं ॥ ३६ ॥
 अप्पा कत्ता विकत्ता य, दुहाण य सुहाण य ।
 अप्पा मित्तममित्तं च, दुग्गट्टियसुपट्टिओ ॥ ३७ ॥
 इमा हु अन्ना वि अणाहया निवा,
 तमेगचित्तो निहुओ सुरेहि ।
 नियण्ठधम्मं लहियाण वि जहा,
 सीयन्ति एगे बहुकायरा नरा ॥ ३८ ॥
 जो पव्वइत्ताण महव्वयाइं,
 सम्मं च नो फासयइ पमाया ।

अनिग्गहप्पा य रसेसु गिद्धे,
 न मूलओ छिन्नइ बन्धणं से ॥ ३६ ॥
 आउत्तया जस्स न अत्थि काइ,
 इरियाए भासाए तहेमराए ।
 आयाणनिक्खेवदुगंछुणए,
 न ^१ धीरजायं अणुजाइ मग्गं ॥ ४० ॥
 चिरं पि से मुण्डरुई भवित्ता,
 अत्थिरव्वए तव नियभेहि भट्टे ।
 चिरं पि अप्पणा किलेसइत्ता,
 न पारए होइ हु संपराए ॥ ४१ ॥
 पोले व मुट्ठी जह से असारे,
 अयन्तिए कूडकहावणे वा ।
 राढामणी वेरुलियप्पणासे,
 आहग्घए होइ हु जाणएसु ॥ ४२ ॥
 कुसीललिंगं इह धारइत्ता,
 इस्सिउभायं जीवियं वूहइत्ता ।
 असंजए संजयलपामाणो^३ ।
 त्रिण्णियायमग्गच्छइ से चिरंपि ॥ ४३ ॥
 विसं तु पीथं जह कालकूडं,
 हणाइ सत्थं जह कुग्गहीय ।
 एसो वि धम्मो विसओववन्नो,
 हणाइ वेयाल इवाविवन्नो ॥ ४४ ॥
 जे लक्खणं सुविण पउंजमाणे,
 निमित्तकोऊहलसंपगाढे ।

कुहेडविज्जासवदारजीवी,
 न गच्छइ सरणं तम्मि काले ॥ ४५ ॥
 तमंतमेणेव उ से असीले,
 सया दुद्धी विग्गिरियासुवेइ ।
 संधायई नरगतिरिक्खजोणिं,
 मोणं विराहित्तु असाहुरूवे ॥ ४६ ॥
 उहेसियं कीयगडं नियागं,
 न मुंचई किंचि अणेसणिज्ज ।
 अग्गी विवा सव्वभक्खी भवित्ता,
 इत्तो चुए गच्छइ कट्टु पावं ॥ ४७ ॥
 न तं अरी कंठछेत्ता करेइ,
 जं से करे अप्पणिया दुरप्पया ।
 से नाहिइ मच्चुमुहं तु पत्ते,
 पच्छाभितावेण दयाविहूणो ॥ ४८ ॥
 निरट्टिगा नग्गरुई उ तस्स,
 जे उत्तमट्टे दिवज्जासमेइ ।
 इमे वि से नत्थि परे वि लोए,
 दुहिओ वि से भिज्जइ तत्थ लोए ॥ ४९ ॥
 एमेव हा छन्दकुसीलरूवे,
 मग्गं विराहेत्तु जिणुत्तमाणं ।
 कुररी विवा भोगरसाणुगिद्धा,
 निरट्टसोया परियासमेइ ॥ ५० ॥
 सोञ्चाण मेहावि ! सुभासियं इमं,
 अणुसासणं नामगुणोववेयं ।
 मग्गं कुसीलाण जहाय सव्वं,
 महानियण्ठाण वए पहेण ॥ ५१ ॥

चरित्तमायारगुणन्निप तओ,
 अणुत्तरं संजम पालियाण ।
 निरासवे संखवियाण कम्मं,
 उवेइ ठाणं विउलुत्तमं धुवं ॥ ५२ ॥
 पवुग्गदन्ते वि महातवोधणे,
 महामुणी महापइत्ते महायसे ।
 महानियण्ठज्जमिणं महासुयं,
 से काहए महया वित्थरेणं ॥ ५३ ॥
 तुट्ठो य सेणियो राया,
 इणमुदाहु कयंजली ।
 अणाहत्तं जहाभूयं,
 सुट्ठु मे उवदंसियं ॥ ५४ ॥
 तुज्झं सुलद्धं खु मणुस्सजम्मं,
 लाभा सुलद्धा य तुमे महेसी ।
 तुम्भे सणाहा य सबन्धवा य,
 जं भे ठिया मग्गि जिणुत्तमाणं ॥ ५५ ॥
 तं सि नाहो अणाहाणं,
 सव्वभूयाण संजया ।
 खामेमि ते महाभाग,
 इच्छामि अणुत्तासिउं ॥ ५६ ॥
 पुच्छिऊण मए तुब्भं,
 भाणविग्घो उ जो कओ ।
 निमन्तिया य भोगेहिं,
 तं सव्वं मरिसेहि मे ॥ ५७ ॥
 एवं थुणित्ताण स रायसीहो,
 अणगारसीहं परमाइ भत्तिए ।

सञ्जोरोहो सपरियणो सबन्धवो,
 धम्माणुरत्तो विमलेण चेषसा ॥५८॥
 ऊससियरोमकूवो,
 काऊण य पयाहिणं ।
 अभिवन्दिऊण सिरसा,
 अइयाओ नराहिवो ॥ ५९ ॥
 इयरो वि गुणसमिद्धो,
 तिगुत्तिगुत्तो तिदण्डदिरओ य ।
 विहग इव विप्पमुक्को,
 विहरइ वसुहं विगयमोहो ॥६०॥ त्ति बेमि ॥
 ॥ महानियंठिज्जं समत्तं ॥

॥ अह समुहपालीयं एगवीसइमं अज्झयणं ॥

चम्पाए पालिए नाम, सावए आसि वाणिए ।
 महावीरस्स भगवओ, सीसे सो उ महप्पणो ॥ १ ॥
 निग्गन्थे पावयणे, सावए से वि कोविए ।
 पोएण ववहरन्ते, पिहुण्डं नगरमागए ॥ २ ॥
 पिहुण्डे ववहरन्तस्स, वाणिओ देइ धूयं ।
 तं ससत्तं पइगिज्झ, सदेसमह पत्थिओ ॥ ३ ॥
 अह पालियस्स घरिणी, समुहम्मि पसवइ ।
 अह बालए तहिं जःए, समुहपालि त्ति नामए ॥ ४ ॥
 खेमेण आगए चम्पं, साविए वाणिए घरं ।
 संवड्ढई तस्स घरे, दारए से सुहोइए ॥ ५ ॥
 वावत्तरी कलाओ य, ^१सिक्खई नीइकोविए ।
 जोच्चणेण य ^२संपन्ने, सुरूवे पियदंसणे ॥ ६ ॥

तस्स रूववइं भज्जं, पिया आणेइ रूविणिं ।
 पासाए कीलए रम्मे, देवो दोगुन्दओ जहा ॥ ७ ॥
 अह अन्नया कयाई, पासायालयणे ठिओ ।
 वज्जमण्डणसोभाणं, वज्जं पासइ वज्जमं ॥ ८ ॥
 तं पासिऊण संवेगं, समुहपालो इणमव्ववी ।
 अहोऽसुहाण कम्माणं, निज्जाणं पावगं इमं ॥ ९ ॥
 संबुद्धो सो तहिं भगवं, परमसंवेगमागओ ।
 आपुच्छऽम्मापियरो, पव्वए अणगारियं ॥ १० ॥
 जहित्तु संगं च महाक्किलेसं,
 महन्तमोहं कसियां भयावहं ।
 परियायधम्मं चऽभिरोयएज्जा,
 वयाणि सीलाणि परीसहे य ॥ ११ ॥
 अहिंससच्चं च अतेणं च,
 तत्तो य बम्भं अपरिग्गहं च ।
 पडिवज्जिया पंचमहव्वयाणि,
 चरिज्ज धम्मं जिणदेसियं विऊ ॥ १२ ॥
 सव्वेहिं भूएहिं दयानुकंपी,
 खन्तिकखमे संजयवम्भगारी ।
 सावज्जजोगं परिवज्जयंतो,
 चरिज्ज भिक्खू सुत्तमाहिइन्दिण ॥ १३ ॥
 कालेण काले विहरेज्ज रूहं,
 वलावलं जाणिय अप्पणो य ।
 सीहो व सहेण न संतसेज्जा,
 वयजोगं सुच्चा न असव्वभमाहु ॥ १४ ॥

उत्रेहमाणो उ परिव्वइज्जा,
 पियमप्पियं सच्चं तित्तिक्खइज्जा ।
 न सब्ब सब्बत्थऽभिरोयइज्जा,
 न यावि पूयं गरहं च संजए ॥ १५ ॥
 अरोगच्छन्दा इह माणवेहिं,
 जे भावओ संपगरेइ भिक्खू ।
 भयभेरवा तत्थ उइन्ति भीमा,
 दिव्वा मणुस्सा अट्टुवा तिरिच्छा ॥ १६ ॥
 परीसहा दुव्विसहा अरोगे,
 सीयन्ति जत्थ बहुकायरा जरा ।
 सेतत्थ पत्ते न वहिज्ज भिक्खू,
 संगामसीसे इव नागराया ॥ १७ ॥
 सीओसिणा दंसमसा य फासा,
 आयंका विविहा फुसन्ति देहं ।
 अकुक्कुओ तत्थऽहियासएज्जा,
 रयाइं खेविज्ज पुरे कयाइं ॥ १८ ॥
 पहाय रागं च तहेव दोसं,
 मोहं च भिक्खू सययं वियक्खणो ।
 मेरुव्व वाएण अकम्पमाणो,
 परीसहे आयगुत्ते सहैज्जा ॥ १९ ॥
 अणुन्नए नावएण महेसी,
 न यावि पूयं गरहं च संजए ।
 स उज्जुभावं पडिवज्ज संजए,
 निव्वाणमग्गं विरए उवेइ ॥ २० ॥

अरइरइसहे पहीणसंथत्रे,
 विरण आयहिए पहाणवं ।
 परमट्टपण्हिं चिट्ठई,
 छिन्नसोए अममे अकिंचणे ॥ २१ ॥
 निदित्तलयणाइ भणज्ज ताई,
 निरोवलेवाइ असंथडाइं ।
 इसीहिं चिएणइ महायसेहिं,
 काएण फासेज्ज परीसहाइं ॥ २२ ॥
 संनानाणोवगए महेसी,
 अणुत्तरं चरिउं धम्मसंचयं ।
 अणुत्तरे नाणधरे जसंसी,
 ओभासईं सूरिए वऽन्तल्लिकखे ॥ २३ ॥
 दुविहं खवेऊण य पुणणपावं,
 निरंगणे सध्वओ विप्पमुक्के ।
 तरित्ता समुहं व महाभवोहं,
 समुहपाले अणुणागमं गण ॥ २४ ॥ त्ति वेमि
 ॥ समुहपालियं समत्तं ॥

॥ अह रहनेमिज्जं बावीसइमं अज्जभयणं ॥

सोरियपुरमि नयरे, आसि राया महिड्ढिए ।
 वसुदेवु त्ति नामेणां, रायलक्खणसंजुए ॥ १ ॥
 तस्स भज्जा दुवे आसी, रोहिणी देवईं तथा ।
 तासिं दोएहं दुवे पत्ता, इट्ठा रामकेसवा ॥ २ ॥

सोरियपुरम्भि नयरे, आसि राया महिड्ढिण ।
 समुद्विजण नामं, रायलखणसंजुण ॥ ३ ॥
 तस्स भज्जा सिवा नाम, तीसे पुत्तो महायसो ।
 भगवं अरिट्ठिनेमि त्ति, लोगनाहे दमीसरे ॥ ४ ॥
 सोऽरिट्ठिनेमिनाओ उ, लखणस्सरसंजुओ ।
 अट्टसहस्सलखणधरो, गोयमो कालगच्छुवी ॥ ५ ॥
 वज्जरिसहसंघयणो, समचउरंसो भसोयरो ।
 तस्स रायमईकन्नं, भज्जं जायइ केसवो ॥ ६ ॥
 अह सा रायवरकन्ना, सुसीला चारुपेहणी ।
 सव्वलखणसंपन्ना, विज्जुसोयामणिप्पभा ॥ ७ ॥
 अहाह जणओ तीसे, वासुदेवं महिड्ढियं ।
 इहागच्छुउ कुमारो, जा से कळं ददामिऽहं ॥ ८ ॥
 सव्वोसहीहिं एहविओ, कयकोउयमंगलो ।
 दिव्वजुयलपरिहिओ, आभरणेहिं विभूसिओ ॥ ९ ॥
 मत्तं च गन्धहत्थि, वासुदेवस्स जेट्ठगं ।
 आरूढो सोहण अहियं, सिरे चूडामणी जहा ॥ १० ॥
 अह ऊसिएण छत्तेण, चामराहि य सोहिए ।
 दसारचक्रेण य सो, सव्वओ परिवारिओ ॥ ११ ॥
 चउरंगिणीए सेणए, रइयाए जहकमं ।
 तुरियाण सन्निनाएण, दिव्वेणं गगणं फुसे ॥ १२ ॥
 एयारिसाए इड्ढीए, जुत्तीए उत्तमाइ य ।
 नियगाओ भवणाओ, निज्जाओ वरिहपुंगवो ॥ १३ ॥
 अह सो तत्थ निज्जन्तो, दिस्स पाणे भयद्दुए ।
 वाडेहिं पंजरेहिं च, सन्निरूद्धे सुदुक्खिए ॥ १४ ॥

जीवियन्तं तु सम्पत्ते, मंसद्वा भक्खियव्वए ।
 पासित्ता से महापत्ते, सारहिं इरुमव्ववी ॥ १५ ॥
 कस्स अद्वा इमे पाणा, एए सव्वे सुहेसिणो ।
 वाडेहिं पंजरेहिं च, सन्निरुद्धा य अचञ्छहि ? ॥ १६ ॥
 अह सारही तत्रो भणइ, एए भद्दा उ पाणिणो ।
 तुज्झं विवाहकज्जमि, भोयावेउं वहुं जणं ॥ १७ ॥
 सोऊण तस्स वयरां, बहुपाणिविणासरां ।
 चिन्नेइ से महापत्तो, साणुक्कोसे जिणहि ऊ ॥ १८ ॥
 जइ मज्झं कारणा एए, हम्मन्ति सुवहु जिया ।
 न मे एयं तु निस्सेसं, परलोगे भविस्सई ॥ १९ ॥
 सो कुरडलाण जुयलं, सुत्तगं च महायसो ।
 अ भरणणि य सव्वणि, सारहिस्स पणामए ॥ २० ॥
 मणपरिणामे य कए, देवा य जहोइयं समोइरणा^१ ।
 सव्विद्धिदीइ सपरिसा, निक्खमरां तस्स काउं जे ॥ २१ ॥
 देवमणुस्सपरिवुडो, सीय, रयरां तत्रो समारूढो ।
 निक्खमिय वारगात्रो, रेवयम्मि ठिओ भगवं ॥ २२ ॥
 उज्जाणं संपत्तो, ओइरणो उत्तमाउ सीयात्रो ।
 साहस्सीइपरिवुडो, अह निक्खमइ उ चित्ताहिं ॥ २३ ॥
 अह से सुगन्धगन्धीए, तुरियं मउअकुच्चिए ।
 सयमेव लुंचई केसे पंचमुट्ठीहिं समाडिओ ॥ २४ ॥
 वासुदेवो य रां भणइ, लुत्तकेसं जिइन्दियं ।
 इच्छियमणोरहं तुरियं, पावसु तं दमीसरा ! ॥ २५ ॥
 नाणेरां दंसणेरां च, चरित्तेण तहेव य ।
 खंतीए मुत्तीए, वहुमाणो भवाहि य ॥ २६ ॥

एवं ते रामकेसवा, दसाराय बहू जणा ।
 अरिट्टणेभिं वन्दित्ता, अभिगया वारगापुरिं ॥ २७ ॥
 सोऊणा रायकन्ना, पव्वज्जं सा जिणस्स उ ।
 नीहासा य निराणन्दा, सोगेण उ समुच्छिथा ॥ २८ ॥
 राईमई विचिन्तेइ, धिरत्थु मम जीवियं ।
 जाऽहं तेण परिच्चत्ता, सेयं पव्वइउं मम ॥ २९ ॥
 अह सा भमरसन्निभे, कुञ्चफणगसाहिण ।
 सयमेव लुंचइ केसे, धिइमंती ववस्सिया ॥ ३० ॥
 वासुदेवो य रां भणइ. लुत्तकेसं जिइन्दियं ।
 संसारसागरं घोरं, तर कन्ने लहुं लहुं ॥ ३१ ॥
 सा पव्वइया सन्ती, पव्वावेसी तहिं बहुं ।
 सयरां परियरां चेव, सीलवन्ता बहुस्सुया ॥ ३२ ॥
 गिरिरेवतयं जन्ती, वासेणुल्ला उ अन्तरा ।
 वासन्ते अन्धयारम्मि, अन्तो लयणस्स सा टिया ॥ ३३ ॥
 चीवराइं दिसारन्ती, जहा जायत्ति पासिया ।
 रहनेमि भग्गचित्तो, पच्छा दिट्ठो य तीइ वि ॥ ३४ ॥
 भीयां य सा तहिं दट्ठु, एगन्ने संजयं तयं ।
 बाहाहिं काउ संगोष्फं, वेवमाणी निसीयई ॥ ३५ ॥
 अह सो वि रायपुतो, समुद्विज्जयंगओ ।
 भीयं पवेवियं दट्ठुं, इमं वक्के उदाहरे ॥ ३६ ॥
 रहनेमी अहं भइ !, सुखे ! चारुभासिणि ! ।
 ममं भयाहि सुयणु न ते पीजा भवेस्सइ ॥ ३७ ॥
 एहि ता भुं जेमो भोए, माणुस्से खु सुदुल्लहं ।
 भुत्तभोगी पुणो पच्छा, जिणमग्गं चरिस्समो ॥ ३८ ॥
 दट्ठूण रहनेमि-तं, भग्गुज्जोयपराजियं ।
 राथपई असम्भता, अप्पाणां संवरे तहिं ॥ ३९ ॥

अह सा रायवरकन्ना, सुाट्टिया नियमव्वए ।
 जाई कुलं च सीलं च रक्खमागी तयं वए ॥ ४० ॥
 जइ सि रूवेण वेसमणो, लल्लिएण नलकूवरो ।
 जइ वि ते न इच्छामि, जइ सि सक्खं पुरंदरो ॥ ४१ ॥
 (पक्खंदे जलिअं जोइं, धूमक्केउं दुरासयं ।
 नेच्छन्ति वंतयं भोत्तं, कुले जाया अगंधणा ॥)
 धिरत्थु तेऽजसोकामी, जो तं जीवियकारणा ।
 वन्तं इच्छसि आवेउं, सेयं ते मरणां भवे ॥ ४२ ॥
 अहं च भोगरायस्स, तं च सि अन्धगवण्हणो ।
 मा कुले गंधणा होमो, संजमं निहुओ चर ॥ ४३ ॥
 जइ तं काहिसि भावं, जा जा दिच्छसि नारिओ ।
 वायाइद्धो व्व हडो, अट्टिअप्पा भविस्ससि ॥ ४४ ॥
 गोवालो भण्डवालो वा जहा तद्ववण्हिस्सरो ।
 एवं अण्हिस्सरो तं पि, सामण्हस्स भविस्ससि ॥ ४५ ॥
 (कोहं माणं निगिण्हित्ता, मायं लोभं च सव्वसो ।
 इंदियाइं वसे काउं, अण्णाणं उवसंहरे ।)
 तीसे सो वयणं सोच्चा, संजयाए सुभासियं ।
 अंकुसेण जहा नागो, धम्मं संपडिवाइओ ॥ ४६ ॥
 मण्णुत्तो वयणुत्तो, कायणुत्तो जिइन्दिण ।
 सामण्हणं निच्चलं फासे, जावज्जीवं दढव्वओ ॥ ४७ ॥
 उगं तवं चरित्ताणं, जाया दुण्हिण वि केवली ।
 सव्वं कम्मं खवित्ताणं, सिद्धिं पत्ता अणुत्तरं ॥ ४८ ॥
 एवं करेन्ति संबुद्धा, पण्हिया पवियक्खणा ।
 विण्हियट्ठंति भोगेसु, जहा ओ पुरिसोत्तमो ॥ ४९ ॥ त्ति वेमि

॥ अहं केसिगोयमिज्जं तेवीसइमं अज्झयणं ॥

जिणे पासित्ति नामेणं, अरहा लोगपूइओ ।
 संबुद्धप्पा य सव्वन्नू, धम्मतित्थयरे जिणे ॥ १ ॥
 तस्स लोगपदीवस्स, आसि तीसे महायसे ।
 केमी कुमारसमणे, विज्जाचरणपारणे ॥ २ ॥
 ओहिनाणसुण बुद्धे, सीससंघसमाउले ।
 गामाणुगामं रीयन्ते, सावत्थि पुरमागण ॥ ३ ॥
 तिन्दुयं नाम उज्जाणं, तम्मि नगरमण्डले ।
 फासुण सिज्जसंथारे, तत्थ वासमुवागण ॥ ४ ॥
 अहं तेणेव कालेणं धम्मतित्थयरे जिणे ।
 भगवं वद्धमाणि त्ति, सव्वलोगम्मि विस्सुर ॥ ५ ॥
 तस्स लोगपदीवस्स आसि सीसे महायसे ।
 भंगवं गोयमे नामं, विज्जाचरणपारण ॥ ६ ॥
 बारसंगविऊ बुद्धे, सीससंघसमाउले ।
 गामाणुगामं रीयन्ते, से वि सावत्थिमागण ॥ ७ ॥
 कोट्टुगं नाम उज्जाणं, तम्मि नगरमण्डले ।
 फासुण सिज्जसंथारे, तत्थ वासमुवागण ॥ ८ ॥
 केसी कुमारसमणे, गोयमे य महायसे ।
 उभओ वि तत्थ विहरिंसु, अह्लीणा सुसमाहिया ॥ ९ ॥
 उभओ सीससंघाणं, संजयणं तवस्सिणं ।
 तत्थ चिन्ता समुप्पन्ना, गुणवन्ताण ताइयां ॥ १० ॥
 केरिसो वा इमो धम्मो, इमो धम्मो व केरिसो ?
 आयारधम्मपणिही, इमा वा सा व केरिसी ? ॥ ११ ॥

१. - खोयन्निस्सुर ! सव्वन्नू सव्वद्वसी य, धम्मतित्थस्स देसण ।
 २. ननरिमागण ।

चाउज्जामो य जो धम्मो, जो इमो पंचसिक्खिओ ।
 देसिओ वद्धमाणेण, पासेण य महामुणी ॥ १२ ॥
 अचेलओ य जो धम्मो, जो इमो सन्तरुत्तरो ।
 एगकज्जपवन्नरां विसेसे किं नु कारणां ? ॥ १३ ॥
 अह ते तत्थ सीसारां विन्नय पवितक्खियं ।
 समागमे कयमई, उभओ केसिगोयमा ॥ १४ ॥
 गोयमे पडिरूवन्नू, सीससंघसमाउले ।
 जेट्ठं कुतमवेक्खन्तो, तिन्दुयं वणमागओ ॥ १५ ॥
 केसी कुमारसमणे, गोयमं दिस्समागयं ।
 पडिरूवं पडिवत्तिं, सम्मं संपडिवज्जइ ॥ १६ ॥
 पलालं फासुयं तत्थ, पंचमं कुसतणणि य ।
 गोयमस्स निसेज्जाए, खिण्यं संपणामए ॥ १७ ॥
 केसी कुमारसमणे, गोयमे य महायसे ।
 उभओ निसण्णासोहन्ति, चन्दसुरसण्णभा ॥ १८ ॥
 समागया बहू तत्थ, पासण्डा कोउया मियां ।
 गिहत्थरां अणोगाओ, साहस्सीओ समागया ॥ १९ ॥
 देवदाणवगन्धवा, जक्खरक्खसकिन्नरा ।
 अदिस्सारां च भूयारां, आसी तत्थ समागमो ॥ २० ॥
 पुच्छामि ते महाभाग ! केसी गोयममव्ववी ।
 तओ केमिं बुवन्ते तु, गोयमो इणमव्ववी ॥ २१ ॥
 पुच्छ भन्ते ! जहिच्छं ते, वेसिं गोयममव्ववी ।
 तओ केसी अणुज्जाए, गोयमं इणमव्ववी ॥ २२ ॥
 चाउज्जामो य जो धम्मो, जो इमो पंचसिक्खिओ ।
 देसिओ वद्धमाणेण, पासेण य महामुणी ॥ २३ ॥

१. गासिया । २. गोयमो केसिमव्ववी ।

एगकज्जपवन्नाणां विसेसे किं नु कारणां ?
 धम्ममे दुविहे मेहावी, कंहं विप्पच्चओ न ते ? ॥ २४ ॥
 तन्नो केसिं बुवन्तं तु, गोयमो इणमच्चवी ।
 पन्ना समिकखण धम्मं तत्तं तत्तविणिच्छियं ॥ २५ ॥
 पुरिमा उज्जुजडा उ, वंऊजडा य पच्छिमा ।
 मज्झिमा उज्जुपन्ना उ, तेण धम्ममे दुहाकण ॥ २६ ॥
 पुरिमाणां दुविहसुज्झो उ, चरिमाणां दुरणुपालओ ।
 कण्णो मज्झिमगाणां तु सुविसुज्झो सुपालओ ॥ २७ ॥
 साहु गोयम ! पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो ।
 अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ! ॥ २८ ॥
 अचेलगो य जो धम्मो, जो इमो सन्तरुत्तरो ।
 देसिओ वद्धमाणेण, पासेण, य महाजसा ॥ २९ ॥
 एगकज्जपवन्नाणां, विसेसे किं नु कारणां ।
 लिंगे दुविहे मेहावी, कंहं विप्पच्चओ न ते ? ॥ ३० ॥
 केसिमेवं बुवाणं तु, गोयमो इणमच्चवी ।
 विन्नाणेण समागम्म, धम्मसाहणमिच्छियं ॥ ३१ ॥
 पच्चयत्थं च लोगस्स, नाणाविहविगण्णं ।
 जत्तत्थं गहणत्थं च, लोणे लिंगपओयणां ॥ ३२ ॥
 अह भवे पइन्ना उ, मोकलसब्भूयसाहणा ।
 नाणां च दंसणां चैव, चरिंत्तं चैव निरुद्धण ॥ ३३ ॥
 साहु गोयम ! पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो ।
 अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ! ॥ ३४ ॥
 अणोगाणां सहस्सणां, मज्झे चिट्ठसि गोयमा !
 ते य ते अभिगच्छन्ति, कंहं ते निज्जिया तुमे ? ॥ ३५ ॥

एगे जिण जिया पंच, पंच जिण जिया दस ।
 दसहा उ जिणित्ताणं, सब्बसत्तू जिणामहं ॥ ३६ ॥
 सत्तू य इइ के वुत्ते ? केसी गोयममब्बवी ।
 तन्नो केसिं वुवन्तं तु, गोयमो इणमब्बवी ॥ ३७ ॥
 एगएणा अजिण सत्तू, कसाया इन्द्रियाणि य ।
 ते जिणित्तु जहानायं, विहरामि अहं मुणी ॥ ३८ ॥
 साहु गोयम ! पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो ।
 अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ॥ ३९ ॥
 दीसन्ति वहवे लोण, पासवद्धा सरीरिणो ।
 मुक्कपासो लहुम्भूओ, कहं तं विहरसी मुणी ? ॥ ४० ॥
 ते पासे सब्बसो चित्ता, निहन्तूण उवायओ ।
 मुक्कपासो लहुम्भूओ, विहरामि अं मुणी ॥ ४१ ॥
 पासा य इइ के वुत्ता ? केसी गोयममब्बवी ।
 केसिमेवं वुवन्तं तु, गोयमो इणमब्बवी ॥ ४२ ॥
 रागहोसादओ तिग्वा, नेहपासा भयंकरा ।
 ते छिन्दित्ता जहानायं, विहरामि जहकमं ॥ ४३ ॥
 साहु गोयम ! पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो ।
 अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ॥ ४४ ॥
 अन्तोहिययसंभूया, लया चिट्ठइ गोयमा ।
 फलेइ विसभक्खिणी, सा उ उद्धरिया कहं ? ॥ ४५ ॥
 तं लयं सब्बसो छित्ता, उद्धरित्ता समूलियं ।
 विहरामि जहानायं, मुक्को मि विसभक्खणं ॥ ४६ ॥
 लया य इइ का वुत्ता ? केसी गोयममब्बवी ।
 केसीमेवं वुवन्तं तु, गोयमो इणमब्बवी ॥ ४७ ॥

भवतएहा लया वुत्ता, भीमा भीमफलोदया ।
 तमुद्धिञ्चा जहानायं, विहरामि जहासुहं ॥ ४८ ॥
 साहु गोयम ! पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो ।
 अन्ना वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ॥ ४९ ॥
 संपज्जलिया घोरा, अग्गी चिट्ठइ गोयमा !
 'जे डहन्ति सरीरत्था, कहं विज्झाविया तुमे ? ॥ ५० ॥
 महामेहप्पसूयाओ, गिज्झ वारिजलुत्तमं ।
 सिंचामि सययं तेउं, सित्ता नो व डहन्ति मे ॥ ५१ ॥
 अग्गी य इइ के वुत्ता ? केसीगोयममब्बवी ।
 केसिमेवं वुवन्तं तु गोयमो इणमब्बवी ॥ ५२ ॥
 कसाया अग्गिणो वुत्ता, सुयसीलतवो जलं ।
 सुयधराभिहया सन्ता, भिन्ना हु न डहन्ति मे ॥ ५३ ॥
 साहु गोयम पन्ना ते ! छिन्नो मे संसओ इमो ।
 अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ! ॥ ५४ ॥
 अयं साहसिओ भीमो, दुट्ठस्सो परिधावई ।
 जंसि गोयम ! आरूढो, कहं तेण न हीरसि ? ॥ ५५ ॥
 पधावन्तं निगिरहामि, सुयरस्सीसमाहियं ।
 न मे गच्छइ उम्मग्गं, मग्गं च पडिवज्जइ ॥ ५६ ॥
 आसे य इइ के वुत्ते ? केसी गोयममब्बवी ।
 केसिमेवं वुवन्तं तु, गोयमो इणमब्बवी ॥ ५७ ॥
 मणो साहसिओ भीमो, दुट्ठस्सो परिधावइ ।
 तं धम्मं तु निगिरहामि, धम्मसिक्खाइ कन्थगं ॥ ५७ ॥
 साहु गोयम ! पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो ।
 अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ॥ ५९ ॥

कुप्पहा बहवो लोए, जेहिं नासन्ति जन्तुणो ।
 अद्द णो कह चट्टन्ते, तं न नाससि गोयमा ? ॥ ६० ॥
 जे य मग्गेण गच्छन्ति, जे य उम्मग्गपट्टिया ।
 ते सव्वे देइया मज्झं, तो न नस्सामहं मुणी ॥ ६१ ॥
 मग्गे य इइ के वुत्ते ? केसी गोयमव्ववी ।
 केसिमेवं वुवंते तु, गोयमो इणमव्ववी ॥ ६२ ॥
 कुप्पवयणपासण्डी, सव्वे उम्मग्गपट्टिया ।
 सम्मग्गं तु जिणकखायं, एस मग्गे हि उत्तमे ॥ ६३ ॥
 साहु गोयम ! पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इपो ।
 अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ॥ ६४ ॥
 महाउदगवेगेण, वुज्झमाणेण पाणिणं ।
 सरणं गई पइट्ठा य, दीवंकं मच्चसि मुणी ? ॥ ६५ ॥
 अत्थि एगो महादीवो, चारिमज्जे महालओ ।
 महाउदगवेगस्स, गई तत्थ न विज्जइ ॥ ६६ ॥
 दीवे य इइ के वुत्ते ? केसी गोयमव्ववी ।
 केसिमेवं वुवंते तु, गोयमो इणमव्ववी ॥ ६७ ॥
 जरामरणवेगेण, वुज्झमाणेण पाणिणं ।
 धम्मो दीवो पइट्ठा य, गई रुरणमुत्तमं ॥ ६७ ॥
 साहु गोयम ! पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो ।
 अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ॥ ६६ ॥
 अरण्वंसि महोहंसि, नावा विपरिधावइ ।
 जंसि गोयम ! आरूढो, कहं पारं गमिस्ससि ? ॥ ७० ॥
 जा उ अस्साविणी नावा, न सा पारस्स गामिणी ।
 जा निरस्साविणी नावा, सा उ पारस्स गामिणी ॥ ७१ ॥

नावा य इइ का वुत्ता ? केसी गोयममव्ववी ।
 केसिमेवं वुवंतं तु, गोयमो इणमव्ववी ॥ ७२ ॥
 सरीरमाहु नाव त्ति जीवो वुच्चइ नादिओ ।
 संसारो अणणवो वुत्तो ज तरंति महेसिणो ॥ ७३ ॥
 साहु गोयम ! पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो ।
 अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे महसु गोयमा ! ॥ ७४ ॥
 अन्धयारे तमे घोरे, चिट्ठन्ति पाणिणो बहू ।
 को करिस्सइ उज्जोयं ? सब्बलोयम्मि पाणिणं ॥ ७५ ॥
 उग्गओ विमलो भाणू, सब्बलोयपभंकरो ।
 सो करिस्सइ उज्जोयं, सब्बलोयम्मि पाणिणं ॥ ७६ ॥
 भाणू य इइ के वुत्ते ? केसी गोयममव्ववी ।
 केसिमेवं वुवंतं तु, गोयमो इणमव्ववी ॥ ७७ ॥
 उग्गओ खीणसंसारो, सब्बन्नू जिणभक्खरो ।
 सो करिस्सइ उज्जोयं, सब्बलोयम्मि पाणिणं ॥ ७८ ॥
 साहु गोयम ! पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो ।
 अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ! ॥ ७९ ॥
 सारीरमाणसे दुक्खे, वंज्जमाणेण पाणिणं ।
 खेवं सिवमणावाहं, ठाणं किं मन्नसे मुणी ? ॥ ८० ॥
 अत्थि एगं धुवं ठाणं, लोग्गम्मि दुररुहं ।
 जत्थ नत्थि जरा मच्चू, वाहिणो वेय्या तहा ॥ ८१ ॥
 ठाणे य इइ के वुत्ते ? केसी गोयममव्ववी ।
 केसिमेवं वुवंतं तु, गोयमो इणमव्ववी ॥ ८२ ॥
 निव्वाणं ति अवाहं ति, सिद्धिं लोग्गमेव य ।
 खेमं सिंव अणावाहं, जं चंतिं महेसिणो ॥ ८३ ॥

तं ठाणं सासयं वापं, लोयग्गम्मि दुरारुहं ।
 जं संपत्ता न सोयन्ति, भवोहन्तकरा मुणी ॥ ८४ ॥
 साहु गोयम ! पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो !
 नमो ते संसयातीत ! सव्वसुत्तमहोयही ॥ ८५ ॥
 एवं तु संसए छिन्न ! केसी घोरपरकमे ।
 अभिवन्दिता सिरसा, गोयमं तु महायसं ॥ ८६ ॥
 पंचमहव्वयधम्मं, पडिवज्जइ भावओ ।
 पुरिमस्स पच्छिमम्मि, मग्गे तत्थ सुहावहे ॥ ८७ ॥
 केसीगोयमओ निच्च, तम्मि आसि समागमे ।
 सुयसीलसमुक्करिसो, महत्थत्थविणिच्छओ ॥ ८८ ॥
 तोसिया परिसा सव्वा, सम्मग्गं समुवट्ठिया ।
 संथुया ते पसीयंतु, भयवं केसिगोयमे ॥ ८९ ॥ त्ति वेमि ॥
 ॥ केसिगोयमिज्जं समत्तं ॥

॥ अहं समिईओ णाम चउवीसइमं अज्भयणं ॥

अट्ट पवयणमायाओ, समिई गुत्ती तहेव य ।
 पंचेव य समिईओ, तओ गुत्तीउ आहिया ॥ १ ॥
 इरियाभासेसणादारणे, उच्चारे समिई इय ।
 मणगुत्ती वयगुत्ती, कायगुत्ती य अट्टमा ॥ २ ॥
 एयाओ अट्ट समिईओ, समासेण द्वियाहिया ।
 दुवालसंगं जिएक्खायं, मायं जत्थ उ पवयणं ॥ ३ ॥
 आलम्बणेण कालेण, मग्गेण जयणाइ य ।
 चउकारणपरिसुद्धं, संजए इरियं रिए ॥ ४ ॥
 तत्थ आलम्बणं नाणं दंसणं चरणं तहा ।
 काले य दिवसे वुत्ते, मग्गे उप्पहवज्जिए ॥ ५ ॥

दव्वओ खेत्तओ वेव, कालओ भ वओ तहा ।
 जयणा चउव्विहा वुत्ता, तं मे कित्तयओ सुण ॥ ६ ॥
 दव्वओ चक्खुसा पेहे, जुगमित्तं च खेत्तओ ।
 कालओ जाव रीइज्जा, उवउत्ते य भावओ ॥ ७ ॥
 इन्दियत्थे विवज्जित्ता, सज्झायं चेव पञ्चहा ।
 तुम्मुत्ती तप्पुरक्कारे, उवउत्ते रियं रिण ॥ ८ ॥
 कोहे माणे य मायाण, लोमे य उवउत्तया ।
 हात्ते भए मोहरिण, विकहामु तहेव य ॥ ९ ॥
 पयाइं अट्ट ठाणाइं, परिवज्जित्तु संजए ।
 असावज्ज मियं काले, भासं भासिज्ज पन्नवं ॥ १० ॥
 गवेसणाए गहणे य, परिभोगेसणा य जा ।
 आहारोवहिसेज्जाए, एए तिन्नि विसोहए ॥ ११ ॥
 उग्गमुप्पायणां पढमे, बीए सोहेज्ज एसणां ।
 परिभोयम्मि चउक्कं, विसोहेज्ज जयं जई ॥ १२ ॥
 ओहोवहोवग्गहियं, भएडगं दुविहं मुणी ।
 गिएहन्तो निक्खिवन्तो या, पउंजेज्ज इमं विहिं ॥ १३ ॥
 चक्खुसा पडिलेहित्ता, पमज्जेज्ज जयं जई ।
 आयए निक्खिवेज्जा वा, दुहओ वि समिण सया ॥ १४ ॥
 उच्चारं पासवणां, खेलं सिंघाणज्जल्लियं ।
 आहारं उवहिं देहं, अन्नं वावि तहाविहं ॥ १५ ॥
 अणावायमसंलोए, अणावाए चेव होइ संलोए ।
 अवायमसंलोए, आवाए चेव संलोए ॥ १६ ॥
 अणावायमसंलोए, परस्साणुवघाइए ।
 समे अज्जुसिरे वावि, अच्चिरकालकयम्मि य ॥ १७ ॥
 वित्थिएणे दूरमोगादे, नासन्ने धिलवज्जिए ।
 तसपाणवीयरहिण, उच्चाराईणि वोसिरे ॥ १८ ॥

एयाओ पंच समिईओ, समासेण द्रियाहिया ।
 इत्तो य तओ गुत्तीओ, वोच्छामि अणुगुव्वसो ॥ १६ ॥
 सच्चा तहेव मोमा य सच्चा मोमा तहेव य ।
 चउत्थी असच्च मोमा य, मणगुत्ती चउव्विहा ॥ २० ॥
 संरम्भसमारम्भे, आरम्भे य तहेव य ।
 मणां पवत्तमाणां तु, नियत्तिज्ज जयं जई ॥ २१ ॥
 सच्चा तहेव मोमा य, सच्चा मोमा तहेव य ।
 चउत्थी असच्च मोमा य, वइगुत्ती चउव्विहा ॥ २२ ॥
 संरम्भसमारम्भे, आरम्भे य तहेव य ।
 वयं पवत्तमाणां तु, नियत्तिज्ज जयं जई ॥ २३ ॥
 ठाणे निमीयणे च्चैव, तहेव य तुयट्टणे ।
 उल्लंघणपल्लंघणे, इन्द्रियाण य जुंजणे ॥ २४ ॥
 संरम्भसमारम्भे, आरम्भस्सि तहेव य ।
 कायं पवत्तमाणां तु, नियत्तिज्ज जयं जई ॥ २५ ॥
 एयाओ पञ्च समिईओ, चरणस्स य पवत्तणे ।
 गुत्ती नियत्तणे वुत्ता, असुभत्थेसु सव्वसो ॥ २६ ॥
 एसा पवयणमाया, जे सम्मं आयरे मुणी ।
 सो खिण्णं सव्वसंसारं, दिण्णमुच्चइपण्डिण ॥ २७ ॥ ति वेमि ॥

॥ समिईओ समत्ताओ ॥

॥ अइ जन्नइज्जं पंचवीसइमं अउभयणं ॥

महाणकुलसंभूओ, आसि दिण्णो महायसो ।
 जायाई जमजन्नम्मि, जयघोसि त्ति नामओ ॥ १ ॥
 इन्द्रियग्गामनिग्गाही, मग्गगामी महामुणी ।
 गामाणुगामं रीयन्ते, पत्तो वाणारसि पुरिं ॥ २ ॥

वाणारसीए वहिया, उज्जाणमिम मणोरमे ।
फासुए सेज्जसंथारे, तत्थ वासमुवाणए ॥ ३ ॥
अह तेणेव कालेणं, पुरीए तत्थ माहणे ।
विजयघोसि त्ति नामेण, जन्नं जयइ वेयवी ॥ ४ ॥
अह से तत्थ अणगारे, मासकखमणपारणे ।
विजयघोसस्स जन्नमिमि, भिक्खमट्ठा उवट्ठिए ॥ ५ ॥
समुवट्ठियं तहिं सन्तं, जायगो पडिसेहए ।
न हु दाहामि ते भिक्खं, भिक्खु ! जायाहि अन्नओ ॥ ६ ॥
जे य वेयविऊ विणा, जन्नट्ठा य जे दिया ।
जोइसंगविऊ जे य, जे य धम्माण पारगा ॥ ७ ॥
जे समत्था समुद्धत्तुं, परमप्पाणमेव य ।
तेसिं अन्नमिणं देयं, भो भिक्खु ! सब्बकामियं ॥ ८ ॥
सो तत्थ एव पडिसिद्धो, जायगेण महामुणी ।
न वि रुट्ठो न वि तुट्ठो, उत्तमट्ठगवेसओ ॥ ९ ॥
नन्नट्ठं पाणहेउं वा, नवि निव्वाहणाय वा ।
तेसिं विमोक्खणट्ठाए, इमं वयणमव्ववी ॥ १० ॥
नवि जाणसि वेयमुहं, नवि जन्नाणं जं मुहं ।
नकखत्ताण मुहं जं च, जं च धम्माण वा मुहं ॥ ११ ॥
जे समत्था समुद्धत्तुं, परमप्पाणमेव य ।
न ते तुमं दियाणसि, अह जाणसि तो भण ॥ १२ ॥
तस्सकखेवपमुक्खं तु, अचयन्तो तहिं दिओ ।
सपरिसो पंजली होउं, पुच्छई तं महामुणि ॥ १३ ॥
वेयाणं च मुहं वूहि, वूहि जन्नाणं जं मुहं ।
नकखत्ताण मुहं वूहि, वूहि धम्माण वा मुहं ॥ १४ ॥

जे समत्था समुद्धत्तुं, परमप्पाणमेव य ।
 एयं मे संसयं सव्वं, साहू ! कहसु पुच्छिओ ॥ १५ ॥
 अग्गिहुत्तमुहा वेया, जन्नट्ठी वेयसा मुहं ।
 नक्खत्ताण मुहं चन्दो, धम्माण कासवो मुहं ॥ १६ ॥
 जहा चन्दं गहईया, चिट्ठन्ति पंजलीउडा ।
 वन्दमाणा नमंसन्ता, उत्तमं मणहारिणो ॥ १७ ॥
 अजाणगा जन्नवाई, विज्जामाहणसंपया ।
 गूढा सज्जायतवसा, भासच्छन्ना इवग्गिणो ॥ १८ ॥
 जो लोए वम्भणो वुत्तो, अग्गी वा महिओ जहा ।
 सया कुसलसंदिट्ठं, तं वयं वूम माहणं ॥ २६ ॥
 जो न सज्जइ आगन्तुं, पव्वयन्तो न सोयइ ।
 रमइ अज्जवयणम्मि, तं वयं वूम माहणं ॥ २० ॥
 जायरूयं जंहामट्ठं, निद्धन्तमलपावगं ।
 रागदोमभयाईयं, तं वयं वूम माहणं ॥ २१ ॥
 तवस्सियं किसं दन्तं अवच्चियमंससोणियं ।
 सुव्वयं पत्तनिव्वणं, तं वयं वूम माहणं ॥ २२ ॥
 तसपाणे वियाणेत्ता, संगहेण र्यं थावरे ।
 जो न हिंसइ तिविहेण, तं वयं वूम माहणं ॥ २३ ॥
 कोहा वा जइ वा हासा, लोहा वा जइ वा भया ।
 मूसं न वयइ जो उ, तं वयं वूम माहणं ॥ २४ ॥
 चित्तमन्तमचित्तं वा, अप्पं या जइ वा वहुं ।
 न गिरहइ अदत्तं जो, तं वयं वूम माहणं ॥ ५५ ॥
 दिव्वमाणुस्सतेरिच्छं जो न सेवइ मेहुणं ।
 मणसा कायवक्केण, तं वयं वूम माहणं ॥ २६ ॥

१. णमंसमाणा वन्दन्ति । २. उद्धत्त०, उद्धत्तु मणगारिणो ।
 ३. महा० ! ४. स-थावरे ।

जहा पोमं जले जायं, लोवलिप्पइ वारिणा ।
 एवं अलिच्चो कामेहिं. तं वयं बूम माहणं ॥ २७ ॥
 अलोलुयं मुहाजीविं, अणगारं अकिंचणं ।
 असंसत्तं गिहत्थेसु, तं वयं बूम माहणं ॥ २८ ॥
 जहित्ता पुव्वसंजोगं, नाइसंगे य वन्धवे ।
 जो न सज्जइ एणसुं, तं वयं बूम माहणं ॥ २९ ॥
 पसुवन्धा सव्ववेया य, जट्टं च पावकम्मणा ।
 न तं तायन्ति दुस्सीलं, कम्माणि बलवन्ति हि ॥ ३० ॥
 न वि मुण्डिएण समणो, न ओंकारेण वम्भणो ।
 न मुणी रणवासेरां, कुसचीरेण न तावसो ॥ ३१ ॥
 समयाए समणो होइ वम्भचेरेण वम्भणो ।
 नाणेण उ मुणी होइ, तवेण होइ तावसो ॥ ३२ ॥
 कम्मणा वम्भणो होइ, कम्मणा होइ खत्तिओ ।
 वइस्सो कम्मणा होइ, सुट्ठो हवइ कम्मणा ॥ ३३ ॥
 एए पाउकरे बुद्धे, जेहिं होई सिणायओ ।
 सव्वकम्मविणिममुक्कं, तं वयं बूम माहणं ॥ ३४ ॥
 एवं गुणसमाउत्ता, जे भवन्ति दिउत्तमा ।
 ते समत्था उ उद्धत्तुं, परमप्पाणमेव य ॥ ३५ ॥
 एवं तु संसए छिन्ने, विजयघोसे य माहणे ।
 संमुदाय तओ तं तु, जयघोसं महामुणिं ॥ ३६ ॥
 तुट्ठे य विजयघोसे, इणमुदाहु कयंजली ।
 माहणचं जहाभूयं, सुट्ठु मे उवदंसियं ॥ ३७ ॥
 तुब्भे जइया जन्नाणं तुब्भे वेयविऊ विऊ ।
 जोइसंगविऊ तुब्भे, तुब्भे धम्माण पारगा ॥ ३८ ॥

तुभ्ये समत्था उक्तं, परमप्राणमेव य ।
 तभ्युगग्रहं करेहऽग्रहं, भिक्खेणं भिक्खुउत्तमा ॥ ३६ ॥
 न कज्जं मज्झं भिक्खेणं, खिण्णं निक्खमसु दिया !
 मा भमिहिसि भैयावट्टं, घोरे संसारसागरे ॥ ४० ॥
 उवलेवो होइ भोगेसु, अभोगी नोवलिण्णइ ।
 भोगी भमइ संसारे, अभोगी विण्णमुच्चइ ॥ ४१ ॥
 उल्लो सुक्को य दो लूढा, गोलया मट्टियामया ।
 दो वि आवडिया कुड्डे, जो उल्लो सोऽत्थ लग्गइ ॥ ४२ ॥
 एवं लग्गन्ति दुग्गेहा, जे नरा कामलालसा ।
 विरत्ता उ न लग्गन्ति, जहा से सुक्कगोलए ॥ ४३ ॥
 एवं से विजयघोसे, जयघोसस्स अत्तिए ।
 अणगास्स निक्खन्तो, धम्मं सोच्चा अणुत्तरं ॥ ४४ ॥
 खवित्ता पुव्वकम्माइं, संजमेण तवेण य ।
 जयघोसविजयघोसा, सिद्धिं पत्ता अणुत्तरं ॥ ४५ ॥ त्ति वेमि
 ॥ जलइज्जं समत्तं ॥

॥ अह सामायारी णाम छव्वीसइमं अज्झयणं ॥

सामायारिं पवक्खासि, सव्वदुक्खविमोक्खणिं ।
 जं चरित्ताण निग्गन्था, तिग्गा संसारसागरं ॥ १ ॥
 पढमा आवस्सिया नामं, विइया य निसीहिया ।
 आपुच्छणा य तइया, चउत्थी पडिपुच्छणा ॥ २ ॥
 पंचमी छन्दणा नामं, इच्छाकारो य छट्ठो ।
 सत्तमो मिच्छाकारो य, तहकारो य अट्ठमो ॥ ३ ॥
 अशुद्धाणां च नवमं, दसमा उवसंपदा ।
 एसा दसंगा साहूणां, सामायारी पवेइया ॥ ४ ॥

१. भयावत्ते दीहे ।

गमणे आत्रस्मियं कुज्जा, ठारणे कुज्जा निसीहियं ।
 अपुच्छरां सयंकरणे, परकरणे पडिपुच्छरां ॥ ५ ॥
 छन्दणा दव्वजापरां इच्छकारो य सारणे ।
 मिच्छाकारो य निन्दाए, तहकारो पडिस्सुए ॥ ६ ॥
 अभुट्टारां गुरुपूया, अच्छणे उवसंपदा ।
 एवं दुपंचसंजुत्ता, सामायारी पवेइया ॥ ७ ॥
 पुव्विल्लमि चउम्भाए, आइच्चमि समुट्टिए ।
 भण्डयं पडिलेहित्ता, वन्दित्ता य तत्रो गुरू ॥ ८ ॥
 पुच्छिज्जा पंजलीउडो, किं कायव्वं मए इह ।
 इच्छं निओइउं भन्ते ! वेयावच्चे व सज्झाए ॥ ९ ॥
 वेयावच्चे निउत्तेरां, कायव्व अगिलायओ ।
 सज्झाए वा निउत्तेए, सव्वदुक्खविमोक्खणे ॥ १० ॥
 दिवसस्स चउगे भागे, कुज्जा भिक्खू वियक्खणे ।
 तत्रो उत्तरगुणे कुज्जा, दिणभागेसु चउसु वि ॥ ११ ॥
 पढमं पोसिं सिं सज्झायं, वीयं भाणां झियायई ।
 तइयाए भिक्खायरियं, पुणो चउत्थीइ सज्झायं ॥ १२ ॥
 आसाढे मासे दुपया, पोसे मासे चउप्पया ।
 चित्तासोएसु मासेसु, तिप्पया हवइ पोरिसी ॥ १३ ॥
 अंगुलं सत्तरत्तेरां, पक्खेरां च दुअंगुलं ।
 वड्डए हायए वावि, मासेरां च उअंगुलं ॥ १४ ॥
 आसाढवहुलपक्खे, भद्वए कत्तिए य पोसे य ।
 फग्गुणवइसाहेसु य, वोद्धव्वा ओमरत्तओ ॥ १५ ॥
 जेट्टामूले आसाढमावणे, छहिं अंगुलेहिं पडिलेहा ।
 अट्टहिं विइयतियंमि, तइए दस अट्टहिं चउत्थे ॥ १६ ॥

रत्तिं पि चउरो भागे, भिक्खू कुज्जा विक्खणो ।
 तओ उत्तरगुणे कुज्जा, राइभाएसु चउसु वि ॥ १७ ॥
 पढमं पोरिसिं सज्जायं, वीयं झायां झियायई ।
 तइयाए निहमोकखं तु, चउत्थी भुज्जो वि सज्जायं ॥ १८ ॥
 जं नेइ जया रत्तिं, नक्खत्तं तम्मि नहचउब्भाए ।
 संपत्ते विरमेज्जा, सज्जायं पओसकालम्मि ॥ १९ ॥
 तम्मेव य नक्खत्ते, गयणचउब्भागसावसेसम्मि ।
 वेरत्तिंयपि कालं, पडिलेहत्ता मुगी कुज्जा ॥ २० ॥
 पुव्विल्लम्मि चउब्भाए, पडिलेहत्ताण भण्डयं ।
 गुरुं वन्दित्तु सज्जायं कुज्जा दुक्खविमोक्खणिं ॥ २१ ॥
 पोरिसीए चउब्भाए, वन्दित्ताण तओ गुरुं ।
 अपडिक्कमित्ता कालस्स, भायणां पडिलेहर ॥ २२ ॥
 मुहपोत्तिं पडिलेहत्ता, पडिलेहिज्ज गोच्छगं ।
 गोच्छगलइयं गुलियाओ, वत्थइं पडिलेहर ॥ २३ ॥
 उइठं थिं अरुरियं, पुअं ता वत्थमेव पडिलेहे ।
 तो विइयं पप्फाडे, तइयं च पुणो पमज्जिज्जा ॥ २४ ॥
 अणच्चावियं अवलियं, अणाणुपेधिममोसलिं चैव ।
 छप्पुरिमा नव खंडा, पाणीपाणिविसोहरां ॥ २५ ॥
 आरभडा सम्महा, वजेयव्वा य मोसली तइया ।
 पप्फोडणा चउत्थी, विक्खित्ता वेइया छट्ठी ॥ २६ ॥
 पसिहिनपलम्बलोला, एण मोसा अणेगरूवधुणा ।
 कुणइ पमाणिकमायं, संक्रियणणोवगं कुज्जा ॥ २७ ॥
 अखुणाइरित्तपडिलेहा, अविच्चयासा तहेव य ।
 पढमं पयं पसत्थं, सेसाणि य अप्पसत्थइं ॥ २८ ॥

पडिलेहणं कुणन्तो, मिहो कहं कुणइ जणवयकहं वा ।
 देइ व पच्चक्खारां, वाणइ सयं पडिच्छइ वा ॥ २६ ॥
 पुढवी आऊक्काए, तेऊ-वाऊ-वणस्सइ-तसारां ।
 पडिलेहणापमत्तो, छणहं पि विगहओ होइ ॥ ३० ॥
 पुढवी आऊक्काए, तेऊ-वाऊ-वणस्सइ-तसारां ।
 पडिलेहणाआउत्तो, छणहं संरक्खओ होइ ॥ ३१ ॥
 तइयाए पोरिसीए, भत्तं पाणं गवेसए ।
 छणहं अन्नयरागम्मि, कारणम्मि समुट्टिए ॥ ३२ ॥
 वेयणत्थेयावच्चे, इरियट्टाए य संजमट्टाए ।
 तह पाणवत्तियाए, छट्ठं पुण धम्मचिन्ताए ॥ ३३ ॥
 निग्गन्थो धिइमन्तो, निग्गन्थीं वि न करेज्ज छहिं चेव ।
 ठाणेहिं उ इमेहिं, अणइक्कमणाइ से होइ ॥ ३४ ॥
 आयंके उवसग्गे, तित्तिक्खया बम्भचेरगुत्तीसु ।
 पाणिदया तवहेउं, सरीरवोच्छेयणट्टाए ॥ ३५ ॥
 अवसेसं भंडगं गिज्झ, चक्खुसा पडिलेहए ।
 परमद्धजोयणओ, विहारं विहरए मुणी ॥ ३६ ॥
 चउत्थीए पोरिसीए, निक्खवित्ताण भायणं ।
 सज्झायं तओ कुज्जा, सव्वभावविभावणं ॥ ३७ ॥
 पोरिसीए चउब्भाए, वन्दित्ताण तओ गुहं ।
 पडिक्कमित्ता कालस्स, सेज्जं तु पडिलेहए ॥ ३८ ॥
 पासवणुच्चारभूमिं च, पडिलेहिज्ज जयं जई ।
 काउस्सगं तओ कुज्जा, सव्वदुक्खविमोक्खणं ॥ ३९ ॥
 देवसियं च अइयारं, चिन्तिज्जा अणुपुव्वसो ।
 नाणे य दंसणे चेव, चरित्तम्मि तहेव य ॥ ४० ॥
 पासियकाउस्सग्गो, वन्दित्तम्मि तओ गुहं ।
 देवसियं तु अइयारं, आलोएज्जं जहक्कम्मं ॥ ४१ ॥

पडिकमिच्छु निस्सल्लो, वन्दिताण तत्रो गुरुं ।
 काउस्सग्गं तत्रो कुज्जा, सव्वदुक्खविमोक्खरां ॥ ४२ ॥
 पारियकाउस्सग्गो, वन्दिताण तत्रो गुरुं ।
 थुइमंगले च काऊण, कालं संपडिलेहेए ॥ ४३ ॥
 षढमं पोरिसिं सज्भायं, वित्थियं भाणां भियःयई ।
 तइयाए निहमोक्खं तु, सज्भायं तु चउत्थिए ॥ ४४ ॥
 पोरिसीए चउत्थीए, कालं तु पडिलेहिया ।
 सज्भायं तु तत्रो कुज्जा, अयोहन्तो असंजए ॥ ४५ ॥
 पोरिसीए चउत्थाए, वन्दिऊण तत्रो गुरुं ।
 पडिकमिच्छु कालस्स, कालं तु पडिलेहेए ॥ ४६ ॥
 आगए कायवुसग्गे, सव्वदुक्खविमोक्खणे ।
 काउस्सग्गं तत्रो कुज्जा सव्वदुक्खविमोक्खरां ॥ ४७ ॥
 राइयं च अइयारं, चिन्तिज्ज अणुपुब्बसो ।
 नाणम्मि देसणम्मि य, चरित्तम्मि तवम्मि य ॥ ४८ ॥
 पारियकाउस्सग्गो, वन्दिताण तत्रो गुरुं ।
 राइयं तु अइयारं, अलोएज्ज जहक्कमं ॥ ४९ ॥
 पडिकमिच्छु निस्सल्लो, वन्दिताण तत्रो गुरुं ।
 काउस्सग्गं तत्रो कुज्जा, सव्वदुक्खविमुक्खरां ॥ ५० ॥
 किं तव पडिवज्जामि, एवं तत्थ विचिन्तए ।
 काउस्सग्गं तु पारित्ता, वन्दए य तत्रो गुरुं । ५१ ॥
 पारियकाउस्सग्गो, वन्दिताण तत्रो गुरुं ।
 तवं तु पडिवज्जजा, कुज्जा सिद्धाण संथवं ॥ ५२ ॥
 एसा सामायारी, समासेण वियाहिया ।
 जं चरित्ता यहू जीवा, तिण्णा संसारसागरं ॥ ५३ ॥ त्ति वेमि

॥ अह खलुंकिज्जं सत्तवीसइमं अज्भयणं ॥

थेरे गणहरे गग्गे, मुगीं आसि विसारण ।
 आइरणे गणिभवम्मि, समाहिं पडिसंधण ॥ १ ॥
 वहणे वहमाणस्स, कंतारं अइवत्तण ।
 जोगे वहमाणस्स, संसारो अइवत्तण ॥ २ ॥
 खलुंके जो उ जोएइ, विहम्माणो किलिस्सइ ।
 असमाहिं य वेएइ, तोत्तओ से य भज्जइ ॥ ४ ॥
 एगं डसइ पुच्छम्मि, एगं विन्धइ ऽभिकखणं ।
 एगो भंजइ समिलं, एगो उप्पहपट्टिओ ॥ ४ ॥
 एगो पडइ पासेणं, निवेसइ निवज्जइ ।
 उक्कुइइ उप्फिडइ, सढे बालगवी वण ॥ ५ ॥
 माई मुद्धेण पडइ, कुद्धे गच्छइ पडिप्पहं ।
 मयलक्खेण चिट्ठइ, वेगेण य पहावइ ॥ ६ ॥
 छिआले छिन्दइ सिद्धिं, दुहन्तो भंजए जुगं ।
 सेवि य सुस्सुयाइत्ता, उज्जहित्ता पलायण ॥ ७ ॥
 खलुंका जारिसा जोज्जा, दुस्सीसा वि हु तारिसा ।
 जोइया धम्मजाणम्मि, भज्जंति धिइदुब्बला ॥ ८ ॥
 इड्ढीगारविण एगे, एगेऽथ रसगारवे ।
 सायागारविण एगे, एगे सुच्चिरकोहणे ॥ ९ ॥
 भिकखालसिण एगे, एगे ओमाणभीरुण थद्धे ।
 एगं आणुसासम्मि, हेऊहें कारणेहि य ॥ १० ॥
 सो वि अन्तरभासिल्लो, दोसमेव पकुव्वइ ।
 आयरियाणं तु वयणं, पडिकूलेइऽभिकखणं ॥ ११ ॥

न सा मम वियाणाइ, न य सा मज्झ दाहिइ ।
 निग्गया होहिइ मन्ने, साहू अन्नोत्थ वच्चउ ॥ १२ ॥
 पेसिया पल्लिउन्नन्ति, ते परियन्ति समन्तओ ।
 रायविट्ठिं च मन्नन्ता, करेन्ति भिउडिं मुहे ॥ १३ ॥
 वाइया संगहिया चेव, भत्तपाणेहि पोसिया ।
 जायपम्खा जहा हंसा, पक्कमंति दिसो दिसिं ॥ १४ ॥
 अह सारही विचिन्तेइ, खलुंकेहिं समागओ ।
 किं मज्झ दुट्ठसीसेहिं, अप्पा मे अचसीयइ ॥ १५ ॥
 जारिसा मम सीसाओ, तारिसा गल्लिगइहा ।
 गल्लिगइहे जहित्ताणां, दढं पगिएइ तवं ॥ १६ ॥
 मिउमहवसंपन्नो, गम्भीरो सुसमाहिओ ।
 विहरइ महें महप्पा, सीलभूएण अप्पणा ॥ १७ ॥

॥ खलुंकिज्जं समत्तं ॥२७॥

॥ अह मोक्खमग्गगइं णामं अट्ठावीसइमं अज्झयणं ॥

मोक्खमग्गगइं तच्च, सुणेह जिणभासियं ।
 चउकारणसंजुत्तं, नाणदंसणलक्खणां ॥ १ ॥
 नाणां च दंसणं चेव, चरित्तं च तवो तथा ।
 एस मग्गुत्ति पन्नत्तो, जिणेहिं वरदंसिहिं ॥ २ ॥
 नाणं च दंसणं चेव, चरित्तं च तत्रो तथा ।
 एयं मग्गमणुप्पत्ता, जीवा गच्छन्ति सोग्गइं ॥ ३ ॥
 तत्थ पंचविहं नाणां, सुयं आभिनिबोहियं ।
 ओहिनाणां तु तइयं, मणनाणां च केवलं ॥ ४ ॥
 एयं पंचविहं नाणां, दव्वारा य गुणाण य ।
 पज्जवाण य सव्वेसिं, आणां नाणीहि देसियं ॥ ५ ॥

गुणान्मासओ दव्वं, एगदव्वस्सियया गुणा ।
 लक्खणं पज्जवाणं तु उभओ अस्सिया भवे ॥ ६ ॥
 धम्मो अहम्मो आगासं, कालो पुग्गलजन्तवो ।
 एस लोगो त्ति पन्नत्तो, जिणेहिं वरदंसिहिं ॥ ७ ॥
 धम्मो अहम्मो आगासं, दव्वं इक्किक्कमाहियं ।
 अणन्ताणि य दव्वाणि, कालो पुग्गलजन्तवो ॥ ८ ॥
 गइलक्खणो उ धम्मो, अहम्मो ठाणलक्खणो ।
 भायणं सब्बदव्वाणं, नहं ओणाहलक्खणं ॥ ९ ॥
 वत्तणालक्खणो कालो, जीवो उवओगलक्खणो ।
 नाणेणं दंसणेणं च, सुहेण य दुहेण य ॥ १० ॥
 नाणं च दंसणं चैव, चरित्तं च तवो तथा ।
 वीरियं उवओगो य, एयं जीवस्स लक्खणं ॥ ११ ॥
 सहन्धयार-उज्जोओ, पहा छायातवे इ वा ।
 वरणारसगन्धफासा, पुग्गलाण तु लक्खणं ॥ १२ ॥
 एगत्तं च पुहत्तं च, संखा संठाणमेव य ।
 संजोगा य विभागा य, पज्जवाणं तु लक्खणं ॥ १३ ॥
 जीवाजीवा य बन्धो य, पुणं पावासवो तथा ।
 संवरो निज्जरा मोकखो, सन्नेए तहिया नव ॥ १४ ॥
 तहियाणं तु भावाणं, सम्भावे उवएसणं ।
 भावेणं सहहन्तस्स, सम्मत्तं तं वियाहियं ॥ १५ ॥
 निसग्गुवएसरुई, आणरुई सुत्तवीयरुइमेव ।
 अभिगमवित्थाररुई, किरिया-संखेव-धम्मरुई ॥ १६ ॥
 भूयत्थेणाहिगया, जीवाजीवा य पुणपावं च ।
 सहसम्मइयासवसंवरो य रोणइ उ निस्सग्गो ॥ १७ ॥
 जो जिणदिट्ठे भावे, चउव्विहे सहहाइ सयमेव ।
 एमेव नन्नह त्ति य, स निसग्गरुइ त्ति नायव्वो ॥ १८ ॥

एए चेव उ भावे, उवइद्वे जो परेण सहइइ ।
 छउमत्थेण जिणेण व, उवपसरुइ त्ति नायव्वो ॥ १६ ॥
 रागो दोसो मोहो, अन्नाणं जस्स अवगयं होइ ।
 आणाए रोयंतो, सो खलु आणारुई नामं ॥ २० ॥
 जो सुत्तमहिज्जन्तो सुएण ओगाइइ उ सम्मत्तं ।
 अंगेण वाहिरेण वा, सो सुत्तरुइ त्ति नायव्वो ॥ २१ ॥
 एगेण अणेगाइ, पयाइ जो पसरइ उ सम्मत्ते ।
 उदएव्व तेल्लविन्दू, सो वीयरुइ त्ति नायव्वो ॥ २२ ॥
 सो होइ अभिगमरुई, सुयनाणं जेण अत्थओ दिट्ठं ।
 एक्कारसअंगाइ, पइएणं दिट्ठिवाओ य ॥ २३ ॥
 दव्वाण सव्वभावा, सव्वपमाणेहि जस्स उवलद्धा ।
 सव्वाहि नयवीहीहिं य, दित्थारुइ त्ति नायव्वो ॥ २४ ॥
 दंसणनाणचरित्ते, तवविणए सव्वसमिइगुत्तीसु ।
 जो किरियाभावरुई, सो खलु किरियारुई नाम ॥ २५ ॥
 अणभिग्गहियकुदिट्ठी, संखेवरुइ त्ति होइ नायव्वो ।
 अविसारओ पवयणे, अणभिग्गहिओ य सेसेसु ॥ २६ ॥
 जो अत्थिकायधम्मं सुयधम्मं खलु चरित्तधम्मं च ।
 सहइइ जिणाभिहियं, सो धम्मरुइ त्ति नायव्वो ॥ २७ ॥
 परमत्थसंथवो वा, सुदिट्ठपरमत्थसेवणा वा वि ।
 वावन्नकुदंसणवज्जणा, य सम्मत्तसहइइणा ॥ २८ ॥
 नत्थि चरित्तं सम्मत्तदिहूणां, दंसणे उ भइयव्वं ।
 सम्मत्तचरित्ताइं, जुगधं पुव्वं व सम्मत्तं ॥ २९ ॥

नादंसणिस्स

नाणं,

नारोण विणा न हुन्ति चरणगुणा ।

अगुणिस्स नत्थि मोक्खो,

नत्थि अमोक्खस्स निव्वाणं ॥ ३० ॥

निस्संक्रिय-निक्कखिय निव्वितिगिच्छं अमूढदिट्ठी य ।
 उववूहथिरीकरणे, वच्छल्ल-पभावणे अट्ट ॥ ३१ ॥
 सामाइयत्थ पढमं, छेओवट्ठावणं भवे विइयं ।
 परिहारविसुद्धीयं, सुहुमं तह संपरायं च ॥ ३२ ॥
 अकसायमहक्खायं, छउमत्थस्स जिणस्स वा ।
 एयं चयरित्तकरं, चारित्तं होइ आहियं ॥ ३३ ॥
 तवो य दुविहो वुत्तो, बाहिरब्भन्तरो तथा ।
 बाहिरो छव्विहो वुत्तो, एवमब्भन्तरो तवो ॥ ३४ ॥
 नाणेण जाणइ भावे, दंसणेण य सदहे ।
 चरित्तेण^१ निगिणहाइ, तवेण परिसुज्झइ ॥ ३५ ॥
 खवित्ता पुव्वक्कमाइं, संजमेण तवेण य ।
 सब्बदुक्खपहीणट्ठा, पक्कमन्ति महेसिणो ॥ ३६ ॥ त्ति वेमि
 ॥ मोक्खमग्गई समत्तं ॥ २८ ॥

॥ अह सम्मत्तपरक्कमं एगूणतीसइमं अज्झयणं ॥

सुयं मे आउसं ! तेणं भगवया एवमक्खायं-इह खलु
 सम्मत्तपरक्कमे नाम अज्झयणे समणेण भगवया महावीरेण
 कासवेण पवेइए, जं सम्मं सदहित्ता पत्तइत्ता रोयइत्ता
 फासित्ता पात्तइत्ता तीरित्ता कित्तइत्ता सोहइत्ता आराहित्ता
 आणए अणुपालइत्ता बहवे जीवा सिज्झन्ति वुज्झन्ति मुच्चन्ति
 परिनिव्वायन्ति सब्बदुक्खाणमन्तं करेन्ति । तस्सं एं अयमट्ठे
 एवमाहिज्जइ, तंजहाः—

संवेगे^१ निव्वेए^२ धम्मसद्दा^३ गुरुसाहम्मियसुस्सुसणया^४

आलोयण्या ५ निन्दण्या ६ गरिहण्या ७ सामाइए ८ चउव्वी-
 सत्थवे ९ वन्दण्या १० पडिकमणे ११ काउस्सग्गे १२ पच्च-
 क्खारो १३ थत्थुईमंगले १४ कालपडिठेइण्या १५ पायच्छित्त-
 करणे १६ खमावण्या १७ सज्जाए १८ वायण्या १९ पडि-
 पुच्छण्या २० पडियट्टण्या २१ अणुप्पेहा २२ धम्मकहा २३
 सुयस्स आराहण्या २४ एगग्गमणसंनिवेशण्या २५ संजमे २६
 तवे २७ वोदारो २८ सुहसाए २९ अपडिबद्धया ३० विवित्त-
 सयणासणसेवण्या ३१ विणियट्टण्या ३२ संभोगपच्चक्खारो ३३
 उवहिपच्चक्खारो ३४ आहारपच्चक्खारो ३५ कसायपच्चक्खारो ३६
 जोगपच्चक्खारो ३७ सरीरपच्चक्खारो ३८ सहायपच्चक्खारो ३९
 भत्तपच्चक्खारो ४० सम्भावपच्चक्खारो ४१ पडिरूवण्या ४२
 वेयावच्चे ४३ सच्चगुणसंपणण्या ४४ वीयरगगा ४५ खन्ती ४६
 मुत्ती ४७ महत्ते ४८ अज्जत्ते ४९ भावसच्चे ५० करणसच्चे ५१
 जोगसच्चे ५२ मणगुत्तया ५३ वयगुत्तया ५४ कायगुत्तया ५५
 मणसमाधारण्या ५६ वयसमाधारण्या ५७ कायसमाधार-
 णया ५८ नाणसंपन्नया ५९ दंसणसंपन्नया ६० चरित्तसंपन्नया ६१
 सोइंदियनिग्गहे ६२ चक्खिन्दियनिग्गहे ६३ घाणिन्दिय-
 निग्गहे ६४ जिब्भिन्दियनिग्गहे ६५ फासिन्दियनिग्गहे ६६ कोह-
 विजए ६७ माणविजए ६८ मायाविजए ६९ लोहविजए ७० पेज्ज-
 दोसमिच्छादंसणविजए ७१ सेलेसी ७२ अकम्मया ॥७३॥

संव्रेणां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? संव्रेणां अणुत्तरं धम्म-
 सद्धं जणयइ । अणुत्तराए धम्मसद्धाए संव्रेणं हव्वमागच्छइ ।
 अण्णन्ताणुवन्धिक्कोहमाणमायालोभे खव्वेइ । तवं च कम्मं न
 वन्धइ । तप्पच्चइयं च णं मिच्छत्तविसोहिं काऊणदंसणाराहए
 भवइ । दंसणविसोहीए य णं विसुद्धाए अत्थेगइए तेणेव

भवग्गहरोरां^१ सिञ्जइ । सोहीए य रां विसुद्धाए तच्च पुणो
भवग्गहरोरां नाइक्कमइ ॥ १ ॥

निव्वेएणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? निव्वेएणं दिव्वमाणुस-
तेरिच्छएसु कामभोगेसु निव्वेयं हव्वमाणुच्छइ, सव्वविसएसु
विरज्जइ । सव्वविसएसु विरज्जमःणे^२ आरम्भपरिच्चायं करेइ ।
आरम्भपरिच्चायं करेमाणे संसारमग्गं वोच्छिन्दइ, सिद्धिमग्गं
पडिवन्ने य भवइ ॥ २ ॥

धम्मसद्धाए रां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? धम्मसद्धाए रां
सायासोकखेसु रज्जमाणे विरज्जइ । आगारधम्मं च रां चयइ ।
अणगारिए रां जीवे सारीरमाणसाणं दुक्खाणं छेयणभेयण-
संजोगाईणं वोच्छेयं करेइ अवावाहं च रां सुहं निव्वत्तेइ ॥३॥

गुरुसाहम्मियसुस्सूखणयाए रां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ?
गुरुसाहम्मियसुस्सूखणयाए विणियपडिवत्तिं जणयइ । विण-
यपडिवन्ने य रां जीवे अणच्चाखायणसीले नेरइयतिरिक्ख-
जोणियमणुस्सदेवदुग्गईओ निरुम्भइ । वणसंजलणभत्ति-
बहुमाणयाए मणुस्सदेवगईओ निबन्धइ, सिद्धिं सोग्गइं च
विसोहेइ । पसत्थाइं च रां विणयमूलाइं सव्वकजाइं साहेइ
अन्ने य बहवे जीवे विणिइत्ता भवइ ॥ ४ ॥

आलोयणाए रां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? आलोयणाए
रां मायानियाणमिच्छादंसणसल्लाणं मोक्खमग्गतिग्घाणं अणंत
संसारबन्धणाणं उद्धरणं करेइ । उज्जुभावं च जणयइ ।
उज्जुभावपडिवन्ने य रां जीवे अमाई इत्थीत्रेयनपुंसगत्रेयं च
न बन्धइ । पुव्वबद्धं च रां निज्जरेइ ॥ ५ ॥

१. सिञ्जन्ति, बुञ्जन्ति, मुञ्चन्ति, परिनिव्वायन्ति, सव्वदुक्खा-
णमंतं केति । २. आरंभपरिग्गहपरि० । ३-वद्धणाणं ।

निन्दणयाए रां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? निन्दणयाए रां पच्छाणुतावं जणयइ । पच्छाणुतावेरां द्दिरज्जमाणे करणगुणसेट्ठिं पडिवज्जइ । करणगुणसेट्ठीपडिवज्जे य रां अणगारे मोहणिज्जं कम्मं उग्घाएइ ॥ ६ ॥

गरहणयाए रां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? गरहणयाए अपुरकारं जणयइ । अपुरकारणए रां जीवे अप्पसत्थेहिंतो जोगेहिंतो नियत्तेइ, पसत्थे य पडिवज्जइ । पसत्थजोगपडिवज्जे य णं अणगारे अणन्तघ इपज्जवे खवेइ ॥ ७ ॥

सामाइएरां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? सामाइएरां सावज्जजोगविरइं जणयइ ॥ ८ ॥

चउत्थीसत्थएरां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? चउत्थीसत्थएरां दंसणविसोहिं जणयइ ॥ ९ ॥

वन्दणएरां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? वन्दणएरां नीयागोयं कम्मं खवेइ । उच्चागोयं कम्मं निवन्धइ । सोहग्गं च रां अपडिहयं अणफलं निव्वत्तेइ । दाहिणभावं च रां जणयइ ॥ १० ॥

पडिक्कमणेरां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? पडिक्कमणेरां वयच्छिहाणि पिहेइ । पिहियवयच्छिहे पुण जीवे निरुद्धासवे असवलचरित्ते अट्टसु पवयणमायासु उवउत्त अपुहत्त सुप्पणिहिंदिए विहरइ ॥ ११ ॥

काउसग्गेरां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? काउसग्गेरां तीयपडुप्पपत्तं पायच्छित्तं विसोहेइ । विसुद्धपायच्छित्ते ण जीवे

निव्वुयहियए ओहरियभरुव्व भारवहे ^१पसत्थज्जाणोवगए सुहं सुहेरां विहरइ ॥ १२ ॥

पञ्चकखारेणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? पञ्चकखारेणं आसवदाराइं निरुम्भइ । पञ्चकखारेणं इच्छानिरोहं जणयइ । इच्छानिरोहं गए य एां जीवे सव्वदव्वेसु विणीयतएहे सीइभूए विहरइ ॥ १३ ॥

थवथुइमंगलेरां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? थ० नाएदंसए-चरित्तवोहिलाभं जणयइ । नाएदंसएचरित्तवोहिलाभसंपन्ने य एां जीवे अन्तकिरियं कप्पविमाणोववत्तिगं आरहणं आरा-हेइ ॥ १४ ॥

कालपडिलेहणयाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? काल-पडिलेहणयाए णाणावरणिज्जं कम्मं खवेइ ॥ १५ ॥

पायच्छित्तकरणेणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? पा० पाव-विसोहिं जणयइ, निरइयारे वावि भवइ । सम्मं च णं पाय-च्छित्तं पडिवज्जमाणे मग्गं च मग्गफलं च विसोहेइ, आयारं च आयारफलं च आराहेइ ॥ १६ ॥

खमावणयाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? ख० पल्हा-यणभावं जणयइ । पल्हायणभावमुवगए य सव्वपाणभूय-जीवसत्तेसु मित्तीभावमुप्पाएइ । मित्तीभावमुवगए य जीवे भावविसोहिं काऊए निब्भए भवइ ॥ १७ ॥

सज्झाएण भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? स० णाणावरणिज्जं कम्मं खवेइ ॥ १८ ॥

वायणाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? वा० निज्जरं जण-
यइ । सुयस्स य अणुसज्जणाए अणासायणाए वट्टए । सुयस्स
अणुसज्जणाए अणासायणाए वट्टमाणे तित्थधम्मं अवलम्बइ ।
तित्थधम्मं अवलम्बमाणे महानिज्जरे महापज्जवसारणे भवइ १६

पडिपुच्छणयाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? प० सुत्त-
त्थतदुभयाइं विसोहेइ । कंखामोहणिज्जं कम्मं वोच्छिन्दइ ॥ २० ॥

परियट्ठणयाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? प० वंज-
णाइं जणयइ, वंजणलद्धिं च उप्पाएइ ॥ २१ ॥

अणुप्पेहाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? अ० आउय-
वज्जाओ सत्तकम्मपगडीओ धणियबन्धणवद्धाओ सिट्ठिल-
बन्धणवद्धाओ पकरेइ । दीहकालट्ठिइयाओ हस्सकालट्ठिइयाओ
पकरेइ । तित्वाणुभावाओ मन्दाणुभावओ पकरेइ । (बहु-
पएसग्गाओ अप्पपएसग्गाओ पकरेइ) आउयं च णं कम्मं
सिया बन्धइ, सिया जो बन्धइ । आयावेयणिज्जं च णं कम्मं
नो भुज्जो २ उवचिणइ । अणाइयं च णं अणवदग्गं दीह-
मद्धं चाउरन्ते संसारकन्तारं खिण्णामेव वीइवयइ ॥ २२ ॥

धम्मकहाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? ध० कम्मनिज्जरं
जणयइ । धम्मकहाए णं पवयणं पभावेइ । पवयणपभावेणं
जीवे आगमेसस्स भइत्ताए कम्मं निवन्धइ ॥ २३ ॥

सुयस्स आराहणयाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? सु०
अन्नाणं खवेइ न य संकिलिस्सइ ॥ २४ ॥

एगग्गमणसंनिवेशणयाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ?
ए० चित्तनिरोहं करेइ ॥ २५ ॥

१. अन्ये पठन्ति—सायावेयणिज्जं च णं कम्मं भुज्जो २ उवचिणाइ ।

संजमरणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? स० अणणहयत्तं जणयइ ॥ २६ ॥

तवेणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? तवेणं वोदाणं जणयइ ॥ २७ ॥

वोदाणेणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? वो० अकिरियं जणयइ । अकिरियाए भवित्ता तओ पच्छा सिज्झइ, बुज्झइ मुच्चइ, परिनिव्वायइ, सव्वदुक्खाणमन्तं करेइ ॥ २८ ॥

सुहसाएणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? सु० अणुस्सुयत्तं जणयइ । अणुस्सुयाए णं जीवे अणुकम्पए अणुब्भडे विगयसोगे चरित्तमोहणिज्जं कम्मं खवेइ ॥ २९ ॥

अपड्डिबद्धयाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? अ० निस्संगत्तं जणयइ । निस्संगत्तेणं जीवे एगे एगग्गच्छित्ते दिया य राओ य असज्जमाणे अपड्डिबद्धे यावि विहरइ ॥ ३० ॥

विवित्तसयणासणयाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? वि० चरित्तगुत्तिं जणयइ । चरित्तगुत्ते य णं जीवे विवित्ताहारे दढचरित्ते एगन्तरए मोक्खभावपड्डिवच्चे अट्टविहकम्मगंठिं निज्जरेइ ॥ ३१ ॥

विनियट्टणयाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? वि० पावकम्माणं अकरणयाए अब्भुट्टेइ । पुव्वबद्धाण य निज्जरणयाए पावं नियत्तेइ । तओ पच्छा चाउरन्तं संसारकन्तारं वीइवयइ ॥ ३२ ॥

संभोगपच्चक्खाणेणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? सं० आल-

म्बणाइं खवेइ । निरालम्बणस्स य आययट्ठिया योगा भवन्ति । सपणां लाभेणं संतुस्सइ, परलाभं नो आसादेइ, परलाभं नो तक्केइ, नो पीहेइ, नो पत्थेइ, नो अभिलसइ । परलाभं अणा-साण्णमाणे अतक्केमाणे अपीहमाणे अपत्थेमाणे अणभिलस-माणे दुच्चं सुहसेज्जं उवसंपज्जित्ता णं विहरइ ॥ ३३ ॥

उवहिपच्चक्खारोणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? उ० अपलि-मन्थं जणयइ । निरुवहिण णं जीवे निकंखी उवहिमन्तरेण य न संकिलिस्सइ ॥ ३४ ॥

आहारपच्चक्खारोणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? आहार० जीवियासंसप्पओगं वोच्छिन्दइ । जीवियासंसप्पओगं वोच्छि-न्दिता जीवे आहारमन्तरेणं न संकिलिस्सइ ॥ ३५ ॥

कसायपच्चक्खारोणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? क० वीय-रागभावं जणयइ वीयरगभावपडिवेत्ते वि य णं जीवे सम-सुइदुक्खे भवइ ॥ ३६ ॥

जोगपच्चक्खारोणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? जो० अजो-गत्तं जणयइ । अजोगी णं जीवे नवं कम्मं न वन्धइ, पुव्ववद्धं निज्जरेइ ॥ ३७ ॥

सरीरपच्चक्खारोणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? स० सिद्धा-इसयगुणकित्ताणं निव्वत्तेइ । सिद्धाइसयगुणसंपन्ने य णं जीवे लोगगमुवगण परमसुही भवइ ॥ ३८ ॥

सहायपच्चक्खारोणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? स० एगी-भावं जणयइ । एगीभावभूए य णं जीवे एगत्तं भावेमाणे अप्प-

सहे, अप्पभंभे, अप्पकलहे अप्पकसए, अप्पतुमंतुमे, संज-
मबहुले, संवरबहुले, समाहिए यावि भवइ ॥ ३६ ॥

भत्तपच्चकखारेण भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? भ० अणेगाइ
भवसयाइं निरुम्भइ ॥ ४० ॥

सब्भावपच्चकखारेण भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? स० अनि-
यट्ठिं जणयइ । अनियट्ठिपडिवन्ने य अणगारे चत्तारि केवली-
कम्मंसे खवेइ तंजहा-वेयणिज्जं आउयं नामं गोयं ॥ तओ पच्छा
सिज्झइ, बुज्झइ, मुच्चइ जाव सव्वदुक्खारेणमन्तं करेइ ॥ ४१ ॥

पडिरूवयाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? प० लाघवियं
जणयइ । लघुभूए णं जीवे अप्पमत्ते पागडालिंणे पसत्थालिंणे
विसुद्धसम्मत्ते सत्तसमिइसमत्ते सव्वपाणभूयजीवसत्तेसु
वीससणिज्जरूवे अप्पडिलेहे जिइन्दिए विउलतवसमिइसम-
न्नागए यावि भवइ ॥ ४२ ॥

वेयावच्चरणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? वे० तित्थयरनाम-
गोत्तं कम्मं निबन्धइ ॥ ४३ ॥

सव्वगुणसंपन्नयाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? स०
अपुणरावत्तिं जणयइ । अपुणरावत्तिं पत्तए य णं जीवे सारीर-
माणसाणं दुक्खारेणं नो भागी भवइ ॥ ४४ ॥

वीयरागयाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? वी० नेहाणुय-
न्धणाणि तरहाणुयन्धणाणि य वोळ्ळुन्दइ, मणुन्नामणुन्नेसु
सइफरिसरूवरसगन्धेसु चैव विरज्जइ ॥ ४५ ॥

खन्तीए रां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? खन्तीए परीसहे
जिणइ ॥ ४६ ॥

मुत्तीए रां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? मु० अकिंचरां
जणयइ । अकिंचरो य जीवे अत्थलोलाणां पुरिसाणां अपत्थ-
णिज्जो भवइ ॥ ४७ ॥

अज्जवयाए रां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? अ० काउज्जुययं
भाबुज्जुययं भासुज्जुययं अविसंवायरां जणयइ । अविसंवायरा-
संपन्नयाए रां जीवे धम्मस्स आराहए भवइ ॥ ४८ ॥

महवयाए रां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? म० अणुस्सि-
यत्तं जणयइ । अणुस्सियत्तेण जीवे मिउमहवसंपन्ने अट्ट
मदट्टाणाइं निट्टावेइ ॥ ४९ ॥

भावसच्चेरां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? भा० भावविसोहिं
जणयइ । भावविसोहिणं वट्टमाणे जीवे अरहन्तपन्नत्तस्स
धम्मस्स आराहणयाए अब्भुट्टेइ । अरहन्तपन्नत्तस्स धम्मस्स
आराहणयाए अब्भुट्टित्तं परलोगधम्मस्स आराहए भवइ ॥ ५० ॥

करणसच्चेरां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? क० करणसत्तिं
जणयइ । करणसच्चे वट्टमाणे जीवे जहा वाईं तहाकारी यावि
भवइ ॥ ५१ ॥

जोगसच्चेरां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? जो० जोगं विसो-
हेइ ॥ ५२ ॥

मणगुत्तयाए रां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? म० जीवे
एगगं जणयइ । एगगचित्ते रां जीवे मणगुत्ते संजमारा-
हए भवइ ॥ ५३ ॥

वयगुत्तयाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? व० निद्वियारत्तं जणयइ । निद्वियारे णं जीवे वइगुत्ते अज्झणपजोगसाहणजुत्ते यावि विहरइ ॥ ५४ ॥

कायगुत्तयाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? का० संवरं जणयइ । संवरेणं कायगुत्ते पुणो पावासवनिरोहं करेइ ॥ ५५ ॥

मणसमाहारणयाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? म० एगगं जणयइ । एगगं जणइत्ता नाणपज्जवे जणयइ । नाणपज्जवे जणइत्ता सम्मत्तं विसोहेइ मिच्छत्तं च निज्जरेइ ॥ ५६ ॥

वयसमाहारणयाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? व० वयसाहारणदंसणपज्जवे विसोहेइ । वयसाहारणदंसणपज्जवे विसोहित्ता सुलहबोहियत्तं निव्वत्तेइ, दुल्लइबोहियत्तं निज्जरेइ ॥ ५७ ॥

कायसमाहारणयाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? का० चरित्तपज्जवे विसोहेइ । चरित्तपज्जवे विसोहित्ता अहक्खायचरित्तं विसोहेइ । अहक्खायचरित्तं विसोहेत्ता चत्तारि केवलिकम्मसे खवेइ । तओ पच्छा सिज्झइ, बुज्झइ, मुच्चइ, परि निव्वाइ, सव्वदुक्खाणमन्तं करेइ ॥ ५८ ॥

नाणसंपन्नयाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? ना० जीवे सव्वभावाहिगमं जणयइ । नाणसंपन्ने जीवे चाउरन्ते संसारकन्तारे न विणस्सइ ।

जहां सूई ससुत्ता पडिथा न विणस्सइ ।

तहा जीवे ससुत्ते संसारे न विणस्सइ ॥

नाणविणयतवचरित्तजोगे संपाउणइ, ससमयपरसमयविसारए य असंघायणिज्जे भवइ ॥ ५९ ॥

दंसणसंपन्नायाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? दं० भव-
मिच्छत्तछेयणं करेइ, परं न विज्झायइ । परं अविज्झापमाणे
अणुत्तरेणं नाणदंसणेणं अण्णणं संजोएमाणे सम्मं भावे-
माणे विहरइ ॥ ६० ॥

चरित्तसंपन्नायाए णं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? चरित्त०
सेलेसीभावं जणयइ । सेलेसिं पडिवन्ने य अण्णणारे चत्तारि
केवलीकम्मसे खवेइ । तओ पच्छा सिज्झइ, बुज्झइ, मुच्चइ,
परिनिव्वायइ, सब्बदुक्खाणमन्तं करेइ ॥ ६१ ॥

सोइन्द्रियनिग्गहेणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? सो० मणु-
न्नामणुन्नेसु सहेसु रागदोसनिग्गहं जणयइ, तप्पच्चइयं कम्मं
च णं न बन्धइ, पुव्ववद्धं च निज्जरेइ ॥ ६२ ॥

चक्खिन्द्रियनिग्गहेणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? च० मणु-
न्नामणुन्नेसु रूवेसु रागदोसनिग्गहं जणयइ,, तप्पच्चइयं च णं
कम्मं न बन्धइ, पुव्ववद्धं च निज्जरेइ ॥ ६३ ॥

घाणिन्द्रियनिग्गहेणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? घा० मणु-
न्नामणुन्नेसु गन्धेसु रागदोसनिग्गहं जणयइ, तप्पच्चइयं च णं
कम्मं न बन्धइ, पुव्ववद्धं च निज्जरेइ ॥ ६४ ॥

जिब्भिन्द्रियनिग्गहेणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? जि० मणु-
न्नामणुन्नेसु रसेसु रागदोसनिग्गहं जणयइ, तप्पच्चइयं च णं
कम्मं न बन्धइ, पुव्ववद्धं च निज्जरेइ ॥ ६५ ॥

फासिन्द्रियनिग्गहेणं भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? फा० मणु-

नामणुन्तेसु फासेसु रागदोसनिग्गहं जणयइ, तप्पच्चइयं च णं कम्मं न बन्धइ, पुब्बवद्धं च निज्जरेइ ॥ ६६ ॥

कोहविजएणां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? को० खन्ति जणयइ, कोहवेयणिज्जं कम्मं न बन्धइ, पुब्बवद्धं च निज्जरेइ ॥ ६७ ॥

माणविजएणां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? मा० महवं जणयइ, माणवेयणिज्जं कम्मं न बन्धइ, पुब्बवद्धं च निज्जरेइ ॥ ६८ ॥

मायाविजएणां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? मा० अज्जवं जणयइ, मायावेयणिज्जं कम्मं न बन्धइ, पुब्बवद्धं च निज्जरेइ ॥ ६९ ॥

लोभविजएणां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? लो० संतोसं जणयइ, लोभवेयणिज्जं कम्मं न बन्धइ, पुब्बवद्धं च निज्जरेइ ७०.

पिज्जदोसमिच्छादंसणविजएणां भन्ते ! जीवे किं जणयइ ? पि० नाणदंसणचरित्ताराहणयाए अब्भुट्ठेइ । अट्टविहस्स कम्मस्स कम्मगण्ठविमोयणयाए तप्पढमयाए जहाणुपुब्बीए अट्टावीसइविहं मोहरिज्जं कम्मं उग्घाएइ पंचविहं नाणावरणिज्जं, नवविहं दंसणावरणिज्जं, पंचविहं अन्तराइयं, एए तिन्निवि कम्मंसे जुगवं खवेइ । तत्रो पच्छा अणुत्तरं कसियां पडिपुएणां निरावरणां वितिमिरं विसुद्धं लोगलोगप्पभावं केवलवरनाणदंसणां समुप्पाडेइ । जाव सजोगी भवइ, ताव ईरियावहियं कम्मं निबन्धइ सुहफरिसं दुसमयटिइयं । तं पढमसमए वद्धं, विइयसमए वेइयं, तइयसमए निज्जिएणां, तं बद्धं पुट्टं उदीरियं वेइयं निज्जिएणां सेयाळे य अकम्मं यावि भवइ ७१.

अहाउयं पालइत्ता अन्तोमुहुत्तद्वावसेसाए जोगनिरोहं
करेमाणे सुहुमकिरियं अप्पडिवाइं सुक्कञ्जाणां भायमाणे तप्प-
ढमयाए मणजोगं निरुंभइ, वयजोगं निरुंभइ, कायजोगं निरुं-
भइ आणपाणनिरोहं करेइ, ईसिपंचहस्सक्खरुच्चारणद्धाए
य णं अणगारे समुच्छिन्नकिरियं अनियट्टिसुक्कञ्जाणां झियाय-
माणे वेयणिज्जं आउयं नामं गोत्तं च एए चत्तारि कम्मंसे
जुगवं खवेइ ॥ ७२ ॥

तओ ओराल्लियतेयकम्माइं सव्वाहिं विप्पजहणाहिं विप्प-
जहित्ता उज्जुसेट्ठिपत्ते अकुसमाणगई उड्ढं एगसमणं
अविग्गहेणं तत्थ गन्ता सागारोवउत्ते सिज्झइ बुज्झइ जाव
अंतं करेइ ॥ ७३ ॥

एस खलु सम्मत्तपरक्कम्मस्स अज्झयणस्स अट्ठे समणेणं
भगवया महावीरेणं आघट्ठिए, पन्नविए, परूविए, दंसिए-
निदंसिए उवदंसिए ॥ ७४ ॥ त्ति वेमि ॥

॥ सम्मत्तपरकमे समत्ते ॥ २१ ॥

॥ अह त्वमग्गं तीसइमं अज्झयणं ॥

जहा उ पावगं कम्मं, रागदोससमज्जियं ।
खवेइ तवसा भिक्खू, तमेगग्गमणो सुण ॥ १ ॥
पाणिवहमुसावाया अदत्तमेहुणपरिग्गहा विरओ ।
राईभोयणविरओ, जीवो भवइ अणासवो ॥ २ ॥
पंचसमिओ तिगुत्तो, अकसाओ जिइंदिओ ।
अणारवो य निस्सह्लो, जीवो होइ अणासवो ॥ ३ ॥

एएसिं तु विवच्चाप्ते, रागदोससमज्जियं ।
 खवेइ उ जहा भिक्खू, तमेगगमणो सुण ॥ ४ ॥
 जहा महातलायस्स, संनिरुद्धे जलागमे ।
 उस्सिचणाए तवणाए, कमेणं सोसणा भवे ॥ ५ ॥
 एवं तु संजयस्सावि, पावकम्मनिरासवे ।
 भवकोडीसंचियं कम्मं, तवसा निज्जरिज्जइ ॥ ६ ॥
 सो तवो दुविहो वुत्तो, बाहिरव्वभन्तरो तथा ।
 बाहिरो छुव्विहो वुत्तो, एवमव्वभन्तरो तवो ॥ ७ ॥
 अणसणमूणोयरिया, भिक्खायरिया य रसपरिच्चाओ ।
 कायकिलेसो संलीणया य, वज्झो तओ होइ ॥ ८ ॥
 इत्तरियमरणकाला य, अणसणा दुवेहा भवे ।
 इत्तरिया सावकंखा, निरवकंखा उ बिइज्जिया ॥ ९ ॥
 जो सो इत्तरियतवो, सो समामेण छुव्विहो ।
 सेढितवो पयरतवो, घणो य तह होइ वग्गो य ॥ १० ॥
 तत्तो य वग्गवग्गो, पंचमो छट्ठओ पइरणतओ ।
 मणइच्छियचित्तथो, नायव्वो होइ इत्तरिओ ॥ ११ ॥
 जा सा अणसणा मरणे, दुविहा सा वियाहिया ।
 सवियारमवियारा, कायचिट्ठं पई भवे ॥ १२ ॥
 अहवा सपरिकम्मा, अपरिकम्मा य आहिया ।
 नीहारिमनीहारी, आहारच्छेओ दोसु वि ॥ १३ ॥
 ओमोयरणं पंचहा, समासेण वियाहियं ।
 दव्वओ खेत्तकालेण, भावेणं पज्जवेहि य ॥ १४ ॥
 जो जस्स उ आहारो, तत्तो ओमं तु जो करे ।
 जहन्नेणेगसिथाई, एवं दव्वेण ऊ भवे ॥ १५ ॥

गामे नगरे तह रायहाणिनिगमे य आगरे पल्ली ।
 खेडे कव्वडदोणमुहपट्टणमडम्बसंवाहे ॥ १६ ॥
 असमपए विहारे, सन्निवेशे समायघोसे य ।
 थलिसेणाखन्धारे, सत्थे संवट्टकोट्टे य ॥ १७ ॥
 वाडेसु य रत्थासु व घरेसु वा एवमित्थियं खेत्तं ।
 कप्पइ उ एवमाई, एवं खेत्तेण ऊ भवे ॥ १८ ॥
 पेडा य अद्धपेडा, गोमुत्तिपयंगवीहिया चेव ।
 सम्बुक्कावट्टाययगन्तुपच्चगया छुट्टा ॥ १९ ॥
 दिवसस्स पोरुसीरां, चउरहंपि उ जत्तिओ भवे कालो ।
 एवं चरमाणो खलु कालोमाणं मुण्येयव्वं ॥ २० ॥
 अहवा तइयाए पोरिसीए, उणाइ घासमेसन्तो ।
 चउभागूणाए वा एवं कालेण ऊ भवे ॥ २१ ॥
 इत्थी वा पुरिसो वा, अंतकिओ वा नलंकिओ वावि ।
 अन्नयरवयत्थो वा, अन्नयरेण व वत्थेणं ॥ २२ ॥
 अन्नेण विसेसेरां, वरणेणं भावमणुमुयन्ते उ ।
 एवं चरमाणो खलु, भवोमाणं मुण्येयव्वं ॥ २३ ॥
 दव्वे खेत्ते काले भावम्मि य आहिया उ जे भावा ।
 एएहि ओमचरओ, पज्जवचरओ भवे भिक्खू ॥ २४ ॥
 अट्टविहगोयरगं तु, तहा रुत्तेव एरुणा ।
 अभिग्गहा य जे अन्न, भिक्खायरियमाहिया ॥ २५ ॥
 खीरदहिसप्पिमाई, पणीयं पाणभोयरां ।
 परिवज्जरां रसां तु, भणियं रसविवज्जरां ॥ २६ ॥
 ठाणा वीरासणाईया, जीवस्स उ सुहावहा ।
 उग्गा जहा धरिज्जन्ति, कायकिल्लेसं तमाहियं ॥ २७ ॥
 एगन्तमणावाए, इत्थीपसुविवज्जिए ।
 सयणासणसेवणाया, विवित्तसयणासरां ॥ २८ ॥

एसो बहिरंगतवो, समासेण वियाहिओ ।
 अब्भिनंतरं तवं एतो, बुच्छामि अणुपुब्बसो ॥ २६ ॥
 पायच्छित्तं विणओ, वेयावच्चं तहेव सज्झओ ।
 ज्ञाणं च विउत्सगो, एसो अब्भिनंतरो तवो ॥ ३० ॥
 आलोयणारिहाईयं, पायच्छित्तं तु दसविहं ।
 जं भिक्खू वहई सम्मं, पायच्छित्तं तमाहियं ॥ ३१ ॥
 अब्भुट्ठारां अंजलिकरणां, तहेवासणदायणां ।
 गुरुभत्तिभावसुस्सूसा, विणओ एस वियाहिओ ॥ ३२ ॥
 आयरियमाईए, वेयावच्चम्मि दसविहे ।
 आसेवणां जहा थामं, वेयावच्चं तमाहियं ॥ ३३ ॥
 वायणा पुच्छणा चैव, तहेव परियट्ठणा ।
 अणुप्पेहा धम्मकहा, सज्झओ पञ्चहा भवे ॥ ३४ ॥
 अट्ठरुद्दण्णि वज्जित्ता, ज्ञाएज्जा सुसमाहिए ।
 धम्मसुक्काइं भाणाइं, भाणां तं तु बुहा वए ॥ ३५ ॥
 सयणासणठारणे वा जे उ भिक्खू न वावरे ।
 कायस्स विउत्सगो, छट्ठो सो परिकित्तिओ ॥ ३६ ॥
 एवं तवं तु दुविहं, जे सम्मं आयरे मुणी ।
 सो खिप्पं सव्वसंसारा, विप्पमुच्चइ पण्डओ ॥ ३७ ॥ त्ति वेमि
 ॥ तवमगं समत्तं ॥ ३० ॥

॥ अह चरणविही नामं एगतीमइमं अज्भयणं ॥

चरणविहिं पवक्खामि, जीवस्स उ सुहावहं ।

जं चरित्ता बहू जीवा, तिएणा संसारसागरं ॥ १ ॥

एगओ विरइं कुज्जा, एगओ य पवत्तणां ।

असंजमे नियत्ति च, संजमे य पवत्तणां ॥ २ ॥

रागदोसे य दो पात्रे, पावकम्मपवत्तणे ।
 जे भिक्खू रुंभइ निच्चं से न अच्छइ मण्डले ॥ ३ ॥
 दण्डाणं गारवाणां च, सल्लाणं च तियं तियं ।
 जे भिक्खू चयइ निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ ४ ॥
 दिव्वे य जे उवसग्गे, तथा तेरिच्छुमाणुसे ।
 जे भिक्खू सहई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ ५ ॥
 विगहाकसायसन्नाणं भाणाणां च दुयं तथा ।
 जे भिक्खू वज्जई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ ६ ॥
 वणसु इन्दियत्थेसु, समिईसु किंरियासु य ।
 जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ ७ ॥
 लेसासु छसु काणसु छुक्के आहारकारणे ।
 जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ ८ ॥
 पिण्डोग्गहपडिमासु, भयट्टाणेसु सत्तसु ।
 जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ ९ ॥
 मदेसु वम्भगुत्तीसु, भिक्खुधम्ममि दसविहे ।
 जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ १० ॥
 उवासगाणां पडिमासु, भिक्खूणां पडिमासु य ।
 जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ ११ ॥
 किरियासु भूयगामेसु, परमाहम्मिणसु य ।
 जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ १२ ॥
 गाहासोलसएहिं, तथा असंजमम्मि य ।
 जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ १३ ॥
 वम्भम्मि नायज्झयणेसु, ठाणेसु य ऽसमाहिण ।
 जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ १४ ॥

एगवीसाए सबले, बावीसाए परीसहे ।
 जेमिक्खू जयई निच्चं, से न अच्चइ मण्डले ॥ १५ ॥
 तेवीसाइ सूयगडे, रूवाहिणसु सुरेसु अ ।
 जेमिक्खू जयई निच्चं, से न अच्चइ मण्डले ॥ १६ ॥
 पणुवीसभावणासु, उद्देमेसु दसाइणं ।
 जेमिक्खू जयई निच्चं, से न अच्चइ मण्डले ॥ १७ ॥
 अणगारगुणेहिं च, पणप्पम्मि तहेव य ।
 जेमिक्खू जयई निच्चं, से न अच्चइ मण्डले ॥ १८ ॥
 पावसुयपसंगेसु, मोहठाणेसु चेव य ।
 जेमिक्खू जयई निच्चं, से न अच्चइ मण्डले ॥ १९ ॥
 सिद्धाइगुणजं गेसु, तेत्तीसासायणासु य ।
 जेमिक्खू जयई निच्चं, से न अच्चइ मण्डले ॥ २० ॥
 इय एणसु ठाणेसु, जेमिक्खू जयई सया ।
 खिण्णं सो सव्वसंसारं, दिण्णमुच्चइ पण्डो ॥ २१ ॥ त्ति वेमि
 ॥ चरणविही समत्ता ॥ ३१ ॥

॥ अह पमायट्ठाणं वत्तीसइमं अज्झयणं ॥

अच्चन्तकालस्स समूलगस्स,
 सव्वस्स दुक्खस्स उजो पमोक्खो ।
 तं भासओ मे पडिपुणत्तिता,
 सुरोह एगन्तहियं हियत्थं ॥ १ ॥
 नाणस्स सव्वस्स पगामणाए,
 अज्ञाणमोहस्स विवज्जणाए ।

रागस्स दोसस्स य संखएणां,
 एगन्तसोकखं समुवेइ मोकखं ॥ २ ॥
 तस्सेस मग्गो गुरुविद्धरेवा,
 विवज्जणा बालजणस्स दूरा ।
 सज्जायएगन्तनिसेवणां य,
 सुत्तत्थसंचिन्तणया धिई य ॥ ३ ॥
 आहारमिच्छे मियमे णिज्जं,
 सहायमिच्छे निउणत्थबुद्धिं ।
 निक्केयमिच्छेज्ज विवेगजोग्गं,
 समाहिकामे समणे तवरसी ॥ ४ ॥
 न वा लभेज्जा निउरां सहायं,
 गुणाहियं वा गुणओ समं वा ।
 एगो दि पावाइ विवज्जयंतो,
 विहरेज्जा कामेसु असज्जमाणो ॥ ५ ॥
 जहा य अंडप्पभवा बलागा,
 अण्डं बलागप्पभवं जहा य ।
 एमेव मोहाययरां खु तरहा,
 मोहं च तरहाययरां वयन्ति ॥ ६ ॥
 रागो य दोसो वि य कम्मवीयं,
 कम्मं च मोहप्पभवं वयन्ति ।
 कम्मं च जाइमरणस्स मूलं,
 दुक्खं च जाइमरणं वयन्ति ॥ ७ ॥
 दुक्खं हयं जस्स न होइ तरहा ।
 मोहो हओ जस्स न होइ तरहा ।

तदहा हया जस्स न होइ लोहो,
 लोहो हयो न स न किंचणइ^१ ॥ ८ ॥
 रागं च दोसं च तहेव मोहं,
 उद्धत्तुकामेण समूलजालं ।
 जे जे उंवाया परिवज्जियव्वा,
 ते कित्तइस्सामि अहाणुपुंवि ॥ ९ ॥
 रसा पगामं न निसेवियव्वा,
 पायं रसा दित्तिकरा नराणं ।
 दित्तं च कामा समभिद्ववन्ति,
 दुमं जहा साफलं व पक्खी ॥ १० ॥
 जहा दवग्गी पउरिन्धणे वणे,
 समारुओ नोवसमं उवेइ ।
 एविन्दिउग्गी वि पगामभोइणो,
 न बम्भयारिस्स हियाय कस्सई ॥ ११ ॥
 विवित्तसेज्जासणजन्तियाणं,
 ओमासणाणं दमिइन्दियाणं ।
 न रागसत्तू धरिसेइ चित्तं,
 पराइओ वाहिरिवोसहेहिं ॥ १२ ॥
 जहा विरालावसहस्स मूले,
 न मूसगाणं वसही पसत्था ।
 एमेव इत्थीनिलयस्स मज्जे,
 न बम्भयारिस्स खमो निवासो ॥ १३ ॥

१. किंचणत्थि । २. अवाया परिवज्जियव्वा । ३. हु सेवि० ।

४. ओमासणाए ।

न रूवलावणविलासहासं,
 न जंपियं इगियपेहियं वा ।
 इत्थीण चित्तसि निवेसइत्ता,
 दट्टु ववस्से समणे तवस्सी ॥ १४ ॥
 अदंसरां चैव अपत्थरां च,
 अचिन्तरां चैव अकित्तरां च ।
 इत्थीजणस्सारियज्जाणजुग्गं,
 हियं सया वम्भवण रयारां ॥ १५ ॥
 कामं तु देवीहिं विभूसियाहिं,
 न चाइया खेभइउ तिगुत्ता ।
 तथा वि एगन्तहियं त्ति नच्चा,
 विवित्तवासो मुणियां पसत्थो ॥ १६ ॥
 मोकखाभिकंखिस्स उ माणवस्स,
 संसारभीरुस्स ठियस्स धम्मे ।
 नेयारिसं दुत्तरपत्थि लोए,
 जहित्थिओ बालमणोहराओ ॥ १७ ॥
 एए य संगे समइकमित्ता,
 सुहुत्तरा चैव भवन्ति सेसा ।
 जहा महासागरमुत्तरित्ता,
 नई भवे अवि गङ्ग समणो ॥ १८ ॥
 कामाणुगिद्धिणभवं खु दुक्खं,
 सव्वस्स लोगस्स सदेवगस्स ।
 जं काइयं माणसियं च किञ्चि,
 तस्सन्तगं गच्छइ वीयरगो ॥ १९ ॥
 जहा य किम्पामफला मणोरमा,
 रसेण वरणेण य भुज्जमाणा ।

ते खुडुप जीविण पञ्चमणा,
 एओवम कामगुणा विवागे ॥ २० ॥
 जे इंदियाणां विसया मणुन्ना,
 न तेसु भावं निसिरे कयाइ ।
 न यामणुन्नसु मणां पि कुज्जा,
 समाहिकामे समणे तवस्ती ॥ २१ ॥
 चक्खुस्स रूवं महणां वयन्ति,
 तं सगहेउं तु मणुन्नमाहु ।
 तं दोसहेउं अमणुन्नमाहु,
 समोय जो तेसु सवीयरागो ॥ २२ ॥
 रूवस्स चक्खुं गहणं वयन्ति,
 चक्खुस्स रूवं गहणां वयन्ति ।
 रागस्स हेउं समणुन्नमाहु,
 दोसस्स हेउं अमणुन्नमाहु ॥ २३ ॥
 रूवेसु जो गिद्धिमुवेइ तिव्वं,
 अकालियं पावइ ये विणासं^२ ।
 रागाउरे से जह वा पयंगे,
 आलोयलोले समुवेइ मच्चुं ॥ २४ ॥
 जे यावि दोसं समुवेइ तिव्वं,
 तंसि क्वणे से उ उवेइ दुक्खं ।
 दुहन्तदोसेण सपण जन्तु,
 न विञ्चि रूवं अवरउभइ से ॥ २५ ॥
 एगन्तरत्ते इहंसि रूवे,
 अताल्लिसे से कुणई पओसं ।

दुक्खस्स सम्पीलमुवेइ बाले,
 न लिप्पइ तेण मुणी विरागो ॥ २६ ॥
 रूवाणुगासाणुगए य जीवे,
 चरान्चरे हिंसइ ऽणोगरूवे ।
 चित्तेहे ते परितावेइ बाले,
 पीलेइ अत्तट्टगुरू किलिट्ठे ॥ २७ ॥
 रूवाणुवाएण परिग्गहेण,
 उप्पायणे रक्खणसन्निओगे ।
 वए विओगे य कहं सुहं से,
 सम्भोगकाले य अतित्तलाभे ? ॥ २८ ॥
 रूवे अतित्त य परिग्गहम्मि,
 सत्तोवसत्तो न उवेइ तुट्ठिं ।
 अतुट्ठिदोसेण दुही परस्स,
 लोभाविले आययई अदत्तं ॥ २९ ॥
 तण्हाभिभूयस्स अदत्तहारिणो,
 रूवे अतित्तस्स परिग्गहे य ।
 मायामुसं वड्ढइ लोभदोसा,
 तत्थावि दुक्खान विमुच्चइ से ॥ ३० ॥
 मोसस्स पच्छा य पुरत्थओ य,
 पयोगकाले य दुही दुरन्ते ।
 एवं अदत्ताणि समाययन्तो,
 रूवे अतित्तो दुहिओ अणिस्सो ॥ ३१ ॥
 रूवाणुरत्तस्स नरस्स एवं,
 कत्तो सुहं होज्ज कयाइ किञ्चि ।

तत्थोवभोगे वि किलेसदुक्खं,
 निव्वत्तई जस्स कएण दुक्खं ॥३२॥
 एमेव रूवमिण गओ पओसं,
 उवेइ दुक्खोहपरंपराओ ।
 पदुट्टचित्तो य च्चिणाइ कम्मं,
 जं से पुणो होइ दुहं विवागे ॥ ३३ ॥
 रूवे विरत्तो मणुओ विसोगो,
 एएण दुक्खोहपरंपरेण ।
 न लिप्पए भवमज्जे वि सन्तो,
 जलेण वा पोक्खरिणीपलासं ॥ ३४ ॥
 सोयस्स सहं गहणं वयन्ति,
 तं रागहेउं तु मणुन्नमाहु ।
 तं दोसहेउं अमणुन्नमाहु,
 समो य जो तेसु स वीयरगो ॥ ३५ ॥
 सहस्स सोयं गहणं वयन्ति,
 सोयस्स सहं गहणं वयन्ति ।
 रागस्स हेउं समणुन्नमाहु,
 दोसस्स हेउं अमणुन्नमाहु ॥ ३६ ॥
 सहेसु जो गिद्धिमुवेइ तिव्वं,
 अकालियं पावइ से णिणासं ।
 रागाउरे हरिणमिगे व मुद्धे,
 सहे अतित्ते समुवेइ मच्छुं ॥ ३७ ॥
 जे यावि दोसं समुवेइ तिव्वं,
 तंसि वखणे से उ उवेइ दुक्खं ।
 दुहन्तदोसेण सएण जन्तुं,
 न किञ्चि सद्धो अवरज्ज्जई से ॥ ३८ ॥

एगन्तरत्ते रुहरंसि सहे,
 अतालिसे से कुणई पओसं ।
 दुक्खस्स सम्पीलमुवेइ बाले,
 न लिप्पई तेण मुणी विरागो ॥ ३६ ॥
 सहाणुगासाणुगए य जीवे,
 चराचरे हिंसइऽणेरूवे ।
 चित्तेहि ते परितावइ बाले,
 फल्लेइ अत्तट्टुगुरू किलिठ्ठे ॥ ४० ॥
 सहाणुवाएण परिग्गहेण,
 उप्पायणे रक्खणसन्निओगे ।
 वए विओगे य कइं सुहं .
 संभोगकाले य अत्तिलामे ॥ ४१ ॥
 सहे अत्तित्ते य परिग्गहम्मि,
 सत्तोवसत्तो न उवेइ तुट्ठि ।
 अतुट्ठिदोसेण दुणी परस्स
 लोभाविले आययई अदत्तं ॥ ४२ ॥
 तएहाभिभूयस्स अदत्तहारिणो,
 सहे अत्तित्तस्स परिग्गहे य ।
 मायामुसं वहुइ लोभदोसा,
 तत्थावि दुक्खा न विमुच्चइ से ॥ ४३ ॥
 मोसस्स पच्छा य पुरत्थओ य,
 पओमकाले य दुही दुरन्ते ।
 एवं अदत्ताणि समाययन्तो,
 सहे अत्तित्तो दुहिओ अणिस्सो ॥ ४४ ॥
 सहाणुरत्तस्स नरस्स एवं,
 कत्तो सुहं होज्जकथाइ किंचि ?

तत्थोवभोगे वि किलेसदुक्खं,
 निव्वत्तई जस्स कएणं क्खं ॥ ४५ ॥
 एमेव सहम्मि गत्थो पओसं,
 उवेइ दुक्खोहपरंपराओ ।
 पदुट्टचित्तो य चिणाइ कम्मं,
 जं से पुणो होइ दुहं विवागे ॥ ४६ ॥
 सहै विरत्तो मणुओ विसोगो,
 एएणं दुक्खोहपरंपरेण ।
 न लिप्पए भवमज्जे वि सन्तो,
 जलेण वा पोक्खरिणीपलासं ॥ ४७ ॥
 घाणस्स गन्धं गहरां वयन्ति,
 तं रागहेउं तु मणुन्नमाहु ।
 तं दोसहेउं अमणुन्नमाहु,
 समो य जो तेसु स वीयरगो ॥ ४८ ॥
 गन्धस्स घाणं गहरां वयन्ति,
 घाणरस गंधं गहरां वयन्ति ।
 रागस्स हेउं समणुन्नमहु,
 दोसस्स हेउं अमणुन्नमाहु ॥ ४९ ॥
 गन्धेसु जो गिद्धिमुवेइ तिव्वं,
 अक लियं पावइ से विणासं ।
 रागाउरे ओमहगन्धगिद्धे,
 सप्पे बिल ओ विघ्न-निक्खमंते ॥ ५० ॥
 जे यावि दोसं समुवेइ तिव्वं,
 तंसि क्खणे से उ उवेइ दुक्खं ।
 दुइन्सदोसेण सएण जन्तू,
 न किंचि गन्ध अवरज्जई से ॥ ५१ ॥

एगन्तरत्ते रुइरंसि गन्धे,
 अतालसे से कुणइ पओसं ।
 दुक्खस्स संपीलमुवेइ बाले,
 न लिप्पई तेण मुणी विरागे ॥ ५२ ॥
 गन्धाणुगासाणुगए य जीवे,
 चराचरे हिंसइ ऽयोगरूवे ।
 चित्तेहि ते परितावेइ बाले,
 पीलेइ अत्तट्टुगुरू किलिट्ठे ॥ ५३ ॥
 गन्धाणुवापण परिग्गहेण,
 उप्पायणे रक्खणसन्निओगे ।
 वए विओगे य कंहं सुहं से,
 संभोगकाले य अतित्तलाभे ? ॥ ५४ ॥
 गन्धे अतित्तं य परिग्गहम्पि,
 सत्तोवसत्तो न उवेइ तुट्ठिं ।
 अत्तुट्ठिदोसेण दुही परस्स,
 लोभाविले आययई अदत्तं ॥ ५५ ॥
 तण्हाभिभूयस्स अदत्तहारिणो,
 गन्धे अतित्तस्स परिग्गहे य ।
 मायामुसं वड्ढइ लोभदोसा,
 तत्थावि दुक्खा न विमुच्चइ से ॥ ५६ ॥
 मोसस्स पच्छा य पुरत्थओ य,
 पओगकाले य दुही दुरन्ते ।
 एवं अदत्ताणि समाययन्तो,
 गन्धे अतित्तो दुहित्थो अणिससो ॥ ५७ ॥
 गन्धाणुरत्तस्स नरस्स एवं,
 कुत्तो सुहं होज्ज कयाइ किंचि ?

तत्थोवभोगे वि क्लिप्तदुक्खं,
 निव्वत्तई जस्स कएण दुक्खं ॥ ५८ ॥
 एमेव गन्धम्मि गओ पओसं,
 उवेइ दुक्खोहपरंपराओ ।
 पदुट्टुचित्तो य च्चिणाइ कम्मं,
 जं से पुणो होइ दुहं विवागे ॥ ५९ ॥
 गन्धे विरत्तो मणुओ विसोगो,
 एएण दुक्खोहपरंपरेण ।
 न लिप्पइ भवमज्जे वि सन्तो,
 जलेण वा पोक्खरिणीपलासं ॥ ६० ॥
 जिब्भाए रसं गहरां वयन्ति,
 तं रागहेउं तु मणुन्नमाहु ।
 तं दोसहेउं अमणुन्नमाहु,
 समो य जो तेसु स वीयरामो ॥ ६१ ॥
 रसस्स जिब्भं गहरां वयन्ति,
 जिब्भाए रसं गहरां वयन्ति ।
 रागस्स हेउं समणुन्नमाहु,
 दोसस्स हेउं अमणुन्नमाहु ॥ ६२ ॥
 रसेसु जो गिद्धिमुवेइ तिव्वं,
 अकालियं पावइ से विणासं ।
 रागाउरे वडिसविभिन्नकाए,
 मच्छे जहा आमिसभोगगिद्धे ॥ ६३ ॥
 जे यावि दोसं समुवेइ तिव्वं,
 तंसि कलणे से उ उवेइ दुक्खं ।
 दुहन्तदोसेण सएण जन्तू,
 न किञ्चि रसं अवरज्जई से ॥ ६४ ॥

पगन्तरत्ते रुद्रंसि रसे,
 अतालसे से कुणई पओसं ।
 दुवखस्स संपीलमुवेइ बाले,
 न लिप्पई तेण मुणी विरागो ॥ ६५ ॥
 रसाणुगासाणुगण य जीवे,
 चराचरे हिंसइऽणेरूवे, ।
 चित्तेहि ते परितावेइ बाले,
 पीलेइ अत्तट्टुगुरू किलिट्ठे ॥ ६६ ॥
 रसाणुवाणण परिग्गहेण,
 उप्पायणे रक्खणसन्निओगे !
 वर विओगे य कहं सुहं से,
 संनोमकाले य अतित्तलाभे ? ॥ ६७ ॥
 रसे अतित्ते य परिग्गहम्मि,
 सत्तोवसत्तो न उवेइ तुट्ठिं ।
 अतुट्ठिदोसेण दुही परस्स,
 लोभविले आययई अदत्तं ॥ ६८ ॥
 तण्णाभिभूयस्स अदत्तहारिणो,
 रसे अदत्तस्स परिग्गहे य ।
 मायामुसं वड्ढइ लोभदोसा,
 तत्थावि दुक्खा न विमुच्चई से ॥ ६९ ॥
 मोसस्स पच्छा य पुरत्थओ य,
 पओमकाले य दुही दुरन्ते ।
 एवं अदत्ताणि समाययन्तो,
 रसे अतित्तो दुहिओ अणस्सो ॥ ७० ॥
 रसाणुरत्तस्स नरस्स एवं,
 कत्तो सुहं होज्ज कयाइ किंचि ?

तत्थोवभोगे वि किलेसदुक्खं,
 निव्वत्तई जस्स कएण दुक्खं ॥ ७१ ॥
 एमेव रसम्मि गओ पओसं,
 उवेइ दुक्खोहपरंपराओ ।
 पदुट्टचित्तो य चिणाइ कम्मं,
 जं से पुणो होइ दुहं विवागे ॥ ७२ ॥
 रसे विरत्तो मणुओ विसोगो,
 एएण दुक्खोहपरंपरेण ।
 न लिप्पई भवमज्जे वि सन्तो,
 जलेण वा पोक्खरिणीपलासं ॥ ७३ ॥
 कायस्स फासं गहणां वयन्ति,
 तं रागहेउं तु मणुन्नमाहु ।
 तं दोसहेउं अमणुन्नमाहु,
 समो य जो तेसु स वीयरागो ॥ ७४ ॥
 फासस्स कायं गहणां वयन्ति,
 कायस्स फासं गहणां वयन्ति ।
 रागस्स हेउं समणुन्नमाहु,
 दोसस्स हेउं अमणुन्नमाहु ॥ ७५ ॥
 फासेसु जो गिद्धिमुवेइ तिव्वं,
 अकालियं पावइ से विणासं ।
 रागाउरे सीयजलावसन्ने,
 गाहग्गहीए महिसे विवन्ने ॥ ७६ ॥
 जे यावि दोसं समुवेइ तिव्वं,
 तंसि क्खरोसे उ उवेइ दुक्खं ।
 दुहन्तदोसेण सएण जन्तू,
 न किंचि फासं अवरज्झई से ॥ ७७ ॥

एगन्तरत्ते रुइरंमि फासे,
 अतालिमे से कुणई पओसं ।
 दुक्खस्स संपीलमुवेइ बाले,
 न लिप्पई तेण मुणी विरागो ॥७८॥
 फासाणुगासाणुगए य जीवे,
 चराचरे हिंसइऽरोगरूवे ।
 चित्तेहि ते परितावेइ बाले,
 पीलेहि अत्तट्टुगुरू किलिट्ठे ॥ ७९ ॥
 फासाणुवाएण परिग्गहेण,
 उपायणे रक्खणसन्निओगे ।
 वए विओगे य कहं सुहं से,
 संभोगकाले य अतित्तलाभे ॥ ८० ॥
 फासे अतित्ते य परिग्गहम्मि,
 सत्तोवसत्तो न उवेइ तुट्ठिं ।
 अतुट्ठिदोसेण दुही परस्स.
 लोभाविले आययई अदत्तं ॥ ८१ ॥
 तण्हाभिभूयस्स अदत्तहारिणो,
 फासे अतित्तस्स परिग्गहे य ।
 मायामुसं वहुइ लोभदं सा,
 तत्थावि दुक्खा न विमुच्चई से ॥८२॥
 मोसस्स पच्छा य पुरत्थओ य,
 पओगकाले य दुही दुरंते ।
 एवं अदत्ताणि समाययन्तो,
 फासे अतित्तो दुहिओ अणिस्सो ॥ ८३ ॥
 फासाणुरत्तस्स नरस्स एवं,
 कत्तो सुहं होज्ज कयाइ किंचि ?

तत्थोवभोगे वि किलेसदुक्खं,
 निव्वत्तइ जस्स कएण दुक्खं ॥ ८४ ॥
 एमेव फासम्मि गओ पओसं,
 उवेइ दुक्खोहपंपराओ ।
 पदुट्टचित्तो य च्चिणइ कम्मं,
 जं से पुणो होइ दुहं विवागे ॥ ८५ ॥
 फासे विरत्तो मणुओ विसोगो,
 एएण दुक्खोहपंपरेण ।
 न लिपई भवमज्जे वि सन्तो,
 जलेण वा पोक्खरिणीपत्तासं ॥ ८७ ॥
 मणस्स भावं गहणं वयन्ति,
 तं रागहेउं तु मणुन्नमाहु ।
 तं दोसहेउं अमणुन्नमाहु,
 समो य जो तेसु स वीयरगो ॥ ८७ ॥
 भावस्स मणं गहणं वयन्ति,
 मणस्स भावं गहणं वयन्ति ।
 रागस्स हेउं समणुन्नमाहु,
 दोसस्स हेउं अमणुन्नमाहु ॥ ८८ ॥
 भावेसु जो गिद्धिमुवेइ तिब्बं,
 अकालियं पावइ से विणासं ।
 रागाउरे कामगुणेषु गिद्धे,
 करेणुमग्गावहिण गजे वा ॥ ८९ ॥
 जे यावि दोसं समुवेइ तिब्बं,
 तंसि क्खणे से उ उवेइ दुक्खं ।
 दुइन्तदोसेण सएण जन्तू,
 न किंचि भावं अवरज्झई से ॥ ९० ॥

एगन्तरत्ते हृदरंसि भावे,
 अतालसे से कुणई पओसं ।
 दुक्खस्स संपीलमुवेइ बाले,
 न लिप्पई तेण मुणी विगामो ॥ ९१ ॥
 भावाणुगासाणुगए य जीवे,
 चराचरे हिंसइ ऽएगरुवे ।
 चित्तेहि ते परितावेइ बाले,
 पीलेहि अत्तट्टुगुरू किल्लिट्ठे ॥ ९२ ॥
 भावाणुवाएण परिग्गहेण,
 उप्पायणे रक्खणसन्निओगे ।
 वए ि ओ य कइं सुहं से,
 संभोगकाले य अतित्तलामे ? ॥ ९३ ॥
 भावे अतित्ते य परिग्गहम्मि,
 सत्तोवसत्तो न उवेइ तुट्ठिं ।
 अतुट्ठिदोसेण दुही परस्स,
 लोभाविले आययई अदत्तं ॥ ९४ ॥
 तरहाभिभूयस्स अदन्नहारिणो,
 भावे अतित्तस्स परिग्गहे य ।
 मायामुसं वड्ढइ लोभदोसा,
 तत्थावि दुक्खान विमुच्चई से ॥ ९५ ॥
 मोसस्स पच्छा य पुरत्थओ य,
 पओणकाले य दुही दुग्गन्ते ।
 एवं अदत्तं पि समाययन्तो
 भावे अतित्तो दुग्गिओ अणिस्सो ॥ ९६ ॥
 भावाणुरत्तस्स नरस्स एवं,
 कत्तो सुहं होज्ज कहाइ किंचि ?

तत्थोवभोगे वि किलेसदुक्खं,
 निव्वत्तई जस्स कएण दुक्खं ॥ ६७ ॥
 एमेव भावस्मि गओ पओसं,
 उवेइ दुक्खोहपरंपराओ ।
 पदुट्टचित्तो य चिणाइ कम्मं,
 जं से पुणो होइ दुहं विवागे ॥ ६८ ॥
 भावे विरत्तो मणुओ विसोओ,
 एएण दुक्खोहपरंपरेण ।
 न लिप्पई भवमज्जे वि सन्तो,
 जलेण वा पोक्खरिणीपलासं ॥ ६९ ॥
 एविन्दियत्था य मणस्स अत्था,
 दुक्खस्स हेउं मणुयस्स रागिणो ।
 ते चेव थोवं पि कयाइ दुक्खं,
 न वीयरोगस्स करेन्ति किञ्चि ॥ १०० ॥
 न कामभोगा समयं उवेन्ति,
 न यावि भोगा विगइ उवेन्ति ।
 जे तप्पओसी य परिग्गही य,
 सो तेसु मोहा विगइ उवेइ ॥ १०१ ॥
 कोहं च माणं च तहेव मायं,
 लोहं दुगुच्छं अरइ रइ च ।
 हासं भयं सोगपुमित्थिवेयं,
 नपुंसवेयं विविहे य भावे ॥ १०२ ॥
 आवज्जई एवमणेगरूवे,
 एवविहे कामगुणेषु सत्तो ।
 अन्नं य एयप्पभवे विसेसे,
 कारुणदीणे हिरिमे वइस्से ॥ १०३ ॥

क.प्यं न इच्छिञ्ज सहायलिच्छू,
 पच्छाणुतावे न तवप्पभ.श्च ।
 एवं वियारे अमियप्पयारे,
 आवज्जइ इन्दियचोरवसे ॥ १०४ ॥
 तओ से जायन्ति पओयणाइ,
 निमज्जिउं मोहमहरणवग्गि ।
 सुहेसिणो दुक्खविणोयणट्ठा,
 तप्पच्चयं उज्जमप य रागी ॥ १०५ ॥
 त्तिरज्जमाणस्स य इन्दियत्था,
 सहाइया तावइयप्पगारा ।
 न तस्स सव्वे वि मणुन्नयं वा,
 निव्वत्तयंती अमणुन्नयं वा ॥ १०६ ॥
 एवं ससंकप्पविकप्पणासुं,
 संजायई समयमुवट्ठियस्स ।
 अत्थे य संकप्पयओ तओ से,
 पहीयण कामगुणेणु तरहा ॥ १०७ ॥
 स वीयरगो कयसव्वकिच्चो,
 खवेइ नाणावरणं खणेणं ।
 तहेव जं दंसणमावरेइ,
 जं चन्तरायं पकरेइ कम्मं ॥ १०८ ॥
 सव्वं तओ जाणइ पासण य,
 अमोहणे होइ निरन्तराण ।
 अणासवे भाणसमाहिजुत्ते,
 आउक्खण मोक्खमुवेइ सुद्धे ॥ १०९ ॥
 सो तस्स सव्वस्स दुक्खम मुक्को,
 जं वाहई सयथं जन्तुमेयं ।

दीहामयं विष्णुमुक्त्वा पसत्थो,
 तो होइ अच्चन्तसुही कयत्थो ॥११०॥
 अणाइकालप्पभवस्स एसो,
 सव्वस्स दुक्खस्स पमोक्खमग्गो ।
 दियाहिओ जं समुविच्च सत्ता,
 कमेण अच्चन्तसुही भवन्ति ॥१११॥ त्ति बेमि
 ॥ पमायट्ठणां समत्तं ॥ ३२ ॥

॥ अहं कम्मप्पयडी णाम तेत्तीसइमं अउभयणं ॥

अट्ठं कम्मइं वोच्छामि, आणुपुट्ठिं जहकमं ।
 जेहिं वद्धो अयं जीवो, संसारे परिवट्ठइ ॥ १ ॥
 नाणस्सावरणिज्जं, दंसणावरणं तथा ।
 वेयणिज्जं तथा मोहं, आउकम्मं तहेव य ॥ २ ॥
 नामकम्मं च गोयं च, अन्तरायं तहेव य ।
 एवमेयाइं कम्मइं, अट्ठेव उ समासओ ॥ ३ ॥
 नाणावरणं पञ्चविहं, सुयं आभिणिबोहियं ।
 ओहिनाणं च तइयं, मणनाणं च केवलं ॥ ४ ॥
 निहा तहेव पयला, निहानिहा पयलपयला य ।
 तत्तो य थ्रीणगिद्धी उ, पंचमा होइ नायव्वा ॥ ५ ॥
 चक्खुमचक्खू ओहिस्स, दंसणे केवले य आवरणे ।
 एवं तु नवविगप्पं, नायव्वं दंसणावरणं ॥ ६ ॥
 वेयणीयंपि य दुविहं सायमसायं च आहियं ।
 सायस्स उ बहू भेया, एमेव असायस्स वि ॥ ७ ॥

मोहणिज्जपि च दुविहं, दंसरो चरणे तथा ।
 दंसरो तिविहं वुत्तं, चरणे दुविहं भवे ॥ ८ ॥
 सम्मत्तं चैव मिच्छत्तं, सम्मामिच्छत्तमेव य ।
 एयाओ तिन्नि पयडीओ, मोहणिज्जस्स दंसरो ॥ ९ ॥
 चरित्तमोहरां कम्मं, दुविहं तु वियाहियं ।
 कसायप्रोहणिज्जं तु, नोकसायं तहेव य ॥ १० ॥
 सोलसविहभेएणां, कम्मं तु कसायजं ।
 सत्तविहं नवविहं वा, कम्मं च नोकसायजं ॥ ११ ॥
 णेरइयतिरिक्खाउं मणुस्साउं तहेव य ।
 देवाउयं चउत्थं तु, आउकम्मं चउत्थिहं ॥ १२ ॥
 ञामकम्मं तु दुविहं, सुहमसुहं च आहियं ।
 सुभस्स उ वहु भेया, एमेव असुहस्स वि ॥ १३ ॥
 गोयं कम्मं दुविहं, उच्चं नीयं च आहियं ।
 उच्चं अट्टविहं होइ, एयं नीयं च आहियं ॥ १४ ॥
 दाणे लाभे य भोगे ए, उवभोगे वीरिए तथा ।
 पञ्चविहमन्तरायं, समासेण वियाहियं ॥ १५ ॥
 एयाओ मूलपयडीओ, उत्तराओ य आहिया ।
 पएसग्गं खेत्तकाले य, भावं च उत्तरं सुण ॥ १६ ॥
 सव्वेसिं चैव कम्मणां, पएसग्गमणन्तगं ।
 गंठियसत्ताईयं, अन्तो सिद्धाण आहियं ॥ १७ ॥
 सव्वजीवाण कम्मं तु, संगहे छुद्धिसागयं ।
 सव्वेसु वि पएसेसु, सव्वं सव्वेण बद्धगं ॥ १८ ॥
 उद्धीसरिसनामाणां, तीसई कोडिकोडिओ ।
 उक्कोसिया ठिई होइ, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १९ ॥

आवरणिज्जाण दुग्हंपि, वेयणिज्जे तहेव य ।
 अन्तराण य कम्मम्मि, ठिई एसा वियाहिया ॥ २० ॥
 उदहीसरिसनामाणां, सत्तरिं कोडिकोडिओ ।
 मोहणिज्जस्स उक्कोसा, अंतोमुहुत्तं जहन्निया ॥ २१ ॥
 तेत्तीस सागरोवमा, उक्कोसेण वियाहिया ।
 ठिई उ आउकम्मस्स, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ २२ ॥
 उदहीसरिसनामाणां, वीसई कोडिकोडिओ ।
 नामगोत्ताणां उक्कोसा, अट्टमुहुत्ता जहन्निया ॥ २३ ॥
 सिद्धारुणन्तभागो य, अणुभागा हवन्ति उ ।
 सव्वेसु वि पएसग्गं, सव्वजीवेसु इच्छियं ॥ २४ ॥
 तम्हा एएसि कम्माणां अणुभागा वियाणिया ।
 पएसि संवरे चेव, खवणे ज जए बुहो ॥ २५ ॥ त्ति बेमि
 ॥ कम्पप्ययडी समत्ता ॥ ३३ ॥

॥ अह लेसज्झयणं चोत्तीसइमं अज्झयणं ॥

लेसज्झयणं पवक्खामि, आणुपुंवि जहकमं ।
 छ्रहंपि कम्मलेसाणां, अणुभावे सुरोह मे ॥ १ ॥
 नामाई वरणरसगन्धफासपरिणामलक्खणां ।
 ठाणां ठिई गइं चाउं, लेसाणां तु सुरोह मे ॥ २ ॥
 किण्हा नीला य काऊ य, तेऊ पम्हा तहेव य ।
 सुक्कलेसा य छुट्टा य, नामाई तु जहकमं ॥ ३ ॥
 जीमूयनिद्धसंकासा, गवलरिट्ठगसन्निभा ।
 खंजजणनयणनिभा, किण्हेलेसा उ वरणओ ॥ ४ ॥

नीलासोगसंकासा, चासपिच्छसम्पभा ।
 वेरुलियनिद्धसंकासा, नीललेसा उ वरणओ ॥ ५ ॥
 अपसीपुष्पसंकासा, कोइलच्छदसन्निभा ।
 पारेवयगीवनिभा, कऊलेसा उ वरणओ ॥ ६ ॥
 हिंगुलयधाउसंकासा, तरुणाइच्चसन्निभा ।
 सुयतुण्डपर्ईवनिभा, तेउलेसा उ वरणओ ॥ ७ ॥
 हरियालभेयसंकासा, हलिद्दाभेयसम्पभा ।
 सणासणकुसुमनिभा, पम्हलेसा उ वरणओ ॥ ८ ॥
 संखंककुन्दसंकासा, खीरपूरसुम्पसा ।
 रययहारसंकासा, सुकलेसा उ वरणओ ॥ ९ ॥

जह कडुयतुम्बगरसो,
 निम्बरसो कडुयरोहिणिरसो वा ।
 एत्तो वि अणन्तगुणो,
 रसो य किण्हाण नायव्वो ॥ १० ॥

जह तिकडुयस्स व रसो,
 तिकखो जह हत्थिपिप्पलीए वा ।
 एत्तो वि अणन्तगुणो,
 रसो उ नीलाए नायव्वो ॥ ११ ॥

जह तरुणअम्भगरसो,
 तुवरकविट्ठस्स वावि जारिसओ ।
 एत्तो वि अणन्तगुणो,
 रसो उ काऊण नायव्वो ॥ १२ ॥

१. कोइलच्छवि० । २—सुयतुण्डालत्तदीवाभा । ३. हलिद्दाभेद-
 सन्निभा । ४. खीरधार ।

जइ परिणयम्बगरसो,
 पक्ककविट्टस्स वावि जारिसओ ।
 एत्तो वि अणन्तगुणो,
 रसो उ तेऊण नायव्वो ॥ १३ ॥
 वरवःरुगीए व रसो,
 विविहाण व आसवाण जारिसओ ।
 मेहुमेरयस्स व रसो,
 एत्तो पम्हाए परएणां ॥ १४ ॥
 खज्जूरमुहियरसो, खीररसो खंडसक्कररसो वा ।
 एत्तो वि अणांतगुणो, रसो उ सुक्काए नायव्वो ॥ १५ ॥
 जह गोमडस्स गंधो सुणगमडस्स व जहा अहिमडस्स ।
 एत्तो वि अणांतगुणो, लेसाणां अप्पसत्थाणां ॥ १६ ॥
 जह सुरहिकुसुमगंधो, गंधवासाण पिस्समाणाणां ।
 एत्तो वि अणांतगुणो, पसत्थलेसाण तिरहं पि ॥ १७ ॥
 जह करगयस्स फासो, गोजिम्भाए य सागपत्ताणां ।
 एत्तो वि अणांतगुणो, लेसाणां अप्पसत्थाणां ॥ १८ ॥
 जह वूरस्स व फासो, नवणीयस्स व सिरीसकुसुमाणां ।
 एत्तो वि अणांतगुणो, पसत्थलेसाण तिरहं पि ॥ १९ ॥
 तिविहो व नवविहो वा, सत्तावीसइविहेक्कसीओ वा ।
 दुसओ तेयालो वा, लेसाणां होइ परिणामो ॥ २० ॥
 पंचासवप्पवत्तो, तीहिं अगुत्तो छुंसु अदिरओ य ।
 तिव्वारंभपरिणओ, खुद्दो साहसिओ नरो ॥ २१ ॥
 निद्धन्धसपरिणामो, निस्संसो अज्जिइन्दिओ ।
 एयजोगसमाउत्तो, किरहलेसं तु परिणामे ॥ २२ ॥

१. इत्तो वि अणांतगुणो रसो उ पम्हाइ नायव्वो । २. गंधाण य ।

इस्साअपरिसअनवो, अविज्जमाया अरिरिया ।
 गिद्धी पओसे य सहे, पमत्ते रसलोलुए ॥ २३ ॥
 (सायंगवेसए य) आरंभाओ अविरओ, खुद्दो साहस्सिओ नरो
 एयजोगसमाउत्तो, नीललेसं तु परिणामे ॥ २४ ॥
 वंके वंकसमायारे, नियड्डिले अणुज्जुए ।
 पत्तिउंचगओवहिए, मिरछदिट्ठी अणारिए ॥ २५ ॥
 उप्फालगदुट्टुवाई य, तेणे यावि य मच्छरी ।
 एयजोगसमाउत्तो, काऊलेसं तु परिणामे ॥ २६ ॥
 नीयाविच्ची अचवले, अमाई अकुऊहले ।
 विणीयविणए दन्ते, जोगवं उवहाणवं ॥ २७ ॥
 पियधम्मे दढधम्मेऽवज्जभीरू हिएसए ।
 एयजोगसमाउत्तो, तेउलेसं तु परिणामे ॥ २८ ॥
 पयणुकोहमारो य, मायालोभे य पयणुए !
 पसन्तचित्ते दन्तप्पा, जोगवं उवहाणवं ॥ २९ ॥
 तहा पयणुवाई य, उवसन्ते जिइन्दिए ।
 एयजोगसमाउत्तो, पम्हलेसं तु परिणामे ॥ ३० ॥
 अट्टुह्हाणि वज्जित्ता, धम्मसुक्काणि भायए ।
 पसन्तचित्ते दन्तप्पा, समिए गुत्ते य गुत्तिसु ॥ ३१ ॥
 सरागे वीयरारो वा, उवसन्ते जिइन्दिए ।
 एयजोगसमाउत्तो, सुक्कलेसं तु परिणामे ॥ ३२ ॥
 असंखिज्जाणोसण्णिसीण, उस्सण्णिसीण जे समयो ।
 संखाईया लोगा, लेसाण हवन्ति ठाणाई ॥ ३३ ॥
 मुहुत्तद्धं तु जहन्ना, तेत्तीसा सागरा मुहुत्तहिया ।
 उक्कोसा होई, नायव्वा किएहलेसाए ॥ ३४ ॥

मुहुत्तद्वं तु जहन्ना, दस उदही पलियमसंखभागमब्भहिया ।
 उक्कोसा होई ठिई, नायव्वा नीललेसाए ॥ ३५ ॥
 मुहुत्तद्वं तु जहन्ना, तिरण्णुदही पलियमसंखभागमब्भहिया ।
 उक्कोसा होई ठिई, नायव्वा काउलेसाए ॥ ३६ ॥
 मुहुत्तद्वं तु जहन्ना, दोरण्णुदही पलियमसंखभागमब्भहिया ।
 उक्कोसा होइ ठिई, नायव्वा तेउलेसाए ॥ ३७ ॥
 मुहुत्तद्वं तु जहन्ना, दस होन्ति य सागरा मुहुत्तहिया ।
 उक्कोसा होइ ठिई, नायव्वा पम्हलेसाए ॥ ३८ ॥
 मुहुत्तद्वं तु जहन्ना, तेत्तीसं सागरा मुहुत्तहिया ।
 उक्कोसा होइ ठिई, नायव्वा सुक्कलेसाए ॥ ३९ ॥
 एसा खलु लेसाणं, ओहेण ठिई उ वण्णिया होइ ।
 चउसु वि गईसु एत्तो, लेसाण ठिइं तु वोच्छामि ॥ ४० ॥
 दस वाससहस्साइं, काऊए ठिई जहन्निया होइ ।
 तिरण्णुदही पलिओवम, असंखभागं च उक्कोसा ॥ ४१ ॥
 तिरण्णुदही पलिओवमसंखभागं जहन्नेण नीलठिई ।
 दस उदही पलिओवमअसंखभागं च उक्कोसा ॥ ४२ ॥
 दस उदही पलिओवमअसंखभागं जहन्निया होइ ।
 तेत्तीससागराइं उक्कोसा, होइ किरहाए लेसाए ॥ ४३ ॥
 एसा नेरइयाणं, लेसाण ठिई उ वण्णिया होइ ।
 नेण परं वोच्छामि, तिरियमणुस्साण देवाणं ॥ ४४ ॥
 अन्तोमुहुत्तमद्वं, लेसाण ठिई जहिं जहिं जाउ ।
 तिरियाण नराणं वा, वज्जित्ता केवलं लेसं ॥ ४५ ॥
 मुहुत्तद्वं तु जहन्ना उक्कोसा होइ पुव्वकौडीओ ।
 नवहि यरिसेहि ऊणा, नायव्वा सुक्कलेसाए ॥ ४६ ॥

एसा त्तिरियनराणं,
 लेसाण ठिई उ वण्णिया होइ ।
 तेण परं वोच्छामि,
 लेसाण ठिई उ देवाणं ॥ ४७ ॥
 दस वाससहस्साइं,
 किरहाए ठिई जहन्निया होइ ।
 पलियमसंखिज्जइमो,
 उक्कोसो होइ किरहाए ॥ ४८ ॥
 जा किरहाए ठिई खलु,
 उक्कोसा सा उ समयमव्वहिया ।
 जहन्नेरां नीलाए,
 पलियमसंखं च उक्कोसा ॥ ४९ ॥
 जा नीलाए ठिई खलु,
 उक्कोसा सा उ समयमव्वहिया ।
 जहन्नेरां वाऊए,
 पलियमसंखं च उक्कोसा ॥ ५० ॥
 तेण परं वोच्छामि, तेऊलेसा जहा सुरगणाणं ।
 भवणवइवारुमन्तरजोइसवेमाणियाणं च ॥ ५१ ॥
 पलिओवमं जहन्ना, उक्कोसा सागगा उ दुन्नदिआ ।
 पलियमसंखेज्जेरां, होइ भागेण तेऊए ॥ ५२ ॥
 दसवाससहस्साइं, तेऊए ठिई जहन्निया होइ ।
 दुन्नुदही पलिओवमअसंखभागं च उक्कोसा ॥ ५३ ॥
 जा तेऊए ठिई खलु,
 उक्कोसा सा उ समयमव्वहिया ।
 जहन्नेरां पम्हाए,
 दस उ मुहुत्ताहियाइ उक्कोसा ॥ ५४ ॥

जा पम्हाए ठिई खलु, उक्कोसा सा उ सम्यमम्भहिया ।
जह्नेयां सुक्काए, तेत्तीसमुहुत्तमम्भहिया ॥ ५५ ॥
किएहा नीला कऊ, तिन्नि वि एयाओ अहम्मलेसाओ ।
एयाहि तिहि वि जीवो, दुग्गइ उववज्जइ ॥ ५६ ॥
तेऊ पम्हा सुक्का, तिन्नि वि एयाओ धम्मलेसाओ ।
एयाहि तिहि वि जीवो, सुग्गइ उववज्जइ ॥ ५७ ॥
लेसाहिं सव्वाहिं, पढमे समयम्मि परिणयाहिं तु ।
न हु कस्सइ उववाओ, परे भवे अत्थि जीवस्स ॥ ५८ ॥
लेसाहिं सव्वाहिं, चरिमे समयम्मि परिणयाहिं तु ।
न हु कस्सइ उववाओ, परे भवे होइ जीवस्स ॥ ५९ ॥
अन्तमुहुत्तम्मि गए, अन्तमुहुत्तम्मि सेसए चेव ।
लेसाही परिणयाहिं, जीवा गच्छन्ति परलोयं ॥ ६० ॥
तम्हा एयासि लेसाणां, अणुभावं वियाणिया ।
अणुसत्थाओ वज्जिता, पसत्थाओ ऽहिट्ठिए मुगी ॥६१॥ त्तिबेमि

॥ लेसज्जयणं समत्तं ॥ ३४ ॥

॥ अह अणुगारिज्जं णाम पंचतीसइमं अज्जयणं ॥

सुणेइ मे एगगमणा, मग्गं बुद्धेहि देसियं ।
जमायरन्तो भिक्खू, दुक्खाणन्तकरे भवे ॥ १ ॥
गिहवासं परिच्चज्ज, पवज्जामस्सिए मुणी ।
इमे संगे वियाणिज्ज, जेहिं सज्जन्ति माणया ॥ २ ॥
तहेव हिंसं अलियं, चोज्ज अबम्भसेवणां ।
इच्छाकामं च लोभं च, संजओ परिवज्जए ॥ ३ ॥

मणोहरं चित्तघरं, मल्लध्रुवेण वासियं ।
 सकवाडं परदुहलोयं, मणसावि न पत्थए ॥ ४ ॥
 इन्दियाणि उ भिक्खूस्स, तारिसम्मि उवस्सए ।
 दुक्कराईं निवारैउं, कामरागविवह्णणे ॥ ५ ॥
 सुसारणे सुन्नगारे वा, रुक्खमूले च इक्कओ ।
 पइरिक्के परकडे वा, वासं तत्थाभिरोयए ॥ ६ ॥
 फासुयम्मि अणावाहे, इत्थीहिं अणभिद्दुए ।
 तत्थ संकप्पए वासं, भिक्खू परमसंजए ॥ ७ ॥
 न सयं गिहाईं कुव्विज्जा, रोव अन्नहिं कारण ।
 गिहकम्मसमारम्भे, सूयाणां दिस्सए वहो ॥ ८ ॥
 तसाणां थावराणां च, सुहुमाणे बादराण य ।
 तम्हा गिहसमारम्भं, संजओ परिवज्जए ॥ ९ ॥
 तहेव भत्तपाणेषु, पयणे पयावणेषु य ।
 पाणभूयदयट्ठाए, न पए न पयावए ॥ १० ॥
 जलधन्ननिस्सिया जीवा, पुढवीकट्टनिस्सिया ।
 हम्मन्ति भत्तपाणेषु, तम्हा भिक्खू न पयावए ॥ ११ ॥
 विसप्पे सव्वओ धारे, बहुपाणिविणासणे ।
 नत्थि जोइसमे सत्थे, तम्हा जोइं न दीवए ॥ १२ ॥
 हिराणां जायरूवं च, मणसा वि न पत्थए ।
 सप्रलेट्ठुकंठणे भिक्खू, विरए कयविक्रए ॥ १३ ॥
 क्किणन्तो कइओ होइ, विक्किणन्तो य वाणिओ ।
 कयविक्रयम्मि चट्टन्तो, भिक्खू न भवइ तारिसो ॥ १४ ॥
 भिक्खियव्वं न केयव्वं, भिक्खुणा भिक्खवत्तिणा ।
 कयविक्रओ महादोसो, भिक्खावित्ती सुहावहा ॥ १५ ॥

समुयाणं उञ्जमेसिज्जा, जहासुत्तमणिन्दियं ।
 लाभालाभमि संतुट्टे, पिरडवयं चरे मुणी ॥ १६ ॥
 अलोले न रसे गिंद्ध, जिब्भादन्ते अमुच्छिण ।
 न रसट्टाए भुंजिज्जा, जवणट्टाए महामुणी ॥ १७ ॥
 अच्चणं रयणं चैव वन्दणं पूयणं तह ॥
 इड्ढीसक्कारसम्माणं, मणसा वि न पत्थए ॥ १८ ॥
 सुक्कज्जाणं मियाएच्चा, अणियाणे अकिंचणे ।
 वोसट्टकाए विहरेज्ज, जाव कालस्स पज्जओ ॥ १९ ॥
 निज्जुहिऊण आहारं, कालधम्मे उवट्टिए ।
 जहिऊण माणुस्सं वोन्दि, पहू दुक्खा विमुच्चई । २० ॥
 निम्पमे निरहंकारे, वीयरगो अणासवो ।
 संपत्तो केवलं नाणं, सासयं परिणिञ्चुए ॥ २१ ॥ त्ति वेमि ।
 ॥ अणगारज्जयणं समत्तं ॥ ३५ ॥

॥ अह जीवाजीवविभत्ती णाम छत्तीसइमं अज्जयणं ॥

जीवाजीवविभत्तिं मे, सुणेहेगमणा इओ ।
 जं जाणिकुण भिक्खू^३, सम्मं जयइ संजमे ॥ १ ॥
 जीवा चैव अजीवा य, एस लोए वियाहिए ।
 अजीवदेसमागासे, अलोगे से वियाहिए ॥ २ ॥
 दव्वओ खेत्तओ चैव, कालओ भावओ तहा ।
 परूवणा तेसिं भवे, जीवाणमजीवाण य ॥ ३ ॥
 रूविणो चैव रूवी य, अजीवा दुविहा भवे ।
 अरूवी दसहा वुत्ता, रूविणो य चउव्विहा ॥ ४ ॥

धम्मत्थिकाए तद्देसे, तप्पएसे य आहिए ।
 अहम्मसे तस्स देसे य तप्पएसे य आहिए ॥ ५ ॥
 आगासे तस्स दंसे य, तप्पएसे य आहिए ।
 अद्धासमए चेव, अरूयी दसहा भवे ॥ ६ ॥
 धम्माधम्मसे य दो चेव, लोगमिच्चा वियाहिया ।
 लोगालोगे य आगासे, समए समयखेत्तिए ॥ ७ ॥
 धम्माधम्मागासा, तिन्निवि एए अणइया ।
 अपज्जवसिया चेव, सव्वद्धं तु वियाहिए ॥ ८ ॥
 समएवि सन्तइं पप्प, एवमेव वियाहिया ।
 आएसं पप्प साईए, सपज्जवसिएवि य ॥ ९ ॥
 खन्धा य खन्धदेसा य, तप्पएसा तहेत य ।
 परमाणुणो य वोघच्चा, रूविणो य चउव्विहा ॥ १० ॥
 एगत्तेण पुहत्तेणं, खन्धा य परमाणु य ।
 लोएगदेसे लोए य, भइयच्चा ते उखेत्तओ ॥ ११ ॥
 (सुहुमा सव्वलोगम्मि लं गदेसे य वायरा ।)
 इत्तो कालविभागं तु, तेसिं वुच्चं चउव्विइं ॥ १२ ॥
 संतइं पप्प तेऽणार्ई, अप्पज्जवसियावि य ।
 ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसिया वि य ॥ १३ ॥
 असंखकालमुक्कोसं, एक्को समओ जहन्नयं ।
 अजीवाण य रूवीण, ठिईं एसा वियाहिया ॥ १४ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, एक्को समओ जहन्नयं ।
 अजीवाण य रूवीण, अन्तरेयं वियाहियं ॥ १५ ॥
 वरणओ गन्धओ चेव, रसओ फासओ तहा ।
 संठाणओ य विन्नेओ, परिणामो तेसिं पंचहा ॥ १६ ॥

१. एमेव संतइं पप्प समए वि वियाहिए ।

वरणओ परिणया जे उ, पञ्चहा ते पक्कितिया ।
 किरहा नीला य लोहिया, हलिदा सुक्किला तथा ॥ १७ ॥
 गन्धओ परिणया जे उ, दुविहा ते वियाहिया ।
 सुब्धिगन्धपरिणामा, दुब्धिगन्धा तहेव य ॥ १८ ॥
 रसओ परिणया जे उ, पञ्चहा ते पक्कितिया ।
 तित्तकडुयकसाया, अम्बिला महुरा तथा ॥ १९ ॥
 फासओ परिणया जे उ, अट्टहा ते पक्कितिया ।
 कक्खडा मउआ चेव, गरुया लहुआ तथा ॥ २० ॥
 सीया उएहा य निद्धा य, तथा लुकला य आहिया ।
 इय फासपरिणया एए, पुग्गला समुदाहिया ॥ २१ ॥
 संठाणओ परिणया जे उ, पञ्चहा ते पक्कितिया ।
 परिमंडला य वट्टा य, तंसा चउरंसमायया ॥ २२ ॥
 वरणओ जे भवे किरहे, भइए से उ गन्धओ ।
 रसओ फासओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ २३ ॥
 वरणओ जे भवे नीले, भइए से उ गन्धओ ।
 रसओ फासओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ २४ ॥
 वरणओ लोहिण जे उ, भइए से उ गन्धओ ।
 रसओ फासओ चेव भइए संठाणओवि य ॥ २५ ॥
 वरणओ पीयर जे उ, भइए से उ गन्धओ ।
 रसओ फासओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ २६ ॥
 वरणओ सुक्किले जे उ, भइए से उ गन्धओ ।
 रसओ फासओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ २७ ॥
 गन्धओ जे भवे सुब्धी, भइए से उ वरणओ ।
 रसओ फासओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ २८ ॥
 गन्धओ जे भवे दुब्धी, भइए से उ वरणओ ।
 रसओ फासओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ २९ ॥

- रसओ तित्तए जे उ, भइए से उ वरणओ ।
 गन्धओ रसओ चैव, भइए संठाणओवि य ॥ ३० ॥
 रसओ कडुए जे उ, भइए से उ वरणओ ।
 गन्धओ फासओ चैव, भइए संठाणओवि य ॥ ३१ ॥
 रसओ कसाए जे उ, भइए से उ वरणओ ।
 गन्धओ फासओ चैव, भइए संठाणओवि य ॥ ३२ ॥
 रसओ अम्बिले जे उ, भइए से उ वरणओ ।
 गन्धओ फासओ चैव, भइए संठाणओवि य ॥ ३३ ॥
 रसओ महुरए जे उ, भइए से उ वरणओ ।
 गन्धओ फासओ चैव, भइए संठाणओवि य ॥ ३४ ॥
 फासओ कक्खडे जे उ, भइए से उ वरणओ ।
 गन्धओ रसओ चैव, भइए संठाणओवि य ॥ ३५ ॥
 फासओ मउए जे उ, भइए से उ वरणओ ।
 गन्धओ रसओ चैव, भइए संठाणओवि य ॥ ३६ ॥
 फासओ गुरूए जे उ, भइए से उ वरणओ ।
 गन्धओ रसओ चैव, भइए संठाणओवि य ॥ ३७ ॥
 फासओ लहुए जे उ, भइए से उ वरणओ ।
 गन्धओ रसओ चैव, भइए संठाणओवि य ॥ ३८ ॥
 फासए सीयए जे उ, भइए से उ वरणओ ।
 गन्धओ रसओ चैव, भइए संठाणओवि य ॥ ३९ ॥
 फासओ उरहए जे उ, भइए से उ वरणओ ।
 गन्धओ रसओ चैव, भइए संठाणओवि य ॥ ४० ॥
 फासओ निद्धए जे उ, भइए से उ वरणओ ।
 गन्धओ रसओ चैव, भइए संठाणओवि य ॥ ४१ ॥
 फासओ लुकखए जे उ, भइए से उ वरणओ ।
 गन्धओ रसओ चैव, भइए संठाणओवि य ॥ ४२ ॥

परिमण्डलसंठारो, भइए से उ वरणओ ।
 गन्धओ रसओ चैव, भइए फासओवि य ॥ ४३ ॥
 संठाणओ भवे वट्टे, भइए से उ वरणओ ।
 गन्धओ रसओ चैव, भइए फासओवि य ॥ ४४ ॥
 संठाणओ भवे तंसे, भइए से उ वरणओ ।
 गन्धओ रसओ चैव, भइए फासओवि य ॥ ४५ ॥
 संठाणओ य चउरंसे, भइए से उ वरणओ ।
 गन्धओ रसओ चैव, भइए फासओवि य ॥ ४६ ॥
 जे आययसंठारो, भइए से उ वरणओ ।
 गन्धओ रसओ चैव, भइए फासओवि य ॥ ४७ ॥
 एसा अजीवविभत्ती, समासेण वियाहिया ।
 इत्तो जीवविभत्तिं, बुच्छगमि अणुपुव्वसो ॥ ४८ ॥
 संसारत्था य सिद्धा य, दुविहा जीवा वियाहिया ।
 सिद्धा रोगविहा बुत्ता, तं मे कित्तयओ सुण ॥ ४९ ॥
 इत्थीपुरिसिद्धा य, तहेव य नपुंसगा ।
 सल्लिंगे अन्नलिंगे य, निहिलिंगे तहेव य ॥ ५० ॥
 उक्कोसोगाहणाए य, जहन्नमज्झिमाइ य ।
 उइढं अहे य तिरियं च, समुद्दम्मि जलम्मि य ॥ ५१ ॥
 दस य नपुंसएसु, वीसं इत्थियासु य ।
 पुरिसेसु य अट्टसयं, समएणोगेण सिज्झइ ॥ ५२ ॥
 चत्तारि य गिहलिंगे, अन्नलिंगे दसेव य ।
 सल्लिंगेण अट्टसयं, समएणोगेण सिज्झइ ॥ ५३ ॥
 उक्कोसोगाहणाए य, सिज्झन्ते जुगवं दुव्वे,
 चत्तारि जहन्नाए मेज्जे अट्टुत्तरं सयं ॥ ५४ ॥

चउरुड्डलोए य दुवे समुद्द,
तओ जले वीसमहे तहेव य ।

सयं च अट्टुत्तरं तिरियलोए,
समएणेणेण सिज्झइ धुवं ॥ ५५ ॥

कहिं पडिहया सिद्धा ? कहिं सिद्धा पइट्टिया ?
कहिं बोन्दि, चइत्ताणं ? कत्थ गन्तूण सिज्झइ ? ॥ ५६ ॥

अलोए पडिहया सिद्धा, लोगगे य पइट्टिया ।
इहं बोन्दि चइत्ताणं तत्थ गन्तूण सिज्झइ ॥ ५७ ॥

वारसहिं जोयणेहिं, सव्वट्टस्सुवरिं भवे ।
ईसिपव्वभारतामा उ, पुढवी छत्तसंठिया ॥ ५८ ॥

पणयाणसयसहस्सा, जोयणाणं तु आयया ।
तावइयं चेव विन्थिएणा, तिगुणो साहिय परिरओ ॥ ५९ ॥

अट्टजोयणावहल्ला, सा मज्झमिंम दियाहिया ।
परिहायन्ती चरिमन्ते, मच्छिपत्ता उ तणुययरी ॥ ६० ॥

अज्जुणसुवणणमई,
सा पुढवी निम्मला सहावेण ।

उत्ताणगच्छत्तगसंठिया य,
भणिया जिणवरेहिं ॥ ६१ ॥

संखककुदसंकासा, पण्डुरा निम्मला सुहा ।
सीयाए जोयणे तत्तो, लोयन्तो उ वियाहियो ॥ ६२ ॥

जोयणस्स उ जो तन्थ, कोतो उवरिमो भवे ।
तरुम कोसरुम छव्भाए, सिद्ध णोगहणा भवे ॥ ६३ ॥

तत्थ सिद्धा महाभागा, लोगगमिंम पइट्टिया ।
भवपवंचओ मुक्का, तिग्गिं वणइ गया ॥ ६४ ॥

उस्सेहो जस्स जो होइ, भवम्मि चरिमम्मि उ ।
 तिभागहीणो तत्तो य, सिद्धाणोगाहणा भवे ॥ ६५ ॥
 एगत्तेण साईया, अपज्जवसियावि य ।
 पुहत्तेण अणाइया, अपज्जवसियावि य ॥ ६६ ॥
 अरूविणो जीवगणा, नाणदंसणसन्निया ।
 अउलं सुहं संपत्ता, उवमा जस्स नत्थि उ ॥ ६७ ॥
 लोगेगदेसे ते सव्वे, नाणदंसणसन्निया ।
 संसारपारनित्थिरणा, सिद्धिं वरगइं गया ॥ ६८ ॥
 संसारत्था उ जे जीवा, दुविहा ते वियाहिया ।
 तसा य थावरा चेव, थावरा तिविहा तहिं ॥ ६९ ॥
 पुढवी आउजीवा य, तहेव य वणस्सइ ।
 इच्छेए थावरा तिविहा, तेसिं भेए सुणेह मे ॥ ७० ॥
 दुविहा उ पुढवीजीवा, सुहुमा बायरा तहा ।
 पज्जत्तमपज्जत्ता, एवमेव दुहा पुणो ॥ ७१ ॥
 वायरा जे उ पज्जत्ता, दुविहा ते वियाहिया ।
 सरहा खरा य बोधव्वा, सरहा सत्तविहा तहिं ॥ ७२ ॥
 किरहा नीला य रुहिरा य, हलिद्धा सुक्किला तहा ।
 परहुपणगमट्टिया, खरा छत्तीसईविहा ॥ ७३ ॥
 पुढवी य सक्करा बालुया य,
 उवले सिला य लोणसे ।
 अय-तम्ब तउय-सीसग,
 रूप-सुवणणे य वइरे य ॥ ७४ ॥
 हरियाले हींगुलए,
 मणोसिला सासगंजण-पवाले ।

अभ्यपडलब्धवालय,

वायरकाए मणिविहारो ॥ ७५ ॥

गोमेज्जए य रुयगे, अंके फलिहे य लोहियक्खे य ।
 मरगय-मसारगल्ले, भुयमोयग-इन्दनीले य ॥ ७६ ॥
 चन्दए गेरुय हंसगब्भे, पुलए सोगन्धिए य बोधव्वे ।
 चन्दएहवेरुलिए, जलकन्ते सूरकन्ते य ॥ ७७ ॥
 एए खरपुढवीए, भेया छत्तीसमाहिया ।
 एगविहमणात्ता, सुहुमा तत्थ वियाहिया ॥ ७८ ॥
 सुहुमा य सव्वलोगम्मि, लोगदेसे य वायरा ।
 इत्तो कालविभागं तु, बुच्छं तेसिं चउव्विहं ॥ ७९ ॥
 तइं पप्पऽणाईया, अपज्जवसियावि य ।
 ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ ८० ॥
 वावीसरुहस्साइं, वासाणुककोसिया भवे ।
 आउठिई पुढवीणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ ८१ ॥
 असंखकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ।
 कायठिई पुढवीणं, तं कायं तु अमुच्चओ ॥ ८२ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ।
 विजढम्मि सए काए, पुढदिजीवाण अन्तरं ॥ ८३ ॥
 एएसिं वण्णओ चेव, गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणादेसओ वावि, विडाणाइं सहस्ससो ॥ ८४ ॥
 दुविहा आउजीवा उ, सुहुमा वायरा तथा ।
 पज्जत्तमपज्जत्ता, एवमेव दुहा पुणो ॥ ८५ ॥
 वायरा जे उ पज्जत्ता, पंचहा ते पकित्तिया ।
 सुद्धोदए य उस्से य, हरतरू महिया हिमे ॥ ८६ ॥
 एगविहमणात्ता, सुहुमा तत्थ वियाहिया ।
 सुहुमा सव्वलोगम्मि, लोगदेसे य वायरा ॥ ८७ ॥

संतई पप्पऽणार्इया, अणज्जवसियावि ।
 ठिई पडुच्च सार्इया, सपज्जवसियावि य ॥ ८८ ॥
 सत्तेव सहस्साई, वासाणुक्कोसिया भवे ।
 आउठिई आऊण, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ ८९ ॥
 असंखकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ।
 कायठिई आऊण, तं कायं तु अमुंचओ ॥ ९० ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ।
 विजढम्मि सए काए, आऊजीवाण अन्तरं ॥ ९१ ॥
 एएसिं वणओ च्चेव, गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणादेसओ वावि, विहाणाई सहस्ससो ॥ ९२ ॥
 दुविहा वणस्सईजीवा, सुहुमा वायरा तथा ।
 पज्जत्तमपज्जत्ता, एवमेव दुहा पुणो ॥ ९३ ॥
 वायरा जे उ पज्जत्ता, दुविहा ते वियाहिया ।
 साहारणसरीरा य, पत्तेगा य तहेव य ॥ ९४ ॥
 पत्तेगसरीराओऽणोगहा, ते पक्कित्तिया ।
 रुक्खा गुच्छा य गुम्मा य, लया वल्ली तणा तथा ॥ ९५ ॥
 वलया पव्वगा कुहुणा, जलरुहा ओसही तथा ।
 हरियकाया बोधव्वा, पत्तेगा इह आहिया ॥ ९६ ॥
 साहारणसरीराओऽणोगहा, ते पक्कित्तिया ।
 आलुण मूलण च्चेव, सिंगवेरे तहेव य ॥ ९७ ॥
 हिरिली सिरिली सस्सिरिली, जावई केयकन्दली ।
 पलण्डुलसणकन्दे य, कन्दली य कहुच्चए ॥ ९८ ॥
 लोहिणी हूयत्थी हूय, कुहगा य तहेव य ।
 कण्हे य वज्जकन्दे य, कन्दे सूरणए तथा ॥ ९९ ॥

अस्सकरणी य, बोधव्वा, सीहः रणी तहेव य ।
 मुसुगढी य हलिहा य, रोगहा एवमायओ ॥ १०० ॥
 एगविहमणाणत्ता, सुहुमा तत्थ वियाहिया ।
 सुहुमा सब्वलोगम्मि, लोगदेसे य बायरा ॥ १०१ ॥
 संतइं पप्प णाईया, अपज्जवसियावि य ।
 ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ १०२ ॥
 दस चेव सहस्साइं, वाम्माणुक्कोसिया भवे ।
 वण्णफईण आउं तु अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १०३ ॥
 अण्णन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ।
 कायठिईं पणगाणं, तं कायं तु अमुंचओ ॥ १०४ ॥
 असंखकालमुक्कोसं, अन्तं मुहुत्तं जहन्नयं ।
 विजढम्मि सए काए, पण्णजीवाण अन्तरं ॥ १०५ ॥
 एएसिं वण्णओ चेव, गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणदेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ १०६ ॥
 इच्चए थावरा तिविहा, समासेण वियाहिया ।
 इत्तो उ तंसे तिविहे, वुच्छामि अण्णपुव्वसो ॥ १०७ ॥
 तेऊ वाऊ य बोधव्वा, उराला य तसा तहा ।
 इच्चए तसा तिविहा, तेसिं भेए सुणेह मे ॥ १०८ ॥
 दुविहा तेउजीवा उ, सुहुमा बायरा तहा ।
 पज्जत्तमपज्जत्ता, एवमेए दुहा पुणो ॥ १०९ ॥
 बायरा जे उ पज्जत्ताऽरोगहा ते वियाहिया ।
 इंगाले मुम्मुरे अगणी, अच्चिजाला तहेव य ॥ ११० ॥
 उक्का विज्जू य बोधव्वा रोगहा एवमायओ ।
 एगविहमणाणत्ता, सुहुमा ते वियाहिया ॥ १११ ॥
 सुहुमा सब्वलोगम्मि, लोगदेसे य बायरा ।
 इत्तो कालविभागं तु, तेसिं वुच्छं चउव्विहं ॥ ११२ ॥

संतइं पप्पऽणार्इया, अपज्जवसियावि य ।
 ठिइं पडुच्च साइया सपज्जवसियावि य ॥ ११३ ॥
 तिण्णोव अहोरत्ता, उक्कोसेण वियादिया ।
 आउठिई तेउणां, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ ११४ ॥
 असंखकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ।
 कायठिई तेऊणां, तं कायं तु अमुंचओ ॥ ११५ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ।
 विजढम्मि सए कए, तेऊजीवाण अन्तरं ॥ ११६ ॥
 एणसिं घण्णओ चेव, गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणदेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ ११७ ॥
 दुविहा वाउजीवा उ, सुहुमा वायरा तथा ।
 पज्जत्तमपज्जत्ता, एवमेव दुहा पुणो ॥ ११८ ॥
 वायरा जे उ पज्जत्ता, पञ्चहा ते पक्कित्तिया ।
 उक्कलिया मण्डलिया, घण्णगुज्जा सुद्धवाया य ॥ ११९ ॥
 संवट्टगवाये य, रोगहा एवमायओ ।
 एगविहमणाणत्ता, सुहुमा तन्थ वियाहिया ॥ १२० ॥
 सुहुमा सब्बलोगम्मि, लोगदेसे य वायरा ।
 इत्तो कालविभागं तु, तेसिं वुच्छं चउव्विहं ॥ १२१ ॥
 सन्तइं पप्पऽणार्इया, अपज्जवसियावि य ।
 ठिइं पडुच्च ऽणार्इया, सपज्जवसियावि य ॥ १२२ ॥
 तिण्णोव सहस्साइं, वासाणुक्कोसिया भवे ।
 आउठिई वाऊणां, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १२३ ॥
 असंखकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ।
 कायठिई वाऊणां, तं कायं तु अमुंचओ ॥ १२४ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ।
 विजढम्मि सए काए, वाऊजीवाण अन्तरं ॥ १२५ ॥

एएसिं वरणओ चैव गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणदेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ १२६ ॥
 उराला तसा जे उ, चउहा ते पकित्तिया ।
 वेइन्दिआ-तेइन्दिआ-चउरो पंचिन्दिआ तहा ॥ १२७ ॥
 वेइन्दिआ उ जे जीवा, दुविहा ते पकित्तिया ।
 पज्जत्तमपज्जता, तेसिं भेए सुणेह मे ॥ १२८ ॥
 किमिणो सोमङ्गला चैव, अलसा माइवाहया ।
 वासीमुहा य सिण्णिया, संखा संखणगा तहा ॥ १२९ ॥
 पल्लोयाणुल्लया चैव, तहेव य वराडगा ।
 जलुगा जालगा चैव, चन्दणा य तहेव य ॥ १३० ॥
 इह वेइन्दिआ एएऽणेगहा एवमायओ ।
 लोगेगदेसे ते सब्बे, न सब्बत्थ वियाहिया ॥ १३१ ॥
 संतइं पणऽणइया अपज्जवसियावि य ।
 ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ १३२ ॥
 वासाइं बारसा चैव, उक्कोसेण वियाहिया ।
 वेइन्दिअ आउठिई अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १३३ ॥
 संखिज्जकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ।
 वेइन्दिअजीवाणं, अन्तरं ज वियाहियं ॥ १३४ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ।
 वेइन्दिअजीवाणं, अन्तरं च वियाहियं ॥ १३५ ॥
 एएसिं वरणओ चैव, गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणादेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ १३६ ॥
 तेइन्दिआ उ जे जीवा, दुविहा ते पकित्तिया ।
 पज्जत्तमपज्जता, तेसिं भेए सुणेह मे ॥ १३७ ॥
 कुन्थुषिवीलिउडुंसा, उक्कलुहेहिया तहा ।
 तणहारकट्टहारा य, मालुगा पत्तहारगा ॥ १३८ ॥

कष्पासट्टिमिंजा य, त्तिदुगा तउसमिंजगा ।
 सदावरी य गुम्मी य, वोधव्वा इन्दगाइया ॥ १३६ ॥
 इन्दगोवगमाईया रोगहा एवमायओ ।
 लोगेगदेसे ते सव्वे, न सव्वत्थ वियाहिया ॥ १४० ॥
 संतइं पण्णऽणाईया, अपज्जवसियावि य ।
 ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ १४१ ॥
 एण्णपण्णहोरत्ता, उक्कोसेण वियाहिया ।
 तेइन्दियआउठिई, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १४२ ॥
 संखिज्जकालमुक्कोरुं, अन्योमुहुत्तं जहन्नयं ।
 तेइन्दियकायठिई तं कायं तु अमुंचओ ॥ १४३ ॥
 अण्णन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ।
 तेइन्दियजीवाणं, अंतरं तु वियाहियं ॥ १४४ ॥
 एण्णसिं वण्णओ चैव, गन्धओ रसफासओ ।
 संऽण्णादेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ १४५ ॥
 चउरेन्दिया उ जे जीवा, दुविहा ते पक्कित्तिया ।
 पज्जत्तमपज्जत्ता, तेसिं भेए सुणेह मे ॥ १४६ ॥
 अन्विया पोत्तिया चैव, मच्छिया मसगा तथा ।
 भमरे कीडपयंगे य, ढिकुणे कंरुणे तथा ॥ १४७ ॥
 कुक्कुडे सिंगीरीडी य, नन्दावत्ते य विच्छुए ।
 डोले भिंमीरीडी य, विरिली अच्छिब्रेहए ॥ १४८ ॥

अच्छिले माहए अच्छिरोडए,

विचित्ते चित्तपत्तए ।

उहिंजलिया जलकारी य,

नीया तन्तघयाइया ॥ १४९ ॥

इय चउरिन्दिया एए, ऽणोगहा एवमायओ ।
 लोोगदेसे ते सव्वे, न सव्वत्थ वियाहिया ॥ १५० ॥
 संतइं पण्णऽणार्इया, अपज्जवसिया वि य ।
 ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसिया वि य ॥ १५१ ॥
 छच्चेव मासाऊ, उक्कोसेण वियाहिया ।
 चउरिन्दियआउठिई, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १५२ ॥
 संखिज्जकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ।
 चउरिन्दियकायठिई, तं कायं तु अमुंचओ ॥ १५३ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ।
 चउरिन्दियजीवाणं, अन्तरं च वियाहियं ॥ १५४ ॥
 एएसिं वरणओ च्चेव, गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणादेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ १५५ ॥
 पंचिन्दिया उ जे जीदा, चउव्विहा ते वियाहिया ।
 नेरइयतिरिक्खा य, मणुया देवा य आहिया ॥ १५६ ॥
 नेरइया सत्तविहा, पुढवीसु सत्तसु भवे ।
 रयणाभसकाराभा, वालुयाभा य आहिया ॥ १५७ ॥
 पंकाभा धूमाभा, तमा तमतमा तथा ।
 इइ नेरइया एए, सत्तहा परिकित्तिया ॥ १५८ ॥
 लोोगस्स एगदेसम्मि, ते सव्वे उ वियाहिया ।
 एत्तो कालविभागं तु, वोच्छं तेसिं चउव्विहं ॥ १५९ ॥
 संतइं पण्णऽणार्इया, अपज्जवसियावि य ।
 ठिईं पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ १६० ॥
 सायरोवममेगं तु उक्कोसेण वियाहिया ।
 पउमाणं जहन्नेण, दसवाससहस्सिया ॥ १६१ ॥

तिरणेव सागरा ऊ, उक्कोसेण वियाहिया ।
 दोच्चाए जहन्नेण, एणं तु सागरोवमं ॥ १६२ ॥
 सत्तेव सागरा ऊ, उक्कोसेण वियाहिया ।
 तइयाए जहन्नेण, तिरणेव सागरोवमा ॥ १६३ ॥
 दस सागरोवमा ऊ, उक्कोसेण वियाहिया ।
 चउत्थीए जहन्नेण, सत्तेव सागरोवमा ॥ १६४ ॥
 सत्तरस सागरा ऊ, उक्कोसेण वियाहिया ।
 पंचमाए जहन्नेण, दस चेव सागरोवमा ॥ १६५ ॥
 बावीस सागरा ऊ, उक्कोसेण वियाहिया ।
 छट्ठीए जहन्नेण सत्तरस सागरोवमा ॥ १६६ ॥
 तेत्तीस सागरा ऊ, उक्कोसेण वियाहिया ।
 अत्तमाए जहन्नेण, बावीसं सागरोवमा ॥ १६७ ॥
 जा चेव य आउठिई, नेरइयाणं वियाहिया ।
 सा तेसिं कांयठिई, जहन्नुक्कोसिया भवे ॥ १६८ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ।
 विजढम्मि सए काए, नेरइयाणं तु अन्तरं ॥ १६९ ॥
 एपसिं वण्णओ चेव, गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणादेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ १७० ॥

पंचिन्दि यतिरिक्खाओ,

दुविहा ते वियाहिया ।

संमुच्छिमतिरिक्खाओ,

गम्भवक्कन्तिया तथा ॥ १७१ ॥

दुविहा ते भवे तिविहा, जलयरा थलयरा तथा ।
 नहयरा य बोधव्वा, तेसिं भेए सुणेह मे ॥ १७२ ॥
 मच्छा य कच्छभा य, गाहा य मगरा तथा ।
 सुंसुमारा य बोधव्वा, पंचहा जलयराहिया ॥ १७३ ॥

लोपगदेसे ते सव्वे, न सव्वत्थ वियाहिया ।
 एत्तो कालविभागं तु, वोच्छं तेसिं चउव्विहं ॥ १७४ ॥
 संतइं पप्प ऽणाइया, अपज्जवसिया वि य ।
 ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसिया वि य ॥ १७५ ॥
 एगा य पुव्वकोडी, उक्कोसेण वियाहिया ।
 आउठिई जलयराणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १७६ ॥
 पुव्वकोडिपुहत्तं तु, उक्कोसेण वियाहिया ।
 कायठिई जलयराणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ॥ १७७ ॥
 अण्णन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ।
 विजढम्मि सए काए, जलयराणं तु अन्तरं ॥ १७८ ॥
 (एपसिं वरणओ चेव गन्धओ रसफासओ ।
 संटाणादेसओ वावि विहाणाइं सहस्सओ ॥)
 चउप्पया य परिसप्पा, दुविहा थलयरा भवे ।
 चउप्पया चउविहा उ, ते मे कित्तयओ सुण ॥ १७९ ॥
 एगखुरा दुखुरा चेव, गरडीपयसणहप्पया ।
 हयताइगोणमाइगयमइसीहमाइणो ॥ १८० ॥
 भुओरगपरिसप्पा य, परिसप्पा दुविहा भवे ।
 गोहाई गहिमाई य, एक्केक्कारोगहा भवे ॥ १८१ ॥
 लोपगदेसे ते सव्वे, न सव्वत्थ वियाहिया ।
 एत्तो कालविभागं तु, वोच्छं तेसिं चउव्विहं ॥ १८२ ॥
 संतइं पप्प ऽणाईया, अपज्जवसियावि य ।
 ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ १८३ ॥
 पलिओवमाइं तिण्णिण उ, उक्कोसेण वियाहिया ।
 आउठिई थलयराणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १८४ ॥
 पलिओवमाइं तिण्णिण उ, उक्कोसेण वियाहिया ।
 कायठिई थलयराणं अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १८५ ॥

कालमणन्तमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ।

द्विजदम्भि सए काए, थलयराणं तु अन्तरं ॥ १८६ ॥

चम्भे उ लोमपक्खी य,

तइया समुग्गपक्खिया ।

विययपक्खी य बोधव्वा,

पक्खिणो य चउव्विहा ॥ १८७ ॥

लोगेगदेसे ते सव्वे, न सव्वत्थ वियाहिया ।

इत्तो कालविभागं तु, वोच्छं तेसिं चउव्विहं ॥ १८८ ॥

संतइं पप्प ऽणाईया, अपज्जवसियावि य ।

ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ १८९ ॥

पलिओवमस्स भागो, असंखेज्जइमो भवे ।

आउठिई खहयराणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १९० ॥

असंखभाग पलियस्स, उक्कोसेण उ साहिया ।

पुव्वकोडीपुहत्तेणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १९१ ॥

कायठिई खहयराणं, अन्तरे तेसिमे भवे ।

अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ॥ १९२ ॥

एएसिं वरणओ वेव, गन्धओ रसफासओ ।

संठाणादेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ १९३ ॥

मणुया दुविहमेया उ, ते मे कित्तयओ सुण ।

संमुच्छिमा य मणुया, गम्भवक्कन्तिया तथा ॥ १९४ ॥

गम्भवक्कन्तिया जे उ, तिविहा ते वियाहिया ।

कम्भअकम्भभूमा य, अन्तरहीवया तथा ॥ १९५ ॥

पन्नरस तीसविहा, मेया अट्टवीसइं ।

संखा उ कमसो तेसिं, इइ एसा वियाहिया ॥ १९६ ॥

संमुच्छिमाण एमेव, मेओ होइ वियाहिओ ।

लोगस्स एगदेसम्भि, ते सव्वे वि वियाहिया ॥ १९७ ॥

संतइं पण्ण ऽणाइया, अपज्जवसियावि य ।
 ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ १९८ ॥
 पलिओवमाइ तिण्णिणवि, उक्कोसेण वियाहिया ।
 आउठिई मणुयाणां, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १९९ ॥
 पलिओवमाइं तिण्णिण उ, उक्कोसेण वियाहिया ।
 पुव्वकोडिपुहत्तेणां, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ॥ २०० ॥
 कायठिई मणुयाणां, अन्तरं तेसिम भवे ।
 अण्णन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ॥ २०१ ॥
 एएसिं वण्णओ चेव, गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणाइसओ वावि, विहाण इं सहस्ससो ॥ २०२ ॥
 देवा चउव्विहा बुत्ता, ते मे कित्तयओ सुण ।
 भोमिज्जवाणमन्तरजोइसवेमाणिया तहा ॥ २०३ ॥
 दसहा उ भवणवासी, अट्टहा वण्णचारिणो ।
 पंचविहा जोइसिया, दुव्विहा वेमाणिया तहा ॥ २०४ ॥

असुरा नागसुवण्णा,
 दिज्जू अग्गी वियाहिया ।
 दीवोदहिदिसा वाया,
 थणिया भवणवासिणो ॥ २०५ ॥
 पिसायभूया जक्खा य,
 नक्खसा किन्नरा किंपुरिसा ।
 महोरगा य गन्धव्वा,
 अट्टविहा वाणमन्तरा ॥ २०६ ॥
 चन्दा सूरा य नक्खत्ता,
 गहा तारागणा तहा ।

'ठिया विचारिणो चैव,
पंचहा जोइसालया ॥ २०७ ॥

वेमाणिया उ जे देवा, दुविहा ते वियाहिया ।
कप्पोवगा य वोधव्वा, कप्पाईया तहेव य ॥ २०८ ॥
कप्पोवगा बारसहा, सोहम्मीसाणगा तथा ।
सरांकुमारमाहिन्दा बम्भलोगा य लन्तगा ॥ २०९ ॥
महासुक्का सहस्सारा, आणया पाणया तथा ।
आरणा अचुया चैव, इइ कप्पोवगा सुरा ॥ २१० ॥
कप्पाईया उ जे देवा, दुविहा ते वियाहिया ।
गेविज्जगाणुत्तरा चैव, गेविज्जा नवविहा तहिं ॥ २११ ॥
हेट्टिमाहेट्टिया चैव, हेट्टि ममज्झिमा तथा ।
हेट्टिमा उवरिमा चैव, मज्झिमा हेट्टिमा तथा ॥ २१२ ॥

मज्झिमामज्झिमा चैव,
मज्झिमाउवरिमा तथा ।

उवरिमाहेट्टिमा चैव,
उवरिमामज्झिमा तथा ॥ २१३ ॥

उवरिमाउवरिमा चैव, तय गेविज्जगा सुरा ।
विजयावेजयन्ता य, जयन्ता अपराजिया ॥ २१४ ॥
सव्वत्थसिद्धगा चैव, पंचहाणुत्तरा सुरा ।
इय वेमाणिया एणऽणोगहा एवमायओ ॥ २१५ ॥
लोगस्स एगदेसम्मि, ते सव्वेवि वियाहिया ।
इत्तो कालविभागं तु, वुचंतेसिं चउव्विहं ॥ २१६ ॥
संतइं पप्प ऽण ईया, अपज्जवसियावि य ।
ठिइं पडुच्च साइया, सपज्जवसियावि य ॥ २१७ ॥

साहियं सागरं पक्कं उक्कोसेण ठिई भवे ।
 भोमेज्जाणां जहन्नेणां, दसवाससहस्सिया ॥ २१८ ॥
 (पलिओवम दो ऊणा उक्कोसेण वियाहिया ।
 असुरिन्दवज्जेताण जहन्ना दससहस्सगा ॥)
 पलिओवममेगं तु, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 वन्तराणां जहन्नेणां, दसवाससहस्सिया ॥ २१९ ॥
 पलिओवममेगं तु, वासलकखेण साहियं ।
 पलिओवमट्टभागो, जोइसेसु जहन्निया ॥ २२० ॥
 दो चेव सागराइं, उक्कोसेण वियाहिया ।
 सोहम्ममि जहन्नेणां, एरां च पलिओवमं ॥ २२१ ॥
 सागरा साहिया दुन्नि, उक्कोसेण वियाहिया ।
 ईसाणमि जहन्नेणां, साहियं पलिओवमं ॥ २२२ ॥
 सागराणि य सत्तेव, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 सरांकुमारे जहन्नेणां, दुन्नि उ सागरोवमा ॥ २२३ ॥
 साहिया सागरा सत्त, उक्कोसेणां ठिई भवे ।
 माहिन्दमि जहन्नेणां, साहिया दुन्नि सागरा ॥ २२४ ॥
 दस चेव सागराइं, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 बम्भलोए जहन्नेणां सत्त ऊ सागरोवमा ॥ २२५ ॥
 च उदससागराइं, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 लन्तगमि जहन्नेणां, दस उ सागरोवमा ॥ २२६ ॥
 सत्तरससागराइं, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 महासुके जहन्नेणां, चोदस सागरोवमा ॥ २२७ ॥
 अट्टारस सागराइं, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 सहस्सारमि जहन्नेणां, सत्तरस सागरोवमा ॥ २२८ ॥
 सागरा अउणवीसं तु, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 आणयमि जहन्नेणां, अट्टारस सागरोवमा ॥ २२९ ॥

वीसं तु सागराहं, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 पाण्यमि जहन्नेणां, सागरा अउणवीसई ॥ २३० ॥
 सागरा इक्कीसं तु, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 आरणमि जहन्नेणां, वीसई सागरोवमा ॥ २३१ ॥
 बावीसं सागराहं, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 अच्युयमि जहन्नेणां, सागरा इक्कीसई ॥ २३२ ॥
 तेवीससागराहं, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 पढममि जहन्नेणां, बावीसं सागरोवमा ॥ २३३ ॥
 चउवीसं सागराहं, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 विइयमि जहन्नेणां, तेवीसं सागरोवमा ॥ २३४ ॥
 पणवीसं सागराहं, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 तइयमि जहन्नेणां, चउवीसं सागरोवमा ॥ २३५ ॥
 छुव्वीसं सागराहं, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 चउत्थमि जहन्नेणां, सागरा पणुवीसई ॥ २३६ ॥
 सागरा सत्तवीसं तु, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 पन्चममि जहन्नेणां, सागरा उ छुवीसई ॥ २३७ ॥
 सागरा अट्टवीसं तु, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 छट्टमि जहन्नेणां, सागरा सत्तवीसई ॥ २३८ ॥
 सागरा अउणतीसं तु, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 सत्तममि जहन्नेणां, सागरा अट्टवीसई ॥ २३९ ॥
 तीसं तु सागराहं उक्कोसेण ठिई भवे ।
 अट्टममि जहन्नेणां, सागरा अउणतीसई ॥ २४० ॥
 सागरा इक्कीसं तु, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 नवममि जहन्नेणां, तीसई सागरोवमा ॥ २४१ ॥
 तेत्तीसा सागराहं, उक्कोसेण ठिई भवे ।
 चउसुपि विजयाईसु, जहन्नेणेक्कीसई ॥ २४२ ॥

अजहन्नमणुक्कोसं, तेत्तीसं सागरोवमा ।
 महाविमारे सव्वट्ठे, ठिई एसा वियाहिया ॥ २४३ ॥
 जा चेव उ आउठिई, देवारां तु वियाहिया ।
 सा तेसिं कायठिई, जहन्नमुक्कोसिया भवे ॥ २४४ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ।
 विजढम्मि सए काए, देवारां हुज्ज अन्तरं ॥ २४५ ॥
 एएसिं वरणओ चेव, गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणादेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ २४६ ॥
 (अणन्तकालमुक्कोसं वासपुहुत्तं जहन्नयं ।
 आणयाई कप्पाण गेविज्जारां तु अन्तरं ॥
 संखिज्जसागरुक्कोसं वासपुहुत्तं जहन्नयं ।
 अणुत्तराण य देवारां अन्तरं तु वियाहिया ॥)
 संसारत्था य सिद्धा य, इय जीवा वियाहिया ।
 रूविणो चेवऽरूवी य, अजीवा दुविहावि य ॥ २४७ ॥
 इय जीवमजीवे य, सोच्चा सद्विहियण य ।
 सव्वनयाणमणुमए, रमेज्ज संज्जमे मुणी ॥ २४८ ॥
 तओ बहूणि वासाणि, सामणमणुपालिय ।
 इमेण कमजोगेण, अप्पारां संलिहे मुणी ॥ २४९ ॥
 बारसेव उ वासाइं, संलेहुक्कोसियां भवे ।
 संवरच्छमैज्जिमिया, छम्मासा य जहन्निया ॥ २५० ॥
 पढमं वासचउक्कम्मि, विगई-निज्जूहरां करे ।
 बिईए वासचउक्कम्मि, विविच्चं तु तव चरे ॥ २५१ ॥
 एणन्तरमायामं, कट्टु संवच्छरे दुवे ।
 तओ संवच्छरद्धं तु, नाइविगिट्ठं तव चरे ॥ २५२ ॥

तत्रो संवच्छरद्धं तु, विगिटुं तु तवं चरे ।
 परिमियं चेव आयामं, तम्मि संवच्छरे करे ॥ २५३ ॥
 कोडी सहियमायामं, कट्टु संवच्छरे मुणी ।
 मासद्धमासिएणं तु, आहारेण तवं चरे ॥ २५४ ॥
 कन्दप्पमाभिओगं च,
 किब्बिसियं मोहमासुरत्तं च ।
 पयाउ दुग्गईओ,
 मरणम्मि वियाहिया होन्ति ॥ २५५ ॥
 मिच्छादंसणरत्ता, सनियाणा उ हिंसगा ।
 इय जे मरन्ति जीवा, तेसिं पुण दुल्लहा बोही ॥ २५६ ॥
 सम्महंसणरत्ता, अनियाणा सुक्कलेसमोगाढा ।
 इय जे मरन्ति जीवा, तेसिं सुलहा भवे बोही ॥ २५७ ॥
 मिच्छादंसणरत्ता,
 सनियाणा करहलेसमोगाढा ।
 इय जे मरन्ति जीवा,
 तेसिं पुण दुल्लहा बोही ॥ २५८ ॥
 जिणवयणे अणुरत्ता, जिणवयणं जे करेन्ति भावेण ।
 अमला असंकिलिट्ठा, ते होन्ति परित्तसंसारी ॥ २५९ ॥
 बालमरणाणि बहुसो,
 अकाममरणाणि चेव य बहूणि ।
 मरिहन्ति ते वराया,
 जिणवयणं जे न जाणन्ति ॥ २६० ॥

१. परिमियं चेव आयामं, गुणकस्सं मुणी चरे ।

तत्तो संवच्छरद्धणं, विगिटुं तु तवं चरे ॥

२. खवणेणं ।

बहुआगमविज्ञाणा, समाहिउव्पायगा य गुणगाही ।
 एणं कारणेण, अरिहा आलोयणं सोउं ॥ २६१ ॥
 कन्दप्पकुक्कयाइं, तह सीलसहावहसणविगहाइं ।
 विम्हावेन्तोवि परं, कन्दप्प भावरां कुणइ ॥ २६२ ॥
 मन्ताजोगं काउं, भूइकम्मं च जे पउंजन्ति ।
 साय-रस-इड्ढिहहेउं, अभिओगं भावरां कुणइ ॥ २६३ ॥
 नाणस्स केवलीरां, धम्मायरियस्स संघसाहूरां ।
 माई अवणवाई, किव्विसियं भावरां कुणइ ॥ २६४ ॥
 अणुबद्धरोसपसरो, तह य निमित्तम्मि होइ पडिसेवी ।
 एणहिं कारणेहिं, आसुरियं भावरां कुणइ ॥ २६५ ॥
 सत्थगहरां विसभक्खरां च,
 जलरां च जलपवेसो य ।
 अणायारभण्डसेवी,
 जम्मणमरणाणि बंधन्ति ॥ २६६ ॥
 इय पाउकरे बुद्धे, नायए परिनिव्वुए ।
 छत्तीसं उत्तरज्जाए, भवसिद्धियसंबुडे^१ ॥ २६७ ॥ ति बेमि
 ॥ जीवाजीवविमत्ती समत्ता ॥ ३६ ॥

॥ उत्तरज्जयणासुत्तं समत्तं ॥

श्री आलम अह च अकबर त मुसकुम
द्वितीय नेम अकबर त मुसुक